

အမရပူဂေါ်

ကျေးဇူးတော်ရှင် မဟာဂန္ဓာရုံဆရာတော်

အရှင်ဇနကာဘိဝံသ

၏

ဘာသာသွေး

(ဘာသာသွေးကို အခြေခံ၍ သာသနာပြုကြရန်
ညွှန်ပြထားသည်။)

၁၃၆၆-ခုနှစ်

ကဆုန်လ

နယူးဘားမားအော့(စ်)ဘက်ပိဂူကပ္ပိပိတိုက်

အမရပူဂေါ်

အမရပူရမြို့၊
မဟာဂစ္ဆာရုံဆရာတော်၏
ဦးတည်ချက်

၇၁၆

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ လောင်းလျာတုန်းက၊
နောက်ဆုံးအထိ ပါရမီ၊

လူနတ်များစွာ ချမ်းသာရေးဖို့၊
အသက်ပေးလို့ ပြည့်ခဲ့သည်။

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ သာသနာအတွက်ဖို့၊
ငါပါအသက် ဆုံးစေမည်။

နောက်မဆုတ်ပေါင် ခုလိုတွေ့လို့၊
ကုသိုလ်ရေးဖို့ ကြိုးစားမည်။

ဒို့လဲ ကြိုးစားမည် -----။

အမရပူရမြို့

ကျေးဇူးတော်ရှင် မဟာဂန္ဓာရုံဆရာတော်

အရှင်ဇနကာဘိဝံသ

၏

အမှတ်(၂၀)ကျမ်းစာ

ဘာသာသွေး

(ဘာသာသွေးကို အခြေခံ၍ သာသနာပြုကြရန်
ညွှန်ပြထားပါသည်။)

၁၃၆၆-ခုနှစ်

ကဆုန်လ

ဒုတိယအားအော(စ်)ဘက်ပိဋကပုံနှိပ်တိုက်

အမရပူရမြို့

အချိန်ဒါနိ

သဏ္ဍောဒိတော ကာရုညေန၊
 နာထော ပရတ္ထ-မာဝဟော၊
 ကရောပယာတနိဗ္ဗာနံ၊
 ဩသဇ္ဇ ဒုက္ကရံ ကရံ။

နာထော-ငါ၏ကိုးကွယ်၊ ငါ့ကို ကယ်၍၊ ငါ့နယ်မခြား၊ လူနတ်များ
 ၏၊ ကိုးစားရာသခင်၊ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်သည်။ ကာရုညေန-
 သတ္တဝါခပင်း၊ ဆင်းရဲခြင်းကြောင့်၊ ပြင်းပြလှစွာ၊ မဟာကာရုဏာတော်
 သည်။ သဏ္ဍောဒိတော-မရှောင်သာအောင်၊ ခါခါထပ်ထပ်၊ နှိုးဆော်
 အပ်သည် ဖြစ်၍။ ကရောပယာတနိဗ္ဗာနံ-လက်လှမ်းမှီလောက်၊ အနီး
 ရောက်လျက်၊ မျက်မှောက်ပြုရန်၊ မြတ်နိဗ္ဗာန်ကို။ ဩသဇ္ဇ-အလွယ်
 တကူ၊ လှမ်းမယူဘဲ၊ ဗိုလ်လူတွက်တာ၊ စွန့်လွှတ်ခွာ၍။ ဒုက္ကရံ-
 သာမန်လူများ၊ မကြာအားအောင်၊ ထူးခြားလွန်ကဲ၊ ပြုနိုင်ခဲ့သော
 ပါရမီဖြည့်မှုကို။ ကရံ ကရောဇ္ဈော-လေးသင်္ချေကိန်း၊ ကပ်တစ်သိန်းမျှ၊
 ထိန်းသိမ်း ဆင့်ဆင့်၊ ပြုကျင့်တော်မူလျက်။ ပရတ္ထံ-လူနတ်အများ၊
 ချမ်းသာပွားဖို့၊ တရားဖြင့်အေး၊ ကြီးပွားရေးကို။ အာဝဟော-ကိုယ်
 ဆင်းရဲမှု၊ လျစ်လျူရှု၍၊ အမှုပါအောင်၊ ဆောင်တော်မူခဲ့ပါသတည်း။

ဘုရားဖြစ်ကြောင်း ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် သုမေဓာရသေ့ဘဝ၌ ဒီပင်္ကရာ
 ရုဏာတော် မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးတွေ့ရစဉ် နိဗ္ဗာန်ကို မြင်နိုင်
 လောက်အောင် ဉာဏ်ပါရမီ ရင့်သန်ပြီး ဖြစ်နေ
 လေပြီ သို့သော် သတ္တဝါအများကို သနားတော်မူသော မဟာကာရုဏာ၏

အချိန်ဒါန်း

နိုးဆော် တိုက်တွန်းမှုကြောင့် လက်လှမ်း၍ မှီလောက်အောင် နီးကပ်နေသော နိဗ္ဗာန်ကို ယူတော်မူခဲ့ပါ။ ထိုမျှလောက် နီးကပ်သော နိဗ္ဗာန်ကို စွန့်ခွာတော်မူ၍ ကိုယ်အင်္ဂါကို စွန့်လှူခြင်းစသော သာမန် လူတို့ ကြံရုံမျှ မကြံရဲသော ဒါနပါရမီ စသည်တို့ကို ဖြည့်ကျင့်၍ ပြည့်စုံ လုံလောက်မှ သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ကို ရသော ဗုဒ္ဓအစစ် ဖြစ်တော်မူခဲ့ပါသည်။

ချမ်းသာပေးနိုင်မှ တာရှည်ခံမည် ဤသို့ ဆင်းရဲသူများကို သနားချစ်၍ ဘုရား ဖြစ်အောင် အဆင်းရဲ ခံတော်မူခဲ့သော ဗုဒ္ဓ မြတ်စွာသည် ကိုးကွယ်သူတို့၏ ဆင်းရဲဖို့ရန် ဖြစ်ပေါ်လာသည် မဟုတ်ပါ။ ထိုဘုရားရှင်၏ သာသနာတော်သည် လည်း သာသနာပြု ဒါယကာ ဒါယိကာမတို့၏ ဆင်းရဲဖို့ရန် မဟုတ်ပါ။ စင်စစ်အားဖြင့် ကိုးကွယ်ကြသူ၊ သာသနာပြုကြသူတို့၏ ဤဘဝ၌ လည်းကောင်း၊ နောင်သံသရာ၌လည်းကောင်း စိတ်ချမ်းသာမှု ရဖို့သာ ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ဤသာသနာတော်သည် လူအများ၏ ချမ်းသာမှုကို ဆောင်နိုင်မှသာ ဤနိုင်ငံ၌ တာရှည်တည်နိုင်မည်။ လူအများ၏ ချမ်းသာကို မပေးနိုင်လျှင် အသုံးချလို့ မရ၍ ရှေးဟောင်း ပစ္စည်းတစ်ခု အနေဖြင့် ပြတိုက်၌ ထားရသော ပစ္စည်းကဲ့သို့ မိမိတို့ ဘုန်းကြီးများလည်း အလွန် မကြာသော နောင်အခါဝယ် ရှေးဟောင်း ပစ္စည်းများ ဖြစ်ကြရပါလိမ့်မည်။

ရှေးဆရာတော်များ အမြင် ဤအချက်ကို မိမိရှေ့က ဆရာသမားကြီး များလည်း မြင်တော်မူခဲ့ကြပါသည်။ ထိုသို့ မြင်တော်မူသောကြောင့် ပြုပြင်ရေးများကို ညွှန်ကြားတော်မူခဲ့ကြပါသည်။

အချိန်ဒါနိက

၁။ ဒုတိယရွှေကျင်သာသနာပိုင် မဟာဝိသုဒ္ဓါရုံဆရာတော်ဘုရားကြီးသည် ဘုန်းကြီးကျောင်းသားကလေးများကို ဂဏန်းသင်္ချာသင်ပေးကြဖို့ရာ ရွှေကျင်ဝံသာနုရက္ခကျမ်း၌ တစ်ဂိုဏ်းလုံးအတွက် ညွှန်ပြတော်မူခဲ့၏။

၂။ မန်လည်ဆရာတော်၊ ကျောက်ပန်းတောင်းဆရာတော်၊ အရှေ့မဟာဝိသုဒ္ဓါရုံတိုက်အုပ်ဆရာတော် စသော ဆရာတော်ကြီးများသည် သာသနာပြုလိုသော ဖော်ဘွားကြီး၏ ပင့်လျှောက်ချက်ဖြင့် သီပေါမြို့၌ ဆုံစည်းတော်မူကြ၏။ ထိုအခါ သာသနာရေးဆွေးနွေးကြရာဝယ် ဂဏန်းသင်္ချာကို သင်ပေးထိုက် မပေးထိုက် ပြဿနာပေါ်လာ၍ ဆရာတော်ပေါင်း များစွာ၏ ရှေ့မှောက်၌ မန်လည်ဆရာတော်က “သင်ပေးထိုက်ပါတယ်၊ သို့သော် အစိုးရထံမှ လခယူ၍ သင်ပေးတာတော့ မကောင်းဘူး” ဟု အမိန့်ရိုကြောင်းကို မြောင်းမြဆရာတော်ထံမှ တစ်ဆင့် ကြားသိရ၏။

၃။ ဒုတိယကမ္ဘာစစ် ဖြစ်ခါနီးအချိန်တုန်းက ပါဠိဘာသာပညာရေးအတွက် စုံစမ်းရေးကော်မတီ ပေါ်လာခဲ့ဖူး၏။ (ထိုကော်မတီ၏ အကြံပေးချက်အရ ယခု စာချတန်းစာမေးပွဲ ပေါ်လာရသည်။) ထိုကော်မတီ၌ ပါဝင်သော အဘယာရာမဆရာတော်သည် “အစိုးရ၏ မူလတန်းကို ပါဠိဘာသာနှင့်တွဲ၍ သာမဏေများအတွက် ပထမငယ် မဝင်မီ ရှေ့ပြေးစာမေးပွဲ လုပ်ပေးသင့်သည်” ဟု အကြံပေးခဲ့ဖူးပါသည်။

အချိန်ဒါနိး

- ၄။ မိမိသည် သာသနာတော်အရေးကို မျှော်တွေး၍ လွတ်လပ်ရေး ရတော့မည်ဟု ကြွေးကြော်ချိန်တုန်းကပင် (လွတ်လပ်ရေး ရသောအခါ ပြုပြင်ဖို့ရန်) အနာဂတ်သာသနာရေးကျမ်းစာကို ဆရာသမားများ၏ အယူအဆအတိုင်း ရေးသားခဲ့ပါသည်။
- ၅။ ဆဋ္ဌသံဂါယနာ၏ အစပိုင်းမှာလည်း သံဂါယနာတင်နှင့် တစ်ပါတည်း ကျေးရွာသာသနာပြုကိစ္စလည်း ပြီးစီးနိုင်သော နည်းလမ်းကို ကြံစည်ခဲ့ပါသည်။ သို့သော် အများက သဘောတူမည် မထင်၍ ထိုအကြံကို အချို့အားသာ ပြောပြခဲ့ပါသည်။

အလုပ်လုပ်ဖို့
အချိန်

ယခုအကြိမ် ဤစာစောင်ဖြင့် သာသနာရေးကို ညွှန်ပြခြင်းကား တကယ်အလုပ် လုပ်ကြဖို့နှင့် မိမိလည်း တတ်အားသမျှ လုပ်ကိုင်နေရာဝယ်

အားတက်ဖွယ် အကူအညီများ လမ်းစ ပေါ်လာ၍ ညွှန်ပြခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဆက်ပါဦးမည်—မိမိသည် အနာဂတ်သာသနာရေးကို မရေးသားမီကပင် မိမိတတ်အားသမျှ သာသနာပြုပြင်မှုကို ကြိုးစား ပါသည်။ ယခုအချိန်မှာ ကြိုးစားသလောက် ရောက်တန်သမျှ ခရီး ရောက်ပါ၏။ သို့သော် “မိမိ ပြုပြင်မှုသည် အများစုသို့ မရောက်လျှင် မိမိ ကွယ်လွန်သောအခါ ပြုပြင်ထားသမျှသည်ပင် ပျက်ပြယ်စရာ ရှိ၏”ဟု တွေးတောကာ သာသနာပြုပြင်ရေးကို မကြာ မကြာ ဟောပါသည်။ ထိုသို့ ဟောတိုင်းပင် များစွာသော ဒါယကာတို့က “ဖြစ်ဖို့ ခဲယဉ်းသည်၊ အစိုးရက ပြုပြင်မှ ဖြစ်မည်”ဟု မှတ်ချက် ချသွားကြပါသည်။

အချိန်ဒါန်း

ငွေ(၅)သောင်း ဒါယကာ တစ်နေ့သောအခါ ညနေအချိန်ကား-မင်းကွန်း ရန်ကင်းချောင်၏ ကျောင်းဒါယကာလည်း ဖြစ်၊ မန္တလေးမြို့ ရွှေကျင်ငါးတိုက်အဝင် ရမည်းသင်း ကျောင်းတိုက်၏ တိုက်ဒါယကာလည်း ဖြစ်၊ မိမိကျောင်း၏ တိုက် ဒကာလည်း ဖြစ်သော ဒကာ မောင်ကိုသည် ပွဲစား ဒကာထွန်းကြည် နှင့်အတူ ကျောင်းသို့ ရောက်လာ၏။ သူသည် မိမိ၏ သာသနာပြု စကားကို မကြာမကြာ ကြားရသူဖြစ်၍ ထိုနေ့၌လည်း စပ်မိစပ်ရာ သာသနာပြုကိစ္စကို ပြောရင်းက သာသနာကို တိုးချဲ့ ပြုပြင်ရာ၌ မိမိတစ်ဦးတည်းက ငွေငါးသောင်း မတည်၍ အခြားမိတ်ဆွေများ ကိုလည်း တိုက်တွန်းမည့်အကြောင်း လျှောက်ထားပါသည်။

စဉ်းစားဖွယ်ရာ အဖြာဖြာ ထိုသို့ လျှောက်ထားပြီးလျှင် “စာသင်သားများ ကို ခေတ်နှင့်လျော်အောင် စာသင်မည် ဆိုရာ၌ ဘယ်ပုံသင်ဖို့ ရည်ရွယ်ပါသလဲ” စသည်ဖြင့် လျှောက်ထား၏။ ထိုအခါ “သူသည် ငွေများစွာကို အကုန်အကျ ခံမည့်သူ ဖြစ်၍ သာသနာပြုပြင်ရေးကိစ္စကို အတိကျ နားလည်လို ပေလိမ့်မည်” ဟု သူ့ဘက်က နေ၍ စဉ်းစားမိ၏။ မိမိဘက်ကလည်း “ထိုကဲ့သို့သော ငွေများသည် ဝိနည်းတော်နှင့် လျော်ညီစွာ အပ်အပ် စပ်စပ် မဟုတ်က အသုံးမပြုကောင်းပေ။ ဝိနည်းတော်နှင့် မလျော်ဘဲ သာသနာကို ပြုရလျှင်လည်း စ-ကတည်းက ဘုရားအလိုတော်မကျ သောကြောင့် သာသနာတော်ကို ပြုရာမရောက်ဘဲ ဖျက်ရာရောက်၍ နောက်ဆုံး၌ အကျိုးမရဘဲ အပြစ်သာ ရစရာရှိ၏” ဟု စဉ်းစားမိပါ သည်။ ထိုသို့ စဉ်းစားမိ၍ “ဘုန်းကြီး ရည်ရွယ်ချက်ကို အပြည့်အစုံ

အချိန်ဒါန်း

ဖော်ပြထားသော စာစောင်ငယ် တစ်ခုကို ရေးသားပေးမည်” ဟု ပြောလိုက်ပါသည်။ ထို့နောက် အခြားသူများကိုလည်း ထိုစာစောင် မပြီးမီ မတိုက်တွန်းဖို့ရန် စာရေး၍ အကြောင်းကြားခဲ့ပါသည်။

**ဘာသာသွေးအခြေခံ၍
ပြုပြင်ရန်**

ထို့နောက် ဒါယကာဘက်က သာသနာ ပြုနှင့် စပ်၍ နားလည်ဖွယ် ဟူသမျှကို နားလည်စေနိုင်၊ မိမိပြုလိုသော အစီအစဉ်

ကို သာသနာပြုလိုသော ဒါယကာတို့အား တင်ကြို၍ အသိပေးနိုင်၊ ပြုမည့်အစီအစဉ်ကို နားလည်ပြီးမှ သဘောတူလျှင် ပြု-သဘော မတူလျှင် ရှောင်ရှားခွင့်ရနိုင်သော ဤစာစောင်ငယ်ကို စီစဉ်ရပါသည်။ ထိုသို့ စီစဉ်သောအခါ ဘာသာခြားတို့ကို သွား၍ သတိရပါသည်။ အခြားတိုင်းသား အခြားဘာသာဝင်များသည် သူတို့၏ ဘာသာကို လွန်စွာ အရေးပေးကြ၏။ ဘာသာခြားဘုန်းကြီး သီလရှင်ဆိုသူတို့သည် စားရုံ၊ ဝတ်ရုံမျှဖြင့် ကျေနပ်ကြ၍ ဘာသာကြီးပွားရေးကို အလွန် ရွက်ဆောင်ကြ၏။ ထိုသို့ ရွက်ဆောင်ကြသောကြောင့်လည်း သူတို့၏ တိုင်းပြည် သူတို့ဘာသာသည် တိုးတက်လျှင် တိုးတက်၊ မတိုးတက် လျှင် တည်တံ့၏။ မိမိတို့ ဘာသာမှာ ကမ္ဘာများစွာ လွန်သွားပါသော် လည်း ကြုံကြိုက်ဖို့ ခဲယဉ်းလှသော ဗုဒ္ဓဘာသာဖြစ်၍ ကွယ်ဖို့ မဆိုထားဘိ ယခုလို များစွာသော လူတို့၏ အထင်သေး ခံနေခြင်း သည်ပင် ဝမ်းနည်းဖွယ် ကောင်းလှပါပြီ။ ထို့ကြောင့် ဘာသာရေးနှင့် စပ်သော သွေးကို အခြေခံ၍ သာသနာပြုပြင်ရန် နည်းလမ်းကို စဉ်းစားသင့်သည်ဟု စိတ်ကူးမိပါသည်။

အချိန်ဒါန်း

ဘာသာသွေးနှင့်
သွေးကောင်းသူ

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ (၄၅)ဝါကာလကြာအောင်
ဟောပြတော်မူအပ်သော တရားတော်ကို
“ဗုဒ္ဓဘာသာ”ဟု ခေါ်၏။ ထိုဗုဒ္ဓဘာသာ၏

အဆီအနှစ်ဖြစ်သော အကျင့်ကောင်း အကျင့်မှန်ကို “ဗုဒ္ဓဘာသာသွေး”
ဟု ခေါ်၏။ [တကယ်သွေး မဟုတ်သော်လည်း မိဘသွေးက သား
သမီးများ၌ ဆက်သွားသကဲ့သို့ ထိုအကျင့်လည်း ဗုဒ္ဓဘာသာ သက်ဝင်
ယုံကြည်သူတို့၏ စိတ်၌ ဆက်၍ဆက်၍ လိုက်ပါနေသောကြောင့်
သွေးနှင့်တူရကား (ဥပစာတင်စား၍) ထိုကျင့်စဉ်ကို “သွေး”ဟု
ခေါ်ထားသည်။] ထိုဗုဒ္ဓဘာသာကို ယုံကြည်မှု ဗုဒ္ဓဘာသာတရားတော်
အတိုင်း ဒါန သီလ ဘာဝနာကို ကြိုးစားမှု၊ ဗုဒ္ဓဘာသာကို ဂုဏ်
ရှိအောင် နေထိုင် ပြောဆို ပြုလုပ်မှု၊ ဗုဒ္ဓဘာသာနှင့် ဆိုင်ရာကိစ္စ၌
(မိရိုးဖလာ မဟုတ်ဘဲ) အကျိုး အပြစ် စိစစ်ဝေဖန်တတ်သောဉာဏ်
ရှိ၍ အကျိုးရှိကိုသာ ရွက်ဆောင်လိုမှု၊ ဘာသာထိလျှင် မချီအောင်
နာတတ်မှု ဤအချက်စုနှင့် ပြည့်စုံ၍ ဘာသာတိုးပွားအောင် ကြိုးစားသူ
ကို “ဘာသာသွေးကောင်းသူ”ဟု ဆိုရပေသည်။ ထို့ကြောင့် ဗုဒ္ဓဘာသာ
သက်ဝင်သူတိုင်း၌ ဘာသာသွေး အေးစက်စက် မရှိစေဘဲ သာသနာ
ပြုလိုသောစိတ် ထက်သန်ဖို့ရန် “ဘာသာသွေး”ဟူသော ဤ
စာစောင်ကို ရေးသားလိုက်ပါသတည်း။

၁၃၂၁-ခုနှစ်
တပေါင်းလ

အရှင်ဇနကာဘိဝံသ

မာတိကာခေါင်းစဉ်

အကြောင်းအရာ
အချိန်အိမ်နီး:

စာမျက်နှာ

ဘုရားဖြစ်ကြောင်း ကရုဏာတော်	က
ချမ်းသာပေးနိုင်မှ တာရှည်ခံမည်	ခ
ရှေးဆရာတော်များအမြင်	ခ
အလုပ် လုပ်ဖို့ အချိန်	ဃ
ငွေငါးသောင်း ဒါယကာ	င
စဉ်းစားဖွယ်ရာ အဖြာဖြာ	င
ဘာသာသွေး အခြေခံ၍ ပြုပြင်ရန်	စ
ဘာသာသွေးနှင့် သွေးကောင်းသူ	ဆ
၁။ ပါရမီပြည့်၍ ထီးနန်းစံတော်မူခန်း:		
ဘာသာအစ ပါရမီက	၁
ဝေဿန္တရာဘဝ	၂
ပါရမီဖြစ်ဖို့ သတိထားဖွယ်	၂
ပါရမီပြည့်မှ ဘုရားဖြစ်	၃
ဘုရားရှင်၏ ရုပ်အဆင်းတော်	၄
ဘုန်းနှင့်သမ္ဘာ ပါနေပုံ	၆
ကလေးဘဝ ဈာန်ရပုံ	၇
ထီးနန်း စံတော်မူပုံ	၈
၂။ ရဟန်းပြု၍ တရားကျင့်တော်မူခန်း:		
တရားရှာခြင်း	၁၀
ဆရာကြီးက ချီးမြှောက်ပုံ *	၁၁
တရားကျင့်ဖို့ဒေသ	၁၂
ဒုက္ကရစရိယာကျင့်တော်မူခြင်း	၁၃

အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
မူးမေ့သွားခြင်း	၁၇
အစာလျှော့ခြင်း	၁၈
မာရ်နတ်လာ၍ မကျင့်ဖို့ ပြောခြင်း	၂၀
အကျင့်ပြောင်းပုံ	၂၂
၃။ ဘုရားဖြစ်တော်မူခန်း	
ဘုရားဖြစ်မည့်နေ့ အစီအစဉ်	၂၃
ဗောဓိညောင်ပင်အောက် ထိုင်တော်မူခြင်း	၂၄
စိတ်အစဉ်၏ ဂုဏ်များ	၂၅
ပုဗ္ဗနိဝါသဉာဏ်	၂၅
ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်	၂၆
အာသဝက္ခယဉာဏ်	၂၇
သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်အစွမ်း	၂၉
ဘုရားကို အာရုံပြုပါ	၃၁
၄။ သာသနာ တည်စေတော်မူခန်း	
မာရ်နတ်လာ၍ လျှောက်ခြင်း	၃၃
ရဟန်းကောင်းများ	၃၆
အရှင်ဥပါလိ	၃၆
အကျင့်ပဓာန	၃၈
ညီတော်နှင့်သားတော် ရှင် ရဟန်းပြု	၃၉
လူ့စည်းစိမ်ထက်ကောင်းလို့	၄၀
အနာထပိဏ်၏ညီနှင့် သား	၄၁
ဘိက္ခုသာဝက	၄၂
မိထွေ့တော်နှင့် မင်းသမီးငါးရာ	၄၃
ယသော်ဓရာ, ခေမာ, ဥပ္ပလဝဏ်	၄၄

မာတိကာခေါင်းစဉ်

အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
ဘိက္ခုနီများ ဝန်ဆောင်ပုံ	၄၇
ဥပါသကာပရိသတ်	၄၇
အနာထပိဏ်သူဌေး	၄၈
စိတ္တသူကြွယ်	၅၀
ဥပါသကာများ ဝန်ဆောင်ပုံ	၅၀
ဥပါသိကာပရိသတ်	၅၁
ခုဖွဲ့တ္တရာ	၅၁
သာမာဝတီ, ဥတ္တရာ	၅၃
ပရိသတ် စုံညီ၍ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မှုခြင်း	၅၅
၅။ ရှေးမထေရ်များ ကြိုးစားခန်း	
ပထမ သင်္ဂါယနာ စသည်	၄၆
မွှောသောကမင်း၏ ဘာသာသွေး	၅၉
ဒုဋ္ဌဂါမဏိမင်း၏ ဘာသာသွေး	၆၀
၆။ မြန်မာနိုင်ငံ ရှေ့ပိုင်း သာသနာခန်း	
အရှင်အရဟံနှင့် အနော်ရထာ	၆၁
မြန်မာ ဆရာ ဒုကာများ	၆၂
သာသနာပြုမင်း ကင်းဝေးချိန်	၆၂
ဆာအာသာဖယ်ရာနှင့် ဘုန်းကြီးကျောင်း	၆၃
ဘုန်းတော်ကြီးစာသင်ကျောင်းများ	၆၄
အိမ် စာသင်ကျောင်းများ	၆၅
စဉ်းစားဖွယ်	၆၆
ရှေးရိုးကျောင်းများ	၆၈
သာသနာ ဆက်ခံခဲ့ကြပုံ	၆၉
လောက၏ ဖြစ်တတ်သောသဘော	၇၀

	စာမျက်နှာ
အကြောင်းအရာ	
ဘုန်းကြီးတို့ အမျိုး	၇၁
တိုင်းပြည်များ	၇၂
၇။ မြန်မာနိုင်ငံ နောက်ပိုင်းသာသနာ	
ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းများ နိမ့်ကျခဲ့ပုံ	၇၄
မြို့စာသင်ကိုယ်တော်များ	၇၆
ဘုန်းကြီးကျောင်းထွက်များ	၇၇
ဘုန်းကြီးကျောင်းကို အားမကိုး	၇၈
ငြီးငြူသံနှင့် ပယ်လှန်သံ	၇၈
သတိရဖွယ်ကောင်းခဲ့သောအချိန်	၇၉
၈။ သာသနာ့အန္တရာယ် ကာကွယ်နည်း ပြခန်း	
ကျောင်းသားမရှိပြစ်	၈၀
အန္တရာယ်ကို ဘယ်လိုတားမလဲ	၈၁
သူနာကြိုက်ဓာတ်စာ	၈၁
ကြိုတင်၍ စဉ်းစားဖွယ်	၈၂
ဘာသန္တရ သင်နေကြပြီ	၈၃
ဆရာကင်း၍ ပျက်စီးခြင်း	၈၃
အခြေခံကောင်းလျှင် မပျက်	၈၅
ဆရာကောင်းထံ နည်းခံပါ	၈၈
မန္တလေးနှင့် ပခုက္ကူ	၈၉
မဟာဂန္ဓာရုံဆရာတော်ထံ	၉၀
တိတ်ဆိတ်သောတောကျောင်း	၉၀
မိမိ၏ဆန္ဒ	၉၂
ကြိုးစားပါလျက် အထင်သွေး	၉၃
စာချပုဂ္ဂိုလ်များ သြဇာနည်းခြင်း	၉၄

မာတိကာခေါင်းစဉ်

အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
စာသင်သားများ ရည်ရွယ်ချက် ၉၄
ဒကာများ၏ ပကာသန ၉၅
၉။ တာဝန်ကျေပွန်ရန် ညွှန်ပြခန်း	
အစိုးရ၏တာဝန် ၉၆
ကျေးရွာဘုန်းတော်ကြီးများ တာဝန် ၉၇
သီလရှင်များတာဝန် ၉၇
ဘာသာခြားသီလရှင်များ ၉၈
သီလရှင်များ၏ ဝန်ဆောင်ကျောင်းတိုက် ၉၉
ကျန်းမာရေးပညာ သင်ပါ ၉၉
တာဝန်ဆောင်ခြင်းအကျိုး ၁၀၀
ကြံ့ခဲသော သာသနာ ၁၀၁
၁၀။ ခေတ်ပညာတတ်များ စဉ်းစားဖွယ်	
အမျိုးကို အထင်မသေးနှင့် ၁၀၂
ဘာသာကိုလည်း အထင်မသေးနှင့် ၁၀၂
လက်တွေ့မဟုတ်လျှင် မယုံဘူးလား ၁၀၃
အစစ်အမှန်သည် ပယ်စရာမဟုတ် ၁၀၄
အိမ်တော်ဝန် ဦးစံဖေ၏ ကိုယ်တွေ့ဝတ္ထု ၁၀၆
နိုင်ငံခြားမှာ နောက်ပိုင်းမချမ်းသာ ၁၀၈
တရားတော်၏ သုခ ၁၀၈
နောက်ဘဝမရှိဟု ယူသူ နှစ်ဖက်ရှုံး ၁၀၉
နောက်ဘဝရှိ၏ဟု ယူသူ နှစ်ဖက်အကျိုးရ ၁၁၀
အမျိုးသား သူတော်ကောင်းများ ၁၁၀
ပညာတတ် ထက်မြက်သူများ ၁၁၁
လူ့ဘဝထက် ဆောင်နိုင်သောဘဝ ၁၁၂

မာတိကာခေါင်းစဉ်

အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
အမျိုးသမီးသူတော်ကောင်းများ	၁၁၂
၁၁။ သာသနာပြုဒကာများ သိဖွယ်	
ဂေါပကအဖွဲ့	၁၁၄
အသုံးဝင်သောပစ္စည်း	၁၁၄
မအပ်သောငွေ	၁၁၅
ငွေမှဖြစ်သောပစ္စည်း	၁၁၆
သာသနာပြု သတိ	၁၁၇
ငွေသည် အဆိပ်	၁၁၇
ပေးသာပေးကောင်း မတောင်းကောင်း	၁၁၈
တောင်းသာတောင်းကောင်း မပေးကောင်း	၁၁၉
ပေးလည်းပေး တောင်းလည်းတောင်းကောင်း	၁၂၀
ပေးလည်းမပေး၊ တောင်းလည်းမတောင်းကောင်း	၁၂၁
ဘုန်းကံရှိသူမှ သာသနာပြုနိုင်	၁၂၂
၁၂။ သံဃာတော်များအား လျှောက်ထားခန်း	
သာသနာကို အထင်မကြီး	၁၂၃
သာသနာကို မြှင့်တင်ကြည့်ပါ	၁၂၃
ကျောင်းတိုက်များ	၁၂၄
နှစ်တို နှစ်ရှည်စီမံကိန်း	၁၂၅
စီမံကိန်းနှစ်မျိုး၏ အကျိုးရ	၁၂၆
ဖြစ်နိုင်ပါ့မလား	၁၂၇
မိမိကျောင်းတိုက် ပြုပြင်ပုံ	၁၂၈
၁၃။ ဆရာတော်များထံ ခွင့်ပန်ခန်း	၁၃၇
၁၄။ နိဂုံးခန်း	၁၄၃

ဘာသာသွေး

၁။ ပါရမီဖြည့်၍ ထီးနန်းစံတော်မူခန်း

ဘာသာ အစ
ပါရမီက

သာသနာသွေး ဘာသာသွေးကို စဉ်းစားလျှင် ဘုရားရှင်ကို တွေ့ရမည်၊ ဘုရားရှင်ကို စဉ်းစားပြန်လျှင် ဘုရားအလောင်းတော်၏ ဘဝပေါင်းများစွာက ပါရမီ ဖြည့်ခဲ့ရပုံကို တွေ့ရမည်။ ထို့ကြောင့် “ဘာသာသွေး အစသည် ပါရမီက” ဟု ဆိုထိုက်ပါသည်။ “ပါရမီ” ဟူသော စကားသည် ပါဠိစကားတည်း။ မြန်မာလို “မြင့်မြတ်သူတို့၏ အလုပ်” ဟု ဆိုလို၏။ ဒါနကို ပြုပြု၊ သီလကို စောင့်စောင့်၊ ဘာဝနာကို ပွားပွား၊ ပတ်ဝန်းကျင်က အထင်ကြီးအောင် ဂုဏ်ပကာသနကို ရှေ့ထား၍ မပြုမလုပ်ဘဲ “လောကတ္တစရိယ-လူအများချမ်းသာအောင် ပြုကျင့်မှု၊ ဉာတတ္တစရိယ-အမျိုးသားတို့ ကြီးပွားအောင် ပြုကျင့်မှု၊ ဗုဒ္ဓိအတ္တစရိယ-မိမိစိတ် ဖြူစင်အောင် ဉာဏ်ပညာရင့်လာအောင် ဒါနပြုမှု၊ သီလစောင့်မှု၊ မေတ္တာစသော ဘာဝနာပွားမှု” ဤအမှုတို့ကို ပါရမီ (မြင့်မြတ်သူတို့၏ အလုပ်) ဟု ဆိုသည်။ ထိုမြင့်မြတ်သူတို့၏အလုပ် (ပါရမီ) ကို စဉ်းစားလျှင် မိမိတို့၏ ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာအမှုများ၌ ထိုပါရမီ ဖြစ်/မဖြစ်ကို သိနိုင်ပြီ။ ပါရမီမဟုတ်သော ဒါန သီလ ဘာဝနာအလုပ် ဟူသမျှကား (နိဗ္ဗာန်တိုင်အောင် သံသရာမှ ကျွတ်လွတ်ရေးကို မမျှော်တွေးနိုင်သောကြောင့်) အမြော်အမြင် သေးနပ်သူတို့၏ အလုပ်သာ ဖြစ်သည်။

J

ဘာသာသွေး

ဝေဿန္တရာ
ဘဝ

အများ သိပြီးဖြစ်သော ဝေဿန္တရာမင်း ဘဝကို စဉ်းစားကြစို့၊ (၄) နှစ်သားအရွယ် လူမမယ်ဘဝ ဌ်ပင် ဆင်ထားသော တန်ဆာများကို အထိန်းတော် တို့အား ချွတ်၍ ပေး၏။ (၈)နှစ်သားအရွယ်၌ မျက်စိမှစ၍ နှလုံးသား တိုင်အောင် ကိုယ်အင်္ဂါများကို ပေးလိုသောဆန္ဒဖြစ်၏။ (၁၆)နှစ်အရွယ် ရောက်သောအခါ မဒ္ဒိမင်းသမီးနှင့်အတူ မင်းအဖြစ်ကို ခံယူပြီးနောက် မြို့တံခါး လေးပေါက်၊ မြို့အလယ်နှင့် နန်းတော်တံခါး အနီးဝယ် အလှူရုံကြီး ခြောက်ရုံ ဆောက်လုပ်၍ ဆင်းရဲသူအများ စားကြ သောက်ကြဖို့ရန် နေ့စဉ် (၆)သိန်းကုန် အလှူကြီးကို ပေးလှူ၏။

နောက်ဆုံး၌ မိုးခေါင်သော ကလိင်္ဂတိုင်းသူ ပြည်သားတို့သည် “ဆင်ဖြူတော် ရောက်ရာ၌ မိုးကောင်း၏” ဟု အယူရှိ၍ ပုဏ္ဏား ရှစ်ယောက်ကို ဆင်ဖြူတော် အလှူခံဖို့ စေလွှတ်ကြလေသော် ထို ပုဏ္ဏားတို့အား ဆင်ဖြူတော်ကို လှူလိုက်၏။ နေ့စဉ် ဒါနနှင့် ဆင်ဖြူတော် လှူသောအခါဖြစ်သော စေတနာ စိတ်ဆန္ဒတို့သည် ဆင်းရဲသူ ဆင်းရဲသားတို့ စားကြ သောက်ကြနှင့် ချမ်းသာသုခ ရစေလို၊ ကလိင်္ဂတိုင်းသူပြည်သား လူအများတို့ ချမ်းသာစေလိုသော ဆန္ဒပင် မဟုတ်ပါလော။

ပါရမီဖြစ်ဖို့
သတိထားဖွယ်

ဤသို့ ဝေဿန္တရာမင်း၏ စေတနာဆန္ဒနှင့် အလားတူ စွာ ဆင်းရဲသူများကို ချမ်းသာစေလိုသော ဆန္ဒဖြင့် လည်းကောင်း၊ သာသနာတွင်းဖြစ်လျှင် သာသနာ တော် ထွန်းကား၍ လူအများ တရားသိစေလိုသော ဆန္ဒဖြင့်လည်း ကောင်း၊ မိမိတို့ စိတ်၌ နှမြော ဝန်တိုတတ်သော မစ္ဆေရ အညစ် အကြေးမှ ကင်းဝေး၍ စိတ်စင်ကြယ်စေလိုသော ဆန္ဒဖြင့်လည်းကောင်း၊

ထီးနန်းစံတော်မူခန်း

လောကကို ပြီးငွေ့၍ သံသရာမှ လွတ်မြောက်လျက် နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုလိုသော ဆန္ဒဖြင့်လည်းကောင်း၊ စွန့်ကြဲ ပေးကမ်း လှူဒါန်းမှသာ ပါရမီဒါနဖြစ်နိုင်သည်ဟု မှတ်သား၍ ယခုခေတ် ဒါနရှင်များသည် စွန့်ကြဲ ပေးကမ်း လှူဒါန်းရာ၌ မိမိစိတ်ထားကို တရားနှင့် ညီ/မညီ၊ ဒါနပါရမီ ဖြစ်/မဖြစ်ကို စိစစ်ထိုက်၊ စဉ်းစား ထိုက်ကြပေသည်။ ဒါနပါရမီ မဖြစ်ဘဲ ဂုဏ်ပကာသနနှင့် ထိုဒါနမှ အစားရမည့် လောကီအကျိုးကို မျှော်ကိုးနေပါမူကား လောဘဇော ခြံရံနေမည် ဖြစ်သောကြောင့် နောင်သံသရာအကျိုး လုံးလုံးမရဘဲ လည်း ရှိပေလိမ့်မည်။ အကျိုး ရပြန်လျှင်လည်း အနည်းအပါး လောကီစည်းစိမ်အကျိုးမျှသာ ဖြစ်၍ သာသနာတော်ခေတ်ကောင်းနှင့် တွေ့ကြုံရကျိုး မနပ်ဘဲ ပတ္တမြားထွက်သော တောင်ကို တွေ့ပါလျက် ထိုတောင်မှ အညံ့စား ကျောက်ကလေးများကို ရရုံဖြင့် အားရ ကျေနပ်သူ လူဖျင်း လူအကဲ့သို့သာ ဖြစ်ကြပေလိမ့်မည်။

ပါရမီပြည့်မှ
တုရားဖြစ်

ဘုရားအလောင်းတော်သည် ဒါန၊ သီလ စသော ကောင်းမှုဆယ်လီကို ပါရမီစစ်စစ်ဖြစ်အောင် ဖြည့် ကျင့်ရာ၌ တချို့ပါရမီကို အသက်စွန့်၍ ဖြည့်ကျင့် တော်မူခဲ့ရ၏။ ယခုခေတ် ဒါနရှင်ဆိုသူများသည် “အလှူဒါန၌ ရက်ရက်ရောရော ရှိပါပေ၏”ဟု ချီးမွမ်းခံရသော်လည်း သားသမီးနှင့် ဇနီးကို လှူသောဒါန၊ မိမိအသက်ကို သူတစ်ပါးစားဖို့ စွန့်လှူသော ဒါနကား မရှိချေ။ ဥပုသ်သီလ စောင့်ကြရာ၌လည်းကောင်း၊ သည်းခံ ရာ၌လည်းကောင်း၊ မိမိ အသက်ကို စွန့်၍ စောင့်သော သီလ၊ သည်းခံသော ခန္တီလည်း မရှိချေ။ ကြီးစွာသော စည်းစိမ်ကို စွန့်၍

တစ်ယောက်တည်း တောထွက်ခြင်းဟူသော နေက္ခမ္မပါရမီ ဖြည့်သူလည်း အထင်အရှား မရှိချေ။ ဘုရားအလောင်းတော်ကား အသက်စွန့်၍လည်းကောင်း၊ ထီးနန်းစည်းစိမ်ကို စွန့်၍လည်းကောင်း ပြုကျင့်ရသော သီလ ခန္တီ နေက္ခမ္မ စသောပါရမီတို့ကို ဘဝများစွာ ပြုကျင့်တော်မူခဲ့ပြီးမှ အများသိပြီးဖြစ်သော သိဒ္ဓတ်မင်းသားဘဝသို့ ရောက်တော်မူခဲ့ရသည်။ ထို နောက်ဆုံးဘဝ၌လည်း ထီးနန်းစည်းစိမ်ကို စွန့်လွှတ်၍ တောထွက်တော်မူပြီးမှ သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ကို ရ၍ ဗုဒ္ဓစင်စစ် ဖြစ်တော်မူခဲ့ရပေသည်။ [ပါရမီဖြည့်ရာ ဘဝနှင့် အဖြစ်တော်စဉ်ကို ဗုဒ္ဓဝင်အမေးအဖြေ စာအုပ်ကလေး၌ အကျဉ်းချုပ် ပြထားပြီ။]

တုရားရှင်၏ ရုပ်အဆင်းတော် ဘုရားရှင်၏အမျိုးတော်သည် ခတ္တိယမျိုးတံည်း၊ ထိုခတ္တိယအမျိုးသည် အခြားအမျိုးနှင့်မရောသောကြောင့် အသမ္ဘိန္နခတ္တိယမျိုးဟု ထင်ရှား၏။ ထိုအမျိုး၌ ဘုရားအလောင်းတော် ပဋိသန္ဓေတည်ချိန်ဝယ် မာယာဒေဝီ မိဖုရားခေါင်ကြီးသည် ရှစ်ပါးသီလဥပုသ်ကို စောင့်သုံးလျက် စိတ်စက်ဖြူစင်နေ၏။ [ဤနေရာ၌ အမျိုး၏မြင့်မြတ်ခြင်း၊ မယ်တော်၏ဖြူစင်ခြင်းကို သတိထားခဲ့ပါ။] ထိုပဋိသန္ဓေမတည်ခင် ဘုရားအလောင်းတော်သည် တုသိတာနတ်ပြည်မှ စုတေခါနီးဝယ် သတ္တဝါတို့အပေါ်၌ မေတ္တာပွားလျက် ရှိ၏။ ထိုသို့ မေတ္တာရှေ့ထား၍ စုတေသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် ကာမာဝစရပဋိသန္ဓေစိတ်တို့တွင် အကောင်းဆုံးဖြစ်သော စိတ်ဖြင့် မယ်တော်ဝမ်း၌ စွဲပိုက်သန္ဓေ တည်နေခဲ့ပါသည်။ ထိုသို့ ပဋိသန္ဓေတည်နေရာဝယ် ဘဝများစွာက ဆည်းပူးခဲ့သော ပါရမီတော်တို့သည် နောက်ဆုံး အကျိုးပေးရမည့်ဘဝ ဖြစ်၍ အသားအရေတော်နှင့်တကွ

ထီးနန်းစံတော်မူခန်း

မျက်လုံးတော် မျက်ခုံးတော် နဖူးတော် မျက်နှာတော် လက်ခြေတော်မှ စ၍ တစ်ကိုယ်လုံး အလှဆုံး ဖြစ်အောင် အကျိုးပေးလိုက်ကြသောကြောင့် ဖွားမြင်လာသောအခါ မင်းသားကလေး၏ ရုပ်အဆင်းဝယ် စိုးစဉ်းအနည်းငယ်မျှ အပြစ် မပါ၊ တစ်ကမ္ဘာလုံးတွင် အသာဆုံး ဖြစ်၍ ဖွားမြင်လာပေသည်။

ပစ္စိမံ ဖလဒါနေန၊ မဟံ ပစိတပါရမီ။
ယဿ ဝေသံ သုမာပေန္တိ၊ ဧကနာပိ အသမံ သမံ။

ဗဟံ-ဤ၍ ဤမျှ၊ ဂဏန်းချ၍၊ မရနိုင်သည့် အတိုင်းမရှိလေအောင်၊ ပစိတပါရမီ-လေးသင်္ချေကိန်း၊ ကပ်တစ်သိန်းမျှ၊ ထိန်းသိမ်းစုဆောင်း၊ ပါရမီတော်အပေါင်းတို့သည်၊ ပစ္စိမံ ဖလဒါနေန-ဖြစ်ပျက်ဖန်ခါ၊ သံသရာဝယ်၊ ခန္ဓာကိုယ်ရေး၊ အဆုံးစွန်အကျိုးပေးသောအားဖြင့်၊ ယဿ ဘဂဝတော-အကြင်ရွှေဘုန်းတော်သခင်၊ ရှင်တော်မြတ်ဘုရား၏၊ ဝေသံ-ရွှေမျက်နှာတော်၊ လက်ခြေတော်နှင့်၊ ကိုယ်တော်သဏ္ဍာန်၊ ပုံဟန်ထင်ပေါ်၊ အသွင်အပြင်တော်ကို၊ ဧကနာပိ-လူမင်း နတ်မင်း၊ ဗြဟ္မာမင်းဝယ်၊ ဘယ်သူတစ်ယောက်နှင့်မျှ၊ အသမံ-လက္ခဏာတော်ကြီးငယ်၊ အသွယ်သွယ်ဖြင့်၊ ဘယ်ဝယ်တိုင်းတာ၊ မနိုင်သောသည်ဖြစ်၍၊ သမံ-တစ်ကိုယ်တော်လုံး၊ ရွှေတုံးရွှေနှစ်၊ ဇမ္ဗူရာဇ်သီဂီ၊ နာရဏီမျှ၊ သာကီစင်သွေး၊ အယဉ်ကျေးဆုံး ဖြစ်ရလေအောင်၊ သုမာပေန္တိ-တက်သစ်လဆန်း၊ ပွင့်သစ်ပန်းသို့၊ ဆန်းအဖုံဖုံ၊ စခန်းစုံအောင်၊ အစွမ်းကုန် ဖန်ဆင်းလိုက်ကြပေသည်တကား.....။

ဘုန်းနှင့်သမ္ဘာ
ပါနေပုံ

ဖွားမြင်လာသော ဘုရား အလောင်းတော်ကို
“သိဒ္ဓတ္ထ” ဟု မှည့်ကြ၏။ [သိဒ္ဓ-ပြီးစီးသော+
အတ္ထ-အကျိုး] အကျိုးအားလုံး ပြီးစီးသော

မင်းသားဟု ဆိုလိုသည်။ ရှေးရှေးဘဝများစွာတို့က ပြုခဲ့သောကောင်းမှု
အဆောက်အဦးများကို “သမ္ဘာ(သမ္ဘာရ)” ဟု ခေါ်၏။ ထိုကောင်းမှု
သမ္ဘာရကြောင့် ဉာဏ်ပညာကြီးခြင်း၊ သူတစ်ပါးတို့ကို လွှမ်းမိုးအုပ်စိုး
နိုင်ခြင်း၊ အကျင့်တရားပြည့်စုံခြင်း၊ အခြွေအရံများခြင်း၊ ချစ်ခင်ဖွယ်
ရုပ်လက္ခဏာရှိခြင်း၊ အလိုရှိသော အရာကို တောင့်တသည့်အတိုင်း
ရနိုင်ခြင်း၊ သူတစ်ပါးတို့ အားကိုးလောက်ခြင်း စသော (ဘဂဝါ
ဂုဏ်တော်၌ လာသော) ဂုဏ်များကို ဘုန်း(ဖုန်း)ဟု ခေါ်၏။

ဘုရားအလောင်းတော်သည် ဖွားမြင်စကပင် ထို ဘုန်းသမ္ဘာ
အထိုက်အလျောက် ပါနေလေပြီ။ ထို့ကြောင့်ပင် သုဒ္ဓေါဒနမင်း၏
ဆရာဖြစ်သော အသိတ ရှင်ရသေ့သည် မင်းသားကို ကြည့်လို၍
နန်းတော်သို့ လာသောအခါ မင်းသားကလေးကို ခမည်းတော်ကြီးက
ပွေ့ချီလျက် အရှင်ရသေ့အား ရှိခိုးရန် လက်ကလေးနှစ်ဖက်ကို
လက်အုပ်ချီဖို့ ပြင်နေစဉ် ခြေကလေးနှစ်ဖက်သည် အရှင်ရသေ့၏
ဦးခေါင်းပေါ်သို့ မြောက်တက်သွားလေသည်။ [ထိုဘဝ၌ မင်းသားက
ရှိခိုးရမည့်သူ မရှိ] ထိုအခါ သားတော်ကလေး၏ အံ့ဩဖွယ်ကို
မြင်၍ ခမည်းတော်ကိုယ်တိုင် သားတော်ကို လက်အုပ်ချီမိလေသည်။
[အသိတ အရှင်ရသေ့ကလည်း ကေနံမုချ ဗုဒ္ဓ ဖြစ်ပါလိမ့်မည်ဟု
မိန့်မြွက်တော်မူသည်။]

ကလေးဘဝ၌
ဈာန်ရပုံ

ဘုရားအလောင်းတော်သည် ဘုန်းနှင့် သမ္မာ ပါရှိခြင်းကြောင့် ဖွားမြင်စကပင် မြောက်အရပ်သို့ ကြွ၍ “ငါသည် အမြတ်ဆုံး” စသော စကားကြီး သုံးခွန်းကို မိန့်မြွက်ပုံ၊ နတ် ဗြဟ္မာအများ ဦးစိုက်ကြပုံကို ဗုဒ္ဓဝင် အမေးအဖြေ၌ ရေးခဲ့ပြီ။ အခါတစ်ပါး၌ကား သုဒ္ဓေါဒနမင်းသည် လယ်ထွန်မင်္ဂလာ ပြုလုပ်၏။ ထိုလယ်ထွန်မင်္ဂလာ ပြုလုပ်ရာဌာန၏ မနီးမဝေး၌ အရိပ်ကောင်းသော ဇမ္ဗူသပြေပင်အောက်ဝယ် အကာ အရံ ပြု၍ မင်းသားကလေးကို အထိန်းတော်များနှင့်တကွ ထားပြီး လျှင် လယ်ထွန်မင်္ဂလာ ပြုရာအရပ်သို့ သွားကြ၏။ အတော်ကြာလျှင် အထိန်းတော်များလည်း လယ်ထွန်မင်္ဂလာ ကြည့်လို၍ ခေတ္တခဏ သွားကြလေသော် မင်းသားကလေးသည် ထိုင်နိုင်သော အရွယ်သို့ မရောက်သေးသော်လည်း လူသူ တိတ်ဆိတ်သော ထိုအချိန်မှာ တင်ပလ္လင်ခွေ၍ ထွက်သက် ဝင်သက်ကို အာရုံပြုလေရာ ပထမဈာန် ကို ရလေသည်။ (ဤသို့ ဈာန်အရမြန်ခြင်းကား ရှေးဘဝများစွာ၌ အထုံပါလာခြင်းကြောင့်တည်း။) ထိုသို့ ဈာန်ဝင်စားနေစဉ် အထိန်းတော် များ ပြန်လာ၍ တင်ပလ္လင်ခွေကာ ငြိမ်သက်စွာထိုင်နေပုံကို တအံ့တဩ မြင်ကြရသဖြင့် ခမည်းတော်ထံ အမြန်သွား၍ သံတော်ဦးတင်ကြလေ သည်။ ခမည်းတော်လိုက်လာ၍ ဆင်းတုတော်ကလေးသဖွယ် ထက်ဝယ်ဖွဲ့ခွေ ထိုင်နေပုံကို မြင်ရသဖြင့် လက်အုပ်ချီကာ ရှိခိုးမိရှာ လေသည်။ (ဤရှိခိုးခြင်းကား ကလေးဘဝ၌ ငါးကြိမ်မြောက် ရှိခိုးခြင်း တည်း။ ထိုရပြီးသောဈာန်လည်း နောက်ထပ် မကြီးစားသဖြင့် မကြာမီ ကွယ်ပျောက်သွားလေသည်။)

ဘာသာသွေး

ထီးနန်းစံပုံ

တစ်ဆယ့်ခြောက်နှစ်အရွယ်သို့ ရောက်သောအခါ လေးအသင်္ချေနှင့် ကမ္ဘာတစ်သိန်းထက်က စ၍ ပါရမီဖြည့်ဖက်ဖြစ်သော နှမတော်တစ်ဝမ်းကွဲ ယသော်ဓရာမင်းသမီးနှင့် အတူ ရာဇဝင်သိက်ကို ခံယူ၍ အခြွေအရံ များစွာဖြင့် ထီးနန်းကို စံတော်မူ၏။ ဆောင်း နွေ မိုးဟု ဥတုသုံးပါးနှင့် လိုက်လျောသော နန်းသုံးဆောင်တွင် နွေရာသီစံနန်း၌ စံမြန်းပုံကို လွန်စွာ ကြည်နူးဖွယ် ကောင်းပါပေသည်။

၁။ နန်းတော်၏ အရပ်ဇလေးမျက်နှာဝယ် ကြာမျိုးစုံဖြင့် တင့်တယ် သော မင်္ဂလာကန်တော်များ ဖန်ဆင်းထား၏။ ထိုကန်တော် များ၌ ငှက်မျိုးစုံတို့ လာရောက် ပျော်မြူးကြ၏။ အရှေ့ကန်တော် မှ ငှက်တို့သည် နန်းတော်အထက်ခရီးဖြင့် အနောက်ကန်တော် သို့ မြူးပျော် ကြွေးကြော်လျက် ပျံသန်းကြ၏။ အနောက် ကန်တော်မှ အရှေ့ကန်တော်သို့လည်းကောင်း၊ တောင်မှ မြောက်သို့လည်းကောင်း ထိုနည်းအားဖြင့် ပျံသွားကြလေသည်။

၂။ နွေရာသီစံနန်းအတွင်းဝယ် စိုစိုပြေပြေ အေးအေးမြမြရှိအောင် ရေအပြည့် အိုးအသစ်များကို ကြာညိုပန်းတို့ဖြင့် ဖုံးလွှမ်း၍ လေသောက်ပြတင်းပေါက်တို့၏ အနီးအပါး၌ တည်ထားကြ ကုန်၏။ ဘုရားအလောင်း၏ စက်ရာအနီးအပါး၌ကား နံ့သာ ညွန်တို့ဖြင့် ပြည့်သော ရွှေအိုးများကို ထား၍ ထိုထိုအိုးများ၌ ကြာညိုပန်းရံများကို စိုက်ပျိုးထားကြကုန်၏။ ထိုထိုဤဤ နေရာတို့၌လည်း ကြေးအိုးကြီးများတွင် နံ့သာညွန်ထည့်၍ ကြာညိုပန်း၊ ပဒုမ္မာကြာပန်း၊ ပုဏ္ဏရိက်ကြာပန်းပင်တို့ကို

ထီးနန်းစံတော်မူခန်း

စိုက်ပျိုးထားကြကုန်၏။ နေရောင်ကြောင့် ပန်းပင်များ ပွင့်ကြကုန်၏။ ပျားပိတုန်းတို့သည် နန်းတော်တွင်းသို့ ဝင်ရောက်၍ ပန်းဝတ်ရည်များကို လှည့်လည် စုတ်ယူကြကုန်၏။ နန်းတော်တစ်ရပ်လုံးကား ပန်းရနံ့တို့ဖြင့် သင်းယုံနေလေသည်။

၃။ နှစ်ထပ်နံရံတို့၏အလယ်၌ ရေပိုက်လုံးများ တပ်ဆင်ထား၏။ နန်းတော်၏ အထက်ဆုံးအထပ်နှင့် ညီမျှသော ကောင်းကင်လွင်ပြင်ဝယ် မဏ္ဍပ်သဖွယ် အမိုးပြုလုပ်၍ ထိုအမိုး၌ ဇာပေါက်ကလေးတွေ ဖောက်ထား၏။ ထိုမဏ္ဍပ်၏ တစ်နေရာ၌ ကျွဲရေများကို အပေါ်က ဖြန့်ကြက်ထား၏။ ရေစက်ဖြင့် ရေပြွန်မှ တက်လာသော ရေတို့သည် မဏ္ဍပ်ပေါ်ဝယ် ဖြာလျက် ဇာပေါက်တို့မှ မိုးရွာသကဲ့သို့ ကျ၍နေစဉ် ကျွဲရေများပေါ်သို့ ကျောက်ခဲကလေးများကို ပစ်တင်ကာ မိုးရွာသံများ ဖြစ်လာစေ၏။ ဤနည်းအားဖြင့် နွေအခါကိုပင် မိုးတွင်းကဲ့သို့ စိတ်ရွှင်စရာ ဖြစ်စေလေသည်။

၄။ ထိုကဲ့သို့ မိုးအတုများ ရွာချနေစဉ် ဘုရားအလောင်းတော်သည် ညိုသောကိုယ်ဝတ် ညိုသောအပေါ်ခြုံကို ဝတ်ရုံ၍ ရေကစားထွက်တော်မူလာ၏။ ယသော်ဓရာနှင့် အတူ အခြွေအရံမောင်းမတစ်စုလည်း ညိုသောအဝတ်များကို ဆင်တူဝတ်၍ အညိုရောင်ပန်းများကို ပန်ဆင်လျက် မဏ္ဍပ်အတွင်းဝယ် နွေရာသီ အပူဝေးဖို့ အေးမြသောရေစင်ဖြင့် ဘုရားအလောင်း၏ စိတ်တော်ကို ဖြေဖျော်ကြလေသည်။

[မဇ္ဈိမပဏ္ဍာသ၊ မာဂဏ္ဍိယသုတ္တဋ္ဌကထာ။]

၂။ ရဟန်းပြု၍ တရားကျင့်တော်မူခန်း

တရားရှာခြင်း တစ်ဆယ့်ခြောက်နှစ်အရွယ်တော်မှ စ၍ ထီးနန်းစည်းစိမ်ကို ခံစားလျက် သက်တော်(၂၉)နှစ် ရှိသောအခါ ဉာဏ်ပညာလည်း ရင့်သန်လာသောကြောင့် (အများကြားဖူးသည့်အတိုင်း သုဒ္ဓါဝါသဗြဟ္မာမင်းတို့ ဖန်ဆင်း၍ ပြအပ်သော) “သူအို၊ သူနာ၊ သူသေ၊ ရဟန်း”တို့ကို မြင်ရ၍ ထိတ်လန့်သော (သံဝေဂ)ဉာဏ်ဖြင့် ထီးနန်းစည်းစိမ်ကို စွန့်လျက် တောထွက်တော်မူခဲ့လေသည်။ ထိုသို့ တောထွက်၍ ရဟန်းပြုပြီးနောက် မကြာမီပင် များစွာသော ရသေ့ဂိုဏ်းကြီး၏ ဦးစီးဆရာဖြစ်သော အာဠာရ ရသေ့ကြီးထံ ချဉ်းကပ်၍ တရားစဉ်ကို နာယူလေသည်။

နာယူပြီးသောအခါ ဤတရားအစဉ်ကို ဆရာကြီးသည် စာသဘောအားဖြင့် ယုံကြည်ရုံသာမက၊ ကိုယ်တိုင်ကျင့်၍ ရပြီးသား ဖြစ်ပေသည်ဟု အယူရှိသောကြောင့် မိမိလည်း အားထုတ်လို၍ ဆရာကြီးထံ ချဉ်းကပ်မေးမြန်းလေသည်။ ဆရာကြီးသည် မိမိမှာ အာကိစ္ဆညာယတနဈာန်ကို ရကြောင်း ပြောပြ၏။ ထိုအခါ ဘုရားအလောင်းတော်သည် “အာဠာရဆရာကြီးမှာသာ ဤတရားအပေါ်၌ ယုံကြည်ချက်သဒ္ဓါရှိသည်မဟုတ်၊ ငါ့မှာလည်း သဒ္ဓါရှိ၏။ အာဠာရဆရာကြီးမှာသာ ဝီရိယ၊ သတိ၊ သမာဓိ၊ ပညာ ရှိသည်မဟုတ်၊ ငါ့မှာလည်း ရှိ၏”ဟု စိတ်ကို လှုံ့ဆော်လျက် ကြိုးစားအားထုတ်လေရာ ရက်အနည်းငယ်အတွင်းမှာပင် အာကိစ္ဆညာယတနဈာန်တိုင်အောင် တရားပေါက်လေသည်။

ဆရာကြီးတစ်
ချီးမြှောက်ပုံ

တရားပေါက်ပြီးသောအခါ ဆရာကြီးထံ သွား၍ တရားအကြောင်း ပြောပြလေရာ၊ ဆရာကြီးသည် ရုပ်အဆင်းကို မြင်စကပင် “မဟာပုရိသ-ယောက်ျားထူး ယောက်ျားမြတ်” ဟု အယူရှိခဲ့၍ ရက်အနည်းငယ်ဖြင့် မိမိသိအပ်သော တရားကို သိသောအခါ လွန်စွာအားရလေသည်။ ထို့ကြောင့် မိမိဂိုဏ်းသား တပည့်များကို ခေါ်ပြီးလျှင် “တစ်ဝက်သော အစုသည် ငါ့အထံ တရားမေး၍ တစ်ဝက်သော အစုက မဟာပုရိသ (ဟောဒီ ယောက်ျားထူး ယောက်ျားမြတ်)အထံ တရားမေးကြပေတော့ ဤဂိုဏ်းကြီးကို ငါတို့နှစ်ပါး ခေါင်းဆောင်ကြမည်” ဟု ဆို၍ ဘုရားအလောင်းကို ဆရာကြီးက မိမိနှင့် တန်းတူထားလျက် မြှောက်စားလေသည်။ ဆရာကြီး၏ ဒကာ-ဒကာမတို့သည် အလှူဒါနပြုဖို့ လာကြ၏။ ထိုအခါလည်း ကောင်းမွန်သော အစားအသောက် အိပ်ရာ နေရာများကို ဘုရားအလောင်းအား လှူစေ၍ မိမိကား အကြွင်းအကျန်များကိုသာ အလှူခံလေသည်။

ဘုရားအလောင်းတော်သည် ဤမျှလောက် အမြောက်အစား ခံရသော်လည်း ရအပ်ပြီးသော တရားကို စဉ်းစားသောအခါ အရူပ ဗြဟ္မာ့ဘုံသို့ ရောက်ရုံသာ ပို့ဆောင်နိုင်သော တရားဖြစ်၍ အို နာ သေရေးက လွတ်အောင် စွမ်းဆောင်နိုင်သော တရားမဟုတ်သေးကြောင်း သိရကား ထိုဈာန်တရားမှ ပြီးငွေ့ကာ ဖဲခွာ၍ လာခဲ့လေသည်။ [ထို့နောက် “ဥဒကရသေ့” ဟု ထင်ရှားသော ဂိုဏ်းဆရာကြီးအထံ သွားပြန်၍ အလားတူ အားထုတ်ပြန်ရာ အာကိစ္ဆညာယတန ဈာန်ထက်မြင်သော နေဝသညာနာသညာယတနဈာန်ကို ရပြန်၏။

ဥဒကဆရာကြီးကား ဂိုဏ်းကြီးကိုပင် လွှဲအပ်၍ ချီးမြှောက်လေသည်။ သို့သော် ရှေးနည်းအတိုင်းပင် အားမရသေး၍ ခွဲခွာခဲ့ပြန်လေသည်။]

မှတ်ချက်။ ။ဘုရားအလောင်း တောထွက်လာချိန်မှာ ထို ဆရာကြီးနှစ်ပါးသည် အထင်ရှားဆုံး ဂိုဏ်းဆရာကြီးများ ဖြစ်ကြဟန် တူ၏။ ထို့ကြောင့် ထို ဆရာကြီးနှစ်ပါး အထံ ဘုရားအလောင်း ချဉ်းကပ်တော်မူခြင်း ဖြစ်လိမ့်မည်။ ထိုဆရာကြီးတို့ ရအပ်ပြီးသော တရားထူးများလည်း လောကီဈာန်တရားတွင် ထိပ်တန်းအကျဆုံး ဖြစ်၏။ သို့မျှလောက် ထိပ်တန်းရောက်ပြီး ဆရာကြီးနှစ်ပါးသည် ဘုရားအလောင်းကော်၏အပေါ်၌ (မိမိတို့ထက် သာလွန်၍ တက်လမ်း ရှိသူ ဖြစ်သောကြောင့်) ဣဿာ၊ မစ္ဆရိယ=မနာလို ဝန်တို ဖြစ်မည် ဆိုလျှင် ဖြစ်စရာ ကောင်းပါပေသည်။ သို့သော် ထိုသို့ မဖြစ်ဘဲ အားရဝမ်းသာ ချီးမြှောက်နိုင်ကြသည့်အတွက် ထိုဆရာကြီးနှစ်ပါး၏ စိတ်နေစိတ်ထားကို လေးစား ပူဇော်မိပါသည်။ [ဘုရားအလောင်း ဘုရားဖြစ်၍ တရားဟောဖို့ စဉ်းစားတော်မူချိန်မှာ ထိုဆရာကြီးနှစ်ပါး သည် ရုပ်ခန္ဓာကိုယ် မရှိသော အရူပဗြဟ္မာဘုံသို့ ရောက်နေပြီ ဖြစ်၍ ဘုရားရှင်လည်း တရားဟောသောအားဖြင့် ကျေးဇူးဆပ်ခွင့် ရတော်မူ။]

တရားကျင့်ဖို့
ဒေသ

ဘုရား အလောင်းတော်သည် ဥဒက ရသေ့ထံမှ ခွဲခွာခဲ့ပြီး နိဗ္ဗာန်တရားမြတ်ကို ရှာလျက် လှည့်လည် တော်မူလေရာ မဂဓတိုင်း သေနာနိဂုံးသို့ ရောက် တော်မူသည်။ ထိုနိဂုံးအနီး၌ သူတော်မြတ်တို့ မွေ့လျော်ပျော်ဖွယ် ကောင်းသော မြေ၊ စိတ် ကြည်နူးဖွယ် ကောင်းသော တောအုပ်၊

တသွင်သွင် စီးဆင်းနေသော နေရောင်ခြည်၏ အလွန်ကောင်းသော ရေဆိပ်နှင့် ပတ်ဝန်းကျင်အနီးအပါး၌ ဆွမ်းခံ၍ လွယ်ကူမည့်ရွာကို တွေ့တော်မူလေရာ. ထိုနေရာ၌ပင် တရားကျင့်ဖို့ရန် စိတ်ကို ပိုင်းဖြတ် တော်မူလျက် ပဏ္ဍိသင်္ဂဟာ=သစ်ရွက်ကျောင်းကလေးကို စီစဉ်တော် မူပါသည်။ [ထိုအချိန်၌ ရသေ့ ပြုနှင့်ကြသော ပဏ္ဍိတီ(ငါးပါးအစု)က ဘုရားအလောင်းတော်ကို ပြုစုလုပ်ကျွေးကြသည်။]

ဒုက္ကရစရိယာ ဘုရား အလောင်းတော်သည် အလွန် မကြာ ကျင့်တော်မူခြင်း သေးသော ရက်အတွင်းက ကပ္ပိလဝတ်နေပြည် နွေရာသီ စံနန်းတော်၌ အခြွေအရံများစွာ၏ အပြုအစု အယုအယ အဖြေအဖျော်ကို ခံယူကာ သလေးဆန်မွှေးကို သာ သုံးဆောင်တော်မူလျက် အသက်သာဆုံး အချမ်းသာဆုံး ခံစား ခဲ့လေသည်။ ယခုအခါ တောအုပ်အလယ် သစ်ရွက်မိုး သစ်ရွက်ကာ ကျောင်းသစ်ခန်းကလေးဝယ် ရတတ်သမျှ ဆွမ်းအာဟာရဖြင့် မျှတကာ အဆင်းရဲဆုံး ဒုက္ကရစရိယာအကျင့်ကို ကျင့်တော်မူပါတော့မည်။ [ဒုက္ကရ-သာမန်လူတို့ မပြုနိုင် မကျင့်နိုင်လောက်အောင် ခဲယဉ်းလှ သော+စရိယာ-အကျင့် ထိုဒုက္ကရစရိယာကျင့်တော်မူပုံကို မူလပဏ္ဍိတ သစ္စကသုတ် စသည်မှာ လာသည့်အတိုင်း ပြပါမည်။]

၁။ ဘုရားအလောင်းသည် “ကောင်းသော (ကုသိုလ်)စိတ်ဖြင့် မကောင်းသော (အကုသိုလ်)စိတ်ကို နှိပ်စက်အံ့”ဟု ကြံတော်မူပြီး လျှင် အံ့ကြိတ်၍ တောက်ခေါက်၍ မကောင်းစိတ် မဖြစ်နိုင်အောင် စိတ်ကို နှိပ်စက်ပေး၏။ ထိုအခါ ချိုင်းကြားမှ ချွေးများ ယိုကျလာ၏။ ဥပမာ-အားကောင်းသော ယောက်ျားတစ်ယောက်က အားနည်းသော

ယောက်ျားတစ်ယောက်ကို ဦးခေါင်းကိုင်၍ဖြစ်စေ၊ ပခုံးကိုင်၍ဖြစ်စေ ဖိနှိပ်သောအခါ ချိုင်းကြားမှ ချွေးယိုလာသကဲ့သို့တည်း။ ထိုအခါ၌ လုံ့လဝီရိယလည်း အလွန်ကောင်း၏။ သတိလည်း အလွန်စွဲမြဲ၏။ သို့သော် ဆင်းရဲစွာ အားထုတ်မှုက တစ်ကိုယ်လုံးကို ထိုးဆွသကဲ့သို့ ဖြစ်နေသောကြောင့် တစ်ကိုယ်လုံး ပူရှိန်ကာ ငြိမ်းအေးမှုကို မရပါချေ။ ထိုမျှလောက် တစ်ကိုယ်လုံး ဒုက္ခ ဖြစ်နေသော်လည်း အားထုတ်လိုသော စိတ်ကား ကုန်ခမ်း၍ မသွားပါ။

၂။ ဘုရားအလောင်းတော်သည် “အပါနကဈာန်ကို ဖြစ်စေအံ့” ဟု ကြံတော်မူ၍က မလျော့သော လုံ့လဖြင့် ထွက်သက် ဝင်သက် တို့ကို ပါးစပ် နှာခေါင်းတို့မှ မထွက် မဝင်နိုင်အောင် ချုပ်တည်းထားလေသည်။ [အသက် မရှူ မရှိက်ဘဲ နေခြင်းကိုပင် “အပါနကဈာန် (အရှူ အရှိက် မရှိသောဈာန်)” ဟု ခေါ်၏။] ထိုသို့ မရှူ မရှိက်ဘဲ ချုပ်တည်းထားသောအခါ လေတို့သည် နားပေါက်တို့မှ ထွက်ကုန်၏။ ထိုလေထွက်သံသည် ပန်းပဲသမားတို့၏ ဖားဖိုမှ လေထွက်သလောက်ပင် ပြင်းထန်လှ၏။ ထိုအချိန်မှာ လုံ့လဝီရိယလည်း အလွန် အားကောင်း၏။ သတိလည်း အလွန်စွဲမြဲ၏။ သို့သော် ဆင်းရဲစွာ အားထုတ်မှုက တစ်ကိုယ်လုံး ပူရှိန်ကာ ငြိမ်းအေးမှုကို မရပါချေ။ ထိုမျှလောက် တစ်ကိုယ်လုံး ဒုက္ခဖြစ်နေသော်လည်း အားထုတ်လိုသော စိတ်ဆန္ဒကား ကုန်ခမ်း၍ မသွားပါ။

၃။ ဘုရားအလောင်းတော်သည် “အပါနကဈာန်ကိုပင် ထပ်မံ၍ ဖြစ်စေအံ့” ဟု ကြံတော်မူ၍ မလျော့သောလုံ့လဖြင့် ထွက်သက် ဝင်သက် တို့ကို ပါးစပ်၊ နှာခေါင်း၊ နားပေါက်တို့မှ မဝင် မထွက်နိုင်အောင်

တရားကျင့်တော်မူခန်း

ချုပ်တည်း၍ ထားပြန်၏။ ထိုသို့ မရှုမရှိက်ဘဲ ချုပ်တည်း၍ ထားသော အခါ အလွန်ပြင်းထန်သော လေတို့သည် ဦးခေါင်းသို့ တက်၍ တိုးဝေ့ကုန်၏။ ထိုသို့ လေတို့၏ တိုးဝေ့ပုံမှာ အားကောင်းသော ယောက်ျားက ထက်စွာသော စူးဖြင့် ဦးထိပ်၌ မွှေနေသကဲ့သို့ ဖြစ်လေသည်။ ထိုသို့ ဖြစ်သော်လည်း နောက်မဆုတ်ဘဲ အားထုတ်မြဲ အားထုတ်၏။ သတိလည်း အလွန်စွဲမြဲ၏။ သို့သော် ဆင်းရဲစွာ အားထုတ်မှုက တစ်ကိုယ်လုံး ထိုးစွသကဲ့သို့ ဖြစ်သောကြောင့် တစ်ကိုယ်လုံး ပူရှိန်ကာ ခန္ဓာကိုယ်၏ ငြိမ်းအေးမှုကို မရပါချေ။ ဤမျှလောက် ကိုယ်ဆင်းရဲမှု ဖြစ်ပါသော်လည်း ကြိုးစားလိုသော စိတ်ဆန္ဒကား ကုန်ခန်း၍ မသွားပါ။

၄။ ဘုရားအလောင်းတော်သည် “အပါနကဈာန်ကိုပင် ထပ်မံ၍ ဖြစ်စေအံ့” ဟု ကြံတော်မူ၍ မလျော့သော လုံ့လဖြင့် ထွက်သက် ဝင်သက်ကို ပါးစပ်၊ နှာခေါင်း၊ နားပေါက်တို့မှ မဝင် မထွက်နိုင်အောင် ချုပ်တည်း၍ ထားပြန်၏။ ထိုသို့ မရှုမရှိက်ဘဲ ချုပ်တည်း၍ ထားသော အခါ အလွန်ပြင်းထန်သော ခေါင်းကိုက်ဝေဒနာတို့သည် ပေါ်လာကုန်၏။ ထိုခေါင်းကိုက်ဝေဒနာ၏ ပြင်းထန်ပုံမှာ အားကောင်းသော ယောက်ျားတစ်ယောက်က သားရေကြိုးဖြင့် ဦးခေါင်းကို ရစ်ပတ်၍ တင်းကြပ်စွာ စည်းထားသကဲ့သို့ ထင်ရလေသည်။ ထိုသို့ ဖြစ်သော်လည်း နောက်မဆုတ်ဘဲ အားထုတ်မြဲ အားထုတ်၏။ သတိလည်း အလွန်ကောင်း၏။ သို့သော် ဆင်းရဲစွာ အားထုတ်မှုက တစ်ကိုယ်လုံး ထိုးစွသကဲ့သို့ ဖြစ်သောကြောင့် တစ်ကိုယ်လုံး ပူရှိန်ကာ ခန္ဓာကိုယ်၏ ငြိမ်းအေးမှုကို မရပါချေ။ ဤမျှလောက် ကိုယ်ဆင်းရဲမှု ဖြစ်ပါသော်လည်း ကြိုးစားလိုသော စိတ်ဆန္ဒကား ကုန်ခန်း၍ မသွားပါ။

၅။ ဘုရားအလောင်းတော်သည် “အပါနကဈာန်ကိုပင် ထပ်မံ၍ ဖြစ်စေအံ့”ဟု ကြံတော်မူ၍ မလျော့သော လုံ့လဖြင့် ထွက်သက် ဝင်သက်ကို ပါးစပ်၊ နှာခေါင်း၊ နားပေါက်တို့မှ မဝင် မထွက်နိုင်အောင် ချုပ်တည်း၍ ထားပြန်၏။ ထိုသို့ မရှုမရှိက်ဘဲ ချုပ်တည်း၍ ထားသော အခါ အလွန်ပြင်းထန်သော လေတို့သည် ဝမ်းဗိုက်ကို ဖြတ်တောက် သကဲ့သို့ ထိုးကျင်ကုန်၏။ ဥပမာ-ကျွမ်းကျင်သော နွားသတ်သမားက သို့မဟုတ် နွားသတ်သမား၏ လက်ထောက် တပည့်ကြီးက ထက်စွာ သော နွားသတ်ခားဖြင့်ဗိုက်ကို ဖြတ်လှီးလိုက်သကဲ့သို့ ကျင်နာလေ သည်။ ထိုသို့ ဖြစ်စေသော်လည်း နောက်မဆုတ်ဘဲ အားထုတ်မြဲ အားထုတ်၏။ သတိလည်း အလွန်ကောင်း၏။ သို့သော် ဆင်းရဲစွာ အားထုတ်မှုက တစ်ကိုယ်လုံး ထိုးစွဲထားသကဲ့သို့ ဖြစ်သောကြောင့် တစ်ကိုယ်လုံး ပူရှိန်ကာ ငြိမ်းအေးမှု မရပါချေ။ ဤမျှလောက် ခန္ဓာကိုယ် ဒုက္ခရောက်နေသော်လည်း ကြိုးစားလိုသော စိတ်ဆန္ဒကား ကုန်ခန်း၍ မသွားပါ။

၆။ ဘုရားအလောင်းတော်သည် “အပါနကဈာန်ကိုပင် ထပ်မံ၍ ဖြစ်စေအံ့”ဟု ကြံတော်မူ၍ မလျော့သော လုံ့လဖြင့် ထွက်သက် ဝင်သက်တို့ကို ပါးစပ်၊ နှာခေါင်း၊ နားပေါက်တို့မှ မဝင် မထွက် နိုင်အောင် ချုပ်တည်း၍ ထားပြန်၏။ ထိုသို့ မရှုမရှိက်ဘဲ ချုပ်တည်း၍ ထားသောအခါ တစ်ကိုယ်လုံး ပြင်းပြင်းထန်ထန် ပူလောင်လာ လေသည်။ ဥပမာ-အားကြီးသော ယောက်ျား နှစ်ယောက်တို့က အားနည်းသော ယောက်ျားတစ်ယောက်ကို လက်မောင်းနှစ်ဖက်ကိုင်၍

တရားကျင့်တော်မူခန်း

မီးကျိုးအစဉ် ကျက်နေအောင် ကင်သောအခါ ဖြစ်ပေါ်၍လာသော ကိုယ်ပူကဲ့သို့ ဖြစ်လေသည်။ ထိုသို့ ဖြစ်သော် လည်း နောက်မဆုတ်ဘဲ အားထုတ်မြဲ အားထုတ်၏။ သတိလည်း အလွန်ကောင်း၏။ သို့သော် ဆင်းရဲစွာ အားထုတ်မှုက တစ်ကိုယ်လုံး ထိုးဆွသကဲ့သို့ ဖြစ်သော ကြောင့် တစ်ကိုယ်လုံး ပူရှိန်ကာ ခန္ဓာကိုယ်၏ ငြိမ်းအေးမှုကို မရပါချေ။ ဤမျှလောက် ခန္ဓာကိုယ် ဒုက္ခရောက်နေသော်လည်း ကြီးစားလိုသော စိတ်ဆန္ဒကား ကုန်ခန်း၍ မသွားပါ။

မူးမေ့သွားခြင်း ထိုကဲ့သို့ ခန္ဓာကိုယ်၌ ပြင်းပြသောအပူ ဖြစ်လာ သောအခါ မိုက်ကနဲ ဖြစ်၍ စကြိုသွားရာမှ ထိုင်လျက် လဲကျသွားလေသည်။ ထိုသို့ ထိုင်လျက်နေပုံကို မြင်ကြရ သော အနီးအပါးက နတ်တို့သည် ထင်မြင်ချက် အမျိုးမျိုးဖြင့် ပြောဆိုကြကုန်၏။ တချို့နတ်များက “ကာလင်္ကံတော သမဏော ဂေါတမော-ရဟန်းဂေါတမ သေပြီ” ဟု ပြောကြ၏။ အချို့နတ်များ ကား “န ကာလင်္ကံတော သမဏော ဂေါတမော-ရဟန်းဂေါတမ သည် သေ၍ မပြီးသေး။ အပိ စ ကာလံ ကရောတိ-သေနေတုန်း ရှိသေးတယ်” ဟု ပြောကြ၏။ တချို့နတ်များကမူ “န ကာလင်္ကံတော သမဏော ဂေါတမော၊ နာပိ ကာလံ ကရောတိ-ရဟန်းဂေါတမသည် သေပြီးလည်း မဟုတ်၊ သေနေတာလည်း မဟုတ်၊ အရဟံ သမဏော ဂေါတမော-ရဟန်းဂေါတမသည် ရဟန္တာဖြစ်ပြီ၊ ဝိဟာရောတွေဝ သော အရဟတော-ဒီနေပုံမျိုးဟာ ရဟန္တာ၏ နေပုံသာ ဖြစ်သည်” ဟု ပြောကြလေသည်။ ထိုသို့ ပြောသူတို့တွင် သေပြီဟု ထင်နေသော

နတ်က သုဒ္ဓေါဒနမင်းထံ သွား၍ “အသင်မင်း၏ သားတော် တရား အားထုတ်ရင်း သေပြီ” ဟု ပြောသည်။ သုဒ္ဓေါဒနမင်းက “ဗုဒ္ဓဖြစ်ပြီးမှ သေတာလား၊ မဖြစ်ဘဲ သေတာလား” ဟု ပြန်၍ မေးလျှင် “ဗုဒ္ဓ မဖြစ်ဘဲသေတာ” ဟု နတ်က ပြော၏။ “ဗုဒ္ဓမဖြစ်သေးလျှင် သေတယ် ဆိုတာ မယုံဘူး” ဟု ပြောလိုက်လေသည်။

အစာလျှော့ခြင်း ပြန်၍ သတိရလာသောအခါ “အစာ မစားဘဲ ကျင့်အံ့” ဟု အကြံဖြစ်တော်မူ၏။ ထိုအခါ နတ် တို့က “အစာအာဟာရကို လုံးလုံးမစားဘဲ ဖြတ်ထားလျှင် မွေးညှင်း ပေါက်တို့မှ နတ်ဩဇာ သွင်းပေးမည်” ဟု ပြောကြသောကြောင့် လုံးလုံး အစာမဖြတ်ဘဲ နည်းနည်းစားတော်မူ၏။ ပဲနောက်၊ ပဲပိစပ်၊ ပဲလွန်း၊ ပဲကြီးတို့၏ အနှစ်ရည်ကိုသာ တစ်လက်ခုပ်လောက် သောက် တော်မူ၏။ ထိုအခါ၌ အလွန် ပိန်ချိုးသွားလေ၏။ အလွန် ပင်ပန်း နွမ်းနယ်၏ ။

၁။ ဘုရားအလောင်းတော်၏ အင်္ဂါကြီးငယ်တို့သည် အရိုးဆက် အဆစ်နေရာက မောက်၍ အဆစ်မဟုတ်သော နေရာတို့၌ ပိန်၍ နေကုန်၏။ ဥပမာ-အာသီတိမည်သောနွယ်၊ ကာလ မည်သောနွယ်တို့၏ အဆစ်များနှင့် တူသည်။

၂။ ဘုရားအလောင်း၏ တင်ပါးတို့သည် ကုလားအုပ် ခွာကြီး များလို ဝစ္စမင်္ဂ (ကျင်ကြီးစွန့်သော) နေရာက အတွင်းသို့ ချိုင့်ဝင်နေကုန်၏။

တရားကျင့်တော်မူခန်း

- ၃။ ကျောက်ကုန်း(ကျော)အရိုးတို့သည် အနိမ့်အမြင့် ဖြစ်နေကုန်၏။ ပုတီးအလုံးကြီးတွေကို ကြိုးဖြင့် သီကုံးထားသောအခါ ပုတီးလုံးနှစ်လုံး အကြား၌ ချိုင့်နေသကဲ့သို့၊ အရိုးတို့၏ အကြား၌ အသားတွေ နိမ့်နေရကား ပုတီးအလုံးကြီးတွေ သီကုံးထားပုံနှင့် တူ၏။
- ၄။ နံရိုးတို့သည် အကြား အကြား၌ အသားတွေ နိမ့်ကျသွားကုန်ရကား ရေပဲအိုက အခြင်ရနယ်များလို မပြေမပြစ် ဖြစ်ကုန်၏။
- ၅။ မျက်လုံးအိမ်အတွင်းရှိ မျက်လုံးတို့သည် အတွင်းသို့ ဝင်နေကြသဖြင့် ရေတွင်းနက်၌ ရေပွက်ကလေးများကဲ့သို့ မြင်ရကုန်၏။
- ၆။ ဦးခေါင်းအရေသည်ကား ဗူးခါးသီးနုကို ခူး၍ နေလှမ်းထားသောအခါ တွန့်နေသကဲ့သို့ တွန့်၍ ညှိုးနွမ်းနေ၏။
- ၇။ ဝမ်းဗိုက်တော်သည် ကျော၌ ကပ်နေရကား ဝမ်းရေကို ကိုင်လိုက်လျှင် ကျောရိုးပါ ကိုင်မိ၏။ ကျောရိုးကို ကိုင်လိုက်လျှင်လည်း ဝမ်းရေကိုပါ ကိုင်မိသည်။
- ၈။ “ကျင်ကြီး ကျင်ငယ် စွန့်မည်”ဟု ထိုင်လိုက်သောအခါ ကျင်ငယ်ဖြစ်စေနိုင်သော အာဟာရရည်က ဝမ်းထဲ၌ မရှိသောကြောင့် ကျင်ငယ် လုံးဝမထွက်နိုင်ဘဲ ကျင်ကြီးသော်မှ တစ်စေ့နှစ်စေ့နှင့် အလွန်ဆင်းရဲစွာ ထွက်ရ၏။ တစ်ကိုယ်လုံး ချွေးထွက်၍ မူးမိုက်ကာ မှောက်လျက် လဲရလေသည်။

၉။ ခန္ဓာကိုယ် သက်သာစေလို၍ လက်ဖြင့် ပွတ်လိုက်လျှင် အရင်းက ပုပ်နေသော အမွှေးတို့သည် ကိုယ်မှ ကွာ၍ လက်၌ ငြိကပ် ပါလာကုန်၏။

၁၀။ ဘုရားအလောင်းတော်၏ ပင်ကိုအဆင်းသည် သီရိရွှေအဆင်း ကဲ့သို့ ဝါဝင်း၏။ သို့သော် ထိုတရားကျင့်ချိန်မှ မြင်ရသူတို့ကား “ကာဠော သမဏော ဂေါတမော=ရဟန်းဂေါတမဟာ အသား မည်းကြီးပဲ” ဟု ပြောကြ၏။ တချို့က “သာမော သမဏော ဂေါတမော=ရဟန်းဂေါတမဟာ အသားညိုကြီးပဲ” ဟု ပြောကြ ၏။ တချို့ကမူ “မဂ္ဂုရစ္ဆဝိ သမဏော ဂေါတမော=ရဟန်း ဂေါတမဟာ ငါးခု၏ အရေ အရောင်မျိုးပဲ” ဟု ပြောကြသည်။ [မဟာသီဟနာဒသုတ်၊ ပါဠိ အဋ္ဌကထာ ဋီကာ။]

မာရ်နတ်လာ၍ ဘုရားအလောင်းတော်သည် ထိုမျှလောက် အပင် မကျင့်ဖို့ပြောခြင်း ပန်းခံ၍ ကျင့်တော်မူသောအခါ မာရ်နတ်လာ၍ သနားဟန်ဖြင့် ဒုက္ကရအကျင့်ကို မကျင့်ဖို့ရန် ပြောသည်မှာ—အို သိဒ္ဓတ္ထ..... အသင်သည် အလွန်ပိန်၍ အားနည်း လှပြီ။ အစိတ်တစ်ထောင်နှင့် တစ်စိတ် စိတ်လျှင် သေဘက်က တစ်ထောင်လောက် ရှိ၍ တစ်စိတ်လောက်သာ ရှင်ဖို့ ရှိတော့သည်။ သေဖို့ရန် အလွန်နီးကပ်နေပြီ။ အသက်တာရှည် နေခြင်းဆိုတာ အလွန်ကောင်း အလွန်မြတ်ပါသည်။ အသက်ရှည်လျှင် ကုသိုလ် ကောင်းမှုကို များစွာ ပြုရပါလိမ့်မည်။ မြတ်သောအကျင့်ကို(ဥပုသ် သီလကို) ကျင့်၍ ယဇ်မီးပူဇော်နေမည်ဆိုလျှင် ကုသိုလ်ကောင်းမှုတွေ များစွာ တိုးပွားဖွယ် ရှိပါသည်။ ယခု အသင် ပြုနေတဲ့ ပဓာနအလုပ်

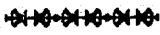
(ကမ္မဋ္ဌာန်းအားထုတ်မှု)ဆိုတာ အလွန်အထမြောက်ဖို့ ခဲယဉ်းပါသည်။ ဤသို့ တကယ် အကျိုးလိုလား၍ သနားသည့်ဟန်ဖြင့် ကရုဏာသံ ပါပါ ပြောဆိုလာလေသည်။

တရားအလောင်း: အို မာရ်နတ်... ငါသည် သင်ပြောတဲ့ ကုသိုလ် ကောင်းမှုကို အဏုမြူလောက်မျှ အလိုမရှိ၊ ကုသိုလ်မလိုချင် [သန္တိပဒ-နိဗ္ဗာန်တရားမြတ်ကို အလိုရှိသည်- ဟူလို] အသင် ယခုပြောတဲ့ စကားမျိုးကို ကုသိုလ်လိုချင်နေသူတို့ ကိုသာ ပြောထိုက်သည်။ ငါ့မှာ သန္တိကို ယုံကြည်သော သဒ္ဓါလဲ ရှိ၊ ကျင့်မှုလဲ ရှိ၊ လုံ့လဝီရိယလဲ ရှိ၊ ပညာလည်း ရှိ၏။ ငါ့ကိုယ်မှာ ဖြစ်နေသော စိတ္တဇ(စိတ်ကြောင့်ဖြစ်သော) ဝါယောဓာတ်အပူသည် မြစ်ရေတွေကိုပင် ခြောက်သွေ့စေနိုင်သောကြောင့် ခန္ဓာကိုယ်မှာရှိသော အသွေးကို အဘယ်မှာ မခြောက်ခန်းစေဘဲ ရှိမှာလဲ။

သွေးသားများ ခြောက်သွားလျှင် သလိပ် သည်းခြေလဲ ခြောက် သွားမှာပဲ၊ အသားလဲ ကုန်သွားမှာပဲ၊ ထိုသို့ အသား အသွေးတွေ ခြောက်ကပ်သွားလျှင် ငါ၏စိတ်ဟာ တိုး၍ ကြည်လင်စရာ ရှိသည်။ သတိ ပညာ သမာဓိတရားလည်း တိုး၍ ထက်မြက် တည်ကြည်စရာ ရှိသည်။ ငါဟာ အခုလို အလွန်ပြင်းထန်သော ဒုက္ခဝေဒနာကို ခံရ သော်လည်း နောက်သို့ပြန်၍ ထီးနန်းစံလိုသော စိတ်ဆန္ဒ မရှိပါ။ ငါ၏သဒ္ဓါ (ယုံကြည်ချက်) သန့်ရှင်းပုံကို အသင်မာရ်နတ်ပဲ စဉ်းစား ကြည့်ပါတော့။ ဤသို့ ပြန်၍ ပြောဆိုပြီးလျှင် မာရ်နတ်၏ ကိလေသာ စစ်တပ် အဆက်ဆက် တက်၍ လာကြောင်းကိုလည်းကောင်း၊ ထို ကိလေသာစစ်တပ်ကြီးကို အပြီးတိုင် ချေမှုန်းမည့် အကြောင်းကို လည်းကောင်း စိတ်ထက်သန်စွာဖြင့် မိန့်မြွက်တော်မူလေသည်။

အကျင့်ပြောင်းပုံ အတိတ်ရှေးက ဖြစ်ခဲ့ကြသော ရသေ့ သို့မဟုတ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် အဆင်းရဲခံရ၍ ကျင့်ကြရာဝယ် ဤမျှလောက်သာ ကျင့်နိုင်ခဲ့ပေမည်။ ယခု ငါခံစားရသော ဒုက္ခထက် ပို၍ကား ဆင်းရဲခံ၍ ကျင့်နိုင်ကြမည် မဟုတ်။ နောင်အနာဂတ်၌လည်း ယခုထက်ပို၍ ကျင့်နိုင်ကြလိမ့်မည် မဟုတ်။ ယခုပစ္စုပ္ပန်ခေတ်၌လည်း ငါခံစားရသော ဆင်းရဲထက် ပို၍ မကျင့်နိုင်ကြ။ ဤမျှလောက် ဒုက္ခခံ၍ ကျင့်ပါလျက် ငါသည် တရားထူးကို မရပါတ့ကား။ တရားထူးကို ရဖို့ရန် လမ်းကြောင်းမှာ တစ်မျိုးဖြစ်စရာ ရှိ၏ဟု အကြံတော် ဖြစ်ပြီးလျှင် ခမည်းတော်၏ လယ်ထွန်မင်္ဂလာ ပြုချိန်က ပထမချာန်ကို ရ၍ ချမ်းသာပုံကို သတိရသဖြင့် “ထိုချာန်သည်ပင် တရားထူးရဖို့ မှန်ကန်သောလမ်းကြောင်း ဖြစ်သည်”ဟု အသိဉာဏ် ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ ထိုအခါ ဤမျှလောက်သော ဆင်းရဲ ပင်ပန်းနေသော ခန္ဓာကိုယ်ဖြင့် ထိုချာန်ကို ရဖို့မလွယ်ကြောင်း သိတော်မူရကား ရှေးကကဲ့သို့ ဆွမ်းအာဟာရကို ပြန်၍ စားသောက်လေသော် မကြာမီပင် အားအင် ပြည့်တင်းလာလေသည်။

မှတ်ချက်။ ။ပစ္ဆိမဝဂ္ဂီရသေ့ငါးဦးတို့သည် ဘုရားအလောင်းတော်၏ အလွန်ဆင်းရဲစွာ ကျင့်စဉ်အခါ၌ “ကေန်တရားထူး ရတော့မည်”ဟု မျှော်လင့်၍ လွန်စွာအားကြကုန်၏။ ဆွမ်းအာဟာရကို ပြန်၍စားသောအခါ၌ကား “ပစ္စည်းပေါ်အောင် ကျင့်ပြီး ကမ္မဋ္ဌာန်းမှ ပြန်လည်ခဲ့ပြီ”ဟု အယူရှိကာ ဘုရားဖြစ်ဖို့ရန် မျှော်လင့်ချက် မရှိကြတော့ဘဲ ဗာရာဏသီမြို့အနီး မိဂဒါဝုန်တောသို့ ရွှေ့သွားကြလေသည်။

၃။ ဘုရားဖြစ်တော်မူခန်း

ဘုရားဖြစ်မည့်နေ့ အစီအစဉ်

ပဉ္စဝင်္ဂါးဦးတို့ (တန်ခူးလကွယ်နေ့လောက်၌) ခွဲခွာ၍ သွားကြသောအခါ ဘုရားအလောင်းတော်သည် ကိုယ်တော်တစ်ပါးတည်း ဆိတ်ငြိမ်မူ ရသောကြောင့် တရားအားထုတ်ရာ၌ သမာဓိလည်း အထူးတိုးတက်လာလေသည်။ ထိုသို့ ကိုယ်တော်တစ်ပါးတည်း (၁၂)ရက်မျှ ကြိုးစားခဲ့ပြီးနောက် ကဆုန်လပြည့်နေ့ဝယ် သုဇာတာ၏ဃနာနို့ဆွမ်းကို ဘုဉ်းပေးတော်မူပြီးလျှင် နေ့လည်အချိန်၌ ထိုအနီးရှိ တောအုပ်ဝယ် တရားအားထုတ်တော်မူသောအခါ.....

၁။ ပထမဈာန်ကို ရတော်မူ၏။ ထိုဈာန်၏ အစွမ်းကြောင့် စိတ်တော်ဝယ် ကာမနှင့်စပ်သော တဏှာလောဘစိတ်ဓာတ်များ ကင်းကွာနေ၏။ ဒေါသ မောဟနှင့်စပ်သော စိတ်ဓာတ်များလည်း ကင်းကွာနေ၏။ အာနာပါနု (ထွက်သက်ဝင်သက်) အာရုံတစ်ခုအပေါ်၌ စူးစိုက်သော စိတ်အစဉ်သာ ဖြစ်နေလေသည်။

၂။ ထို့နောက် ဆက်၍ အားထုတ်သောအခါ ဒုတိယဈာန်ကို ရတော်မူ၏။ ထိုဈာန်၏အစွမ်းကြောင့် စိတ်၏လှုပ်ရှားမှုကို ပြုတတ်သော ဝိတက် ဝိစာရတို့သည် ငြိမ်သက်သွားကုန်၏။ စိတ်သည် အလွန်ကြည်လင်တော်မူ၏။ သမာဓိလည်း ပို၍ အားကောင်းတော်မူလာ၏။ နှစ်သက်မှု ပီတိ၊ စိတ်ချမ်းသာမှု သုခတို့သည် ထင်ထင်ရှားရှား ဖြစ်လာကုန်၏။

၃။ ထို့နောက် တိုး၍ အားထုတ်သောအခါ တတိယဈာန်ကို ရတော်မူ၏။ ထိုဈာန်၏အစွမ်းကြောင့် နှစ်သက်မှု ပီတိသည်ပင် ကွယ်ပျောက်၍ သုခချည်းသက်သက် ချမ်းသာလျက် ရှိ၏။ ထိုသုခ၏အစွမ်းကြောင့် တစ်ကိုယ်လုံးလည်း ချမ်းသာ၊ သတိလည်း အလွန်ကောင်း၊ ဉာဏ်ပညာလည်း အလွန် ထက်မြက်လာသည်။

၄။ ထို့နောက် တိုး၍ အားထုတ်သောအခါ စတုတ္ထဈာန်ကို ရတော်မူ၏။ ထိုဈာန်၏ အစွမ်းကြောင့် ချမ်းသာသုခသည်လည်း ငြိမ်းသွားပြန်၏။ စိတ်အစဉ်လည်း သုခသဘောအားဖြင့် သာယာမှု မရှိတော့ဘဲ ဥပေက္ခာသဘောအားဖြင့် လစ်လျူရှုလျက် ရှေးကထက်ပို၍ ထက်မြက်လာလေသည်။ ထို့နောက် အရူပဈာန်ကိုလည်း ရတော်မူသည်။

မောဓိညောင်ပင်အောက် ညနေချမ်းအချိန် ရောက်သောအခါ ထို
ထိုင်တော်မူခြင်း တောအုပ်မှ မောဓိညောင်ပင် ရှိရာသို့
 ကြွတော်မူလျှင် လမ်းခရီးတွင် ပုဏ္ဏား
 တစ်ယောက် လှူလိုက်သော မြက်စိမ်းကလေးများကို ခင်း၍ “ဗုဒ္ဓ
 မဖြစ်သမျှ ဤနေရာမှ မထတော့အံ့” ဟု အဓိဋ္ဌာန်တော်မူလျက်
 မောဓိညောင်ပင်အောက်၌ ထက်ဝယ်ဖွဲ့ခွေ ထိုင်နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ
 မာရ်နတ်လာ၍ သမာဓိပျက်အောင် နှောက်ယှက်ပြန်၏။ ထိုသို့
 နှောင့်ယှက်သည်ကို မေတ္တာတော် အရင်းခံထား၍ ပါရမီများကို
 ညွှန်ပြလျက် နေမဝင်မီအချိန်တွင် အေးအေးဆေးဆေး အောင်မြင်
 တော်မူလေသည်။

ဘုရားဖြစ်တော်မူခန်း

စိတ်အစဉ်၏
ဂုဏ်များ

ဈာန်တရားကို ရပြီးသော ဘုရားအလောင်းတော်၏ အလွန် သမာဓိအားကောင်းသော စိတ်အစဉ်သည် (၁) ရှေ့ရော့နောက်ပါ ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်နေ၏။

(၂) စင်ကြယ်သောကြောင့် အရောင်ထွက်သကဲ့သို့ ဖြူစင်နေ၏။ (၃) ကိလေသာ မရှိ၊ (၄) ကိလေသာ မရှိသောကြောင့် ညစ်နွမ်းစေတတ်သော အညစ်အကြေးမှ ကင်းရှင်း၏။ (၅) စိတ်အစဉ်သည် နူးနူးညံ့ညံ့ ရှိ၏။ (၆) နူးနူးညံ့ညံ့ရှိသောကြောင့် လိုရာအာရုံသို့ ဆွဲဆောင်ဖို့ လွယ်ကူနေ၏။ [ဥပမာ... အညစ်အကြေး ကင်း၍ နူးညံ့ပျော့ပျောင်းသော ရွှေစင် ရွှေကောင်းသည် လိုရာတန်ဆာကို ပြုဖို့ရန် ကောင်းမွန်သကဲ့သို့ ဖြစ်၏။] (၇) ပြခဲ့သော ဂုဏ်များကို ခဏခေတ္တ ရခြင်း မဟုတ်၊ ထိုဂုဏ်များ၌ ခိုင်မြဲတည်တံ့နေ၏။ ထိုဂုဏ်များ ပျောက်ပြယ်၍ မသွားနိုင်၊ (၈) ထိုဂုဏ်များ၌ ခိုင်မြဲသောကြောင့်ပင် ထိုဂုဏ်များ၏ လှုပ်ရှားခြင်း မရှိ၊ ဤသို့ ဂုဏ်(၈)ပါးနှင့် ပြည့်စုံသော စိတ်အစဉ်သည် စိတ်နှင့် ဆိုင်ရာဝယ် (ဘယ်ကိစ္စမဆို) ညွတ်လိုက်လျှင် ထိုညွတ်လိုက်ရာအာရုံသို့ ရောက်သွားလောက်အောင် ကောင်းမွန်လျက် ရှိလေပြီ။

ပုဗ္ဗေနိဝါသ
ဉာဏ်

[ပုဗ္ဗေ-ရှေးရှေးဘဝများစွာ၌+နိဝါသ-နေခဲ့ရ၊ တွေ့ခဲ့ကြုံခဲ့ရသမျှကို+ဉာဏ-သိသောဉာဏ်၊] ဘဝများစွာ ကမ္ဘာများစွာတို့က ဖြစ်ပျက်ခဲ့သော အကြောင်းအရာကိုလည်းကောင်း၊ ထိုဘဝတုန်းက ပတ်ဝန်းကျင်၌ တွေ့ခဲ့ ကြုံခဲ့ ဆုံခဲ့သမျှသော အာရုံများကိုလည်းကောင်း ပြန်ပြောင်း၍ အောက်မေ့နိုင်သော အသိဉာဏ်ကို “ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိအဘိညာဏ်” ဟု ခေါ်၏။ ဘုရားအလောင်းသည် ညစ်ကြေးမတင် လွန်သန့်စင်၍ ကြည်လင်

နူးညံ့သော စိတ်အစဉ်ကို ပုဗ္ဗေနိဝါသသို့ ညွှတ်ပေးတော်မူရာ၊ ရှေး ဖြစ်ဟောင်းကို အောက်မေ့နိုင်သော အဘိညာဏ်(ဉာဏ်ထူး)ဖြစ်ပေါ် လာလေသည်။ ထိုအဘိညာဏ်ကို ရသောအချိန်မှာ (တစ်ညဉ့်ကို သုံးပိုင်း ပိုင်း၍ ရှေ့ပိုင်း)ပထမယာမ် ဖြစ်သည်။ ထိုပထမယာမ်အချိန်၌ ထိုပုဗ္ဗေနိဝါသဉာဏ်ဖြင့် လွန်ခဲ့သောဘဝမှစ၍ သုမေဓာရှင်ရသေ့ဘဝ တိုင်အောင်လည်းကောင်း၊ ထို့ထက် ရှေးကျသော ကမ္ဘာများစွာက ဖြစ်ပျက်ခဲ့သမျှတွေကိုလည်းကောင်း သိမြင်တော်မူ၏။ ထိုရှေးကျသော ဘဝတွေမှ ပြန်၍ ဆက်ကာ ဆက်ကာ အောက်မေ့လာခဲ့ရာ ဘုရား ဖြစ်မည့်ဘဝ မရောက်မီ ဝေဿန္တရာမင်းဘဝနှင့် ထိုဘဝမှ စုတေ၍ ဖြစ်ရသော တုသိတာနတ်ပြည်၌ နတ်မင်းဘဝတို့ကို မြင်တော်မူ လေသည်။

ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ် [ဒိဗ္ဗ-နတ်မျက်လုံးနှင့် တူသော+စက္ခု-အဆင်းကို မြင်နိုင်သောဉာဏ်။] နတ်မျက်လုံးသည် သေးငယ် သော အဆင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဝေးသောအဆင်းကိုလည်းကောင်း မြင်နိုင်သကဲ့သို့ နတ်မျက်လုံးထက်ပင် ပို၍ မြင်နိုင်သောဉာဏ်ကို “ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်”ဟု ခေါ်၏။ ဘုရားအလောင်းတော်သည် ပုဗ္ဗေနိဝါသ ဉာဏ်ကို ရတော်မူပြီးသောအခါ ညစ်ကြေးမတင် လွန်သန့်စင်၍ ကြည်လင်နူးညံ့သော စိတ်တော်ကို ဒိဗ္ဗစက္ခု၏ အာရုံသို့ ညွှတ်ပေး တော်မူ၏။ ထိုအခါ သတ္တဝါတို့၏စုတေခါနီးကိုလည်းကောင်း၊ ပဋိသန္ဓေ နေပြီးစကိုလည်းကောင်း မြင်တော်မူ၏။ အမျိုးဂုဏ်စသောအားဖြင့် အောက်တန်းကျသူ၊ အထက်တန်းရောက်သူတို့ကိုလည်းကောင်း၊ လှသူ- မလှသူတို့ကိုလည်းကောင်း၊ သုခရောက်သူ-ဒုက္ခရောက်သူတို့ကိုလည်း ကောင်း မြင်တော်မူ၏။ ထိုဉာဏ်ကို “ဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာဏ်”ဟု ခေါ်၏။

ဘုရားဖြစ်တော်မူခန်း

ထိုအဘိညာဉ်ရသောအချိန်မှာ ညဉ့်၏အလယ်ပိုင်း မဇ္ဈိမယာမ်ဖြစ်သည်။ ထိုညဏ်ဖြင့် ငရဲကောင်၊ ပြိတ္တာကောင်တို့ကိုလည်း မြင်တော်မူ၏။ လူအရပ်ရပ် နတ်အဖြာဖြာ ဗြဟ္မာအမျိုးမျိုးကိုလည်း မြင်တော်မူ၏။ ထိုသို့ မြင်ရ၍ ထိုသတ္တဝါတို့၏ ရှေးကံကို ဆင်ခြင်တော်မူသောအခါ လောဘ ဒေါသ မောဟပါသော အကုသိုလ်ကံကြောင့် ငရဲကောင် တိရစ္ဆာန်ကောင် ပြိတ္တာကောင် ဖြစ်ရပုံ၊ လူ့ဘုံမှာ ဖြစ်ရသော်လည်း ထိုအကုသိုလ်ကံကြောင့် လူနဲ့ လူမဲ့ လူဆင်းရဲ ဖြစ်ရပုံများကိုလည်း ကောင်း၊ အလောဘ အဒေါသ အမောဟပါသော ကုသိုလ်ကံကြောင့် လူချမ်းသာနှင့် နတ်ဗြဟ္မာ ဖြစ်ရပုံ၊ တိရစ္ဆာန်ဘဝမှာ ဖြစ်ရသော်လည်း ထိုကုသိုလ်ကံပါသောကြောင့် လှလှပပနှင့် သုခရနေပုံကိုလည်းကောင်း အစုံအလင် သိမြင်တော်မူရလေသည်။

အာသဝက္ခယ [အာသဝ-အာသဝေါတရားတို့၏၊ +ခယ-ကုန်ကြောင်း ညဏ်] စိမ်ရည်အိုး၌ ကြာမြင့်စွာ စိမ်ထားအပ်သော စိမ်ရည်အရက်ကို “အာသဝ”ဟု ပါဠိလို ခေါ်၏။ ခန္ဓာအစဉ်၌ ကြာမြင့်စွာ ပါရှိနေသော လောဘ ဒိဋ္ဌိ မောဟတို့ကိုလည်း စိမ်ရည်အရက်နှင့်တူသောကြောင့် “အာသဝ=အာသဝေါတရား”ဟု ခေါ်၏။ ထိုအာသဝေါတရားတို့သည် အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်ကို ရတော်မူသော အခါ ကုန်သွားသောကြောင့် အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်ကိုပင် “အာသဝက္ခယ ဉာဏ်”ဟု ခေါ်ရသည်။ ဘုရားအလောင်းတော်သည် မဇ္ဈိမယာမ် လွန်ပြီးသောအခါ ညစ်ကြေးမတင် လွန်သန့်စင်၍ ကြည်လင်နူးညံ့သော စိတ်တော်ကို အာသဝက္ခယဉာဏ်တော်သို့ ညွတ်ပေးတော်မူ၏။

၁။ ထိုအခါ ပထမ၌ သစ္စာလေးပါးကို မျက်စိဖြင့် မြင်ရသကဲ့သို့ သိမြင်နိုင်သော သောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏ် သောတာပတ္တိဖိုလ်ဉာဏ်

ပေါ်လာ၏။ ထိုဉာဏ်ဖြင့် ဒိဋ္ဌိ ဝိစိကိစ္ဆာ ကိလေသာစုကို ပယ်၍ အယူမှားမှု ယုံမှားသံသယဖြစ်မှုတွေ အတွင်းဓာတ်ပါ မကျန်အောင် ကင်းစင်သွားတော့၏။

၂။ ထို့နောက် သစ္စာလေးပါးကို ပထမဉာဏ်ထက် ပို၍ သိမြင်သော သကဒါဂါမိမဂ်ဉာဏ် ဖိုလ်ဉာဏ် ပေါ်လာ၏။ ထိုဉာဏ်ဖြင့် ကိလေသာ တစ်စုံတစ်ခုကိုမျှ မပယ်နိုင်သေး။ သို့သော် ကာမရာဂ ဓာတ်ညစ်၊ ဒေါသဓာတ်ညစ်တို့ကိုကား ပါးလှပ်အောင် ပယ်လိုက်ပြီ။ [တရားအားထုတ်စဉ်ကလည်း ကာမစိတ် ဒေါသစိတ်များ မဖြစ်ပါ။ သို့သော် ဓာတ်သဘောကား ရှိနေသေး၏။ ဈာန်ရသောအခါလည်း ဓာတ်သဘော ရှိနေသေး၏။ မဂ်ဖြင့် ယခု ပယ်ခြင်းကား ဓာတ်သဘောပါ မကျန်ရအောင် ပယ်ခြင်း ဖြစ်သည်။

၃။ ထို့နောက် သစ္စာလေးပါးကို ဒုတိယဉာဏ်ထက်ပင် ပို၍ သိမြင်နိုင်သော အနာဂါမိမဂ် ဖိုလ်ဉာဏ် ပေါ်လာ၏။ ထိုဉာဏ်အစွမ်းကြောင့် ကာမရာဂဓာတ် ဒေါသဓာတ်များ လုံးလုံး ကင်းပြတ်သွားတော့၏။ ရူပဘဝ အရူပဘဝတို့ကို နှစ်သက်သော ဓာတ်၊ အမှန်အတိုင်း အထင်ကြီးတတ်သော မာနဓာတ်ကလေးများ အလွန် သိမ်မွေ့စွာ ကျန်သေး၏။

၄။ ထို့နောက် သစ္စာလေးပါးကို အစွမ်းကုန်သိမြင်နိုင်သော အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်နှင့် အရဟတ္တဖိုလ်ဉာဏ် ပေါ်လာ၏။ ထိုဉာဏ်အစွမ်းကြောင့် ကျန်သေးသော အကုသိုလ် အညစ်အကြေးဓာတ်များ အလုံးစုံ ကင်းပြတ်သွားတော့၏။ ထို အညစ်အကြေးဓာတ်တို့

ဘုရားဖြစ်တော်မူခန်း

ကင်းပြတ်သွားရာတွင် အရင်းခံဖြစ်သော အာသဝေါတရားတို့၏ ဓာတ်များလည်း ပါဝင်သွားရကား ဤ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်ကို အာသဝက္ခယဉာဏ်ဟု ခေါ်ရသည်။ ဤ အာသဝက္ခယဉာဏ် ရပြီးသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် အရုဏ်လည်း တက်လာတော့၏။

ဘုရားဖြစ်တော်မူချိန် ထိုအရဟတ္တမဂ်ဉာဏ် ရတော်မူပြီးသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ကို လည်း တစ်ခါတည်း ရပြီးဖြစ်တော့၏။ ထိုဉာဏ်တော်ကြောင့် “ဗုဒ္ဓ” ဟူသော အမည်တော်ကိုလည်း ရတော်မူ၏။ ဘုရားဖြစ်တော်မူချိန် သည် ကဆုန်လပြည့်ညဉ့်ကို လွန်၍ အရုဏ်တက်မည့်ဆဲဆဲအချိန် ဖြစ်ပါသည်။ ထိုအချိန်၌ ရှင်တော်မြတ်ဘုရား၏ မျက်နှာတော်သည် အလွန်ကြည်လင်တော်မူသောကြောင့် မျက်နှာတော်ကို အကဲခတ်၍ ထူးမြတ်သော ဉာဏ်တော်ကို ရတော်မူပြီဟု သိကြသောနတ်အများတို့ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ဖြစ်ကြလေသည်။ [သဗ္ဗ-အလုံးစုံကို + ညုတ- သိနိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ်ထူး ပုဂ္ဂိုလ်မြတ်ဖြစ်ကြောင်း ဉာဏ်တော်။]

သဗ္ဗညုတ ညဏ်တော်အစွမ်း သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်သည် (၁) သိဖွယ်ဟူသမျှ တို့ကို အလုံးစုံ အကုန်အစင် သိတော်မူ၏။ ထိုသို့ သိရာ၌ တစ်ခုတလေမျှလည်း အမှားအယွင်း မရှိ (၂) သိအပ်သော တရားတိုင်းဝယ် “သူတစ်ပါး နားလည်အောင် မည်သည့်နည်းဖြင့် ဟောထိုက်သည်” ဟု တရားတစ်မျိုး တစ်မျိုးလျှင် ဟောနည်း (တရားဆင်နည်း) အမျိုးမျိုးကိုလည်း သိတော်မူ၏။ (၃) တရားနာမည့် ပုဂ္ဂိုလ်တိုင်း၏ အလိုဆန္ဒ (စိတ်ကြိုက်) ကိုလည်း နှိုက်နှိုက်ချွတ်ချွတ် သိတော်မူ၏။ ထိုသို့ အစွမ်းသတ္တိ သုံးမျိုးရှိသော

ဉာဏ်တော်ဖြင့် ချွတ်ထိုက်သော သတ္တဝါတို့ကို တရားဟောပြု၍ သံသရာဝဋ်မှ ကျွတ်လွတ်အောင် ချွတ်တော်မူလေရာ မရေမတွက် နိုင်အောင် များမြောင်သော နတ် ဗြဟ္မာများနှင့် လူအတော်များများတို့ တရားထူး ပေါက်ရောက်ကာ သံသရာဝဋ်ဒုက္ခမှ ကျွတ်လွတ်ကြရ ပေသည်။ [ဘုရားတစ်ဆူ ဖွင့်တော်မူရာ၌ “ကုဋေလေးဆယ်၊ ဗိုလ်ခြေ တစ်သိန်း ကျွတ်ကြသည်”ဟု ပြောစမှတ် ပြုကြ၏။ ထိုစကားသည် ပါဠိတော် အဋ္ဌကထာလာ စကားမဟုတ်၊ ပါရမီပြည့်သူတိုင်း ကျွတ်တန်းဝင်ရမည် ဖြစ်သောကြောင့် “ဘုရားတစ်ဆူလျှင် ကျွတ်တန်း ဝင်သူ မည်မျှသာ ရှိသည်”ဟု အတိအကျ သတ်မှတ်ခြင်းလည်း ယုတ္တိမရှိပါ။]

စဉ်းစားပါ ဤမျှသော စကားအစဉ်ဖြင့် ဘုရားရှင်အကြောင်းကို ပြန်ပြောင်း၍ စဉ်းစားစေလိုပါသည်။ ပါရမီကောင်းမှု များကို ဖြည့်တော်မူစဉ်အခါဝယ် သာမန်လူများ လိုက်၍ မမှီအောင် ဒါနမှု သီလမှု စသည်ကို ပြုခဲ့သည် မဟုတ်ပါလော၊ ထိုသို့ ပြုချိန်တုန်း ကလည်း လောဘ ဒေါသ မာန်မာနနှင့် ဣဿာ မစ္ဆရိယ စသော ကိလေသာ အထုအထည်သည် နည်းသည်ထက်နည်း၊ ပါးသည်ထက် ပါးပြီးလျှင်၊ မေတ္တာ ကရုဏာ ဉာဏ်ပညာတို့ကား ကြီးသည်ထက် ကြီး၊ များသည်ထက် များ၍ လာခဲ့သည် မဟုတ်ပါလော၊ ဘုရား ဖြစ်တော်မူမည့် ဘဝ၌လည်း ပါရမီတော်များ ရင့်နေပြီ ဖြစ်သော ကြောင့် နတ်မင်းတမျှ စံစားရသည့် စည်းစိမ်ကိုပင် စွန့်ခွာနိုင်သည် မဟုတ်ပါလော၊ ထိုသို့ စွန့်ခွာပြီးသည့်နောက် တောထဲ ရောက် သောအခါ အရိုးကြေကြေ အရေခြောက်ခြောက် နောက်မဆုတ်ဘဲ

ဘုရားဖြစ်တော်မူခန်း

အားထုတ်တော်မူခဲ့သည် မဟုတ်ပါလော၊ ထိုသို့ အားထုတ်၍ အဆင့်ဆင့် တရားတက်လာသောအခါ ခန္ဓာအစဉ်မှာ ပါရှိသော မကောင်းဓာတ် ဟူသမျှတို့ကို တစ်စတစ်စ ခွာ၍ချနိုင်သော မင်္ဂလာဏ် ဖိုလ်ဉာဏ်တို့ဖြင့် စိတ်ဓာတ် စင်ကြယ်လွန်းမက စင်ကြယ်လှမှ သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ကို ရ၍ ဗုဒ္ဓအစစ် ဘုရားအဖြစ်ကို ဝန်ခံတော်မူသည် မဟုတ်ပါလော။

ဘုရားကို အာရုံပြုပါ

ဘုန်းကြီးသည် ဘုရားရှင်၏ ပါရမီဖြည့်တော်မူခဲ့ပုံနှင့် တကွ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ ဖြစ်တော်မူသည့်တိုင်အောင် ဘုရားအဖြစ်တော်စဉ်ကို ဆင်ခြင်သောအခါ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ

အပေါ်၌ ယုံမှားသံသယ လုံးလုံးမရှိပါ။ အလွန်အမင်း ယုံကြည်ပါသည်။ ကြည်ညိုပါသည်။ ဤစာကို ကြည့်ရှုသူများသည် ဘုရားအဖြစ်တော်စဉ်ကို စဉ်းစားပြီးလျှင် (၂၉-နှစ် တောထွက်၍၊ ၆-နှစ်လောက် ကျင့်ပြီးမှ ဘုရားဖြစ်သောကြောင့်) အရွယ်တော်အားဖြင့် (၃၅)နှစ်သာ ရှိတော်မူသေးသော ပွင့်သစ်စ မြတ်ဘုရား၏ ဗောဓိညောင်ပင်အောက်ဝယ် အရှေ့ဘက်သို့ လှည့်သောမျက်နှာတော်ဖြင့် ထိုင်နေတော်မူပုံကိုလည်းကောင်း၊ ဘုရားဖြစ်တော်မူပြီးချိန်ဝယ် အရှေ့အရပ်မှ နေအရုဏ် အရောင်ဟပ်နေပုံကိုလည်းကောင်း၊ ကိလေသာဓာတ် ကင်းပြတ်စင်ကြယ်သော စိတ်တော်အစဉ်ဝယ် သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ဓာတ်လည်း ကိန်းဝပ်ပါဝင်နေရကား အလွန်ကြည်လင်သော မျက်နှာတော်ဖြင့် သပ္ပာယ်တော်မူပုံကိုလည်းကောင်း မိမိစိတ်တွင် ထင်မြင်လာအောင် အာရုံယူစေလိုပါသည်။ ဥပုသ်သီလကို စောင့်သုံးလျက် ဘုရားဂုဏ်တော်ကို အာရုံပြုနေသော အချိန်သည် သူတော်စင်များအတွက် အလွန် ကျက်သရေမင်္ဂလာရှိသော အချိန်

ဖြစ်ပါသည်။ [နေအရုဏ်နှင့် တွေ့သောအခါ ပဒုမ္မာကြာ ပွင့်သကဲ့သို့ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်နှင့်တွေ့၍ သဗ္ဗညုတဉာဏ် ရတော်မူခြင်းကိုပင် “ဘုရားပွင့်တော်မူခြင်း”ဟု ခေါ်စမှတ် ပြုကြပါသည်။]

ပါတော ဗုဒ္ဓံ ပဒုမံဝ, အဂ္ဂမဂ္ဂေန ဗုဒ္ဓိတံ၊
သောဂန္ဓိကံ ဝိရောစန္တံ, ဗုဒ္ဓံ ပဿာဟိံ သာဒရံ။

ပါတော-အရုဏ်ရောင်လင်း, ကပ်လာချဉ်း၍, ဆီးနှင်းရည်မော, နံနက်စောစောအခါ၌ ဗုဒ္ဓံ-ရနံ့အေးကြည်, မွှေးပျံ့စိ၍, ပတ်လည် စွင့်စွင့်, ကားကားပွင့်သော၊ ပဒုမံ ဣဝ-အထပ်တစ်ရာ, ချပ်အလွှာ ဖြင့်, လွန်စွာတင့်ဆန်း, ပဒုမ္မာကြာပန်းကဲ့သို့ အဂ္ဂမဂ္ဂေန-ကိုလေသာ မှောင်စက်, ပြောင်အောင်ဖျက်သည့်, အရဟတ္တမဂ်ဂုဏ်, နေအရုဏ် ကြောင့်၊ ဗုဒ္ဓိတံ-သဗ္ဗညုတံ, ဗောဓိဉာဏ်ဖြင့်, ရောင်လျှံစွင့်စွင့်, ပွင့်တော်မူထသော၊ သောဂန္ဓိကံ-ကိုယ်တော်ရနံ့, ဂုဏ်ရနံ့ဖြင့်, သင်းပျံ့မွှေးထုံ, ရနံ့ပေါင်းစုံတော်မူထသော၊ ဝိရောစန္တံ-အဆင်းတော် ရောင်, ဉာဏ်တော်ရောင်ဖြင့်, ထွန်းပြောင်မြင့်ကြွယ်, တင့်တယ်တော် မူထသော၊ ဗုဒ္ဓံ-ဗောဓိညောင်ခြေ, နန်းအောင်မြေဝယ်, ကျက်သရေ အပေါင်း, ခညောင်းစုံလင်, ဘုရားရှင်ကို သာဒရံ-လေးလေးမြတ်မြတ်, စိတ်ဓာတ်ကြည်ညို, အလွန်ရိုသေသည် ဖြစ်၍၊ ပဿာဟိံ-ကိုယ် စိတ် ရွှင်လန်း, ကြက်သီး ဖြန်းမှု, မှန်း၍ ထင်ထင်, ဖူးမြင်စမ်းပါတော့ လော။

၄။ သာသနာတည်စေတော်မူခန်း

မာရ်နတ်လာ၍
လျှောက်ခြင်း

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် ဘုရားဖြစ်တော်မူပြီးသောအခါ
ဗောဓိပင်၏ ပတ်ဝန်းကျင်အနီး အရပ်များ၌
ခုနစ်ရက် ခုနစ်လီ ဈာန်သမာပတ် ဝင်စားတော်
မူပြီးနောက် ရှစ်ကြိမ်မြောက် ခုနစ်ရက်တွင် မာရ်နတ်လာ၍ အောက်ပါ
စကားကို လျှောက်လေသည်။

“အို အရှင်ဘုရား...အရှင်ဘုရားသည် ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူပါတော့၊
သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ကို ရဖို့ရန် ရည်မှန်း၍ ပါရမီဖြည့်လာခဲ့သော
အရှင်ဘုရားမှာ ယခုအခါ ရည်မှန်းချက် အထမြောက်ပါပြီ၊ လောက၌
လှည့်လည်နေဖို့ မလိုတော့ပါ။ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူပါတော့” ဤသို့
လျှောက်လာလေသည်။ ထိုအခါ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာက ပြန်၍ မိန့်တော်မူ
သည်မှာ...

၁။ အို မာရ်နတ်...ငါ၏ တပည့်သာဝကဖြစ်ကြသော ရဟန်း
ယောက်ျားတို့သည် ယဉ်ယဉ်ကျေးကျေးနှင့် ထက်ထက်မြက်မြက်
မရှိကြသေးသမျှ၊ တရားအရာတွင် အကြားအမြင် ဗဟုသုတများ၍
ထိုတရားအတိုင်း ကျင့်နေသူတွေ မများသေးသမျှ၊ ငါဘုရား၏ အယူ
ဝါဒကို သင်ယူတတ်မြောက်၍ သူတစ်ပါးအား မပို့မချနိုင်သေးသမျှ၊
ဖြစ်ပေါ်လာသော ဆန့်ကျင်ဘက်အယူဝါဒကို တရားသဖြင့် နှိပ်နင်း၍
အကြောင်းပြလျက် တရားဓမ္မကို မဟောပြနိုင်သေးသမျှ ငါဘုရား
ပရိနိဗ္ဗာန်စံဖို့ မဖြစ်နိုင်သေးဘူး မာရ်နတ်။

၂။ အို မာရ်နတ်...ငါ၏ တပည့်သာဝိကာမဖြစ်ကြသော
ဘိက္ခုနီတို့သည် ယဉ်ယဉ်ကျေးကျေးနှင့် ထက်ထက်မြက်မြက်
မရှိကြသေးသမျှ၊ တရားအရာတွင် အကြားအမြင် ဗဟုသုတများ၍

၁၇

ထိုတရားအတိုင်း ကျင့်နေသူတွေ မများသေးသမျှ၊ ငါဘုရား၏ အယူဝါဒကို သင်ယူတတ်မြောက်၍ သူတစ်ပါးအား မပို့မချနိုင်သေးသမျှ၊ ဖြစ်ပေါ်လာသော ဆန့်ကျင်ဘက်အယူဝါဒကို တရားသဖြင့် နှိပ်နင်း၍ အကြောင်းပြလျက် တရားဓမ္မကို မဟောပြနိုင်သေးသမျှ ငါဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန်စံဖို့ မဖြစ်နိုင်သေးဘူး မာရ်နတ်။

၃။ အို မာရ်နတ်... ငါဘုရားကို ဆည်းကပ် ကိုးကွယ်ကြ၍ ဥပါသကာ(ဒါယကာ)ဖြစ်ကြသော လူဝတ်ကြောင်တို့သည်(လူ့အလိုက်) ယဉ်ယဉ်ကျေးကျေးနှင့် ထက်ထက်မြက်မြက် မရှိကြသေးသမျှ၊ တရားအရာတွင် (လူ့အလိုက်) အကြားအမြင် ဗဟုသုတများ၍ ထိုလူ့တရား လူ့ကျင့်ဝတ်အတိုင်း ကျင့်နေသူတွေ မများသေးသမျှ၊ ငါဘုရား၏ အယူဝါဒကို တတ်သိနားလည်၍ သူတစ်ပါးအား တစ်ဆင့် ပြောပြနိုင်သူတွေ မများသေးသမျှ၊ ဖြစ်ပေါ်လာသော ဆန့်ကျင်ဘက် အယူဝါဒကို တရားသဖြင့် နှိပ်နင်း၍ အကြောင်းပြလျက် တရားဓမ္မကို (လူ့အလိုက်) မပြောနိုင်သေးသမျှ ငါဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန်စံဖို့ မဖြစ်နိုင်သေးဘူး မာရ်နတ်။

၄။ အို မာရ်နတ်...ငါဘုရားကို ဆည်းကပ် ကိုးကွယ်ကြ၍ ဥပါသကာ(ဒါယကာမ)ဖြစ်ကြသော လူဝတ်ကြောင် မိန်းမတို့သည် (လူ့အလိုက်) ယဉ်ယဉ်ကျေးကျေးနှင့် ထက်ထက်မြက်မြက် မရှိကြသေးသမျှ၊ တရားအရာတွင် (လူ့အလိုက်) အကြားအမြင် ဗဟုသုတများ၍ ထိုလူ့တရား လူ့ကျင့်ဝတ်အတိုင်း ကျင့်နေသူတွေ မများသေးသမျှ၊ ငါဘုရား၏ အယူဝါဒကို တတ်သိနားလည်၍ သူတစ်ပါးအား တစ်ဆင့် ပြောပြနိုင်သူတွေ မများသေးသမျှ၊ ဖြစ်ပေါ်လာသော

သာသနာတည်စေတော်မူခန်း

ဆန့်ကျင်ဘက်အယူဝါဒကို တရားသဖြင့် နှိပ်နင်း၍ အကြောင်းပြလျက် တရားဓမ္မကို (လူ့အလိုက်) မပြောပြနိုင်သေးသမျှ ငါဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန် စံဖို့ မဖြစ်နိုင်သေးဘူး မာရ်နတ်။

၅။ အို မာရ်နတ်...ငါဘုရား၏ သီလ သမာဓိ ပညာ သုံးမျိုးလုံး ပါနေသော သာသနာတော်သည် စည်ပင် ပြန့်ပွား၍ ပညာရှိသော နတ် လူတို့နယ်တွင် မထင်ရှားသေးသမျှ ငါဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန် စံဖို့ မဖြစ်နိုင်သေးဘူး မာရ်နတ်...။ ဤသို့ ဘုရားရှင်က ပြန်၍ မိန့်တော် မူခဲ့ပါသည်။

မှတ်ချက်။ ။ဤနေရာ၌ ဘုရားရှင်၏ သာသနာ့လမ်းစဉ်ကို သတိပြုသင့်၏။ သာသနာတော် ခိုင်ခံ့၍ အရပ်ရပ် ပျံ့နှံ့အောင်...

- (၁) သာသနာ့တာဝန်ဆောင် ဘိက္ခုကောင်းများ။
- (၂) သာသနာ့တာဝန်ဆောင် ဘိက္ခုနီကောင်းများ။
- (၃) သာသနာတော်ကို ဆည်းကပ် ကိုးကွယ်သော တာဝန်ဆောင် ဥပါသကာ (ဒါယကာ)များ။
- (၄) သာသနာတော်ကို ဆည်းကပ် ကိုးကွယ်သော တာဝန်ဆောင် ဥပါသိကာ (ဒါယိကာမ)များ။

ဤလေးရပ်ကို ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ ပရိသတ်လေးပါးဟု ခေါ်သည်။ ထိုပရိသတ်လေးပါးလုံး ပြည့်ပြည့်စုံစုံ ရှိမှသာ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ သာသနာတော် အရှည်ခံ၍ တည်တံ့နိုင်မည် ဖြစ်သောကြောင့် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် ပရိသတ်လေးပါးလုံးကို ပြည့်စုံအောင် (၄၅)ဝါကာလ ပတ်လုံး တရားဟောတော်မူခြင်းဖြင့် သာသနာတော် ပျံ့နှံ့မြဲမြံအောင် ရွက်ဆောင်တော်မူခဲ့ကြောင်းကို မှတ်သားခဲ့ပါ။

ရဟန်းကောင်းများ “ရဟန်းကောင်း” ဟူရာ၌ အကျင့်ကောင်းသော ရဟန်းများကို ဆိုလိုသည်။ ဘုရားရှင်လက်ထက် တော်၌ တချို့ ရဟန်းတော်များသည် အမျိုးအားဖြင့် အထက်တန်း ကျ၍ အကျင့်သိက္ခာလည်း ကောင်းကြပေ၏။ တချို့ ရဟန်းတော် များကား အမျိုးအားဖြင့် အထက်တန်းမကျသော်လည်း အကျင့်သိက္ခာ ကောင်းကြပေ၏။ ထိုသို့ အကျင့်သိက္ခာ ကောင်းကြ၍ ဘုရားတရား တော်များကို ကောင်းမွန်စွာ တတ်သိထားသော ရဟန်းတော်များသည် သာသနာတော် အရှည်ခံ၍ တည်တံ့အောင် ရွက်ဆောင်တော်မူကြ ပေသည်။

အမှာ။ ။ ဘုရားလက်ထက်တော်မှစ၍ သံဃာတော်များ၏ သာသနာတော်ကို ဆောင်တော်မူခဲ့ပုံနှင့်တကွ အရှင်သာရိပုတ္တရာ၊ အရှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်၊ အရှင်မဟာကဿပ စသော သာသနာပြု သံဃာတော်များ၏ အကြောင်းအရာကို အနာဂတ်သာသနာရေး ကျမ်းစာ သံဃာရတနာအခန်း၌ ရေးသားခဲ့ပါပြီ။ ဤကျမ်း၌ကား ထို ကျမ်း၌ မပါသေးသော အချို့သံဃာတော်များကိုသာ ရေးသားပါမည်။

အရှင်ဥပါလိ အရှင်ဥပါလိထေရ်သည် လူ့ဘဝတန်းက အမျိုးဇာတ် အောက်တန်းကျသော ဆတ္တာသည်ဖြစ်၍ ဘဒ္ဒိယ မင်းသား၊ အနုရုဒ္ဓါမင်းသား၊ အာနန္ဒာ စသော မင်းသားများ၏ ဆံပင် မုတ်ဆိတ်ကို ပြုပြင်ပေးရသူ ဖြစ်၏။ ထိုမင်းသားများ ရဟန်းပြု သောအခါ အတူလိုက်၍ ဘုရားအထံ ရောက်လျှင် မင်းသားတို့က ဥပါလိကို ရှေးဦးစွာ ရဟန်း ပြုပေးတော်မူပါ။ ထိုသို့ ရှေးဦးစွာ

သာသနာတည်စေတော်မူခန်း

ရဟန်းပြုမှ ဥပါလိက ရဟန်းအဖြစ် အလျင်ကျ၍ ဥပါလိကို တပည့်
 တော်တို့က အရိုအသေ ပေးရသဖြင့် တပည့်တော်တို့၏ မာန်မာန
 လျော့ကျပါလိမ့်မည်ဟု လျှောက်ကြလေသည်။ [အလွန် စိတ်ကောင်း
 ရှိသော မင်းသားများ ဖြစ်ကြပါပေသည်။] အရှင်ဥပါလိသည် ရဟန်း
 ပြုပြီးသောအခါ တောကျောင်းမှာ နေလို၍ ဘုရားရှင်အထံ ခွင့်တောင်း
 လေသော် (နောင်အခါ သာသနာအကျိုးကို မျှော်တော်မူ၍) ဘုရားရှင်
 သည် ခွင့်ပြုတော်မူဘဲ “တောကျောင်းနေလျှင် အသင့်မှာ ဝိပဿနာ
 တာဝန် တစ်မျိုးသာ တိုးပွားလိမ့်မည်၊ ငါဘုရား၏အထံမှာ နေလျှင်
 ဝိပဿနာတာဝန်၊ ကျမ်းဂန်တာဝန် နှစ်မျိုးလုံး ပြည့်စုံလိမ့် မည်” ဟု
 မိန့်တော်မူ၏။

အရှင်ဥပါလိသည် ဘုရားအထံတော်၌ တရားအားထုတ်၍ နေစဉ်
 မကြာခင် ရဟန္တာဖြစ်၏။ ထို့နောက် ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်တိုင်
 ဝိနည်းတရားတော်ကို ပို့ချပေးတော်မူ၏။ အရှင်ဥပါလိသည် စင်္ကြံ
 ကြွရင်းလည်း ဝိနည်းအကြောင်းကို စဉ်းစား၏။ ရပ်နေရင်းလည်း
 ဝိနည်းအကြောင်းကို စဉ်းစား၏။ ဝိနည်းပိဋကသည် အရှင်ဥပါလိ
 အတွက် အမြဲနေရာ ကျောင်းကြီးသဖွယ် ဖြစ်နေရကား “အရှင်ဥပါလိနှင့်
 ဝိနည်း၊ ဝိနည်းနှင့် အရှင်ဥပါလိ” ဟု ခွဲခြား၍ မရသလောက်ပင်
 ဖြစ်တော့၏။ ထို့ကြောင့် ဘုရားရှင်သည် “ဝိနည်းအရာ၌ ထိပ်တန်း
 အရောက်ဆုံးပုဂ္ဂိုလ်” ဟု အရှင်ဥပါလိကို တေဒဂ် ထားတော်မူသည်။
 ဘုရားလက်ထက်တော်၌ပင် ရဟန်းအများအား ဝိနည်းပိဋကကို
 ပို့ချတော်မူ၏။ ပထမသံဂါယနာ တင်တော်မူသောအခါ ဝိနည်းပိဋက
 ကို ရှေ့ဆောင်၍ သံဂါယနာ တင်တော်မူသည်။

အကျင့်ပဓာန ဤနေရာဝယ် အရှင်ဥပါလိ၏ အမျိုးဇာတ်အားဖြင့် အထက်တန်း မကျသော်လည်း အကျင့်စာရိတ္တ အားဖြင့် အထက်တန်းကျသောကြောင့် သံဃာတော်အများ၏ လေးလေးစားစား အားထားမှီခိုရာ ဖြစ်၍ သာသနာ့တာဝန်ကို အရေး ပါပါ အရာရောက်ရောက် ထမြောက်အောင်မြင်စွာ ထမ်းဆောင်တော် မူနိုင်ပုံကို သတိပြုကြပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရား၏ ကောသလမဟာရာဇာ အား ဟောတော်မူသော အကြောင်းကို မှတ်သားထိုက်ပါသည်။

ဘုရားရှင်။ ။ “မဟာရာဇာ အသင့်မှာ စစ်တိုက်ဖို့ကိစ္စ ကြုံနေ၍ စစ်သည် စုဆောင်းနေပြီ” ဆိုကြပါစို့၊ ထိုအခါ ဇာတ် မြင့်သော မင်းသားတစ်ယောက်သည် စစ်မှုထမ်းဖို့ အသင့် ထံ လာရာ၏။ သို့သော် ထိုမင်းသားသည် စစ်အတတ်ကို မသင်ဘူးသေး။ သင်ဖူးစေကာမူ အလေ့အကျင့် မရှိသေး။ ထိုမင်းသားကို အမျိုးကောင်းသည့်အတွက်ကြောင့် စစ်မှု ထမ်းဖို့ ရွေးချယ်မည်လော။

မဟာရာဇာ။ ။ မရွေးချယ်နိုင်ပါ။

ဤနည်းအတိုင်း စစ်အတတ်ကို မတတ်သေးသော အမျိုး ကောင်း ဗြာဟ္မဏလုလင်၊ အမျိုးညံ့ ဝေဿ-လယ်သမား ကုန်သည်အမျိုးအစားလုလင်၊ အမျိုးအောက်တန်းကျသော သုဒ္ဓ(အလုပ်ညံ့ကို လုပ်ကိုင်သော)လုလင်များ လာရာ၌ လည်း စစ်မှုထမ်းဖို့ ရွေးချယ်မည်လော” ဟု မေးတော်မူရာ၊ မရွေးချယ်နိုင်ပါကြောင်း လျောက်လေသည်။ ထို့နောက်

သာသနာတည်စေတော်မူခန်း

စစ်အတတ်ကို တတ်မြောက်ပြီးသော လေ့ကျင့်ပြီးဖြစ်သော မင်းသား၊ ပုဏ္ဏားသား၊ ကုန်သည်လယ်သမားသား၊ ဆင်းရဲသားတို့ စစ်မှုထမ်းဖို့လာရာ၌ “ရွေးချယ်မည်လား” ဟု မေးတော်မူရာ “ရွေးချယ်မည့်အကြောင်း”ကို လျှောက်ထားလေသည်။ [ကောသလသံယုတ်ပါဠိတော်။]

မှတ်ချက်။ ။ ဤပြဿနာကို ဥပမာသဘောအားဖြင့် ဘုရားရှင် မေးတော်မူခြင်း ဖြစ်၏။ ဟောတော်မူလိုရင်းကား အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်ကို ရွေးချယ်ရာ၌ လောဘ၊ ဒေါသစသောမကောင်းမှုကင်း၍ သီလ သမာဓိ စသည်နှင့် ပြည့်စုံသောပုဂ္ဂိုလ်ကို ရွေးချယ်ရမည်ဟု ဟောတော်မူလိုရင်း ဖြစ်၏။ ထိုစကားကို အစဉ်လိုက်၍ စဉ်းစားလျှင် သာသနာပြုဖို့ရန် ပုဂ္ဂိုလ်ကို ရွေးချယ်ရာ၌လည်း နာမည်ကျော်ကြား၍ လူအများ ကိုးကွယ်-မကိုးကွယ်ကို ပဓာနမထားဘဲ “သီလ သမာဓိနှင့် သာသနာ ပြုလိုစိတ်ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်များကိုသာ ရွေးချယ်ရမည်” ဟု ညွှန်ပြတော်မူရာ ရောက်သည်ဟု မှတ်ယူသင့်ပါသည်။

ညီတော်နှင့်သားတော် မှုဒ္ဒမြတ်စွာသည် ကိုယ်တော်တိုင် သိမြင် တော်မူအပ်သော တရားတော်၏ မွန်မြတ် လှသောကြောင့် ထိုတရားတော်ကို သတ္တဝါ တို့အားလည်း သိစေတော်မူလိုသော ဆန္ဒတော် ပြင်းပြလျက်ရှိ၏။ ထို့ကြောင့် လောကီအလိုအားဖြင့် အရင်းဆုံးဟု ဆိုထိုက်သော ညီတော်နန္ဒမင်းသားနှင့် သားတော်ရာဟုလာတို့အား ထိုတရားတော်ကို သိကြဖို့ရန် ရှင်ရဟန်းပြုပေးတော်မူ၏။ -ချဲ့ပါဦးမည်...ဘုရားရှင်သည်

ကပိလဝတ်နေပြည်တော်သို့ ပထမအကြိမ် ရောက်တော်မူ၍ သုံးရက်
 မြောက်နေ၌ ညီတော်နန္ဒမင်းသားကို ရဟန်းပြုပေးတော်မူ၏။ ထိုနေ့
 ကား နမတော် ဇနပဒကလျာဏီနှင့် လက်ထပ်၍ အိမ်ရှေ့နန်းအပ်ဖို့
 စီစဉ်ပြီးသောနေ့တည်း။ ထိုနေ့စောစော၌ ဘုရားရှင်သည် ခမည်းတော်
 ၏ နန်းတော်မှ ဆွမ်းဘုဉ်းပေး၍ ပြန်အကြွတွင် နန္ဒမင်းသားကို
 သပိတ်ကိုင်စေ၍ ကျောင်းတော်ရောက်သောအခါ “ရဟန်းပြုမည်
 လော”ဟု မေးတော်မူလျှင် မပြုချင်သော်လည်း ငယ်စဉ်ကပင် အရို
 အသေ ပေးရသော နောင်တော်ဖြစ်သောကြောင့် “ရဟန်းပြုပါမည်”
 ဟု လျှောက်ရတော့သည်။ နေပြည်တော်ရောက်၍ ခုနစ်ရက်မြောက်
 နေ၌ လောကီအမွေတောင်းလျက် နောက်တော်ကပါလာသော (ရ-
 နှစ်အရွယ် ငယ်ရှာသော) သားတော်ရာဟုလာကို “လောကုတ္တရာ
 အမွေ ပေးမည်”ဟု မိန့်တော်မူကာ ရှင်သာမဏေကလေး ပြုစေတော်
 မူသည်။

လူ့စည်းစိမ်ထက်
 ကောင်းလို့

နန္ဒမင်းသားသည် ရဟန်း မပြုလျှင် ပထမ
 အိမ်ရှေ့မင်း ဖြစ်၍ ခမည်းတော်ကြီး နတ်ရွာစံ
 သောအခါ ရှင်ဘုရင်ဖြစ်ဖို့ သေချာနေသော
 မင်းသားပေတည်း။ သူ၏ ရုပ်လက္ခဏာ အလိုအားဖြင့် စကြာမင်း
 ဖြစ်ထိုက်သော ဘုန်းကံပါရှိသူလည်း ဖြစ်သည်။ ရာဟုလာမင်းသား
 လည်း နန္ဒမင်းသား ရဟန်းပြုပြီး ဖြစ်သောကြောင့် အိမ်ရှေ့မင်းနှင့်
 ရှင်ဘုရင်ဖြစ်ဖို့ သေချာနေ၏။ ဘုရားသခင်နှင့် ယသော်ဓရာတို့၏
 သွေးသား ဖြစ်သောကြောင့် ရုပ်လက္ခဏာမှာလည်း စကြာမင်းဇာတာပါ
 နေသူပင်ဖြစ်သည်။ လောကီဘက်၌ ထိုမျှလောက် အေးအေးဆေးဆေး
 နှင့် တက်လမ်းကောင်းသူကား ယခုကမ္ဘာဝယ် တစ်ယောက်တလေမျှ

မရနိုင်ပါ။ သို့ပါလျက် ရဟန်းပြုပေးတော်မူသည်မှာ ရဟန်းဘဝက ထိုအကောင်းထက် ကောင်းသောကြောင့်သာ ဖြစ်ပါသည်။

ဘုရားရှင်လည်း ထိုသာလွန်သော အကောင်းကို မျှော်မှန်းတော် မူနိုင်သောကြောင့်သာ လက်ရှိထီးနန်းနှင့် ယသော်ဓရာမိဖုရားစသော အခြွေအရံများကို စွန့်လွှတ်နိုင်ပါသည်။ ထိုဘုရားရှင်ကို အတုလိုက်၍ သာကီဝင်မင်း များမတ်တစ်ထောင်တို့ ရဟန်းပြုကြသည်။ ထို့နောက် အနုရုဒ္ဓါစသော မင်းသားတို့လည်း ရဟန်းပြုပြန်၏။ ဤသို့ လူ့ဘောင် မှာ စည်းစိမ်နှင့် နေနိုင်သူ အများအပြားပင် ရဟန်းပြုကြခြင်းကား လူ့စည်းစိမ်ထက်ကောင်းသော အကောင်းကို မျှော်မှန်းနိုင်ကြ၍သာ ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ယခုအခါ ရှေးရှေးဘဝက ပါရမီဓာတ်ခံ ပါလာသော အမျိုးသားများလည်း (တစ်ရာ တစ်ယောက်၊ တစ်ထောင် တစ်ယောက်ဖြစ်စေ) ရှိပါလိမ့်ဦးမည်။ ထိုဓာတ်ခံပါသူတို့သည် ဤ သာသနာသို့ ဝင်ရောက်၍ သာသနာ့တာဝန်ကို ထမ်းကြစေလို ပါသည်။

အနာထပိဏ်၏ ညီနှင့်သား အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အဖသည် သုမနသူဌေး တည်း။ ထိုအနာထပိဏ်သူဌေးမှာ “သုဘူတိ” မည် သော ညီတစ်ယောက်လည်း ရှိ၏။ ထိုသုဘူတိသည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ ရေစက်ချသော နောင်တော်အနာထပိဏ် နှင့်အတူ လိုက်သွား၍ တရားတော်ကို နာရ၏။ ထိုအခါ သာသနာ တော်ကို ကြည်ညိုလှသဖြင့် ရဟန်းပြု၏။ ထို့နောက် တောကျောင်း၌ နေပြီးလျှင် မေတ္တာကမ္မဋ္ဌာန်းကို အခြေခံလျက် ဝိပဿနာ တက်၍

ရဟန္တာဖြစ်လေသည်။ ဆွမ်းခံကြွသောအခါ အိမ်ပေါက်တိုင်း အိမ်ပေါက်တိုင်းဝယ် မေတ္တာဈာန်ကို ခေတ္တခဏဝင်စားပြီးမှ ဆွမ်းခံကြွလေ့ရှိ၏။ ထို့ကြောင့် အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် ထိပ်တန်းအကျဆုံး တေဒဂ်အရာကို ရတော်မူသည်။ နောက်တစ်ခါ အနာထပိဏ်သူဌေး၏သားဖြစ်သော “သဒ္ဓ”အမည်ရှိသူလည်း ထိုတထွေးတော် သုဘူတီရဟန္တာ၏အထံဝယ် ရဟန်းပြု၍ ရဟန္တာဖြစ်လေသည်။ [ဤဝတ္ထုကို ရှု၍ ယခုအခါ ကျောင်းဒကာ ဘုရားဒကာတို့၏ ညီများ သားများလည်း အလှူဒါနပြုရုံဖြင့် အားမရကြဘဲ သာသနာ့တာဝန်ကို ကိုယ်တိုင် ထမ်းဆောင်ဖို့ရန် ကြိုးစားသင့်ကြပါသည်။]

ဘိက္ခုသ္မာဝက ဘုရားရှင်၏ ဘိက္ခုသ္မာဝက (ရဟန်းတော်တပည့်များတွင် အနာဂတ်သာသနာရေးစာအုပ်၌ သံဃာ့ရတနာအခန်း၌ ပြခဲ့သော အရှင်သာရိပုတ္တရာ, အရှင်မဟာမောဂ္ဂလ္လာန်, အရှင်မဟာကဿပ စသော အမျိုးလည်း ကောင်း, အကျင့်လည်း ကောင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်များလည်း ပါဝင်၏။ အမျိုးအထက်တန်း မကျသော်လည်း အကျင့်စာရိတ္တနှင့် တရားတော်ကို တတ်သိသော ပညာရှိအရှင်ဥပါလိစသော ပုဂ္ဂိုလ်များလည်း ပါဝင်၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်မြတ်များ၏ သာသနာ့တာဝန်ကို ထမ်းဆောင်မှုကြောင့် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏သာသနာတော်သည် လောကီပညာရှိပဏ္ဍိတ်ကြီးတွေ ထွန်းကားနေသော အိန္ဒိယဒေသ, အယူဝါဒ အမျိုးအစား များပြားလှသော အိန္ဒိယဒေသ ပုရာဏကဿပ, မာက္ခလိဂေါသာလ စသော ဘုရားအမည်ခံပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ကျက်စားရာဖြစ်သော အိန္ဒိယဒေသဝယ် ထယ်ထယ်ဝါဝါနှင့် ကျယ်ပြန့်နိုင်ခဲ့ပါသည်။

ဘိက္ခုနီ
သာဝိကာမ

ရဟန်းဘဝကို ယူကြသော အမျိုးသမီးများကို “ဘိက္ခုနီ သာဝိကာမ” ဟု ခေါ်ပါသည်။ ထိုဘိက္ခုနီ များတွင် အမျိုးဂုဏ်၊ အဆင်းဂုဏ်၊ ပညာဂုဏ်၊ အားလုံးစုံသော အမျိုးသမီးတွေ အများအပြား ပါဝင်ပါသည်။ ထို ဘိက္ခုနီများနှင့် ပွန်းပွန်းတီးတီး ဆက်ဆံခြင်းကြောင့် အမျိုးသမီး ပေါင်း များစွာ လိမ္မာယဉ်ကျေးမှုကို ရကြပေသည်။ ထိုလိမ္မာယဉ်ကျေး ပြီးသော အမျိုးသမီးများကြောင့် အိမ်ထောင်ဘက် အမျိုးသားများ လည်း မြတ်ဘုရားသာသနာပြု ဒါယကာများ ဖြစ်လာရပေသည်။ ဤသို့ သာသနာတော်နှင့် အမျိုးဘာသာကို စိုးတက်အောင် စွမ်းဆောင်နိုင်ကြသော ဘိက္ခုနီများတွင် အနည်းငယ် တချို့မျှကို အကျဉ်းချုပ်မျှ ထုတ်ပြပါဦးမည်။

မိထွေးတော်နှင့်
မင်းသမီးငါးရာ

မာယာဒေဝီနှင့် ဂေါတမီဟူသော ညီအစ်မ နှစ် ယောက်သည် ဒေဝဒဟမြို့ မဟာသုပ္ပဗုဒ္ဓမင်း၏ သမီးတော်များ ဖြစ်၏။ ထိုညီအစ်မ နှစ်ဦးလုံး ပင် “စကြာမင်းလောင်း သားရတနာများကို ဖွားကြလိမ့်မည်” ဟု ပုဏ္ဏား တို့က ဟောကိန်းထုတ်ထားကြကုန်၏။ ထိုနှစ်ယောက်လုံးသည်ပင် သုဒ္ဓေါဒနမဟာရာဇာ၏ မိဖုရားများ ဖြစ်ကြ၍၊ မာယာဒေဝီမှ ဘုရား အလောင်း ဖွား၏။ ဘုရားအလောင်းဖွား၍ (၇)ရက် ကြာသောအခါ မယ်တော်မာယာ နတ်ရွာစံသောကြောင့် ဂေါတမီသည် မိဖုရားကြီး ဖြစ်၏။ ထိုအချိန်မှာ နန္ဒမင်းသားကို ဖွားမြင်သည်။ ဘုရားအလောင်း၏ အဒေါ်လည်းဖြစ်၊ မိထွေးလည်းဖြစ်သော ဂေါတမီသည် သားရင်း နန္ဒမင်းသားကို အထိန်းတော်များထံ ထား၍ ဘုရားအလောင်း(တူတော် ကလေး)ကိုကား မိမိကိုယ်တိုင် နို့ချိုစိုက်ကျွေး မွေးမြူခဲ့လေသည်။

သုဒ္ဓေါဒနမဟာရာဇာသည် အနာဂါမ်တည်ပြီးနောက် ထီးဖြူ အောက်မှာပင် ရဟန္တာဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်စံ၏။ ထိုအခါ မိထွေးတော် ဂေါတမီသည် ဘုရားအထံတော်သို့ လာ၍ ဘိက္ခုနီသာသနာ ခွင့်ပြု ပါရန် အကြိမ်ကြိမ် တောင်းပန်ပြီးမှ အခွင့်ရ၍ မိမိကိုယ်တိုင် ဘိက္ခုနီ ပြုလျက် “ရဟန္တာမ” ဖြစ်လေသည်။ ထိုအချိန်မှစ၍ အမျိုးသမီးများစွာ တို့၏ မယ်တော်ကြီးပမာ အရာရာဝယ် သွန်သင်ပြသ သြဝါဒပေးလေ သည်။ မိထွေးတော် ဂေါတမီနှင့်အတူ ဘိက္ခုနီပြုကြသော သာကီဝင် အမျိုးသမီးပေါင်း ငါးရာရှိ၏။ ထိုငါးရာလုံးပင် နောင်အခါ၌ တရားထူးကို ရကြသည်။ ထို့နောက် နန္ဒမင်းသား၏ နှမတော်လည်း ဖြစ်၊ လက်ထပ်ဖို့ ကြင်ယာလောင်းလည်း ဖြစ်သော ဇနပဒကလျာဏီမင်းသမီးလည်း ဘိက္ခုနီမ ပြုလုပ်၍ ရဟန္တာမ ဖြစ်လေသည်။

ယသော်ဓရာ ယသော်ဓရာမိဖုရားသည် ဘုရားအထံ လာ၍ သားတော်ရာဟုလာကို ပြန်ပေးဖို့ရန် လျှောက် ထား၏။ မိဖုရား၏ ယူဆချက်ကား “သာကီဝင်မင်းမျိုးမှ ထက်မြက် သော မင်းသားတွေ ရဟန်းပြုသွားကြသဖြင့် သာကီဝင်တစ်မျိုးလုံး အောက်ကျ နောက်ကျ ဖြစ်တော့မည်။ သားတော်ကို ပြန်တောင်း၍ ရင်ခွင်ပိုက်လျက် သာကီဝင်တစ်မျိုးလုံး အဆင့်အတန်း မနိမ့်အောင် ကြိုးစားမည်” ဟူသော ရည်ရွယ်ချက်တည်း။ အလွန် ထက်မြက်၍ (လောကီအလိုအားဖြင့်) စိတ်ထားမြင့်မြတ်သောမိဖုရားပေတည်း။ ထိုသို့ သားတော်ကို တောင်းသော်လည်း သားတော်မရဘဲ ဘုရားရှင်၏ သြဝါဒဖြင့် မိမိသာ ဘိက္ခုနီ ဖြစ်ရလေတော့သည်။ ယသော်ဓရာ၏

ထက်မြက်သော စိတ်ဓာတ်သည် ပါရမီဖြည့်စဉ်ကပင် ပါလာသော ဓာတ်တည်း။ ထိုထက်မြက်သော စိတ်ဓာတ်ကို စိတ်အားငယ်တတ် သော အမျိုးသမီးတို့ အားကျသင့်လှပေသည်။

ခေမာမိဖုရား ခေမာမိဖုရားသည် မဒ္ဒတိုင်း သာဂလမြို့ဝယ် မင်းမျိုး၌ ဖွားမြင်၍ ရွှေအဆင်းကဲ့သို့ ဝါဝင်းသော အသားအရေ ရှိ၏။ အရွယ်ရောက်သောအခါ ဗိမ္ဗိသာရမဟာရာဇာ၏ မိဖုရားဖြစ်၏။ ရုပ်အဆင်းလှပသလောက် အဆင်းမာန် တက်သော ကြောင့် ရုပ်အဆင်း၏ အပြစ်ကို ဟောပြောလေ့ရှိသော ဘုရားအထံ တော်သို့ မသွားဘဲ ရှောင်လွှဲ၍ နေသည်။ ဗိမ္ဗိသာရမဟာရာဇာသည် မိမိက ဘုရားကျောင်းဒါယကာ ဖြစ်ပါလျက်၊ မိမိ မိဖုရားက ဘုရားအထံတော်သို့ မသွားခြင်းကို မကျေနပ်သောကြောင့် ဘုရား ကျောင်းတော်သို့ သွားချင်လာအောင် “ဘုရားသီတင်းသုံးတော်မူရာ ဝေဠုဝန်ဥယျာဉ်၏ သာယာကြောင်း၊ နတ်များသော်မှ ဝေဠုဝန် ဥယျာဉ် ရောက်လျှင် စိတ်အေးချမ်းသဖြင့် နန္ဒဝန်ဥယျာဉ်သို့ မသွားဘဲ ဝေဠုဝန်ဥယျာဉ်သို့ လာကြောင်းကို” အဆိုတော်တို့အား ဖွဲ့နွဲ့သီဆိုစေ လေသည်။

ထိုအခါ ဝေဠုဝန်ဥယျာဉ်ကို ရှုစားလိုသဖြင့် မဟာရာဇာအထံ ခွင့်ပန်၍ ဝေဠုဝန်ဥယျာဉ်သို့ သွားခါနီးဝယ် ဗိမ္ဗိသာရမဟာရာဇာသည် နောက်ပါ မင်းမှုထမ်းတို့အား ဘုရားကို မဖူးတွေ့ဘဲ မပြန်ခဲ့စေဖို့ရန် မှာလိုက်၏။ ထို့ကြောင့် ဥယျာဉ်ကို လှည့်ပတ်ကြည့်ရှု၍ ပြန်မည် ပြုသောအခါ မင်းမှုထမ်းတို့က မဟာရာဇာ၏ အမိန့်ကို သံတော်ဦး

တင်ကြသဖြင့် ဘုရားရှိရာသို့ သွားရလေသည်။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ခေမာမိဖုရားထက် လှသော သတို့သမီး တစ်ယောက်ကို ဖန်ဆင်းတော်မူ၍ ဘုရားရှင်အား ယပ်ခတ်နေပုံကို ပြတော်မူ၏။ ခေမာမိဖုရားသည် သူ့ထက် လှသော သတို့သမီးကို ကြည့်ရှုနေစဉ် ထိုသတို့သမီးသည် တံဖြည်းဖြည်း အို၍ နာ၍ သေသွားဟန်ကို ပြတော်မူ၏။ ထိုအခါ ရုပ်အဆင်း၏ နှစ်သက်ဖွယ်မရှိပုံ၊ အနှစ်သာရမရှိပုံကို မျက်မြင်တွေ့၍ ရုပ်အဆင်းအပေါ်၌ ငြီးငွေ့စက်ဆုပ်လာသော ခေမာမိဖုရားအား တရားဟောတော်မူလေသော် တရားထူးရ၍၊ မဟာရာဇာထံ ခွင့်ပန်ပြီးလျှင် ဘိက္ခုနီတို့တွင် ပညာဉာဏ် အထက်ဆုံး တေဒဂ်ရ ရဟန္တာဘိက္ခုနီ ဖြစ်လေသည်။

ဥပ္ပလဝဏ် [ဥပ္ပလ-ကြာညို+ဝဏ္ဏ-အဆင်း၊] ကြာညိုပန်း၏
သူဌေးသမီး အတွင်းကအဆင်းကဲ့သို့ အဖြူပေါ်တွင် အနည်းငယ်
 ညိုရောင်သန်းသောအဆင်းဖြင့် ထူးခြားတင့်တယ်
 သော အဆင်းရှိသောကြောင့် “ဥပ္ပလဝဏ်”မည်သော အမျိုးသမီး
 သည် သာဝတ္ထိမြို့ဝယ် သူဌေးမျိုး၌ ဖွားမြင်၏။ လှပသောအဆင်းကို
 သတင်းကြားသော မင်းသား သူဌေးသားတိုင်းလိုပင် ဖခင်သူဌေးကြီးထံ
 တောင်းရမ်းကြကုန်၏။ သူဌေးကြီးသည် သမီးတစ်ယောက်တည်းဖြင့်
 အများအလိုကို မလိုက်လျောနိုင်သောကြောင့် သမီးကို “ရဟန်း
 မပြုနိုင်ဘူးလား” ဟု မေးရတော့၏။ ကမ္ဘာတစ်သိန်းမျှ ကောင်းမှုပါရမီ
 ဖြည့်လာခဲ့သူဖြစ်ရကား ဖခင်သူဌေးကြီး၏ စကားသည် အကြိမ်တစ်ရာ
 လောက် အထပ်ထပ် ချက်ပြီးသော ဆီအေးကလေး ဦးခေါင်းပေါ်
 လောင်းလိုက်သကဲ့သို့ အေးမြသွားရကား “ရဟန်းပြုနိုင်ပါသည်” ဟု

ချစ်စဖွယ် ပြန်ပြောလေသည်။ ထို့နောက် ဘိက္ခုနီပြုလုပ်၍ တန်ခိုးကြီးမားသူတို့တွင် ထိပ်တန်းအရောက်ဆုံး (တေဒဂ်)ရသော ရဟန္တာဘိက္ခုနီဖြစ်လေသည်။

ဘိက္ခုနီများလည်း ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ သာဝိကာမ (တပည့်မ) ဖြစ်ကြဝန်ဆောင်ပုံ သော ဘိက္ခုနီတို့တွင် အမျိုးဂုဏ် အဆင်းဂုဏ် ပစ္စည်းဂုဏ်သိရ်အားဖြင့် အထက်တန်းကျ၍ အကျင့်စာရိတ္တကောင်းသော အမျိုးသမီး အများအပြား ပါဝင်ကြသကဲ့သို့ ထိုဂုဏ်အားဖြင့် အဆင့်အတန်း မမြင့်သော်လည်း အကျင့်စာရိတ္တကောင်းသော အမျိုးသမီးများလည်း ပါဝင်ကြပါသည်။ ထိုအမျိုးသမီးဘိက္ခုနီအများပင် ဘုရားတရားတော်ကိုလည်း ကိုယ်တိုင်သိ၊ လူဝတ်ကြောင် အမျိုးသမီးတို့အား ဟောပြောပြသ ဩဒါဒပေးခြင်း၊ ဆန့်ကျင်ဘက် အယူဝါဒများကို အေးအေးချိုသာစွာ ပယ်ရှားခြင်းတို့ဖြင့်လည်း ဖခင်ဘုရား၏ သာသနာတော်ကြီးထွန်းကား၍ သတ္တဝါတို့ အကျိုးများအောင် ရွက်ဆောင်ခဲ့ခြင်းကြောင့် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသာသနာတော်သည် အမျိုးသမီးတို့နယ်မှာလည်း ခုံထည် ဝင့်ကြွားနိုင်ခဲ့ပါသည်။

ဥပါသကာ
ပရိသတ်

ရတနာသုံးပါးကို ဆည်းကပ် ကိုးကွယ်သူသည် “ဥပါသကာ” မည်၏။ [ဥပ-ရတနာသုံးပါးသို့ကပ်၍+ အာသက-နေတတ်သူ၊] ဘုရား၌ မကြာခဏ စိတ်

ရောက်နေသူ၊ ဘုရားဂုဏ်တော်ကို မကြာခဏ သတိရနေသူ၊ ဘုရားနှင့်စပ်သော ကိစ္စကို မကြာခဏ ရွက်ဆောင်နေသူကို “ဘုရားကို ဆည်းကပ် ကိုးကွယ်သူ” ဟု ခေါ်သည်။ မဂ်ဖိုလ်ရသူ၊ မဂ်ဖိုလ်ရအောင်

ကျင့်နေသူ၊ ဘုရားတရားတော် ပိဋကကျမ်းစာများကို မပျောက်မကွယ် အောင် ပူဇော်သူ၊ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်သူ၊ ဟောပြောပို့ချသူ၊ ကြားနာမှတ်သားသူကို “တရားကိုးကွယ် ဆည်းကပ်သူ” ဟု ခေါ်သည်။ အရိယာသံဃာတော်များကိုလည်းကောင်း၊ အရိယာဖြစ်အောင် ကြိုးစားနေသော ပုထုဇဉ်သူတော်ကောင်းများကိုလည်းကောင်း၊ အားပေးချီးမြှောက် ထောက်ပံ့လှူဒါန်းသူ၊ ထိုသံဃာတော်များအား ကောင်းစွာ နေနိုင်အောင် စောင့်ရှောက်သူ၊ သူတော်ကောင်း သံဃာများ တိုးပွားအောင် ကြိုးစားသူကို “သံဃာကိုးကွယ်သူ” ဟု ခေါ်သည်။ ဘုရားလက်ထက်တော်၌ ထိုကဲ့သို့ ကိုးကွယ်ကြသော ယောက်ျား၊ မိန်းမတို့ အများအပြားပင် ရှိခဲ့ကြပေသည်။

**အနာထပိဏ်
သူဌေး**

အနာထပိဏ်သူဌေးသည် သာဝတ္ထိမြို့ သုမနသူဌေး၏ သားတည်း။ လွန်ခဲ့သော ကမ္ဘာတစ်သိန်း၌ ပဒုမုတ္တိရ်မြတ်စွာဘုရား လက်ထက် တော်ဝယ် အလှူဒါန ရက်ရောသော ဥပါသကာ တစ်ယောက်ကို အားကျ၍ ဥပါသကာဒါယကာဆုကို ပန်ခဲ့သူ ဖြစ်၏။ အနာထပိဏ်သည် ရာဇဂြိုဟ်သို့ ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးကိစ္စဖြင့် သွား၍ ယောက်ဖတော်သော သူဌေးအိမ်ဝယ် တည်းခိုလေ့ရှိ၏။ ထိုသို့ သွားလေ့ရှိရာ ဝယ် တစ်ချိန်၌သော် အိမ်ရှင်သူဌေးသည် ဘုရားရှင်အား နက်ဖြန် ဆွမ်းကပ်ဖို့ရန် ချက်ပြုတ်ရေးကို စီမံနေသောကြောင့် ခါတိုင်းကဲ့သို့ စကားကြာကြာ မပြောအားချေ။ ည၌အချိန်ကျမှ စကားပြောခွင့်ရကြ၍ ပုဒ္ဒမြတ်စွာ ကြွရောက်တော်မူလာကြောင်းကို ပြောပြလေရာ “ပုဒ္ဒ” ဟူသောအသံကို ကြားလိုက်သည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် နှစ်သက်မှုပီတိသည်

သာသနာတည်စေတော်မူခန်း

သူဌေး၏တစ်ကိုယ်လုံး လွှမ်းမိုးသွားသဖြင့် (မေ့သလိုဖြစ်သွားရကား) “ဗုဒ္ဓလို့ ပြောလိုက်သလား” ဟု ထပ်၍ မေးရလေသည်။ ရာဇဂြိုဟ် သူဌေးကလည်း “ဗုဒ္ဓလို့ ပြောပါသည်” ဟု ထပ်၍ ဖြေရလေ၏။ ဤသို့ သုံးကြိမ်တိုင်တိုင် ဖြစ်ပြီးမှ “ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဆိုတာ ဖူးတွေ့ဖို့ကို မဆိုထားဘိ၊ “ဗုဒ္ဓ ... ဗုဒ္ဓ” ဟူသောစကားသံကို ကြားဖို့ရန်ပင် အလွန် ခဲယဉ်းပါသည်။ ယခုလို ညဉ့်အခါမှာ ဗုဒ္ဓကို သွား၍ မဖူးတွေ့နိုင် ဘူးလား” ဟု မေးလေသည်။ ဒီအချိန်မှာ မဖူးတွေ့နိုင်ကြောင်း ပြောသဖြင့် အိပ်ရာသို့ ဝင်သော်လည်း ဗုဒ္ဓကို ဖူးတွေ့လိုသောစိတ်က ပြင်းပြနေသောကြောင့် ကောင်းကောင်းအိပ်၍ မပျော်ရှာချေ။ ထို့နောက် မလင်းမီ အိပ်ရာမှထ၍ ဗုဒ္ဓအထံတော်သို့ သွားပြီးလျှင် ပထမအကြိမ် တရားနာ၍ အဆုံးမှာပင် သောတာပန်တည်လေသည်။

မှတ်ချက်။ ။ အနာထပိဏ်သူဌေးသည် ကမ္ဘာတစ်သိန်းလောက် ကပင် ဘုရားကျောင်းဒကာဆုကို ပန်ခဲ့၍ ဘုရားရှင်ကို ဖူးတွေ့လို သော စိတ်က ကမ္ဘာတစ်သိန်းလောက် အထုံရခဲ့သောကြောင့် “ဗုဒ္ဓ” ဟူသော အသံကို ကားရုံမျှဖြင့် တစ်ကိုယ်လုံး ပီတိလွှမ်းမိုးသွားလေ သည်။ ဤဖြစ်ပုံကို မှတ်သား၍ ဗုဒ္ဓကို ကြည်ညိုသူတိုင်း ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ အဆုံးအမ သြဝါဒသာသနာ မကွယ် မပအောင် ကြိုးစားထိုက် ကြောင်း၊ ထိုကြိုးစားမှု အထုံရနေပါမူ အနာဂတ်ကာလ၌ ဗုဒ္ဓနှင့် လည်း ကြုံလွယ်၍၊ ကြုံသောအခါလည်း အနာထပိဏ်သူဌေးကဲ့သို့ တရားထူး ရနိုင်စရာရှိကြောင်း ကောင်းကောင်းကြီး ယုံကြည်ထိုက်ကြ ပါသည်။

၆၅

စိတ္တသူကြွယ် စိတ္တသဒ္ဓါသည် မြန်မာလို “ထူးဆန်း” ဟု အဓိပ္ပာယ်ရ၏။ ထိုသတို့သား ဖွားချိန်၌ (ရှေးဆုတောင်းပါလာ၍) ထူးထူးဆန်းဆန်း ပန်းမိုးရွာသောကြောင့် “စိတ္တ” ဟု မိဘတို့က နာမည်မှည့်ကြ၏။ မစ္ဆိကာသဏ္ဍမည်သော ဇနပုဒ်မြို့ငယ်၌ သူဌေးမျိုးမှာ ဖြစ်၍ အဖကွယ်လွန်သောအခါ သူဌေးအရာကို ရသူတည်း။ ရှေးရှေး ဘုရားလက်ထက်တော်၌ ရုပ်နာမ်သင်္ခါရအပေါ်ဝယ် အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တဟု ရှုခဲ့သောကြောင့် ငါတို့ဘုရားလက်ထက်တော်ဝယ် မဟာနာမ်ထေရ်၏ တရားကို နာရ၍ အလွယ်တကူ အနာဂါမ်တည်လေသည်။ ထိုစိတ္တသူကြွယ်သည် အဟောအပြောကောင်းသော ဓမ္မကထိကဖြစ်၍ သူ၏နောက်၌ ဥပါသကာ ငါးရာအမြဲ လိုက်ပါလျက် ရှိလေသည်။ တိတ္ထိတို့နှင့် တရားဆွေးနွေးမေးမြန်းသောအခါလည်း တိတ္ထိတို့၏ အယူဝါဒကို အကြောင်းပြ၍ နှိမ့်ချဖျက်ဆီးနိုင်၏။ ထို့ကြောင့် လူဝတ်ကြောင်ဓမ္မကထိကတို့တွင် တေဒဂ်ရ ထိပ်တန်းအကျဆုံး ဓမ္မကထိက ဖြစ်လေသည်။ [ယခုအခါ သာသနာပြုရာ၌ ဤဥပါသကာမျိုး ပေါ်ထွက်ဖို့ လိုအပ်ပါသည်။]

ဥပါသကာများ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာလက်ထက်တော်အခါဝယ် အနာထပိဏ်
ဝန်ဆောင်ပုံ သူဌေးကဲ့သို့ အလှူဒါနကို ပြုသောအားဖြင့်ဖြစ်စေ၊ စိတ္တသူကြွယ်ကဲ့သို့ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ တရားတော်ကို ကိုယ်တိုင် သင်ယူ၍ ကျင့်ခြင်း၊ သူတစ်ပါးအား ဟောပြောခြင်း၊ သာသနာတော်၏ ဆန့်ကျင်ဘက် အယူဝါဒ ပေါ်လာလျှင် ထိုအယူဝါဒကို တရားသဖြင့် နှိပ်ခြင်းတို့ဖြင့် ဖြစ်စေ သာသနာတော်ကို အားပေးသူ၊ ချီးမြှောက်သူ၊ ထောက်ပံ့သူ ဥပါသကာ ဒါယကာတွေ

၅၇

အများအပြား ပေါ်ထွန်းခဲ့ပါသည်။ ထို့အပြင် ကျယ်ဝန်းသောနယ်ပယ်များ၏ အရှင်သခင်ဘုရင်များ ဖြစ်ကြသော ဗိမ္ဗိသာရ၊ ကောသလ မဟာရာဇာတို့၏ အားပေးထောက်ပံ့မှုကြောင့်လည်း သာသနာတော်၏ အရှိန်အဝါ လွန်စွာ တောက်ပခဲ့ပါသည်။

ဥပါသိကာ ရတနာသုံးပါးကို ယုံယုံကြည်ကြည် ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်
ပရိသတ် ကြသော ဥပါသိကာ ဒါယိကာမတို့သည် ဘုရားလက်ထက်တော်၌ အလွန်များကုန်၏။ ဝိသာခါသည် သူဌေးသမီး အဖြစ်ဖြင့် (၇)နှစ်အရွယ်က သောတာပန် တည်၍ အိမ်ထောင်ပြုပြီးသောအခါ မိစ္ဆာအယူရှိသော ယောက္ခမနှင့်တကွ ယောက်ျားဘက် အမျိုးအားလုံးကို ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်သူတော်စင်ဖြစ်အောင် စွမ်းဆောင်နိုင်ခဲ့၏။ နောင်အခါ ပုဗ္ဗာရုံကျောင်းတိုက်ကြီးကို တည်ဆောက်၍ ပုဗ္ဗာရုံကျောင်းအမဟု ထင်ရှား၏။ ဝိသာခါ၏အိမ်၌ ရဟန်းငါးရာလောက် အမြဲဆွမ်းဘုဉ်းပေးကြရသည်။ ထို့ကြောင့် အလှူဒါနဖြင့် မွေ့လျော်သူတို့တွင် ဝိသာခါသည် ထိပ်တန်းအကျဆုံးဖြစ်၍ တေဒဂ်ရ ဒါနရှင် ဖြစ်လေသည်။

ခုဇ္ဇတ္တရာ ကောသမ္ဗိပြည် ယောသကသူဌေး၏အိမ်၌ ကလေးထိန်းမိန်းမမှ ဖွားသော သတို့သမီးငယ်သည် အနည်းငယ်ခါးကုန်းသောကြောင့် “ခုဇ္ဇာ”ဟုလည်းကောင်း၊ အရာရာ၌ လိမ္မာပါးနပ် မြင့်မြတ်သောကြောင့် “ဥတ္တရာ”ဟုလည်းကောင်း အမည်ရ၍ နာမည်နှစ်ခု ပေါင်းစပ်လျက် “ခုဇ္ဇတ္တရာ”ဟု ထင်ရှား၏။ နောင်သောအခါ သာမာဝတီမိဖုရား၏ အလုပ်အကျွေးဖြစ်၍ နေ့တိုင်း ပန်းသည်ကြီး အိမ်သို့ ပန်းဝယ် သွားရ၏။ ပန်းဖိုး ရှစ်ကျပ် အမြဲပေးလိုက်ရာ

လေးကျပ်ဖိုးသာ ဝယ်၍ လေးကျပ်ကို မိမိ ယူထား၏။ [ခိုးထားခြင်း တည်း။] တစ်နေ့၌ကား ပန်းသည်ကြီးအိမ်ဝယ် ဘုရားအမှူးရှိသော သံဃာတော်များအား ဆွမ်းကပ်ခိုက်နှင့် ကြုံကြိုက်၍ ဘုရားရှင် မိန့်တော်မူသမျှ စကားတို့ကို အရကျက်ထားလိုက်၏။ ဆွမ်းဘုဦးပေး ပြီး၍ တရားဟောတော်မူသောအခါ သောတာပန်တည်လေသည်။

ထိုသို့ သောတာပန် တည်သောအခါ ပန်းဖိုးလေးကျပ်ကို မိမိ မယူတော့ဘဲ ရှစ်ကျပ်ဖိုး ဝယ်သွား၏။ ပန်းတွေများနေသောကြောင့် သာမာဝတီမိဖုရားက မေးသောအခါ ရှေးရှေးက လေးကျပ်ဖိုးသာ ဝယ်၍ လေးကျပ်ကို မိမိသုံးကြောင်း၊ ယနေ့ ဘုရားတရားတော်ကို နာရ၍ အမတ(နိဗ္ဗာန်)ကို ရလာသောကြောင့် ထိုကဲ့သို့ မတရား မလုပ်တော့ဘဲ ရှစ်ကျပ်ဖိုးပင်ဝယ်လာကြောင်း ပြောပြလေသော်၊ သာမာဝတီမိဖုရားနှင့်တကွ အခြွေအရံအားလုံး သဘောကျသဖြင့် “အဲဒီ အမတကို ပေးစမ်းပါ၊ အဲဒီ အမတကို ပေးစမ်းပါ” ဟု ဝိုင်း၍ တောင်းကြလေသည်။ “အို...အဲဒီ အမတဆိုတာ ပေးလို့ ရကောင်းတာ မဟုတ်ဘူး၊ ကျုပ်က ဘုရားဟောတော်မူတဲ့အတိုင်း ဟောပြမယ်၊ ရှင်မတို့က နေရာအနိမ့်က နေ၍ နာယူကြ” ဟု ပြောပြီး လျှင် မိမိက အမြင့်ကနေ၍ ဟောပြလေသည်။ ထိုသို့ ဟောပြလျှင် တရားကို သဘောကျ၍ အားလုံး သောတာပန် ဖြစ်ကြလေသည်။ ထိုအချိန်မှ စ၍ ခုဇ္ဇတ္တရာသည် မိဖုရား၏ အစေအပါး မလုပ်ရတော့ဘဲ ကောသမ္မိပြည်ဝယ် ဘုရားရှင် သီတင်းသုံးတော်မူသမျှ ဘုရားအထံမှ တရားနာ၍ မိဖုရားနှင့် အခြွေအရံတို့အား တစ်ဆင့် ဟောပြရသော ဓမ္မကထိက ဖြစ်လေသည်။

သာမာဝတီ

သာမာဝတီမိဖုရားနှင့် အခြွေအရံများသည် မေတ္တာဖြင့် နေလေ့ရှိကြ၏။ ထိုသို့ မေတ္တာအလေ့အကျင့် ရနေသောကြောင့် မိမိတို့ကို အထင်လွဲ၍ မြားဖြင့် ပစ်သတ်ဖို့ ကြံသော မိမိတို့၏ အရှင်သခင် ဥတေန ရှင်ဘုရင်သည် (ပစ်သတ်ဖို့ကို မဆိုထားဘိ) လေးမှ မြားထွက်သွားအောင်ပင် မပစ်နိုင်ဘဲ ရှိရလေသည်။ ထို့နောက် ဥတေနမင်းက မှားကြောင်းကို ဝန်ချသောအခါ “ဘုရားတရား သံဃာကို ကိုးကွယ်ပါ”ဟု တိုက်တွန်း၍ ဥပါသကာအဖြစ်သို့ ရောက်စေနိုင်လေသည်။ [ဤဝတ္ထု၌ ရှင်ဘုရင်၏ ဘုရားကိုးကွယ်ခြင်းမှာ သာမာဝတီ၏ အရင်းခံမေတ္တာကြောင့် ဖြစ်သည်။]

ဥတ္တရာ

ဥတ္တရာမည်သော သူဌေးကတော်လည်း မေတ္တာဖြင့် နေလေ့ရှိ၏။ သူမကို မနာလို၍ ဆီပူဖြင့် ဦးခေါင်းပေါ်၌ လောင်းချသော သိရိမာအပေါ်၌ မေတ္တာစိတ် ထားနိုင်သောကြောင့် ဆီပူမလောင်ဘဲ ဦးခေါင်းမှ လျှောကျသွားစေသည်။ သိရိမာက တောင်းပန်သောအခါ (ဘုရားကို ကိုးကွယ်စေလိုသောကြောင့်) “ခမည်းတော်ဘုရားကို တောင်းပန်မှ ကျေနပ်မည်”ဟု ပြော၍ ဘုရားအမှူးရှိသော သံဃာတော်ကို ပင့်ပြီးလျှင် တောင်းပန်သောအခါ ဘုရားရှင်က “ကျေနပ်ပါသည်”ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ထို့နောက် ဆက်လက်၍ တရားဟောတော်မူသောအခါ သိရိမာလည်း သောတာပန်တည်လေသည်။ [ဤဝတ္ထု၌ သိရိမာ၏ သောတာပန်တည်ခြင်းမှာ ဥတ္တရာ၏ မေတ္တာအရင်းခံကြောင့် ဖြစ်သည်။ တစ်ယောက် အပေါ်၌ တစ်ယောက်က ကောင်းကျိုးလိုလား၍ ကောင်းအောင် ပြောဆို ဆုံးမခြင်းကို မေတ္တာအလုပ်ဟု မှတ်။]

အခြားအမျိုးသမီးများ ရှင်သီဝလီ၏မယ်တော်ဖြစ်သော “သုပ္ပဝါသာ”
 ဝန်ဆောင်ပုံ မည်သော ကောလိယ မင်းသမီးသည်
 သောတာပန် တည်ပြီးနောက် ဆွမ်းကပ်လှူ
 သောအခါ မွန်မြတ်သော အရသာမျိုးစုံပါသော ဟင်းကောင်း
 ဟင်းလျာတို့ဖြင့် ကပ်လှူလေ့ရှိ၏။

“သုပ္ပိယာ”မည်သော ဒါယိကာမကား ဂိလာနပုဂ္ဂိုလ်အား
 သင့်တော်သော အာဟာရကို ချက်ပြုတ် လှူဒါန်းလေ့ရှိ၏။

ကာတိယာနီ (ကစ္စာနီ) မည်သော ဥပါသိကာမသည် ရတနာ
 သုံးပါးကို ဆည်းကပ်ကြည်ညိုရာ၌ လေးလေးနက်နက် ရှိလှ၏။
 အခါတစ်ပါး၌ သူ၏သားဖြစ်သော “သောဏ”မထေရ်သည် ညဉ့်
 အခါ၌ တရားဟောနေ၏။ အမိ မယ်တော်ကစ္စာနီသည် တရားနာရင်း
 အိမ်သွား၍ မီးခွက်ယူဖို့ရန် အိမ်စေမကို ခိုင်းလိုက်၏။ အိမ်စေမ
 သွားသောအခါ သူ့ခိုးတွေက အိမ်ထဲဝင်ဖို့ ဥမင်(လိုဏ်)ဖောက်နေပုံကို
 မြင်၍ ပြန်ပြေးလာပြီးလျှင် အကြောင်းကို ပြောလေသော်၊ သူ့ခိုးတွေ
 ယူလျှင် သူတို့တွေ့တာလောက်သာ ယူနိုင်မှာပဲ၊ ငါတရားနာ အပျက်
 မခံနိုင်ဘူး”ဟု ပြော၍ တရားနာမြဲ နာနေ၏။ ထိုပြောသံကို စုံထောက်
 လုပ်နေသော သူ့ခိုးကြီးကြား၍ နံနက်အခါ “ယူမိသမျှ ပြန်ပေး၍
 ကန်တော့တောင်းပန်ကြပြီးလျှင် အရှင်သောဏ၏အထံ၌ ရဟန်းပြုကာ
 ရဟန္တာ ဖြစ်ကြလေသည်။ [ကာတိယာနီ၏ တရားနာ လေးနက်ခြင်း
 ကြောင့် ခိုးသူများ ရဟန္တာ ဖြစ်ကြရသည်။]

ဤသို့ စသည်ဖြင့် ဘုရားရှင်လက်ထက်တော်၌ သာသနာ့ဂေဇက်
 ဝင် ပါရမီရှင် အမျိုးသမီးများ၏ စိတ်ကောင်းထားမှု ကြိုးစားမှုတို့
 ကြောင့် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ သာသနာတော်သည် အမျိုးသမီးများ နယ်၌

သာသနာတည်စေတော်မူခန်း

ဂုဏ်သိရ် မငယ်ဘဲ ထည်ထည်ဝါဝါ ရှိရကား မလ္လိကာမိဖုရားစသော
မိဖုရားတို့နှင့် ဝိသာခါစသော သူဌေးကတော် သူကြွယ်ကတော်များ
ပင် ဘုရား တရားနှင့် အရိယာသံဃာတော်များကို လေးလေးစားစား
ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်၍ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ သာသနာတော်ကို မိမိတို့ စွမ်းနိုင်ရာ
ဘက်မှ အချက်ကျကျ မြှင့်တင်ခဲ့ကြပေသည်။

ပရိသတ်စုံညီ၍ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် ဘုရားဖြစ်တော်မူပြီးစကပင်
ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူခြင်း ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူပါရန် လျှောက်ထားလာ
သော မာရ်နတ်ကို “သာသနာ့တာဝန်ဆောင်
နိုင်မည့် ပရိသတ်လေးမျိုး မစုံညီသေးသမျှ ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူဦးမည်
မဟုတ်” ဟု ပယ်မြစ်တော်မူခဲ့၏။ ယခုအခါ တာဝန်ဆောင်မည့်
ပရိသတ်လေးမျိုးလည်း ပြည့်စုံ၍ အသက်တော်လည်း ရှစ်ဆယ်
ပြည့်နေပြီ ဖြစ်သောကြောင့်သာ ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူပါသည်။ ဤအချက်
ကို စဉ်းစားလျှင် ဗုဒ္ဓသာသနာတော်ကို ဘိက္ခု၊ ဘိက္ခုနီ၊ ဥပါသကာ၊
ဥပါသိကာ ဟူသော ပရိသတ်လေးပါးတို့ကသာ အမြဲ တာဝန်ဆောင်
နိုင်၍ ထိုပရိသတ်လေးပါးတွင် တစ်ပါးပါးလျော့လျှင် တာဝန်ဆောင်
အဖွဲ့ လျော့၍ သာသနာတော်အားပျော့ရပေလိမ့်မည်။ တာဝန်ဆောင်
ပုဂ္ဂိုလ်များတွင်လည်း အတော်များများက စိတ်အားလျော့လိုက်လျှင်
သာသနာတော် အားပျော့ရမည်မှာ ဓမ္မတာ (ထုံးစံ)ပင် ဖြစ်သည်။
ထို့ကြောင့် ရှေးရှေးက တာဝန်ဆောင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့ အားမလျော့ဘဲ
သာသနာ့တာဝန် ထမ်းဆောင်ခဲ့ကြပုံကို ပြပါဦးမည်။

၅။ ရှေးမထေရ်ကြီးများ ကြိုးစားခန်း

ပထမသံဂါယနာ ဘုရားရှင် ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူရာ ကုသိနာရုံပြည်၌ အရှင်မဟာကဿပသည် ခုနစ်သိန်းသော မထေရ်ကြီးများအား မိန့်တော်မူသည်မှာ “ငါ့ရှင်တို့...ပါဝါပြည်မှ ဤ ကုသိနာရုံပြည်သို့ လာသောအခါ လမ်းခရီးအကြား၌ ဘုရားရှင် ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူကြောင်းကို ကြားရသည်။ ထိုအခါ ဘုရားကို မဖူးတွေ့ဘူးသော ရဟန်းငယ်အများ ငိုကြွသော်လည်း “သုဘဒ္ဒ” တောထွက်ကြီးကား ဝမ်းသာသောမျက်နှာဖြင့် “ငါ့ရှင်တို့...မငိုကြပါနှင့်၊ ရှေးတုန်းက ငါတို့မှာ ရှင်ဂေါတမ၏ အချုပ်အချယ်ကို ခံခဲ့ကြရသည်။ ယခုတော့ သူ့လက်က လွတ်ကြပေါ့၊ ငါတို့ လုပ်ချင်တာ လုပ်နိုင်၊ မလုပ်ချင်တာ မလုပ်ဘဲ နေနိုင်ကြပြီ” ဟု ပြောပါသည်။ ငါ့ရှင်တို့... အဓမ္မ မထွန်းကားမီ၊ အဓမ္မက ဓမ္မကို မလွှမ်းမိုးမီ၊ အဓမ္မကိုပင် အကောင်းဟု ပြောလေ့ရှိသူတို့ မထွန်းကားမီ၊ ဓမ္မကို အကောင်းဟု ပြောလေ့ရှိသူတို့ အားမသေးမီ၊ ဝိနည်းလမ်း၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ကို အကောင်းဟု ပြောလေ့ရှိသူတို့ မထွန်းကားမီ၊ ဝိနည်းကို အကောင်း ပြောလေ့ရှိသူတို့ အားမသေးမီ ယခုနယ်က သံဂါယနာတင်ကြပါစို့” ဟု ပြော၍ အများသဘောကျ သံဂါယနာတင် မထေရ်များကို ရွေးချယ်ပြီးလျှင် ရာဇဂြိုဟ်မြို့ဝယ် ပထမသံဂါယနာ တင်ခဲ့ပါသည်။

မှတ်ချက်။ ။ အဓမ္မဟူသည် အကုသိုလ်တရားတည်း၊ ဓမ္မဟူသည် ကုသိုလ်တရားတည်း၊ အဓမ္မကို ပြုဝံ့သူတွေ နေရာတိုင်း၌ လူတွင်ကျယ်ဖြစ်ခြင်း၊ အဓမ္မပြုသူကိုပင် ချီးကျူးခြင်း၊ ထိုသူတို့မှာ စီးပွား ဥစ္စာ တိုးတက်၍ (ရဟန်းဖြစ်လျှင် ဘုန်းကံ ကြီးမား၍) နောက်လိုက်များခြင်း၊ အဓမ္မပြုဝံ့သည်ကိုပင် အသားယူခြင်းသည်

ရှေးမထေရ်ကြီးများ ကြိုးစားခန်း

အဓမ္မထွန်းကားခြင်း မည်၏။ ထိုသို့ အဓမ္မထွန်းကားသောခေတ်၌ ဓမ္မကို ကျင့်သူ၊ ဓမ္မအတိုင်း ပစ္စည်းဥစ္စာ ရှာဖွေနေထိုင်သူတို့ ဦးခေါင်း မပြုဝံ့အောင် အောက်ကျ နောက်ကျ ဖြစ်ခြင်းသည် အဓမ္မက ဓမ္မကို လွှမ်းမိုးရာရောက်၏။ ထိုအခါ အဓမ္မဘက်သားတို့ အားကောင်း၍၊ ဓမ္မဘက်သားတို့ အားနည်းကြရသည်။ ထိုအတူပင် ဝိနည်းပညတ်တော်ကို အပိုဟုပင် အထင်ရှိနေသူနှင့် ဝိနည်းတော်အတိုင်း မနေသူတို့ အားကောင်းလာသောအခါ ဝိနည်းတော်အတိုင်း နေသူတို့ အရာရာမှာ အရေးပါ အရာမရောက်ဘဲ အားနည်းကြရသည်။ ယခု ထိုခေတ်သို့ ရောက်လုပြီလော၊ သို့မဟုတ် ရောက်နေပြီလော။

ဒုတိယသံဂါယနာ ဒုတိယသံဂါယနာတင်ခြင်း၏ အကြောင်းရင်းမှာ ဘုရားရှင် ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူပြီး၍ အနှစ်တစ်ရာ လောက်အကြာတွင် ဝဇ္ဇီတိုင်းသား ရဟန်းတို့ ငွေအလှူခံခြင်းပင်တည်း။ [အကျယ်ကို အနာဂတ်သာသနာရေး ကျမ်းစာ၌ ပြခဲ့ပြီ။] ထိုဒုတိယသံဂါယနာမတင်မီ ငွေအလှူခံသော ဝဇ္ဇီတိုင်းသား ရဟန်းတို့ကို နှိမ်နင်းရာ၌ အရှင်ယသ၏ လျှောက်ထားချက်ကြောင့် ရဟန္တာကြီးများပင် ပါဝင်တော်မူကြ၏။ တစ်မြေပြင်လုံး၏ အကြီးဆုံးဖြစ်၍ ရဟန်းပါတော်ပင် တစ်ရာနှစ်ဆယ် ရတော်မူပြီးသော “သဗ္ဗကာမီ” မည်သော ဆရာတော်ကြီးပင် ပါဝင်တော်မူ၏။ ထိုဆရာတော်ကြီးကား အရှင် အာနန္ဒာ၏တပည့်ကြီးဖြစ်၍ ဘုရားရှင်ကို မှီလိုက်၏။ ဤသို့လျှင် ငွေအလှူခံမှုကိုစွဲအတွက် သံဂါယနာတင်ရသည်အထိ သက်တော်ကြီး၍ ရဟန္တာဖြစ်ပြီးသော မထေရ်ကြီးအများပင် ကြောင့်ကြစိုက်တော်မူကြပုံကို ယခုအခါ သူတော်စင် အရှင်ကောင်းတို့ လေးလေးနက်နက် စဉ်းစားသင့်ကြပါသည်။

မထေရ်ကြီးများ၏
အမြော်အမြင်

ဒုတိယသံဂါယနာတင်ပြီးသောအခါ နောင်ရေး
နောင်တာကို တွေးတော်မူရာ၊ နောင်အခါ
အသောက မဟာရာဇာ၏ လက်ထက်၌

သာသနာတော်ဝယ် ဘေးရန်ပေါ်မည်ကို မြင်တော်မူကြ၏။ ထိုဘေးရန်
ကို နှိမ်နင်းမည့်ပုဂ္ဂိုလ်ကို လူ့ပြည်နတ်ရပ်၌ ရှာသောအခါ မတွေ့
ကြရဘဲ ဗြဟ္မာ့ပြည်ကို ကြည့်မှ တိဿဗြဟ္မာမင်းကို တွေ့၍ လူ့ပြည်
၌ ဖြစ်ကာ သာသနာပြုပါရန် တောင်းပန်ကြလေသည်။ [အကျယ်
ကို အနာဂတ်သာသနာရေးကျမ်းစာ၌ ရေးခဲ့ပြီ] ဤနေရာဝယ် အရှင်
မဟာယဿ အစ၊ အရှင်သဗ္ဗကာမိ အဆုံးရှိသော ရဟန္တာအရှင်
တို့သည် မျက်မှောက်သာသနာ၏ ဘေးရန်ကို နှိမ်နင်းရုံသာမက၊
အနာဂတ်သာသနာရေးကိုပါ ကြောင့်ကြစိုက်တော်မူကြပုံကို တွေးမိ
တော်မူကြပါလျှင် ယခုအခါ သာသနာတော်အရေးကို ကိုယ့်အရေး
မဟုတ်သလို လျစ်လျူမရှုသင့်ကြတော့ပါ။

တတိယသံဂါယနာ တိဿဗြဟ္မာ စုတေ၍ လူ့ပြည်၌ ဖြစ်ပုံ၊
ရဟန်းပြု၍ ရဟန္တာဖြစ်ပုံ၊ ဓမ္မာသောကမင်း
သာသနာကြည်ညိုပုံ၊ ညီတော်ရဟန်းပြုပုံ၊ ဓမ္မက္ခန္ဓာ ရှစ်သောင်း
လေးထောင်ကို ပူဇော်သောအားဖြင့် ဓမ္မာသောကမင်း၏ ကျောင်းတိုက်
ပေါင်း၊ စေတီပေါင်း ရှစ်သောင်းလေးထောင် တင်ဆောက်လှူဒါန်းပုံ၊
ထိုကျောင်းရေစက်ချ၍ အလွန်သဒ္ဓါဖြစ်၍ အိမ်ရှေ့မင်းလောင်းဖြစ်သော
သားတော် မဟိန္ဒမင်းသားနှင့် သမီးတော် သံဃမိတ္တာတို့ကို ဘိက္ခု၊
ဘိက္ခုနီ ပြုပေးပုံ၊ ပစ္စည်းလေးပါး ပေါများသော သာသနာတွင်းသို့

ရှေးမထေရ်ကြီးများ ကြိုးစားခန်း

ပစ္စည်းရှားပါးသော တိတ္ထိတို့ အချောင်ဝင်လာပုံ၊ ထိုတိတ္ထိတို့ကြောင့် တတိယသံဂါယနာတင်ရပုံ၊ သားတော် အရှင်မဟိန္ဒနှင့် သမီးတော် သံဃမိတ္တာတို့ ရဟန္တာဖြစ်၍ သီဟိုဠ်ကျွန်း၌ သာသနာပြုပုံကို အနာဂတ်သာသနာရေးကျမ်းစာ၌ စုံစုံလင်လင် ရေးသားခဲ့ပါပြီ။

အသောကမင်း၏ ဘာသာသွေး ဓမ္မာသောကမင်းသည် ဘာသာသွေး အလွန် ထက်သန်လှ၏။ ထိုသို့ ထက်သန်သောကြောင့် ပင် ရှစ်သောင်းလေးထောင် ကျောင်းတိုက် စေတီများကို တည်ဆောက်ပူဇော်ရုံဖြင့် အားမရဘဲ အိမ်ရှေ့မင်းလောင်း သားတော်ကို ရဟန်း ပြုပေးနိုင်လောက်အောင် သာသနာတော် ထွန်းကားစေလိုသော သဒ္ဓါ ဆန္ဒ ပြင်းပြလေသည်။ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဖြစ်သည်မှစ၍ တိုင်းပြည်ကိုလည်း ဗုဒ္ဓတရားတော်နှင့်အညီ အုပ်ချုပ်၏။ လူနှင့်ဆိုင်သော တရားစာ တချို့ကိုလည်း ကျောက်စာထွင်း၍ လူမြင်ကွင်းမှာ စိုက်ထူထား၏။ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ဖြစ်၍ တိုင်းပြည်ကို သိမ်သိမ်မွေ့မွေ့ အုပ်ချုပ်ခါမှသာ တိုင်းပြည်ငြိမ်ဝပ်ပိပြားပါသေးသတဲ့ ထိုဓမ္မာသောကမင်း၏ သားတော်ဖြစ်သော အရှင်မဟိန္ဒသည် သီဟိုဠ် ကျွန်းသို့ သာသနာပြုကြွတော်မူသောအခါ ဓမ္မာသောကမဟာရာဇာ၏ အကြည်တော်(အဆွေတော်)ဖြစ်သော ဒေဝါနံ ပိယတိဿမဟာရာဇာ သည် ဗုဒ္ဓသာသနာတော်ကို လွယ်ကူစွာ လက်ခံ၍ မကြာမီပင် သီဟိုဠ် တစ်ကျွန်းလုံးကို ဗုဒ္ဓသာသနာ လွှမ်းမိုးစေပါသည်။ ဤနည်း အားဖြင့် ဓမ္မာသောကမဟာရာဇာ၏ ဘာသာသွေးသည် ဒေဝါနံ ပိယတိဿမဟာရာဇာသို့ ကူးစက်ပြန့်ပွားခဲ့လေသည်။

ဒုဋ္ဌငါမဏိမင်း၏ အရှင်မဟိန္ဒ၏ ကြီးစားမှုကြောင့် သီဟိုဠ်ကျွန်း၌
 တာသာသွေး သာသနာတော် ခိုင်မြဲသောအခါ ကျွန်းသူ ကျွန်း
 သားနှင့် ဘုရင် မိဖုရားတို့သည် ဘာသာသွေး
 ထက်သန်ကြ၏။ ဒုဋ္ဌငါမဏိမင်းကား ထူးထူးခြားခြား ဘာသာသွေး
 များသော မင်းပေတည်း။ သာသနာတော်ကို အန္တရာယ်ပြုမည့်
 ကျေးကုလားတို့ကို နှိမ်နင်းဖို့ စစ်တိုက်ထွက်ရာ၌ပင် ရဟန်းတော်
 များကို ပင့်၍ သွား၏။ ထိုမင်းသည် စစ်တိုက်ထွက်ခါနီး၌ အောက်ပါ
 အတိုင်း အဓိဋ္ဌာန်ပြုလေ့ရှိ၏။

“ငါ့တွက်များမြောက်၊ ချမ်းသာရောက်ဖို့၊ ခုလောက်ကြီးကုတ်၊
 အားမထုတ်ဘူး။ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၊ သာသနာ၏၊ ရှည်ကြာအခွန်၊
 ရောင်လျှံကွန်ဖို့၊ စွန့်စွန့်စားစား၊ ငါကြိုးစားသည်... စိတ်ထား
 ငါ့မှာ အမြဲတည်း။”

ဆိုလိုရင်းမှာ—“ငါချမ်းသာဖို့ အကျိုးငှာ စစ်တိုက်ခြင်းဖြင့် ယခုလို
 အပင်ပန်းခံသည် မဟုတ်။ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ သာသနာတော် တာရှည်စွာ
 တည်နိုင်ဖို့ အကျိုးငှာသာ ဗုဒ္ဓဘာသာကို အန္တရာယ်ပြုမည့် ရန်သူ
 များကို နှိမ်နင်းရပါသည်” ဟု ဆိုလိုသည်။ ထိုမင်းသည်ပင် စုတေ
 ခါနီး၌ စစ်တိုက်စဉ်က အလွန်အားကိုးရသော ထိုအချိန်မှာ ရဟန်းပြု၍
 ရဟန္တာဖြစ်သော အဘယမထေရ်၏ တရားကို နာယူရင်း စုတေ၍
 တုသိတာနတ်ပြည်၌ ဖြစ်လေသည်။

၆။ မြန်မာနိုင်ငံရှေ့ပိုင်းသာသနာခန်း

အရှင်အရဟံနှင့် အနော်ရထာ အိန္ဒိယ-သီဟိုဠ်ဝယ် ရှေးရှေး ရဟန္တာအရှင်မြတ်များနှင့် ရှေးရှေး သာသနာပြုမင်း အများတို့ သာသနာအရေး ဘာသာသွေးကို နွေးခဲ့ကြသကဲ့သို့ မြန်မာနိုင်ငံ ရဟန်းတော် အရှင်မြတ်များနှင့် မင်းတရားတို့လည်း ဘာသာသွေး မအေးခဲ့ကြပါ။ အရှင်အရဟံနှင့် အနော်ရထာ မင်းတို့သည် ယုတ်မာညစ်ညမ်းသော အရည်းကြီးခေါ် ရဟန်းအတုများကို အတင်း ပြုပြင်ခဲ့ကြပါသည်။ ဆက်ပါဦးမည်-အစစ်အမှန်ကို အကြောင်းပြု၍ အတုအပ အယောင်အဆောင်များ ရှိနေခြင်းမှာ ထုံးစံမဟုတ်ဘဲ ဖြစ်နေ၏။ ဥပမာ-ရွှေအစစ် စိန်အစစ်၏ အဖိုးတန်မှုကို အကြောင်းပြု၍ ရွှေအတု စိန်အတုများ ပေါ်ပေါက်လာသကဲ့သို့တည်း။ အစစ်နှင့်အတုနှစ်မျိုး ရှိပြန်လျှင် အသိဉာဏ်ရှိသူ၊ သို့မဟုတ် ကံကောင်းသူတို့သာ အစစ်ကို သုံးစွဲရ၍ ဉာဏ်မရှိ-ကံမရှိသူတို့မှာ အတုကိုသာ သုံးစွဲရလေသည်။

ဤသာသနာရေး၌လည်း ရှေးရှေးကပင် အစစ်နှင့်အတု ဒွန်တွဲကာ ဉာဏ်ရှိသူ ကံရှိသူတို့သည် အစစ်ဘက်မှာ ပါဝင်၍၊ ဉာဏ်မရှိသူ ကံမရှိသူတို့ကား အတုဘက်၌ ရောက်ရှိနေကြလေသည်။ ထို့ကြောင့် အရှင် အရဟံနှင့် အနော်ရထာ မင်းတရားတို့ အရည်းကြီးများကို မနှိမ်နင်းရသေးမီ အချိန်က ဉာဏ်မရှိသော/ဉာဏ်ရှိသော်လည်း ကံမရှိသော တိုင်းသူပြည်သားတို့သည် အရည်းကြီးတို့ ဟောပြောသမျှကို သဘောကျကျ/မကျကျ လိုက်နာ၍ နေခဲ့ကြရလေသည်။ ဘုန်းကံလည်း ရှိ၊ ဉာဏ်လည်း ရှိသော အနော်ရထာမင်း လက်ထက်ကျမှ

အရှင်အရဟံ ကြွလာ၍ သာသနာအစစ်အမှန်ကို သိသဖြင့် ယုတ်မာ ညစ်ညမ်း ဆိုးသွမ်းသော အရည်းကြီးတို့ကို ဖယ်ရှားလျက် အစစ်အမှန် သာသနာကို ကိုးကွယ်ကြရပေသည်။

မြန်မာဆရာ ပုဂံခေတ်မှ စ၍ ကောင်းမွန်လာသော မြန်မာနိုင်ငံ
ဒကာများ သာသနာတော်သည် သာသနာ့ဝန်ဆောင် ဆရာတော် များနှင့် သာသနာပြု မင်း များမတ်မှစ၍ ရပ်သူရွာသား ဒါယကာ ဒါယိကာမများတိုင်အောင် အရှိန်မပျက်ခဲ့ပါ။ အလွန် သဒ္ဓါ တရားကောင်းသော မင်းတုန်းမင်း၏ လက်ထက်မှာမူ ပရိယတ် (စာပေ သင်ကြား ပို့ချမှု)ဘက်က တိုးတက်၍ လာသကဲ့သို့ ထင်ရ၏။ မင်းတုန်းမင်းတရားသည် သာသနာတော်သို့ ကြာရှည်စွာ တည်စေလို သဖြင့် ပိဋက ပါဠိတော်များကို ကျောက်ပြား၌ ထွင်းကာ ပဉ္စမ သံဂါယနာကိုပင် တင်ပါသေးသည်။ ပဋိပတ် (အကျင့်အကြံ)ဘက်၌ လည်း ဉာဏ်မီသမျှ အားပေးခဲ့ပါသည်။ ဓမ္မဝိနယပြန်တမ်းထုတ်၍ “ရဟန်း သာမဏေတို့ ပွဲမကြည့်ရ၊ ဈေးမဝယ်ရ၊ ပိုက်ဆံမကိုးရ” စသည်ဖြင့် ထိုခေတ်အလိုက် အမြင်မတော်မှုများကိုလည်း အမင်း အကြပ် နှိပ်ကွပ် တားမြစ်ခဲ့ပါသည်။

သာသနာပြုမင်း မြန်မာတစ်ပြည်လုံး အင်္ဂလိပ် လက်အောက်
ကင်းဝေးချိန် ရောက်သွားသောအခါ၌လည်း မြန်မာဆရာတော် ကြီးများနှင့် များကြီး မတ်ကြီး လူကြီးလူကောင်းတို့ တိုင်ပင်၍ သာသနာရေးကို ထိမ်းသိမ်းကြပါသည်။ ယခု တွေ့မြင်ရ သော အစိုးရ ပထမပြန် သကျသီဟစာပြန်ပွဲတို့သည် ထိုဆရာတော်၊ ထိုလူကြီးလူကောင်းတို့ စတင်ခဲ့ကြသောကောင်းမှုများ ဖြစ်ကြပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံရှေ့ပိုင်းသာသနာခန်း

ထိုသို့ ဆရာတော်များနှင့်လူကြီးလူကောင်းတို့ ဇာတိသွေး ဘာသာသွေး ထက်သန်ခြင်းကြောင့် ဒုတိယကမ္ဘာစစ်မတိုင်မီကာလ၌ အင်္ဂလိပ် လက်အောက်မှာ နေကြရသော်လည်း အမျိုးသားများသည် ဘာသာခြား အတုလိုက်မှု နည်းပါး၍ အမျိုးသမီးများသည် လူမျိုးခြားနှင့်လက်ထပ်မှု နည်းပါးခဲ့သေး၏။ သာသနာတော်သည် အတော် ကြံ့ခိုင်ရပါသေး၏။ ဤသို့ မြန်မာနိုင်ငံက အစစအရာရာဝယ် အကျင့်စာရိတ္တ အပျက်အစီး နည်းပါးကြောင်းမှာလည်း သူတစ်ပါးလက်အောက်၌ နေရသော နိုင်ငံချင်း ယှဉ်၍ ကြည့်မှ သိသာပါသည်။ အချို့နိုင်ငံ၌ ထိုင်းရင်းသား အယူအဆနှင့် ဘာသာရေးများ ကွယ်လုမတတ် ရှိ၍၊ အချို့နိုင်ငံ၌ ကား ကွယ်ပျောက်သလောက်ပင် ရှိကြလေပြီ။

[ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်း ပညာသင်ကြားရေးမော်ကွန်း စာအုပ်မှ အောက်ပါအချက်များကို ထုတ်ပြလိုပါသည်။]

ဆာအာသာဖယ်ရာနှင့် ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်း ဗြိတိသျှအစိုးရသည် အောက်မြန်မာပြည် ကို သိမ်းယူပြီးနောက် မြန်မာသက္ကရာဇ် (၁၂၂၅-၂၆)ခုနှစ်၌ မဟာဝန်ရှင်တော် မင်းကြီးဖြစ်သော ဆာအာသာဖယ်ရာသည် ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်း များ၌ ကျောင်းဝိုင်း ကျယ်ပြန့်ပုံ၊ အဆောက်အဦးကောင်းပုံတို့ကို လည်းကောင်း၊ ဆရာဘုန်းတော်ကြီးများ၏ ဩဇာရှိပုံကိုလည်းကောင်း ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းများ၌ သင်ရိုးပညာများ၏ အကျင့်စာရိတ္တ ကောင်းစေနိုင်ပုံကိုလည်းကောင်း သိမြင်လေသည်။ ထိုသို့ သူမြင်သည် အားလျော်စွာ—

- (၁) တိုင်းရင်းသားဘာသာ ပညာသင်ကြားရေးအတွက် ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းများကိုသာ အားကိုးထိုက်ကြောင်း၊
- (၂) ထိုဘုန်းတော်ကြီးများက ဗုဒ္ဓဘာသာသင်ခန်းစာအပြင် လောကီ၌ အသုံးဝင်မည့် သင်ခန်းစာများကိုလည်း တွဲဖက်ပို့ချပါရန် တောင်းပန်လျှောက်ထားသင့်ကြောင်း၊
- (၃) ထိုသို့ လျှောက်ထားရာ၌လည်း ဖြစ်မြောက်နိုင်လောက်သော အကြံဉာဏ်များဖြင့် မြော်မြင်နှိုင်းဆ၍ လျှောက်ထားရန်လိုကြောင်း၊
- (၄) လိုရာစာအုပ်များကို ဘုန်းတော်ကြီးများအား လှူဒါန်းရမည် ဖြစ်ကြောင်း၊
- (၅) မြို့ငယ်များနှင့် ရွာများတွင်လည်း အိမ်ကျောင်းများ ဖွင့်လှစ်ခဲ့သော် ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းများနှင့် အပြိုင်အဆိုင်ပြုရာ ရောက်မည် ဖြစ်၍ အိမ်ကျောင်းများ မဖွင့်သင့်ကြောင်းကို ညွှန်ကြားခဲ့ဖူးလေသည်။ [လူဝတ်ကြောင်ဆရာ၏ စာသင်ကျောင်းကို “အိမ်ကျောင်း”ဟု ခေါ်ထားသည်။]

ဘုန်းတော်ကြီး စာသင်ကျောင်းများ ထို ညွှန်ကြားချက်အတိုင်း အစိုးရအမှုထမ်းတို့၏ လျှောက်ထားချက်ကြောင့် မြန်မာ သက္ကရာဇ် (၁၂၂၉) ခုနှစ်တွင် အစိုးရ အသိအမှတ် ပြုအပ်သော ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်း(၃၁)ကျောင်း စတင်မိ၍၊ (၁၉)နှစ်လောက်ကြာသော် (၁၂၄၈) ခုနှစ်၌ ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်း ပေါင်း (၃၉၇၅) ကျောင်းအထိ အောက်နိုင်ငံ၌ တည်ရှိခဲ့လေသည်။

မြန်မာနိုင်ငံရှေ့ပိုင်းသာသနာခန်း

အထက်မြန်မာနိုင်ငံကို သိမ်းယူပြီးနောက်၌လည်း ထိုညွှန်ကြားချက် အတိုင်း ကြိုးစား ဆောင်ရွက်ကြလေရာ (၁၂၅၈) ခုနှစ်၌ အစိုးရ အသိအမှတ် ပြုအပ်သော ဘုန်းတော်ကြီးစာသင်ကျောင်းပေါင်း အထက်နိုင်ငံ၌ (၂၈၉၈)ကျောင်း ရှိလေသည်။ [အထက်အောက် နှစ်ရပ်ပေါင်းလျှင် (၆၈၇၃)ကျောင်း ဖြစ်၏။] သို့ရာတွင် ထိုနှစ်များ၏ နောက်၌ကား အသိအမှတ် ပြုအပ်သော ဘုန်းတော်ကြီးစာသင် ကျောင်းများ ယုတ်လျော့၍ လာခဲ့လေရာ (၁၂၇၈)ခုနှစ်၌ အထက် အောက် နှစ်ရပ်ပေါင်းမှ ဘုန်းတော်ကြီးစာသင်ကျောင်း (၃၀၉၁) ကျောင်းသာ ရှိတော့သည်။

အိမ်စာသင်ကျောင်းများ မြန်မာပြည် အစိုးရမင်းတို့သည် တိုင်းရင်း ဘာသာ ပညာရေးအတွက် ဘုန်းတော်ကြီး ကျောင်းများကို အားကိုးသော်လည်း မှန်းတိုင်းမပေါက် ခရီးမရောက် သောအခါ ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းများကို အားပေးမှု လက်မလွှတ် စေဘဲ အိမ်ကျောင်းကိုလည်း အားပေးခဲ့ရလေတော့သည်။ ထို့ကြောင့် မြန်မာသက္ကရာဇ် (၁၂၃၀)ခုနှစ်အတွင်း၌ အိမ်ကျောင်း အလျဉ်းမရှိခဲ့သော်လည်း နှစ်ပေါင်း(၄၀)ခန့်လောက် ကျော်လွန်ရာ (၁၂၇၈)ခုနှစ်မှာ အိမ်ကျောင်းပေါင်း (၃၆၇၀)အထိ ရှိလာလေသည်။ [ထိုနှစ်၌ ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းထက် အိမ်ကျောင်းက အနည်းငယ် ပိုလွန်လာလေပြီ။] ကျောင်းအရေအတွက်အားဖြင့် အိမ်ကျောင်းက အနည်းငယ်သာ ပိုလွန်သော်လည်း ကျောင်းသားအရေအတွက်မှာ အိမ်ကျောင်း၌ ကျောင်းသားပေါင်း နှစ်သိန်းခွဲခန့် ရှိ၍၊ ဘုန်းတော်ကြီး စာသင်ကျောင်းများ၌ ကျောင်းသားပေါင်း တစ်သိန်းကျော်မျှသာ

၇
D

ရှိတော့ရကား ကျောင်းသား အရေအတွက်ချင်း များစွာ ကွာခြား
လေသည်။

[ဤကား ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်း ပညာသင်ကြားရေး
မော်ကွန်းစာအုပ်မှ ထုတ်ယူဖော်ပြချက်တည်း။]

စဉ်းစားဖွယ် မြန်မာနိုင်ငံဝယ် အထက်အောက် ဒေသနှစ်ရပ်၌ အစိုးရ
အသိအမှတ် ပြုအပ်သော ဘုန်းတော်ကြီးစာသင်
ကျောင်း(၆၈၇၃)ကျောင်း ရှိခဲ့ဖူးပါလျက် ယခုအခါ ထိုကျောင်း အများ
အပြားပင် ကွယ်ပျောက်သွားရာ၌ များစွာ စဉ်းစားဖွယ်ရှိသည်ကား-

- (၁) ဘုန်းတော်ကြီးများသည် ကျောင်းအုပ်အဖြစ်ဖြင့် ကျောင်းကို
အုပ်ချုပ်ရုံသာ အုပ်ချုပ်၍ သင်ပြသောဆရာတို့က လူဝတ်ကြောင်
များ ဖြစ်သောကြောင့် အတော်ကြာလျှင် ဘုန်းကြီးဩဇာ
မရှိသဖြင့် ကျောင်းပျက်ရလေသလော။
- (၂) ဘုန်းတော်ကြီးသည် ကျောင်းအုပ်ချုပ်ခကို ယူထားသော်လည်း
အစိုးရ၏ စည်းကမ်း၊ ဥပဒေအတိုင်း လိုက်နာဖို့ရန် ခဲယဉ်းသော
ကြောင့် ကျောင်းပျက်ရလေသလော။
- (၃) ဘုန်းတော်ကြီးနှင့် ပညာအုပ်များ ဆက်ဆံရာဝယ် သဘာဝ
အားဖြင့် ဘုန်းကြီးက အထက်က နေရသော်လည်း ဥပဒေအရ
ပညာအုပ်၏အောက် ကျနေသဖြင့် ဆက်ဆံရေး အဆင်မပြေ
သောကြောင့် ကျောင်းပျက်ရလေသလော။

မြန်မာနိုင်ငံရှေ့ပိုင်းသာသနာခန်း

(၄) တစ်ရံတစ်ခါ ဗုဒ္ဓဘာသာမဟုတ်သော ပညာအုပ်သည် ဘုန်းကြီး ကျောင်းသို့ ရောက်သောအခါ သွားလာ နေထိုင် ပြောဆို လျှောက်ထားမှုမှ စ၍ အဆင်မပြေဖွယ် ကိစ္စတွေ ရှိနိုင်ရကား ထိုအကြောင်းလည်း ကျောင်းပျက်ခြင်း၏ အကြောင်းတစ်ပါး ဖြစ်လေသလော။

(၅) အစိုးရ လခကို ယူ၍ အုပ်ချုပ်သော ကျောင်းအုပ်ဘုန်းတော်ကြီး များကို များစွာသော အခြားဘုန်းကြီးများနှင့် အချို့သော လူကြီး တို့က အထင်သေး အမြင်သေးဖြစ်ခြင်းကြောင့် တစ်စ တစ်စနှင့် ကျောင်းပျက်ရလေသလော။

ဤသို့ စသောအားဖြင့် စဉ်းစားဖွယ်တွေ များစွာ ရှိနေပါသည်။ ထို့ပြင်-ဘုန်းတော်ကြီးက ကျောင်းကို အုပ်ချုပ်ရုံသာ အုပ်ချုပ်၍ လူဝတ်ကြောင်ဆရာက အတန်းစာကို သင်ပြလျှင် “ထိုကျောင်းသား များသည် ဘုန်းကြီးထက် အတန်းဆရာကို ပို၍ မလေးစားပေဘူး လား” ဟု စဉ်းစားဖွယ် ရှိပြန်၏။ [ယခုအခါ သာသနာဘက်၌ စာ မပို့ချနိုင်သော၊ သံဃာများကို ဆွမ်း သင်္ကန်း ဝေငှနိုင်လောက်အောင် ဘုန်းကံလည်း မရှိ၊ ရှိစေကာမူ ဝေငှလေ့မရှိသော ကျောင်းထိုင် တိုက်အုပ် တိုက်ကြပ်ပုဂ္ဂိုလ်များသည် ထိုကျောင်းမှာ ထိုတိုက်မှာ စာချနေသော ဘုန်းကြီးများလောက် သြဇာမရှိပါ။ စာသင်သားတို့က လည်း စာမပို့ချသော ထိုတိုက်အုပ်စသည်ကို “ဆရာ” ဟု အသိအမှတ် မပြုကြပါ။]

ထို့ပြင် ဘုန်းကြီးက ကျောင်းအုပ်ဖြစ်၍ လူဝတ်ကြောင်ဆရာတို့က အတန်းစာကို ပြုလျက် ကြီးပွားနေရစ်သေးသော ကျန်သမျှကျောင်း များ၌ သာသနာ့ အညွန့်အတက် ရဟန်းငယ် မည်မျှထွက်သနည်းဟု ပြဿနာတစ်ခု ပေါ်ထိုက်ပါသည်။ အကယ်၍ သာသနာ့အညွန့် အတက် မထွက်ဘဲ လူဝတ်ကြောင် အဆက်ဆက်သာ ထွက်နေပါ လျှင် ထိုကျောင်းသည် လောကီလူဝတ်ကြောင်များ အုပ်ချုပ်သော ကျောင်းထက် ဘာသာရေးဘက်၌ အကြားအမြင်များရုံမှ တစ်ပါး၊ ထူးခြားသောအကျိုး မထင်ပါ။ လူဝတ်ကြောင်တပည့် အဆက်ဆက် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တွေ ဖြစ်သောကြောင့် အကျိုးများတန်သလောက် များသော်လည်း ကျောင်းကို ဆက်၍ အုပ်ချုပ်နိုင်သော သာသနာ့ အညွန့်အတက် ရဟန်းများ မပေါ်ထွက်လာလျှင် ထိုကျောင်းသည် ဘုန်းကြီးကျောင်းအဖြစ်မှ ရွေ့လျော့ပျောက်ကွယ်ရမည် မဟုတ်ပါ လော။ [ယခုအခါ ဘုန်းကြီးများ၏ ကျောင်းအတွင်း၌ လူဝတ်ကြောင် ဆရာများ သင်ပြမည့် မူလတန်းကျောင်းကို လိုလားသောပုဂ္ဂိုလ်များ သည် အစိုးရအသိအမှတ်ပြုအပ်သော ကျောင်းပေါင်းခြောက်ထောင် ကျော် ပျက်ခဲ့ရပုံကို စဉ်းစားသင့်ကြပါသည်။]

ရှေးရိုးကျောင်းများ မိမိတို့ မမွေးခင် ရှေးယခင်က အစိုးရ အထောက်အပံ့မခံသော ရှေးရိုး ဘုန်းတော်ကြီး ကျောင်းများလည်း ရှိ၏။ ထိုကျောင်းများဝယ် များစွာသော ဘုန်းတော် ကြီးတို့သည် အနေအထိုင်အားဖြင့် ကြည်ညိုစရာ ကောင်း၍၊ ကျောင်းသားသူငယ်များကိုလည်း မင်္ဂလသုတ်စသော လိမ္မာယဉ်ကျေး ဖွယ်ရာ ဘာသာရေးစားပေများနှင့်တကွ ထိုအချိန်က အသုံးဝင်မည့်

မြန်မာနိုင်ငံရှေ့ပိုင်းသာသနာခန်း

လောကီရေးရာ ဂဏန်းသင်္ချာများဖြင့် လက်ရေးလက်သား သတ်ပုံ သတ်ညွှန်းများကိုလည်း သင်ပြတော်မူကြ၏။ အနေအထိုင် အပြော အဆိုမှ စ၍ ယဉ်ကျေးစေနိုင်သော ဆုံးမစာကိုလည်း စာတွေ့ လက်တွေ့ သင်ပေးတော်မူကြ၏။

ထို့ကြောင့် ဘုန်းကြီးကျောင်းမှ ထွက်သော ရှင်လူထွက်တို့သည် လူ့လောကတွင် လူရာဝင်ခဲ့ကြလေသည်။ လူရာဝင်သောကြောင့်လည်း ဆရာဘုန်းတော်ကြီးကို ကျေးဇူးတင်ကာ “အာစရိယဂုဏော အနန္တော” ဟု စိတ်စောလျက် အိမ်ထောင်ကျသည့်တိုင်အောင် မိဘထက်ပင် ဆရာဘုန်းတော်ကြီးကို ရိုသေလေးစားကြသည်။ ဆရာဘုန်းတော်ကြီးက ခေါ်၍ ဆုံးမသောအခါ အများအားဖြင့် နားထောင်ကြသည်။ ထိုခေတ်က ထိုဘုန်းတော်ကြီးများ၏ ကျောင်းသည် ရွာဦး ရွာထိပ်၌ ရေတွင်း၊ သို့မဟုတ် ရေကန်၊ သစ်ပင်အုပ်အုပ်ဆိုင်းဆိုင်း ညိုညို မိုင်းမိုင်းနှင့် ရွာသားကလေးများ၏ လိမ္မာရေး ပညာရေး ကျန်းမာရေးကို ရရှိစေရာလည်းဖြစ်၊ ရွာသူရွာသားတို့၏ လောကဓမ္မဆိုင်ရာ အသိ ပညာ အလိမ္မာ တိုးပွားစရာလည်းဖြစ်သော ရွာကျက်သရေဆောင် ဌာနကြီး ဖြစ်ပါပေသည်။

သာသနာ
ဆက်ဆံခဲ့ကြပုံ
ရှေးရှေးကသော် ကျေးရွာကျောင်းတစ်ကျောင်း၌ ကျောင်းသား(၅၀)ခန့် ရှိလျှင် အရွယ်ရောက်လာသူ တိုင်း ရှင်သာမဏေတက်၍ အတော်ကြာမှ လူထွက် ကြသဖြင့် သူ့ခေတ်အလိုက် အလိမ္မာ စာတတ်သူလည်း မနည်းခဲ့ပါ။ ဉာဏ်ထက်သူ ဖြစ်၍ ဇာတ်ကြီးဆယ်ဖွဲ့စသော တရားစာများတိုင် အောင် သင်အံ့ကျက်မှတ်ရသူ တချို့ကား ထိုဇာတ်တော်ကြီးများကို

အားကျ၍ တချို့မှာ ရဟန်းဘဝအထိ ဆက်လက်နေကြသည်။
 ကျောင်းသား (၅၀)ခန့်မှ လေးငါးယောက်လောက်က ရဟန်းဖြစ်၍
 သာသနာ့ဝန်ကို ထမ်းဆောင်သောအခါ လေးငါးယောက်လောက်
 ကျောင်းသားဟောင်းများသည် သာသနာ့ဒါယကာများအဖြစ်ဖြင့် ဆွမ်း
 သင်္ကန်း ကျောင်းများကို တာဝန်ယူကြ၏။ မိမိတို့ သားများကိုလည်း
 မိမိတို့နေခဲ့သော ကျောင်းမှာပင် ဆက်လက် ပညာသင်စေခဲ့ကြ၏။
 ဤနည်းအားဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံသို့ရောက်လာသော သာသနာကို မြန်မာ
 ဒကာ မြန်မာဆရာတို့ အဆက်ဆက် ဆောင်ယူလာခဲ့ကြပါသည်။
 ထိုကျောင်းများသည် ယခုအချိန်တိုင်အောင် မယုတ်လျော့ဘဲ တည်ရှိ
 နေသေးပါမူ ခေတ်အလိုက် ပြုပြင်ပြောင်းလဲကာ နိုင်ငံတော်၌ စရိတ်
 ကျဉ်းကျဉ်းနှင့် အကျိုးအများဆုံး ဌာနအဖြစ်ဖြင့် ရွာအသီးအသီးမှာ
 တည်တံ့နိုင်စရာ မရှိပါလော။

လောက၏ ဤလောက၏ သဘောကို စဉ်းစားသော
 ဖြစ်တတ်သောသဘော အခါ ဖြစ်တတ်သော သဘောတစ်မျိုးကို
 တွေ့ရ၏။ ထိုသဘောကား နေသာထိုင်သာ
 ရှိကြသောအခါ၊ သို့မဟုတ် အထက်တန်းသို့ ရောက်သောအခါ
 ရှေ့သို့ တိုးတက်ဖို့ရန် ကြိုးစားချင်စိတ် မရှိသောသဘော၊ အေးအေး
 ဆေးဆေး နေလိုသော သဘော၊ စည်းစိမ်ခံချင်သော သဘော
 တည်း။ ထိုသဘောမျိုး ဖြစ်သောအခါ နေသာ ထိုင်သာသဘောမှ
 လျော့ကျ၍ မနေသာ မထိုင်သာ ဖြစ်သွားတတ်၏။ အထက်တန်းမှ
 အောက်တန်းသို့ လျော့ကျသွားတတ်၏။ မှန်၏။ - အသင်္ခတန်ဗ္ဗာန
 ဓာတ်မှတစ်ပါး ဘယ်အရာမျှ ခိုင်မြဲ တည်တံ့သော သဘော မရှိ။

မြန်မာနိုင်ငံရှေ့ပိုင်းသာသနာခန်း

ပျက်၍ ပျက်၍ နေ၏။ ထိုပျက်သမျှကို အစားထိုးမိအောင် အမြဲ ကြိုးစား၍ နေရ၏။ မကြိုးစားလျှင် ပျက်သမျှကို အစားမထိုးနိုင်ဘဲ အပျက်က လွှမ်းမိုးသွားမြဲ ဖြစ်လေသည်။

ဘုန်းကြီးတို့အမျိုး ဘုန်းကြီးတို့အမျိုးတွင် ဘုန်းကြီး၏ နှစ်ဖက်သော အဘိုးများသည် ရောက်ရှိသော အဆင့်အထန်း တွင် အေးအေးဆေးဆေး နေတတ်သူများ ဖြစ်ကြ၏။ ဘုန်းကြီး မှတ်မိသမျှ ပင်ပင်ပန်းပန်း အလုပ် လုပ်သည်ကို မတွေ့ရဘူးချေ။ ရရှိသော လယ်စု ယာစုဖြင့်သာ ထိုက်တန်သလောက် လှူဒါန်း ပေးကမ်း၍ ချမ်းသာစွာ နေသွားကြလေသည်။ ထိုအနေမျိုး နေသွား ကြသော ဦးကြီး ဘကြီး စသူတို့လည်း ရှိ၏။ သူတို့၏ သား သမီး များလည်း အများအားဖြင့် အေးဆေးကြ၏။ ထူးထူးထွေထွေလည်း အလုပ် လုပ်တတ်ကြဟန် မတူ။ ဝမ်းကွဲတော်စပ်ကြသော ဆွေမျိုး တချို့ကား ရရှိသော လယ်စု ယာစုအပြင် တင်ကြို၍ ငွေပေးဝယ်ထား သော စပါးလည်း များစွာရှိ၏။ ငွေတိုး ကြေးတိုးလည်း ပေးကြ၏။ သူတို့ သားသမီး အများစုလည်း ထိုမိဘခြေရာအတိုင်း လိုက်ကြ၏။ နောင် သားစဉ်မြေးဆက် ရောက်လာသောအခါ အဘိုးရင်းများ၏ သားသမီးမြေးများသည် (အနည်းငယ်မှတစ်ပါး) ဘိုးဘွားတို့၏ အဆင့် အတန်းကို မမှီတော့ပေ။ ဝမ်းကွဲဆွေမျိုးများ၏ သားစဉ်မြေးဆက်ကား မိဘ၏အဆင့်အတန်းကိုပင် (ခေတ်အလိုက်)လွန်တက်သွားဟန် တူပါ သည်။ မြန်မာပြည် ရပ်တိုင်း ရွာတိုင်းလည်း ဤအတိုင်း အေးအေး ဆေးဆေး နေတတ်သူတို့ အစဉ်အဆက် တန်းလျှော့၍ ဉာဏ်လည်းရှိ၊ ဝီရိယလည်း ရှိသူတို့သာ အဆင့်ဆင့် မြင့်တက်သွားကြပါသည်။

တိုင်းပြည်များ နိုင်ငံ၏ အစိတ်အပိုင်းသာမက၊ မြန်မာနိုင်ငံလည်း ကံ ဉာဏ် ဝီရိယ ရှိကြသော အနော်ရထာ၊ ဘုရင့်နောင်၊ ဦးအောင်ဇေယျတို့ လက်ထက်က နယ်နိမိတ် ကျယ်ပြန့် ခဲ့ပါလျက် ဘုန်းကံနည်း ဉာဏ်နည်း ဝီရိယနည်းသော မင်း များမတ်တို့ လက်ထက်၌ နယ်နိမိတ် ကျဉ်း၍ ကျဉ်း၍ လာခဲ့ရာမှ နောက်ဆုံးဝယ် လုံးလုံးကြီး ကျွန်သဘောက်ဘဝသို့ တစ်မျိုးလုံး ရောက်ခဲ့ရသည် မဟုတ်ပါလော့၊ မိမိတို့ မြန်မာနိုင်ငံသာမက၊ အခြားနိုင်ငံများလည်း (အိန္ဒိယနိုင်ငံကြီးသော်မှလည်း) ဉာဏ်ပညာ အမြော်အမြင်နှင့် လုံ့လ ဝီရိယ နည်းပါးမှုကြောင့် အသီးသီး ကျွန်သပေါက် ဖြစ်ခဲ့ကြဖူးလေပြီ၊ ယခုလည်း အချို့နိုင်ငံကြီးတွေသည် တစ်ချိန်က စည်းစိမ်ရစ်မှု၊ လုံ့လဝီရိယ နည်းပါးမှုကြောင့် ထိပ်တန်းအဆင့်မှ လျော့ကျစ ပြုနေလေပြီ၊ အမြော်အမြင်နှင့် လုံ့လ ဝီရိယကြီးမားသော တိုင်းပြည် ကြီးများသည် ထိပ်တန်းသို့ လှမ်းနေ၍ ရောက်လည်း ရောက်နေကြ လေပြီ၊ ဤသို့လျှင် ဉာဏ်အမြော်အမြင်နှင့် လုံ့လ ဝီရိယ ရှိခြင်း/ မရှိခြင်းကြောင့် လူတစ်ယောက် လူတစ်မျိုးမှ စ၍ တိုင်းကြီး ပြည်ကြီး များတိုင်အောင် အကျိုးမဲ့/အကျိုးရှိ ကွဲပြားပုံကို သတိပြုပြီးလျှင် ဤသာသနာ့အရေးမှာလည်း (ပေါ့ပေါ့ဆဆနှင့် အေးအေးဆေးဆေး နေခဲ့မှုကြောင့်) လျော့ကျရပုံကို တွေးမိကြစေလိုပါသည်။ ဓမ္မပဒ ပါဠိတော်၌ကား ထိုကဲ့သို့ ဖြစ်တတ်ပုံကို သံသရာခရီးအတွက် ဘုရားရှင် မိန့်တော်မူထားသော တရားတော်ကို တွေ့ရ၏။ ထိုတရား တော်သည် လောကီ ကြီးပွားရေး၊ ဆုတ်ယုတ်ရေးနှင့်လည်း သက်ဆိုင် ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံရှေ့ပိုင်းသာသနာခန်း

အပ္ပမတ္တောပမတ္တေသု၊ သုတ္တေသု ဗဟုဇာဝရော၊
အမလသံဝ သီဃသော၊ ဟိတ္တာ ယာတိ သုမေသော။

လူအများသည် မေ့မေ့လျော့လျော့ ပေါ့ပေါ့ဆဆ အေးစက်စက် နေထိုင်ကြစဉ် မမေ့မလျော့ မပေါ့မဆ ထထကြွကြွနှင့် အမြော်အမြင် ပညာရှိသူ လူအနည်းငယ်သည် ထိုမေ့လျော့ပေါ့ဆသူများကို စီးပွားရေး တရားရေးအားဖြင့် လွန်တက်သွား၏။ လူအများသည် ပေါ့ပေါ့ဆဆနှင့် အိပ်ပျော်၍ နေကြစဉ် နီးကြား ထကြွ လုံ့လဝီရိယ များစွာရှိ၍ အမြော်အမြင် ပညာရှိသူ လူအနည်းငယ်သည် ထို အိပ်ပျော်သူ အပျင်းအားကြီးသူ လူအပေါင်းကို စီးပွားရေး ပညာရေးအားဖြင့် လွန်တက်သွား၏။ ဥပမာ-အားအင်မဲ့၍ ချိန်သော မြင်းအိုကို လျင်မြန် သွက်လက်၍ အားအင်ပြည့်သော မြင်းအာဇာနည်က လွန်တက်သွား သကဲ့သို့တည်း။

၇။ မြန်မာနိုင်ငံနောက်ပိုင်းသာသနာ

ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းများ လောက၌ ဖြစ်တတ်သော သဘောကို
 နိမ့်ကျခဲ့ရပုံ ရေးသားခြင်းမှာ ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်း
 များ နိမ့်ကျခြင်း၌ လောကသဘောနှင့်

ကိုက်ညီပုံကို ပြလိုသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ မိမိသည် အစိုးရ
 အသိအမှတ် မပြုအပ်သော ဘုန်းကြီးကျောင်းမှာ နေခဲ့ရသောကြောင့်
 ထိုဘုန်းကြီးကျောင်းများ၏ တဖြည်းဖြည်း နိမ့်ကျလာပုံကို စုံစုံလင်လင်
 နားလည်ပါသည်။ မိမိငယ်စဉ်က မိမိတို့၏ ရပ်ရွာနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်
 ရပ်ရွာများဝယ် တည်ရှိကြသော ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းများသည်
 ကျောင်းသား၊ ရှင်သာမဏေ၊ ရဟန်းငယ်များနှင့်တကွ မန္တလေးသို့
 စာသင်သွားနေကြသော ရဟန်း သာမဏေများပါ အတော် စည်စည်
 ကားကား ရှိခဲ့ကြ၏။ ယခုသော် မိမိနေခဲ့ရာကျောင်း၌ ဘုန်းကြီး
 တစ်ပါးတည်းသာ ရှိ၏။ ရှင် ရဟန်းကို မဆိုထားဘိ၊ ကျောင်းသား
 တစ်ယောက်မျှ မရှိတော့၊ အခြားကျောင်းများ၌လည်း ပိန်မသာ
 လိန်မသာပင် ဖြစ်၏။ အနီးဆုံး ကျောင်းတစ်ကျောင်း၌ကား
 ကျောင်းစောင့်ဘုန်းကြီးမျှပင် မရှိရှာတော့ချေ။

ဘာကြောင့် ဘုန်းကြီးတို့ကျောင်းမှ ဆရာတော်နှင့် အခြား
 ဤသို့ ဖြစ်ရသနည်း တစ်ကျောင်းမှ ဆရာတော်ကြီးသည် သက်
 တော် ကြီးရင့်ပြီး ဖြစ်၍ ကျောင်းတာဝန်ကို
 ဆောင်တော်မမူကြ၊ လက်ထောက်ရဟန်းတော်ကြီးများက တာဝန်
 ဆောင်နေကြသည်။ ဝါတွင်းအခါ၌ မိမိတို့ရွာနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ရွာများဝယ်

မြန်မာ့နိုင်ငံနောက်ပိုင်းသာသနာ

တစ်သီတင်းအတွင်း၌ (၃)ရက်မျှ ဆွမ်းလုပ်ကျွေးနှင့် ဆွမ်းကြီးခံ ရှိ၏။ ကျောင်းသား ကိုရင် ရဟန်း ရှိသမျှ အားလုံး သွားကြ၏။ ထိုရက်များ၌ နံနက်ပိုင်းဝယ် စာအံ စာတက် မရှိ၊ ကျောင်းသား ကိုရင်များကလည်း စာမအံရခြင်း၊ ဟင်းကောင်းစားရခြင်း၊ ရောက်ရာအရပ်၌ အမျိုးမျိုး ကစားရခြင်းတို့ကြောင့် ထိုသို့ လိုက်ရ သွားရသည်ကိုပင် ပျော်ရွှင်ကြ၏။ ပျော်ရွှင်ရုံမက ကျောင်းသားကြီးတွေက ကိုရင်ဘဝကို အများဆုံး အားကျကြ၏။ မိမိလည်း ထိုအချိန်က အားကျမိပါလိမ့်မည်။ ဘာကြောင့်နည်း... အလှူအတန်းရှိသောအခါ ကိုရင်များသည် ကျောင်းသားထက် ဟင်းကောင်းစားရ၊ လက်ဖက်ရည် မုန့်များပါ ရဟန်းတော်များကဲ့သို့ စားရ သောက်ရသောကြောင့်တည်း။

ထိုသို့ ပုံမှန် ဆွမ်းကျွေးများအပြင် ဘုရားပွဲများလည်း ရှိသေး၏။ စပါးရိတ်သိမ်းပြီးသောအခါ ပတ်ဝန်းကျင်ရွာများ၌ ရှင်ပြုကိစ္စများလည်း (စပါးရလျှင် ရသလောက်)ရှိသေး၏။ ထိုရှင်ပြုကိစ္စ၌ကား ကျောင်းသားလေး ငါးယောက်နှင့်တကွ ကျောင်းအုပ်ချုပ်သော လက်ထောက်ဘုန်းတော်ကြီးကိုယ်တိုင် ညနေအထိ သွားရောက်တတ်၏။ ကျောင်း၌ ကျန်ရစ်သော ကျောင်းသားများကို ကျန်ရစ်သော ဦးပဉ္စင်း ကိုရင် ကျောင်းသား အချင်းချင်း စာချရသည်။ ထိုကဲ့သို့ နေ့ပျက် ရက်ပျက်နှင့် စာသင်သည့်အပြင် များစွာသော မိဘတို့က မကြာမကြာ ကျောင်းမှ နုတ်ယူ၍ လူမမယ်သားငယ် ကလေးများကို နွားကျောင်းခိုင်း၊ စာခြောက်ခိုင်းကြလေ၏။

သင်ရသောစာ ထိုကဲ့သို့ နေ့ပျက် ရက်ပျက်များစွာဖြင့် သင်ရသော စာကို ကြည့်ကြပါဦး ... သင်ပုန်းကြီး၊ မင်္ဂလာသုတ်၊ ပရိတ်ကြီး၊ လောကနီတိစသော သင်ရိုးစာများ ဖြစ်၏။ မင်္ဂလာသုတ် လောကနီတိမှာ လူ့ဘဝ၌ အလွန် အသုံးဝင်သော စာများ ဖြစ်ကြပါ၏။ သို့သော်လည်း ကျောင်းသား သူငယ်များသည် နှုတ်တက်ရသည်မှ တစ်ပါး စာ၏ ဆိုလိုချက်ကို နားမလည်ရှာပါ။ အမှန်အားဖြင့် စာကလည်း ကလေးနှင့်မတန်အောင် မြင့်လွန်းပါသည်။ လက်ရေးကို သင်ကြရပါ၏။ သို့သော် သတ်ပုံကို လည်းကောင်း၊ မြန်မာစကားပြေရေးနည်းကိုလည်းကောင်း မသင်ရပါ။ အတော်အထက်တန်းရောက်သောအခါ “နော ဂေ နော” စသော ဂဏန်းအတွက်ကို သင်ရပါ၏။ သို့သော် ထိုအခြေရောက်နိုင်သူကား အများအပြားမရှိပါ။ ထို့ပြင် အကျင့်စာရိတ္တကိုလည်း မင်္ဂလာသုတ် စသည်၌ ပါရှိပြီးဖြစ်၍ အထူးမသင်ကြတော့ပါ။ ထိုသို့ စာရိတ္တ ယဉ်ကျေးမှုကို အထူးမသင်ရသောကြောင့်လား မသိ၊ ကျောင်းပေါင်းစုံ ထမင်းစားကြရာ၌ တိုး၍ ဝှေး၍ လှယက်၍ စားကြလေသည်။ ထို စားရင်း ရန်ဖြစ်သူလည်း မရှားပင်တည်း။ “ကျန်းမာရေး” ဆိုသည်မှာ (သင်ပြဖို့ကို မဆိုထားဘိ) ကြားမျှ မကြားရပါ။

မြို့စာသင် ကိုယ်တော်များ ဘုန်းကြီးတို့ ရွာကျောင်းမှ မန္တလေးမြို့သို့ စာသင် ထွက်ကြသော ကိုယ်တော်များ မနည်းလှပါ။ ထို ကိုယ်တော်များသည် မြို့သို့ ရောက်သွားသောအခါ စာသင်တိုက်၌ သင်လေ့ရှိသော စာများကို သင်၍ စာမေးပွဲများကို အောင်မြင်ကြပါ၏။ စာမေးပွဲအောင်ပြီးသောအခါ တချို့ လူထွက်၊

မြန်မာနိုင်ငံနောက်ပိုင်းသာသနာ

တချို့ ပျံ့တော်မူကြ၏။ မိမိကျောင်းသို့ ပြန်၍ ကလေးသူငယ်များကို လူတန်းစေ့အောင် လူရာဝင်အောင် စာသင်ပေးဖို့ အတတ်ပညာကို ကား ထိုစာမေးပွဲအောင်မြင်ရေးတွင် မသင်ခဲ့ရသဖြင့် မိမိ၏ ဆွေမျိုး သားချင်း ကလေးသူငယ်များ၏ အကျိုးကို မဆောင်နိုင်ကြပါ။ ဤနည်း အတိုင်းသာ သွားရပါမူ နောင်အခါ၌လည်း မျှော်လင့်ဖွယ် မရှိရုံသာ မက၊ မြို့သို့ စာသင်တက်ဖို့ရာ ရှင်ရဟန်း၏ အခြေခံကျောင်းသားပင် မရှိတော့သော အခြေအနေသို့ ရောက်နေပြီ မဟုတ်ပါလော။

ဘုန်းကြီး ပြခဲ့သောနည်းဖြင့် နေ့ပျက်၊ ရက်ပျက်နှင့် အရကျက်
ကျောင်းထွက်များ ပညာကို နှုတ်တက်ရအောင် သင်အံ့ပြီးနောက်
 ကျောင်းကထွက်သော ကလေးများသည် အိမ်သို့
 ရောက်သောအခါ မိမိတို့၏ လုပ်ငန်းကို ကူညီလုပ်သူလည်း ရှိ၏။
 ကူညီမလုပ်ဘဲ ပေါ့ပေါ့ဆဆ နေသူလည်း ရှိ၏။ ဖဲသမား ထန်းရည်
 သမားလည်း ရှိ၏။ ကျောင်းကရခဲ့သောပညာကို အသုံးပြုနိုင်သူကား
 အလွန် အလွန် နည်းပါး၏။ ရှေးရှေးကသော် “မိမိကျောင်းထွက်
 တစ်ယောက်တလေ မိဘစကား နားမထောင်ဘဲ ဆိုးသွမ်းနေတယ်”
 ဟု ဆိုလျှင် ကျောင်းက ဘုန်းတော်ကြီးသည် ခေါ်၍ ဆုံးမနိုင်ခဲ့၏။
 ယခုသော် ထိုသို့ မဆုံးမနိုင်တော့၊ ဆုံးမနိုင်၍ ခေါ်ယူဆုံးမပြန်လျှင်
 ရှေ့တွင်တော့ “မသောက်တော့ပါ၊ မကစားတော့ပါ” ဟု တာဝန်ခံ၏။
 ရွာထဲ ရောက်လျှင်ကား သောက်မြဲ သောက်၊ ကစားမြဲ ကစား
 သည်သာ။

ဘုန်းကြီးကျောင်းကို
အားမကိုးတော့

လောက၌အကျိုးမရသောဌာနကို လေးလေး
စားစား အားမကိုးကြခြင်းသည် ထုံးစံဓမ္မတာ
ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ယခုအခါ များသော
အားဖြင့် ဘုန်းတော်ကြီးများ၏ ကျောင်းမှ ထွက်ခဲ့ကြသူတို့သည်
မိမိတို့၏ သားများကို မိမိနေခဲ့သော ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်း၌ ထားလို
စိတ် မရှိကြတော့။ လောကီ လူကျောင်းသို့သာ ပို့ကြတော့၏။
လောကီ လူကျောင်းမရှိသော ရွာကလေး၌သာ မလွဲသာ၍ ဘုန်းတော်
ကြီး ကျောင်းသို့ ပို့ရတော့သည်။ မိမိတို့ ဘုန်းတော်ကြီးများသည်
တစ်ချိန်က တစ်နိုင်ငံလုံး၏ အားကိုးရာဖြစ်၍ အားလည်း ကိုးလောက်
ခဲ့ကြပါလျက် ယခုအခါ အားကိုးမခံခြင်း၊ အားမကိုးလောက်ခြင်းကို
တွေးကာ မိမိတို့ အပြစ်ကို မိမိ သနားရတော့မလို ဖြစ်ပါတော့သည်။

ငြီးငြူသံနှင့်
ပယ်လှန်သံ

မိမိတို့ ရွာကဲ့သို့ များစွာသော ရွာတို့ဝယ်
ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းများ၌ စာသင်မည့်
ကျောင်းသား မရှိတော့ပါ။ ရှိပြန်လျှင်လည်း

များများစားစား မရှိတော့ပါ။ ထိုသို့ ကျောင်းသား မရှိသည့်အတွက်
ခိုင်းစရာ မရှိကြသော ဘုန်းတော်ကြီးများသည် “သားများကို မိမိတို့
ကျောင်းမထားသော မိဘများ၏ အပြစ်လိုလို၊ လောကီလူကျောင်းများ
ရှိသောကြောင့်လိုလို” နှင့် ကိုယ်၏ ချို့ယွင်းချက်ကို သတိမထားဘဲ
သူတစ်ပါးကို အပြစ်တင်လိုကြ၏။ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်း
များ၌ “ခိုင်းစရာ ကျောင်းသား မရှိ” ဟု ကျက်သရေမင်္ဂလာ မရှိသော
ငြီးငြူသည့်အသံ ဆူညံနေချိန်မှာ ဘာသာခြား သာသနာပြုကျောင်းများ
၌ကား ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ကလေးတွေကို အပြေးအလွှား အပ်နေကြသဖြင့်

မြန်မာနိုင်ငံနောက်ပိုင်းသာသနာ

“လက်မခံနိုင်ဘူး၊ နေစရာ မရှိတော့ဘူး” ဟု ပယ်လှန်ရလောက်အောင် (ဉာဏ် ဝီရိယအကျိုးကို ဖော်ပြသည့်) ကျက်သရေမင်္ဂလာ အသံများ နားမဆုံအောင် ကြားနေရပါသည်။

ယခုအခါ အလွန်တိုးတက်နေသော ဘာသာ သတိရဖွယ် ကောင်းခဲ့သောအချိန် ခြား ကျောင်းများ၏ အရင်းအစမှာ မင်းတုန်း မင်း လက်ထက်၌ မန္တလေးနေပြည်တော်ဝယ် စ၍ ပေါ်ခဲ့သော (ယခုလည်း ရှိနေသော) “သံတဲကျောင်း”ပင် ဖြစ်၏။ ထိုသံတဲကျောင်း၌ မင်းဆွေ မင်းမျိုးများအပြင် ဘုရင်မင်း၏ သားတော်အချို့ပါ အခြွေအရံများစွာဖြင့် နေ့စဉ်သွား၍ အင်္ဂလိပ်စာကို သင်ကြပါသတဲ့။ ထိုသို့ မင်းသားများ၏ ဘာသန္တရသင်ခြင်းသည် နိုင်ငံခြားနှင့် ဆက်ဆံရာဝယ် စကားပြန် မထားဘဲ မိမိတို့ဘာသာ ဆက်ဆံနိုင်အောင် သင်ခြင်း ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။ သို့ဖြစ်လျှင် “ဘုန်းတော် ကြီးများထံမှ ရရှိသော သင်ရိုးပညာသည် နေရာတိုင်းမှာ အသုံးချ၍ မရ”ဟူသော အဓိပ္ပာယ် သက်ရောက်နေရကား ထိုအချိန်ကပင် ထိပ်ခေါင်တင် ဆရာတော်အချို့လည်း ထိုအဓိပ္ပာယ်ကို စဉ်းစားမိ တော်မူကြပါလိမ့်မည်။ ထို့ကြောင့် ရွှေကျင်သာသနာပိုင် ဆရာတော် ဘုရားသည် အင်္ဂလိပ်စာကို အတော်အတန် လေ့လာတော်မူသည်ဟု တစ်ဆင့်စကား ကြားရဖူးပါသည်။

၈။ သာသနာ့အန္တရာယ်ပြခန်း

ကျောင်းသား မရှိပြန် ကျေးရွာ ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းများ၌ ကျောင်းသား မရှိခြင်းသည် သာသနာ့တော်အတွက် သာမန်အန္တရာယ် မဟုတ်ပါ။ သစ်ပင်ကြီး၌ ရေသောက်မြစ် ပြတ်နေသည့်ပမာ ကြီးစွာသော ဓမ္မန္တရာယ် ဖြစ်ကြောင်းကို အများပင် စဉ်းစားပြီး ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။ မိမိတို့၏ လက်ရှိ သာသနာ့ဝန်ဆောင်များသည် ငယ်စဉ်က စ၍ ပိဋကပညာ အလိမ္မာတို့ကို အခြေခံရသောကြောင့် တစ်စ တစ်စကြီးပွားလျက် သာသနာ့တာဝန်ကို ဆောင်နိုင်ကြသည် မဟုတ်ပါလော့။ ဘုန်းကြီးကျောင်းသား မရှိလျှင် ရှင်သာမဏေလည်း ကြာရှည်စွာ ဖြစ်မည့်သူ မရှိနိုင်၊ သာမဏေမှ တက်၍ အဆက်ဆက် တာဝန်ဆောင်မည့် ရဟန်းတော်များလည်း မရှိနိုင်ပါ။

ထို့ပြင် ဘုန်းတော်ကြီးများ၏ သွန်သင် ပြသမှုကို မခံခဲ့ကြရသော တိုင်းသူပြည်သားလည်း ဘုန်းတော်ကြီးများကို မိရိုးဖလာကိုးကွယ်မှု လောက်သာ ရှိတော့မည် ဖြစ်၍ (သာသနာစစ်စစ်ကို ထောက်ပံ့မည့်သူများ”ဟု ကိုးစားလောက်သူများ မဖြစ်နိုင်တော့ပါ။) သစ်ပင်ကြီးမှာ ရေသောက်မြစ် ပြတ်နေသည့်အပြင် ပတ်ဝန်းကျင် အမြစ်ကလေးများမှာလည်း အအေးဓာတ် မရတော့သကဲ့သို့ အခြေခံကျောင်းသား မရှိသည့်ပြင် ထောက်ပံ့ချင်သူလည်း တစ်စ တစ်စ နည်းပါးရာမှ လုံးဝမရှိသော အဖြစ်သို့ ရောက်ရတော့မည် ဖြစ်၍ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ သာသနာ့သစ်ပင်ကြီးသည် မကြာမီပင် ခြောက်သွေ့ယိုင်လဲ၍ မနိုင်မြဲသော ဘဝသို့ ရောက်ရပါတော့မည်။

သာသနာ့အန္တရာယ်ပြခန်း

အန္တရာယ်ကို
တယ်လို တားမလဲ

ဘုန်းကြီးတို့၏ ရှင်တော်ဘုရားသည် ပဋိစ္စ
သမုပ္ပါဒ်ဒေသနာတော်မှစ၍ အကြောင်းရှိမှု
အကျိုးဖြစ်ပုံကို ဟောပြတော်မူလေ့ ရှိ၏။

“အကြောင်းမရှိဘဲ အကျိုးဖြစ်သည်” ဟု တစ်ခုတလေမျှ ဟောတော်
မမူပါ။ သာသနာတော်၏ ဆုတ်ယုတ်ရာမှ ကွယ်ပမည့် အချက်၌လည်း
ပြခဲ့သော အကြောင်း အကြောင်းတွေ ထင်ရှားနေပြီ မဟုတ်ပါလော၊
မကောင်းသောအကြောင်းကြောင့် မကောင်းသောအကျိုးကို တွေ့ရ
လျှင် မကောင်းသော အကြောင်းနေရာဝယ် ကောင်းသောအကြောင်း
ကို လဲလှယ်နိုင်ပါမူ ကေနိမ့်ချ ကောင်းကျိုးရဦးမည်ကိုလည်း သိနိုင်
ပါသည်။ ယခုအခါ ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းများ၌ ကျောင်းသားမရှိမှု
သည် အရေးအကြီးဆုံးအကြောင်းဟု ကောင်းကောင်း သဘောပေါက်
သော မိမိတို့သည် ကျောင်းသားရှိလာအောင် ဘယ်လို ပြုပြင်ကြမည်
နည်း၊ ခေတ်ဟောင်းတုန်းက ပထမပြန်စုံစမ်းရေးကော်မတီ ပေါ်လာ
သောအခါ ထိုကော်မတီတွင် ပါဝင်သော ကျေးဇူးရှင် အဘယာရာမ
ဆရာတော်ဘုရားသည် မူလတန်း ဂဏန်းသင်္ချာနှင့် အခြေခံပါဠိမျှကို
ပထမငယ်တန်းမဝင်မီတစ်ဆင့်ထားဖို့ အကြံပေးခဲ့ဖူးကြောင်းကို ပြခဲ့ပါပြီ။

သူနာကြိုက်
ဓာတ်စာ

ယခုအခါ သာသနာတော်ကို ပြုပြင်လိုသော
ပုဂ္ဂိုလ်များ အတော်ကလေး လှုပ်လှုပ်ရွရွ
ဖြစ်လာကြပါပြီ လှုပ်လှုပ်ရွရွ ဖြစ်လာရခြင်း

မှာလည်း “ဤအတိုင်းသွားလျှင် မြန်မာနိုင်ငံသာသနာသည် သိပ်
မကြာတော့” ဟု အမြင်ပေါက်သူတွေ များလာသောကြောင့် ဖြစ်ပါ
သည်။ မြန်မာနိုင်ငံသာသနာသည် တစ်နည်းအားဖြင့် ဆေးမှားမခံသော

၇၈

သူနာနှင့် တူပါသည်။ ဘာဆေးမျှ မကျွေးဘဲ လက်ရှိဓာတ်စာများနှင့် ထားလျှင် ဤသူနာသည် သူ့အလိုလို တဖြည်းဖြည်း သွားရရှာပါ လိမ့်မည်။ ခေတ်ပေါ်ဆေးများကို တိုက်ကျွေးကုသပါလျှင်ကား အနာနှင့် ဆေး သင့်အောင်ပေးဖို့ အရေးကြီးပါသည်။ ဆေးတစ်ချက် မှားလျှင် ဖြတ်ကနဲ သွားပါလိမ့်မည်။ ဤဥပမာဖြင့် ဘာကို ဆိုလိုပါသလဲဟု မေးလျှင်...လက်ရှိ စာသင် စာချ စာမေးပွဲ ကျင်းပ၍ ဘုရားပွဲ ကျောင်းပွဲ ကထိန်ပွဲ ရှင်ပြုပွဲစသော ပကာသနဒါနမှနှင့် အပျော်အပါး ဒါနမှတို့သည် သူနာကြိုက်ဓာတ်စာများနှင့် တူ၏။ ဘာ့ကြောင့်နည်း?။ မျှော်လင့်ချက်မရှိသော လူမမာကို “စားချင်တာ စားပါစေတော့” ဟု ဆေးကုဆရာက ပြောသဖြင့် ဆွေမျိုးများက စားချင်တာ ပေးနေ သည်နှင့် တူသောကြောင့်တည်း။ ဤနည်းကို “ဖြေဖြေသွားမည့် သူနာကြိုက်ဓာတ်စာပေးနည်း” ဟု ဆိုလိုပါသည်။

ကြိုတင်၍ စဉ်းစားဖွယ်

တဖန် “အင်္ဂလိပ်စာ၊ ဂဏန်းသင်္ချာတို့ကို ဆရာ လုပ်ဖို့ သင်ပေး၍ ကျေးရွာကျောင်းများ၌ ကျောင်းသားတွေ ပြန်လည်၍ လာစေမည်ဟု

ရည်ရွယ်သော်လည်း တကယ်တတ်လာသောအခါ လူထွက်သူက ထွက်၊ ကျောင်းလခယူ၍ စာပြသူက ပြ၊ ဤသို့ လုပ်နေကြလျှင်ကား ဆေးမှားသော သူနာလို မကြာခင် သာသနာကွယ်သွားပါလိမ့်မည်။ ဤအချက်သည် အမှန်ကြိုတင်၍ တွက်ရမည့်အချက် ဖြစ်ပါသည်။ ဘာ့ကြောင့်နည်း? - အဏုမြူဓာတ်ကို တွေ့ရှိအောင် ကြိုးစားသော လောကဓာတ်ဆရာတို့သည် သူတို့၏အဏုမြူကို လူသားများ အကျိုး ရှိသောနေရာတွင် သုံးစေလိုသော်လည်း အုပ်ချုပ်သူတို့က လူသားတွေ

၇၆

သာသနာ့အန္တရာယ်ပြခန်း

အစုလိုက် အပြုံလိုက် သေမည့် ကိစ္စ၌ပင် အသုံးချနေသကဲ့သို့ မျှော်လင့်ချက်က တခြား၊ လက်တွေ့က တခြား ဖြစ်နေတတ်သောကြောင့် ဘာသန္တရအတွက် သာသနာ့ကွယ်လွယ်မည့် အချက်ကိုလည်း ကြိုတင်၍ တွက်ရပါလိမ့်မည်။

**ဘာသန္တရ
သင်နေကြပြီ**

ယခုအချိန်အခါ၌ အတော်များများ ပုဂ္ဂိုလ်တို့ အင်္ဂလိပ်စာကို သင်ယူနေကြပါပြီ။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်များတွင် စာချတန်းအောင်ပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်

အများအပြား ပါဝင်၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ မူလက ကောင်းသောရည်ရွယ်ချက်ပင် ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။ သို့သော် အတော်ကြာကြာ သင်မိသောအခါ စိတ်ကူးတစ်မျိုး အမြင်တစ်မျိုး ပြောင်းလွှဲသွားကြဟန် တူ၏။ ထို့ကြောင့် တချို့အထံမှ တစ်ဆင့်ကြားရသော စကားတို့၌ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏တရားတော်နှင့် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ကို မယုံကြည်သံ ပါလာ၏။ တချို့ကား ထိုအမြင်ပြောင်းမှုကြောင့်လည်းကောင်း၊ အမြင်မပြောင်းသော်လည်း အကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင့်လည်းကောင်း လူ့ဘောင်သို့ ပြောင်း၏။ ထိုသို့ အဖြစ်များနေပုံကို မြင်ရကြားရသော ဒကာဒကာမတို့သည် အင်္ဂလိပ်၊ ဟိန္ဒူ၊ သက္ကတ ဟူသောဘာသန္တရ(ဘာသာအမျိုးမျိုး)သင်ယူခြင်းကို အားမပေးဝံ့ကြပေ။

**ဆရာကင်း၍
ပျက်စီးခြင်း**

ဘာသန္တရသင်၍ ပျက်စီးရာ၌ အခြေခံကို စဉ်းစားဖို့ လိုပါသည်။ ဘာသန္တရ သင်ကြရာ၌ မိမိကို ဆိုဆုံးမမည့် ဆရာသမားနှင့် ကင်းကွာ၍ နေရသူက များပါသည်။ တချို့မှာလည်း လူဝတ်ကြောင်များနှင့် ရောနှော၍ သင်ယူရပါသည်။ အင်္ဂလိပ်စသော ဘာသာများ၌ ဘုရားဟောတော်မူအပ်သော

ပိဋကတရားတော်များကဲ့သို့ သဒ္ဓါတရား တိုးပွားစေနိုင်သော သင်္ခန်းစာများ မရှိပါ။ လောကဆိုင်ရာ အတွေးအခေါ် ကြုံလုံး ဖန်လုံးတွေသာ အများအပြား ပါရှိပါသည်။ ဤသို့ ဆရာနှင့် ကင်းကွာနေလျှင် အင်္ဂလိပ်စာသင်သူ မဟုတ်သော်လည်း ပျက်စီးတတ်ပါသေး၏။ ဤစကားနှင့်စပ်၍ ဆက္ကအင်္ဂုတ္တိုရ်၊ ဒုတိယပဏ္ဍာသက၊ မဟာဝဂ်၊ ဟတ္ထိသာရိပုတ္တသုတ်ကို ညွှန်ပြလိုပါသည်။

“ဤလောက၌ အချို့ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် မြတ်စွာဘုရားကိုသော်လည်းကောင်း၊ အလေးပြုလောက်သော (ဆရာစသော) သီတင်းသုံးဖော်ကိုလည်းကောင်း နှိ၍နေခိုက်ဝယ် ကောင်းသော အလုပ်ကိစ္စ၌ မွေ့လျော်၏။ မိမိထက် ကြီးသူတို့ အပေါ်၌ ရိုသေစွာ မိမိကို နှိပ်ချ၏။ အလွန် ငြိမ်ငြိမ်သက်သက်နေ၏။ မြတ်စွာဘုရားမှလည်းကောင်း၊ အလေးပြုအပ်သော(ဆရာစသော) သီတင်းသုံးဖော်မှလည်းကောင်း ဖဲခွာ၍ အခြားရဟန်းများနှင့်ဖြစ်စေ၊ ဘိက္ခုနီ ဥပါသကာ ဥပါသိကာမတို့နှင့်ဖြစ်စေ၊ မင်း မှူးမတ်တို့နှင့်ဖြစ်စေ၊ တိတ္ထိဆရာ တိတ္ထိတပည့်တို့နှင့် (ဘာသာခြားဆရာ ဘာသာခြားတပည့်တို့နှင့်)ဖြစ်စေ ရောရော နှောနှော နေသောအခါ ထိုသူတို့နှင့် စကားမျိုးစုံပြောလျက် နေရသောကြောင့် ကိလေသာရာဂ ထကြွ၍ သိက္ခာချလျက် လူထွက်တတ်လေသည်”။ [ထိုမိစ္ဆာအယူဝါဒကိုလည်း ယူသွားတတ်ပါသေး၏။]

ဤသို့ စသည်ဖြင့် ဆရာကင်း၍ အခြားသူများနှင့် ရောရော နှောနှော စကားပြောလျက် နေတတ်သူမှာ ဈာန်ရပြီးဖြစ်စေကာမူ လူထွက်တတ်သည်ဟု အရှင်ကောဠိကမထေရ်က အခြားရဟန်းများကို ပြောပြပါသည်။ ထို့ကြောင့် သဒ္ဓါတရား မတိုးပွားစေနိုင်သော

သာသနာ့အန္တရာယ်ပြခန်း

ဘာသန္တရကို သင်ယူမှာ တော်တော်တန်တန် သဒ္ဓါအခြေခံရှိရုံဖြင့် စိတ်မချရကြောင်း၊ လူမထွက်သော်လည်း ဘုရား တရား သံဃာများ၌ ယုံကြည်မှု လေးစားမှု နည်းသွားတတ်ကြောင်းကို ဤပါဠိတော် စာတွေ့၊ ယခုခေတ် လက်တွေ့အားဖြင့် ကောင်းကောင်းကြီး သဘော ပေါက်ထားသင့်ကြပါသည်။

အခြေခံကောင်းလျှင်
မပျက်

ဘာသာအမျိုးမျိုးကို သင်ယူတတ်မြောက်
သော်လည်း ပျက်စီးမသွားဘဲ သာသနာ့
တာဝန်ကို ပို၍ ထမ်းဆောင်နိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ်

များကိုလည်း တွေ့နိုင်ပေသည်။ (၁) ပထမ ရွှေကျင်ဆရာတော် ပျံ့လွန်တော်မူ၍ ဒုတိယရွှေကျင်သာသနာပိုင် ဖြစ်တော်မူသော မဟာဝိသုဒ္ဓါရုံ ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည် ဝေဒကျမ်းတတ် ဗြာဟ္မဏ တို့ကို ခေါ်၍ သက္ကတဘာသာကို သင်ယူတော်မူ၏။ တတ်ကျွမ်းတော် မူသောအခါ သဒ္ဓါဘက်၌ အမြင်ကျယ်လာ၍ ထိုအချိန်က ပညာရှိ အများ လေးစားလောက်သော ဝိသုဒ္ဓါရုံသုတ်နက်ကျမ်းကြီးကို စီရင်တော်မူသည်။ ပရမတ္ထသရူပ-ဆိဒ္ဓပိဓာနနီ စသောကျမ်းများ ကိုလည်း စီရင်တော်မူ၏။ ရွှေကျင်ဂိုဏ်းကြီးကိုလည်း အထက် အောက် ကျယ်ပြန့်စေတော်မူသည်။

(၂) ဘုန်းကြီး၏ ကျေးဇူးတော်ရှင် ဖြစ်တော်မူသော ရွှေကျင် နိကာယဥက္ကဋ္ဌ မဟာနာယက၊ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ၊ သကျသီဟ ဓမ္မာစရိယ၊ အဘယာရာမရွှေဂူဆရာတော်သည် ထို မဟာဝိသုဒ္ဓါရုံ ဆရာတော်ကြီး အထံ၌ သက္ကတဘာသာကို လေ့လာတော်မူ၏။

ထို့နောက် ဆရာတော်ကြီးလက်ထက်၌ပင် အိန္ဒိယသို့ ကြွ၍ ပဏ္ဍိတ်
 ဗြာဟ္မဏတို့အထံ ထပ်မံလေ့လာပြန်၏။ (အင်္ဂလိပ်စာကိုလည်း
 နည်းနည်းပါးပါး လေ့လာတော်မူ၏။) ထိုကဲ့သို့ လေ့လာ၍ အရာရာ
 ဉာဏ်အမြင် ကျယ်ပြန့်လာရကား ပါဠိ သက္ကတ နည်းမျိုးစုံပါသော
 အဘိဓာန်နိဿယ၊ မောဂ္ဂလ္လာန်နိဿယ၊ အမရကောသနိဿယစသော
 ကျမ်းစာတို့ကို ရေးသားတော်မူခဲ့၏။ ထိုကျမ်းများသည် ယခုအခါ
 စာချဘုန်းတော်ကြီး ခတ်များများ၏ လက်စွဲများ ဖြစ်ကြပေသည်။

(၃) ရွှေကျင်နိကာယဥက္ကဋ္ဌ မဟာနာယက၊ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ
 ဖြစ်တော်မူသော ညောင်တုန်းမြို့ ရွှေဟင်္သာတောရ ပထမဆရာတော်
 သည် အင်္ဂလိပ်စာနှင့် သက္ကတ၌ ကျွမ်းကျင်တော်မူ၏။ ထိုဆရာတော်
 ဘုရားကြီးသည် မင်္ဂလာလက်စွဲ စသော လူအများသုံး ကျမ်းစာ၊
 (သက္ကတသုံး များစွာဖြင့်) အလင်္ကာနိဿယစသော သာသနာဝင်
 ကျမ်းစာတို့ကို စီရင်တော်မူခဲ့၏။ အနာဂတ်သာသနာအတွက်
 ရွှေဟင်္သာကျောင်းတိုက်ကြီးကိုလည်း ခိုင်မြဲတည်မတ် သတ်ယပ်စေ
 တော်မူခဲ့ပါသည်။

(၄) အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ၊ သကျသီဟ ဓမ္မာစရိယ၊ မင်းကွန်း
 ဝိဇ္ဇာလင်္ကာရချောင် အရှင်သုန္ဒရာဘိဝံသ ဆရာတော်သည် အိန္ဒိယသို့
 ကြွ၍ ဟိန္ဒူ၊ သက္ကတ၊ အင်္ဂလိပ်ဘာသာများကို လေ့လာတော်မူ၏။
 မြန်မာနိုင်ငံသို့ ပြန်ရောက်တော်မူသောအခါ မြောက်ပိုင်းဗုဒ္ဓဘာသာ
 တို့၏ ဗုဒ္ဓဝင်ဟု ခေါ်ရသော လလံတဝိတ္ထာရသုတ္တန်ကို မြန်မာပြန်၍
 ရေးသားတော်မူပါသည်။

သာသနာ့အန္တရာယ်ပြခန်း

(၅) ရွှေကျင်နိကာယဥက္ကဋ္ဌ မဟာနာယက၊ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ၊ သကျသီဟဓမ္မာစရိယ ဖြစ်တော်မူသော စည်ရှင်ဆရာတော်သည် မြန်မာနိုင်ငံ၌လည်းကောင်း၊ အိန္ဒိယ၌လည်းကောင်း ဟိန္ဒူ၊ သက္ကတ၊ အင်္ဂလိပ်ဘာသာတို့ကို သင်ယူတော်မူ၏။ ရွှေကျင်ဂိုဏ်းကြီး၏ တာဝန်ကိုလည်း အထူးဆောင်တော်မူ၏။ မိမိ၏ လက်ရုံးတပည့်တစ်ပါး ဖြစ်သော သကျသီဟဓမ္မာစရိယ ပထမကျော် အရှင်အာနန္ဒပဏ္ဍိတကိုလည်း ဗာရာဏသီသို့ စေလွှတ်၍ ဟိန္ဒူ၊ သက္ကတ၊ အင်္ဂလိပ်စာတို့ကို သင်ယူစေတော်မူပါသည်။

(၆) ဘုန်းကြီး၏ကျေးဇူးတော်ရှင် ရွှေကျင်နိကာယ(ဒုတိယ)ဥက္ကဋ္ဌ မဟာနာယက၊ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ၊ သကျသီဟ ဓမ္မာစရိယ၊ မြောင်းမြ ဆရာတော်သည် မြန်မာနိုင်ငံ၌လည်းကောင်း၊ အိန္ဒိယ၌လည်းကောင်း ဟိန္ဒူ၊ သက္ကတ၊ အင်္ဂလိပ်ဘာသာတို့ကို သင်ယူတော်မူ၏။ ယခုအခါ ရွှေကျင်ဂိုဏ်းကြီး၏ တာဝန်ကို အထူးဆောင်တော်မူ၏။ မြောင်းမြမြို့ ပဇ္ဇောတာရုံတိုက်၏ နာယက ဓမ္မာစရိယဖြစ်သော မိမိ၏ တပည့်ရင်း အရှင်ဉာဏိကကိုလည်း ပဇ္ဇောတာရုံကျောင်းတိုက်ကို တိုးချဲ့ သင်ပြနိုင်ဖို့ရန် အိန္ဒိယသို့ စေလွှတ်၍ ယခုအခါ ဟိန္ဒူ၊ သက္ကတ၊ အင်္ဂလိပ်ဘာသာတို့ကို အထက်တန်းရောက်အောင် လေ့လာစေတော်မူ၏။

ဤကား ဘုန်းကြီး ကောင်းကောင်းသိထားသော ရွှေကျင်ဂိုဏ်းကြီး၏ ဥက္ကဋ္ဌဆရာတော်များ ဘာသန္တရလေ့လာပုံဖြစ်၏။ ထိုဆရာတော်များကဲ့သို့ အခြားဂိုဏ်းမှလည်း ဘာသန္တရတတ်မြောက်၍ သာသနာ့တာဝန်ကို ဆောင်နေသော ဆရာတော်ကြီးများကို ကြားဖူးပါ၏။

အသေအချာ မဟုတ်သောကြောင့် မဖော်ပြဘဲ ထားပါသည်။ “ထို ဆရာတော်များသည် ဘာသန္တရကို လေ့လာတတ်မြောက်ကြပါလျက် ဘာကြောင့် ဖောက်ဖောက်ပြန်ပြန် မရှိကြသလဲ” ဟု စဉ်းစားထိုက်၊ မေးမြန်းထိုက်၏။ ထိုဆရာတော်များသည် နိုင်ငံခြားသို့ ရောက်နေစေ ကာမူ ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ သြဝါဒကို နာယူမြဲ နာယူနေကြ၏။ ပိဋကဋ္ဌ ကျမ်းကျင်ရကား သာသနာတော်ဝယ် သဒ္ဓါတရား အခြေ စိုက်ပြီး ဖြစ်ကြ၏။ ရည်ရွယ်ရင်းကလည်း “ဘာသန္တရကို လေ့လာ၍ ထိုဘာသန္တရမှ ယူသင့်ရာကို ယူပြီးလျှင် ပါဠိဘာသာကို တန်ဆာ ဆင်မည်” ဟု ရည်ရွယ်ရင်း ဖြစ်၏။ ထိုအကြောင်းများကြောင့် ထို ဆရာတော်များ ယိမ်းယိုင်ခြင်း မရှိဘဲ သာသနာ့တာဝန်ဆောင် အဖြစ်ဖြင့် ခိုင်မြဲတော်မူကြသည်ဟု အဖြေထွက်ပါသည်။ [ထိုကဲ့သို့ ဝန်ဆောင်ကောင်း ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ပါးကို သာသနာတော် ရရှိခြင်းအတွက် ဝန်ဆောင်လိုသော ဘာသန္တရတတ်ကျွမ်းသူအများ ပျက်သွားခြင်း၌ ဝမ်းမနည်းထိုက်တော့ပါ။]

ဆရာကောင်းထံ
နည်းခံပါ

ဆရာကင်း၍ ဘာသန္တရသင်ယူခြင်း၌ ပျက်စီး ဖွယ် များကြောင်းကို ပြ၍ ဆရာကောင်းများ၏ သြဝါဒမကင်းသော ဘာသန္တရသင်ပုဂ္ဂိုလ်များ မပျက်စီးကြောင်းကို ပြခဲ့ပါပြီ။ ထို့ကြောင့် “ဂဏန်းသင်္ချာနှင့် ဘာသန္တရ တို့ကို (သာသနာထိန်းသိမ်းမည်ဟူသော သမ္မာဆန္ဒဖြင့်) သင်ယူကြသော ပုဂ္ဂိုလ်များသည် အလေးပြုလောက်သော ဆရာသမားများ အထံ၌ နည်းခံ သင်ယူမှသာ ရည်ရွယ်ချက် အထမြောက်စရာ ရှိသည်” ဟု မှတ်ချက်တစ်ခု ရနေပါသည်။ ထိုမှတ်ချက်သည် မှန်လှပေ၏။

သာသနာ့အန္တရာယ်ပြခန်း

မိမိသည်ပင် အလေးပြုလောက်သော ဆရာအဆက်ဆက်အထံ၌ နည်းခံ သင်ယူ၍ ဆုံးမဩဝါဒနှင့် အုပ်ချုပ်နည်းကိုပါ လက်တွေ့ ရခဲ့သောကြောင့် ယခုအခါ စာရေး စာချ၍ တိုက်တာအုပ်ချုပ်မှု တာဝန်ကို ဆရာများ၏ နည်းကို မှီး၍ သိပ်သည်းစွာ ဆောင်နိုင်ပါ သည်။ ထို့ကြောင့် မိမိ၏ ဆရာသမားများထံမှ နည်းရခဲ့ပုံကို အကျဉ်းမျှ ပြပါဦးမည်။

မန္တလေးနှင့်
ပခုက္ကူ။

မိမိသည် ငယ်စဉ်ကစ၍ အနေအထိုင်ကောင်းသော ဆရာသမားများနှင့် အဆင့်ဆင့် ကြီးပွားခဲ့ရ၏။ ရွှေကျင်ဂိုဏ်းကြီး၏ ဒုတိယ သာသနာပိုင်သည်

ဘေးတော် တော်စပ်၏။ ပြခဲ့သော ဥက္ကဋ္ဌ မဟာနာယကဆရာတော် များသည် စာသင်ပေးသောဆရာ၊ ဩဝါဒပေးသောဆရာများ ဖြစ်ကြ ၏။ စာသင်သားဘဝဖြင့် ပခုက္ကူသို့ ရောက်သောအခါ မဟာဝိသုတာ ရာမတိုက်ကြီး၏ ဥက္ကဋ္ဌ မဟာနာယက ဆရာတော်သုံးပါးလုံးအထံ၌ ကိုယ်တိုင် သုမးနှစ်ခန့်မျှ စာဆိုခဲ့ရ၏။ ရဟန်းသုံးဝါအရတွင် စာချ အဖြစ်ဖြင့် ဆရာတော်များက ချီးမြှောက်တော်မူကြ၏။ ထိုစဉ်က သံဃာခြောက်ရာကျော်ကို ဆယ်ပါးလောက်က တာဝန်ယူ၍ စာချရာ တွင် အငယ်ဆုံးစာချ ဖြစ်ခဲ့၏။ ထိုပခုက္ကူဆရာတော်များ အထံဝယ် (မန္တလေး၌ ပို့ချလေ့မရှိသော) အထက်နိကာယ်ကြီးများကို ကိုယ်တိုင် ဆိုရစဉ်က ဘုရားရှင်နှင့် တရားတော်များကို အလွန် ကြည်ညိုခဲ့၏။ ပခုက္ကူတိုက်ကြီးဝယ် စာချဘုန်းကြီး အချင်းချင်း မေတ္တာအားကြီးပုံကို ကိုယ်တွေ့ သိခဲ့ရ၏။ မိမိကိုကား အငယ်ဆုံးဖြစ်၍ အားလုံးကပင် အရေးပေးကြပါသည်။

မဟာဂန္ဓာရုံ
ဆရာတော်အထံ

(၁၄)နှစ်သားလောက်က စ၍ စစ်ကိုင်းတောင်ရိုး
ပထမ မဟာဂန္ဓာရုံဆရာတော်၊ ဒုတိယ မဟာ
ဂန္ဓာရုံချမ်းအေးဆရာတော်တို့၏ အရိပ်အောက်

သို့ မကြာခဏ ရောက်ခဲ့၏။ ပထမရောက်ချိန်ကား မဟာဂန္ဓာရုံ
ဆရာတော်ဘုရားသည် လူတွေ့မခံဘဲ သုံးနှစ်ခန့်မျှ တစ်ပါးတည်း
တရားကျင့်ခိုက် ဖြစ်၏။ ဆရာတော်ကြီးသည် ပတ်ဝန်းကျင် ကာရံ
ထားသော မဟာသုခချောင်အတွင်းဝယ် တစ်ပါးတည်း သီတင်းသုံး
တော်မူ၏။ (၈)နာရီလောက် ဆွမ်းပို့သွားသော ဆရာတော်သည်
မိမိကို ခေါ်သွား၏။ ခြေသံမကြားစေနှင့်ဟု သတိပေးတော်မူ၏။
ချောင်အဝသို့ ရောက်သောအခါ သော့ခလောက်ကို အသာဖွင့်၍
ဝင်သွားကြ၏။ ဆရာတော် ဆွမ်းဘုဉ်းပေးနေကျ နေရာ၌ ယူလာသော
ဆွမ်းချိုင့်ကို အသာချ၍ မနေ့က ထားခဲ့သော ဆေးကြောပြီးသား
ဆွမ်းချိုင့်ကို ယူကာ ပြန်ထွက်ခဲ့ကြ၏။ ဆရာတော်ကိုကား မတွေ့ခဲ့
ရပေ။ ချောင်အဝ ပြန်ရောက်သော် (ဆွမ်းပို့ထားခဲ့ပါကြောင်း အထိမ်း
အမှတ်ဖြင့်) ဆွဲထားသော တုံးကလေးကို သုံးချက်ခေါက်၍ တံခါးကို
သော့ခတ်ပြီး ပြန်ခဲ့ရပါသည်။

တိတ်ဆိတ်သော ထိုအချိန်၌ ပတ်ဝန်းကျင်နှင့်တကွ မဟာဂန္ဓာရုံ
တောကျောင်း ချောင်ကြီးသည် တောကျောင်းပိသစ္စာ သာယာ
တိတ်ဆိတ်လှပါ၏။ သကျသီဟ အားထုတ်ခိုက်
ဖြစ်သော မြောင်းမြဆရာတော်တို့သည် တိတ်ဆိတ်စွာ စာကြည့်တော်
မူကြသကဲ့သို့ မိမိလည်း တိုးတိုးကလေး စာအံကာ လွန်စွာပျော်မွေ့
၏။ နေ့ဆွမ်းစားချိန်၌ မိမိလည်း မြေလှေ့ကြီးဝယ် သက်သတ်လွတ်

သာသနာ့အန္တရာယ်ပြခန်း

ဟင်းများကို ထည့်၍ သံဃာတော်များ စားသကဲ့သို့ တင်ပလွှင်ခွေ၍ စားရ၏။ ဆွမ်းလုတ်ပြင်ပုံကို အနားမှ ဒန်ပူစားနေသော (ဒုတိယ မဟာဂန္ဓာရုံ) ချမ်းအေးဆရာတော်ဘုရားက အမြဲ သင်ပြတော်မူ၏။ မဟာဂန္ဓာရုံဆရာတော်ဘုရားသည် မိမိရဟန်းဖြစ်ခါနီးအချိန်ဝယ် တစ်ပါးတည်း နေရာမှ ထွက်တော်မူခဲ့၍ အတော်ကြာပေပြီ ထိုအခါ၌ မိမိ၏ ရဟန်းဖြစ်ရေးကို မဟာဂန္ဓာရုံဆရာတော်နှင့် ချမ်းအေး ဆရာတော်ကြီး နှစ်ပါးလုံးပင် ကြောင့်ကြစိုက်တော်မူကြပါသည်။ မထမ မဟာဂန္ဓာရုံဆရာတော်ဘုရားသည် မိမိအား နောက်ဆုံး ဥပဇ္ဈာယ်ပြု၍ ထိုနှစ်မှာပင် ပျံလွန်တော်မူပါသည်။ ဒုတိယမဟာဂန္ဓာရုံချမ်းအေးဆရာတော်ဘုရားကြီးကား မိမိ၏ နေရာမှာပင် မိမိသံဃာများ၏ အပြုအစုကို ခံတော်မူကာ သက်တော် (၉၁)နှစ်မှာ ပျံလွန်တော်မူပါသည်။

ဆရာများထံမှ
အကျိုးရ

မန္တလေး မဟာဝိသုဒ္ဓါရုံတိုက်မှ အခြေခံစာသင်နည်း
နှင့် ပါဠိအဋ္ဌကထာ သွားလာနည်းကို ရခဲ့၍ ပခုက္ကူ
တိုက်ကြီးမှ နိကာယ်များစွာ မဟာသမုဒ္ဒရာကူးခတ်
နည်းကို ရခဲ့ပါသည်။ ထိုပခုက္ကူတိုက်ကြီး၌ မပျင်းမရီ စားချခြင်း၊
လက်အောက်စာချအချင်းချင်း မေတ္တာအားကြီးခြင်း အလေ့အထကို
လည်း ဓာတ်ခံတစ်ခုအနေအားဖြင့် ရခဲ့ပါသည်။ မဟာဝိသုဒ္ဓါရုံတိုက်
ဝယ် သူငယ်ဘဝမှ စ၍ စီမံအုပ်ချုပ်သမျှကို လိုက်နာခဲ့ခြင်း၊ ပခုက္ကူ
နေစဉ် အုပ်ချုပ်သော စာချပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် ကိုယ်တိုင် ပါဝင်ခဲ့ခြင်း
တို့ကြောင့် တိုက်ကြီးနှစ်တိုက်မှ တိုက်တာအုပ်ချုပ်နည်းကိုလည်း
ရခဲ့ပါသည်။ မဟာဂန္ဓာရုံဆရာတော်ကြီး၏ ယောဂီသံဃာတော်များ
မှလည်းကောင်း၊ မြောင်းမြ ဆရာတော်များ အထံမှလည်းကောင်း

သင်္ကန်းအသွေးရောင် ရင့်ရင့်ဝတ်ခြင်း၊ မတိုမရှည် ညီညီဝတ်ခြင်း၊ အသံကျယ်ကျယ် စာမအံ့ရခြင်း၊ အသံကျယ်ကျယ် မပြောဆိုခြင်း ဟူသော အလေ့အကျင့်များကို ဝါသနာပါအောင် ရခဲ့ပါသည်။ ထိုဆရာတော်အားလုံးအထံမှ ဒါယကာ ဒါယိကာမတို့ကို မြှောက်လည်း မမြှောက်၊ နှိပ်လည်း မနှိပ်ဘဲ မေတ္တာ ကရုဏာမှန်မှန်ဖြင့် ဟောပြောဆုံးမခြင်း အလေ့အထကို ရခဲ့ပါသည်။ ရရှိသော ပစ္စည်းလာဘ်များကို “မိမိဖို့” ဟု သဘောမထားဘဲ တိုက်တာသံဃာအားလုံး၊ တိုက်တာကျေးဇူးများသူအားလုံးကို ဝေငှသုံးစွဲခြင်း အလေ့အထကိုလည်း ထိုဆရာသမားအားလုံးအထံမှပင် ရခဲ့ပါသည်။ ထိုက်တာ-ကျောင်းများကို ဆရာလုပ်၍ အုပ်ချုပ်မည့် ပုဂ္ဂိုလ်တိုင်း ဆရာသမားများ၏အထံမှ အလားတူ နည်းကောင်းများ ရအောင် ကြိုးစားထိုက်ကြသည် မဟုတ်ပါလော။

မိမိ၏ ဆန္ဒ ဤသို့လျှင် မိမိသည် ဝိပဿနာကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာတော် ဘုရားများ၏အရိပ်အာဝါသ၊ ရွှေကျင်ဂိုဏ်းဆရာတော်များ၏ အရိပ်အာဝါသ၊ ပခုက္ကူ မဟာဝိသုတာရာမတိုက်ကြီး၏ အရိပ်အာဝါသဝယ် အေးမြပျော်ရွှင်စွာ အကျင့်စာရိတ္တနှင့် အထက်တန်း နိကာယ်ကြီးများကို လက်တွေ့ရခဲ့သောကြောင့် “မိမိအမြင်မှာ နိုင်ငံရေးဘာသာရေးအတွက် တစ်မျိုးကြီး ဖြစ်နေလေသလော” ဟု မပြောတတ်ပါ။ ပြုပြင်လိုသော ဆန္ဒကား အလွန်ပြင်းပြလျက် ရှိပါသည်။ ပြုပြင်လိုသော ဆန္ဒ ပြင်းပြလှသောကြောင့်ပင် တစ်ပါးတည်း စွမ်းနိုင်သမျှ ရေးသားပို့ချ အုပ်ချုပ်ခြင်းဖြင့် ပြုပြင်ခဲ့သည်မှာ အတော်ကြာ၍ အတော်လည်း အရာထင်ပါပြီ မိမိ၏ကျောင်းတိုက်သံဃာသည် များသောအားဖြင့်

သာသနာ့အန္တရာယ်ပြခန်း

(ခေတ်အလိုက်) ကျေနပ်ဖွယ် အနေအထိုင်ဖြင့် ညွှန်ပြသမှုကို လိုက်နာကြပါသည်။ မိမိ၏ ကျမ်းစာကိုလည်း လူရော ရှင်ပါ အတော်များစွာက လက်ခံကြသည်။ ထို့ကြောင့် “ယခု အခြေအနေထက် တိုးချဲ့၍ နိုင်ငံအကျိုး၊ သာသနာတော်အကျိုးကို ရွက်ဆောင်နိုင်လျှင် ကောင်းလေစွ” ဟု အကြံဖြစ်နေသည်မှာ ကြာခဲ့ပါပြီ။ ဘာကြောင့်နည်း?၊ လေးဖက်လေးဌာန ကြိုးစားကြပါလျက် သာသနာမတိုးတက်သောကြောင့်တည်း။

ကြိုးစားပါလျက် အထင်သေး

ယခုအခါ စာချပုဂ္ဂိုလ်၊ စာသင်သား၊ တိုင်းသူပြည်သား၊ အစိုးရဟု သာသနာ့တာဝန်ဆောင်လေးမျိုးကို တွေ့ရ၏။ စာချပုဂ္ဂိုလ်များသည် အချိန်အားလျော်စွာ စာချနေကြရ၏။ တချို့ကား အတော် ပင်ပင်ပန်းပန်း စာချတော်မူကြ၏။ စာသင်သားတို့လည်း စာမေးပွဲဝင်ဖို့ရန် အတော် ပင်ပင်ပန်းပန်း သင်ယူလေ့ကျက်နေကြ၏။ တချို့မှာ စာသင်ရာမှ လူစဉ်မမီအောင် ရောဂါရကြ၏။ တိုင်းသူပြည်သားတို့လည်း နေ့စဉ် ဆွမ်းလောင်းခြင်း၊ နေ့ကြီး ရက်ကြီးများ၌ အထူးဆက်ကပ်လှူဒါန်းခြင်း၊ သားရှင်ပြု၊ ဘုရားပွဲ၊ ဘုန်းကြီးပျံစသောကိစ္စအတွက် များစွာ အကုန်အကျခံ၍ လှူဒါန်းခြင်း ဤသို့အားဖြင့် သာသနာနှင့်စပ်၍ အကုန်စရိတ်ကို များစွာ အသုံးပြုနေကြ၏။ အစိုးရကလည်း တိုင်းသူပြည်သားတို့အထံမှ ကောက်ခံရရှိသော ဘဏ္ဍာတော်ဖြင့် ဗုဒ္ဓသာသနာတော်အတွက် စာမေးပွဲ ပြုလုပ်ပေးခြင်းစသည်ဖြင့် နှစ်စဉ်လစဉ် ဘဏ္ဍာတော်ကို အသုံးပြုနေ၏။ ဤသို့ လေးဖက် လေးတန် သာသနာ့အလုပ်ကို အားထုတ်နေကြပါလျက် တိုင်းသူပြည်သားတို့က သာသနာတိုးတက်လာသည်ကို မမြင်ရဘဲ သာသနာဆုတ်ယုတ်နေပြီဟု အယူရှိမှုမက၊ တချို့ကမူ သာသနာရေး၌ အထင်သေး အမြင်သေးပင် ဖြစ်နေပါသည်။

စာချပုဂ္ဂိုလ်များ စာချပုဂ္ဂိုလ်သည် စာသင်သားတို့အပေါ်၌ သြဇာ
သြဇာနည်းခြင်း ရှိသင့်၏။ သြဇာရှိအောင်လည်း ဆရာဂုဏ်အင်္ဂါ
 နှင့် ပြည့်စုံရပေလိမ့်မည်။ ယခုသော် နာမည်
 ကြီးသော စာချပုဂ္ဂိုလ်အထံ၌ ကျောင်းတိုက်အမျိုးမျိုးမှ စာသင်သား
 များ လာရောက်၍ ခေတ္တခဏမျှ နားထောင်ကြ စာလိုက်ကြ၏။ စာလိုက်
 ပြီးလျှင် ဆိုင်ရာ ကျောင်းသို့ ပြန်ကြ၏။ ထို့ကြောင့် မြို့ကြီးများ၌
 စာချဘုန်းကြီးသည် ဝတ္တရားအတိုင်း စာချရသော်လည်း စာသင်သား
 တို့ အပေါ်မှာ ငါ၏ သြဇာခံ တပည့်များဟု သဘောမထားနိုင်ကြ
 တော့ပေ။ ဤသို့ ဆရာ တပည့် ရင်းရင်းနှီးနှီး မရှိကြသဖြင့် ဆရာ
 လည်း ဆရာဘာသာ နေ၊ တပည့်လည်း တပည့်ဘာသာ နေရခြင်း
 သည် တိုးတက်လမ်း ပိတ်နေသော ဖြစ်ပုံတစ်ရပ်တည်း။

စာသင်သားများ ထို့ပြင် စာသင်သားတို့သည် များသောအားဖြင့်
ရည်ရွယ်ချက် စာမေးပွဲအောင်ဖို့ကို ရည်ရွယ်၍ စာသင်ကြ၏။
 စာမေးပွဲအောင်ခြင်းကြောင့် ဂုဏ်ရှိခြင်း၊ ဆရာ
 မိဘ ဒကာ ဒကာမတို့က အရေးပေးခြင်း၊ ဆုလာဘ်ရခြင်းဟူသော
 အကျိုးများသည် များစွာသော စာသင်သားတို့ စိတ်တွင် ပေါ်ထင်
 နေသော အကျိုးများ ဖြစ်၏။ များစွာသော ဆရာတို့ကလည်း စာမေးပွဲ
 ကို အားပေးကြ၏။ မိမိကျောင်းတိုက်မှ စာမေးပွဲ မည်မျှအောင်သည်
 ဟု ဂုဏ်ယူလိုကြ၏။ စာတတ်အောင်၊ စာတတ်လျှင် သာသနာ့
 တာဝန် ဆောင်ရွက်ရအောင် ရည်ရွယ်ရမည့်အစား စာမေးပွဲအောင်ဖို့ကို

သာသနာ့အန္တရာယ်ပြခန်း

ရည်ရွယ်ခြင်းသည် (မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူအပ်သော စာသင်နည်း သုံးမျိုးတဝင်) မြွေဖမ်းမတတ်ဘဲ ဖမ်းသော အလမ္မာယ်ဆရာ၏ မြွေကိုက်ခံရသောနည်းတည်း။ ယခုအခါ စာချတန်းအောင်ပြီး ပုဂ္ဂိုလ်တော်တော်များများသည် ဆရာနှင့် ကင်း၍ အင်္ဂလိပ်စာကို သင်နေကြပြန်၏။ ဤသို့ ဖြစ်ခြင်းလည်း ပျက်စီးဖို့ရာ နီးကပ်လာသော အဖြစ်တစ်ရပ်တည်း။

ဒကာများ၏ ဒကာများ၏ အလှူဒါနပြုရာဝယ် နေ့စဉ် ဆွမ်း
ပကာသနများခြင်း လောင်း ကိစ္စမှတစ်ပါး များစွာသော ဒါနတို့၌ အတုအပ ပြုခြင်း၊ ဂုဏ်ရှိအောင် ပြုခြင်း (ဤပြုခြင်းကို ပကာသနဒါနဟု ဆို၏) နောက်ဘဝ စည်းစိမ်ကို တောင့်တ၍ ပြုခြင်းတို့ကြောင့် ငွေကုန်သလောက် သာသနာကျိုး မသက်ရောက်ဘဲ ရှိရသည်။ သာသနာရေးနှင့်စပ်သော ဒါနမှန်လျှင် သာသနာအကျိုး သက်ရောက်မှသာ သာသနာပြုရာရောက်မည်။ မန္တလေး၌ ဒါယကာ ဒါယိကာမတို့သည် သာသနာပြုဒါနကိုသာ ပြုကြမည်ဆိုလျှင် ကထိန်ခေတ်အတွင်း ကုန်ကျစရိတ်မျှဖြင့် မန္တလေးအတွက် သာသနာ့ဝန်ဆောင် တက္ကသိုလ်ကြီး ဖြစ်လာစရာ ရှိ၏။ ရန်ကုန်၊ မော်လမြိုင်၊ ပုသိမ်စသော မြို့ကြီးများ၌လည်း ထို့အတူတည်း။ ထို့ကြောင့် သာသနာကို တိုးတက်စေလိုသော ဘာသာသွေးရှိသူ မှန်သမျှ သာသနာပြုဒါနကို ပြုသင့်ကြပါသည်။

၉။ တာဝန်ကျေပွန်ရန် ညွှန်ပြခန်း

အစိုးရ၏
တာဝန်

အစိုးရဆိုသည်မှာ သဘာဝအားဖြင့် တိုင်းသူပြည်သား၏ မိဘပင်တည်း။ မိဘသည် သားသမီး အလိုကို လိုက်ဖို့ထက် သားသမီး ကြီးပွားရေးကိုသာ ဂရုစိုက်ရသကဲ့သို့ အစိုးရလည်း တိုင်းသူပြည်သား၏ ကြီးပွားရေးကိုသာ ကြည့်ရပေလိမ့်မည်။ မိမိတို့ သုံးစွဲနေသော အခွန်ဘဏ္ဍာသည် (သာသနာ့ထုံးစံအားဖြင့်) သံဃိက-အများဆိုင်ပစ္စည်းပင် ဖြစ်၏။ သံဃိကပစ္စည်းမှန်လျှင် တိုက်ပိုင်ဆရာတော်ကြီးသော်မှ ပိုင်စိုး ပိုင်နင်း မသုံးစွဲရ။ သုံးစွဲလျှင် ကြီးလေးသောအပြစ် ရှိ၏။ ဘဏ္ဍာစား ပြန်၍ ပေးရ၏။ မပေးဘူးဟု ငြင်းလျှင် ပါရာဇိကအထိ အပြစ်ကြီး၏။

ထို့ကြောင့် သာသနာရေးအတွက် သုံးစွဲရာ၌ သာသနာ့အကျိုး ရှိလောက်မှသာ သုံးစွဲသင့်၏။ သာသနာ့ဆုတ်ယုတ်ကြောင်း ဖြစ်နေမှန်း သိလျက် ဆန္ဒ(ချစ်ခင်သော)ကြောင့်ဖြစ်စေ၊ ဘယ(ကြောက်သော)ကြောင့်ဖြစ်စေ တစ်စုံတစ်ယောက် အသင်းအဖွဲ့အတွက် သုံးစွဲပေးလျှင် အဂတိလိုက်ရာ ရောက်၏။ မိမိမလိုလားသူအတွက် သုံးစွဲသင့်လျက် မသုံးစွဲပြန်လျှင် ဒေါသာဂတိ လိုက်ခြင်းပင် ဖြစ်၏။ သာသနာ့ဆုတ်ယုတ်ကြောင်း မသိ၍ သုံးစွဲမိပြန်လျှင် မောဟာဂတိလိုက်ရာ ရောက်ပြန်၏။ အဂတိလိုက်လျှင် မုချ ဂုဏ်သတင်း ယုတ်လျော့ရမည်သာ။ ထို့ကြောင့် သာသနာရေးအတွက် သုံးစွဲနေသော ဘဏ္ဍာတော်သည် သာသနာ၌ မည်၍ မည်မျှ အကျိုး သက်ရောက်/မသက်ရောက်ကို တာဝန်ရှိသူတိုင်း သတိပြုသင့်ကြပေသည်။

တာဝန်ကျေပွန်ရန် ညွှန်ပြခန်း

ဆရာဘုန်းကြီးများ တာဝန် စာသင်သားတိုင်း အခြေခံနည်းမှန်ဖို့ အရေးကြီးပါသည်။ အခြေခံ ဟူရာ၌ စာတစ်မျိုးကိုသာ ဆိုလိုသည် မဟုတ်ပါ။ အနေ အထိုင် အဝတ် အစား အပြောအဆိုများကို ဆိုလိုပါသည်။ စာသင်သားဘဝသည် ပဋိသန္ဓေတည်ပုံနှင့် တူ၏။ အမျိုးညွှန်၌ ပဋိသန္ဓေ တည်မိလျှင် တစ်ဘဝလုံး ထိုအမျိုး၏ ထုံးစံအတိုင်း အညွှန်နည်းကို ရသကဲ့သို့၊ ထို့အတူ စည်းကမ်းမရှိသော ဆရာအထံ၌ စာသင်သားဘဝ ရောက်နေရလျှင် ထိုဆရာသမား၏ ထုံးစံအတိုင်းသာ ပြောဆို နေထိုင်နည်းကို ခံယူရပါလိမ့်မည်။ အမျိုးကောင်း၌ ပဋိသန္ဓေတည်နေမိလျှင်ကား ထိုအမျိုးကောင်း၏ ထုံးစံကောင်းကို ရနိုင်သကဲ့သို့၊ ထို့အတူ ဆရာကောင်းထံ၌ စာသင်သားဘဝရောက်နေလျှင် ထိုဆရာအထံမှ ကောင်းသောနည်းများကို ခံယူရရှိပါလိမ့်မည်။ ထို့ကြောင့် ကျေးရွာ ဆရာသမားများသည် မိမိတပည့်ကို နည်းကောင်းရမည့် လမ်းကိုသာ ညွှန်ပြဖို့ တာဝန်ရှိကြပါသည်။

သီလရှင်များ တာဝန် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် ဘုရားဖြစ်ပြီး၍ မကြာခင် ပရိနိဗ္ဗာန် စံဖို့ တောင်းပန်လာသော မာရ်နတ်အား “ဘိက္ခု၊ ဘိက္ခုနီ၊ ဥပါသကာ၊ ဥပါသိကာ” ဟူသော ပရိသတ် လေးပါးတို့ တရားသိသိနှင့် ပြည့်ပြည့်စုံစုံ မရှိသေးသမျှ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူမည် မဟုတ်သေးဟု မိန့်တော်မူ၍ ပရိသတ်လေးပါး စုံညီ သောကြောင့်သာ ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူပါသည်။ ယခုအခါဝယ် ဘိက္ခုနီ ပရိသတ် အဆက်ပြတ်နေပါပြီ။ ထိုပရိသတ်၏နေရာ၌ သီလရှင်များ ဝင်ရောက် နေထိုင်လျက် ရှိပါသည်။ ဘုရား လက်ထက်တော်၌

၈၈

ဘိက္ခုနီများသည် တရားကျင့်၍ များစွာသော အမျိုးသမီးများကို ယဉ်ကျေး လိမ္မာအောင် တာဝန်ယူခဲ့ကြပါသည်။ ဓမ္မာသောက မဟာရာဇာ၏သမီးတော် သံဃမိတ္တာထေရီမသည် သီဟိုဠ်သို့ လာ၍ အနုဋ္ဌာဒေဝီ အမှူးရှိသော နန်းတော်သူများကို ဘိက္ခုနီ ပြုပေးခဲ့ပါသည်။ ယခုအခါ ဘုန်းကြီး သိက္ခမ်းသော သီလရှင်များတွင် အထက်တန်းအမျိုးသမီးများ ပါရှိပါသည်။ ထိုအမျိုးသမီးများသည် မိမိတို့ ကိုယ်ကို သာသနာ့ဝန်ဆောင်ရာတွင် တိုင်းပြည်ရှိ အမျိုးသမီးများအတွက် တာဝန်ယူနိုင်လောက်သော စိတ်ဓာတ်သတ္တိကို ဖြစ်စေသင့်ကြပါသည်။

ဘာသာခြား
သီလရှင်များ

ဘုန်းကြီးသည် ဘာသာခြား သီလရှင်များ၏ အနေအတိုင် စသည်ကို အခွင့်သင့်တိုင်း သတိပြုပါသည်။ သူတို့သည် ကလေးတွေကို ပညာသင်ပေးကြ၏။ အုပ်ချုပ်ခြင်းစသော လက်မှုပညာများကို တတ်ကျွမ်း၍ သင်ပေးကြဟန်တူ၏။ ဆေးဘက်၌ ကျွမ်းကျင်သူတို့က ဆေးကုပေးကြ၏။ ဘုန်းကြီးသိရသော သီလရှင်ဆရာမကြီး၏ ဆေးကုပုံမှာ အလွန် မေတ္တာ ကရုဏာ ပါ၏။ တချို့ကား ကုဋ္ဌရောဂါသည်များကိုပင် ကုသပြုစုကြ၏။ သူတို့၏ မေတ္တာ ကရုဏာ အသက်ဝင်နေသော ဆေးကုမှုကြောင့် သူတို့ကို အားကိုးကြ၏။ မေတ္တာ ကရုဏာ အတုံ့ပြန်ကြ၏။ သူတို့ကား မကြီးပွားဘဲ မနေ၊ ကေနံ ကြီးပွားခွင့် ရှိပါပေသည်။ သီလရှင်ဆရာမကြီးတို့ အုပ်ချုပ်သော မန္တလေးကွန်ဗင့် ကျောင်းကား ကျောင်းသူအမျိုးသမီးကလေးများ (နေရာမရလောက်အောင်) ပြည့်လုံ၍ နေပါတော့သည်။

၉၈

တာဝန်ကျေပွန်ရန် ညွှန်ပြခန်း

**သီလရှင်များ၏
ဝန်ဆောင်ကျောင်းတိုက်**

ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် သီလရှင်များလည်း ခေတ်နှင့် လျော်ညီစွာ အမျိုးသမီး ကလေးများကို ပညာသင်ပေးမှု၊ အကျင့်စာရိတ္တ ပြုပြင်မှုများကို ပြုစေလိုပါသည်။ ထိုသို့ ပြုပြင်ဖို့ရန် ရဟန်းတော်များအတွက် ဝန်ဆောင်ကျောင်းတိုက် လိုသကဲ့သို့ သီလရှင်များအတွက်လည်း အမှန်ပင် ဝန်ဆောင်ကျောင်းတိုက် လိုပါ လိမ့်မည်။ ထိုသို့ ဝန်ဆောင်ကျောင်းတိုက်ဝယ် စနစ်ကျသော ပညာကို သင်ယူကြပြီးနောက် မိမိတို့ မြို့ရွာနယ်ပယ်သို့ ပြန်၍ အမျိုးသမီးများ၏ အားကိုးရာများ ဖြစ်နိုင်မှသာ တစ်နည်းတစ်လမ်းအားဖြင့် ရှေးဘိက္ခုနီ ထေရီမတို့၏ နေရာဝင်၍ ဗုဒ္ဓသာသနာ့ဝန်ကို ထမ်းဆောင်ရာ ရောက်ကြပါလိမ့်မည်။

**ကျန်းမာရေး
ပညာသင်ပါ**

ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် သီလရှင်များကို ဘာသာခြား သီလရှင်များကဲ့သို့ သူနာပြုဆရာမ လုပ်ပါဟု မတိုက်တွန်းလိုပါ။ သို့ရာတွင် မိမိကျောင်း အတွင်းရှိ သီလရှင်များနှင့် တပည့်မကလေးတို့၏ ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်နိုင်ဖို့ရန် ကျန်းမာရေးပညာကိုကား သင်ကြားဖို့ လိုပါသည်။ သီလရှင်သာမက၊ ရန်းတော်များလည်း ရဟန်းသံဃာ အချင်းချင်း စောင့်ရှောက်ဖို့ရန်နှင့်ကျောင်းသားသူငယ်များကို စောင့်ရှောက်ဖို့ရန် ကျောင်းတွင်း ကျန်းမာရေးပညာကို တတ်သင့်ပါသည်။ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ သည် ဘေသဇ္ဇခန္ဓကဟု ခေါ်သော ပါဠိတော်တစ်ရပ်လုံး၌ ဆေးနည်းများကို ဟောတော်မူပါ၏။ “ဆရာသည် တပည့် မကျန်းမာ လျှင် ပြုစုလုပ်ကျွေးရမည်”ဟု ပညတ်တော်မူ၏။ ပဉ္စကအင်္ဂုတ္တိုရ် ဂိလာနဝဂ်၌ကား “ဂိလာနအတွက် ဆေးစိမံတတ်(ဆေးစပ်တတ်)ရမည်၊

သင့်/မသင့် အစာကို သိရမည်" စသည်ဖြင့် အင်္ဂါငါးပါးကို ဟောတော်မူ၏။ ထို့ကြောင့် ဆရာဖြစ်သူတိုင်း ကျန်းမာရေးအတတ် ဆေးအတတ်များကို တတ်၍ တပည့်များကိုလည်း သင်ပေးထိုက်ပါသည်။ ဤသို့ အသီးသီး တာဝန်ကို ကျေပွန်စွာ ဆောင်ကြမူသာ ဤနိုင်ငံနှင့် ဤသာသနာတော် တိုးတက်နိုင်စရာ ရှိပါသည်။

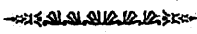
တာဝန်ဆောင်ခြင်း အကျိုး မိမိတို့ ယခုတွေ့ရသော ဗုဒ္ဓသာသနာတော်ကို ဝိနည်းလမ်း သုတ္တန်လမ်း အဘိဓမ္မာလမ်းနှင့် အညီ ထမ်းဆောင်ကြပါမူ ထိုထမ်းဆောင်သူ ဆရာ ဒကာ အားလုံးပင် သာသနာတော်နှင့် စပ်၍ သိထိုက်ရထိုက်သောမဂ် ဖိုလ် နိဗ္ဗာန်၏ အကြောင်းပါရမီကို ကိုယ်စီ ကိုယ်ငရဲပြီး ဖြစ်ကြပါလိမ့်မည်။ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက် မပြုနိုင်သေး၍ သံသရာခရီးကို သွားနေရစဉ်လည်း ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ အယူဝါဒနှင့် ဆန့်ကျင်သော မိစ္ဆာအယူများကို ယူမှားနိုင်စရာ မရှိတော့ပါ။ တွေ့ရာ ကြုံရာ ဘဝတိုင်း၌ ဒုစရိုက်အမှုကိုလည်း အများအားဖြင့် ရှောင်ရှားနိုင်စရာ ရှိပါသည်။ သုဝဏ္ဏသျှမ်ဇာတ်တော်၌ အရှင်မဟာကဿပ အလောင်း၊ မယ်ဘဒ္ဒါအလောင်းတို့သည် ဖြစ်ကမ်းနှစ်ဖက်ရှိ တံငါရွာသူကြီးများ၏ သားသမီးများ ဖြစ်ကြသော်လည်း ငါးကို အလွန်သနား၍ မသတ်မိကြပါ။ သူတို့နှစ်ဦး လက်ထပ်ပြီးသောအခါ ဆွေမျိုးအားလုံးနှင့် စိတ်ချင်းမတူ၍ တောထွက်သွားကြပါသည်။ ဤသို့ ဒုစရိုက် သတ်ဖြတ်မှုကို မပြုနိုင်ခြင်းသည် ရှေးဘဝဟောင်းတို့က အထုံ ဝါသနာကောင်း ပါလာခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

တာဝန်ကျေပွန်ရန် ညွှန်ပြခန်း

ကြံ့ခဲသော
သာသနာ

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ တစ်ဆူ တစ်ဆူ၏ သာသနာသည်
အလွန် ပေါ်လာဖို့ ခဲယဉ်း၏။ ဘုန်းကြီးတို့၏ ဘုရား
အလောင်းတော် ပါရမီဖြည့်ရာဝယ် လေးအသင်္ချေ

နှင့် ကမ္ဘာတစ်သိန်း၏အတွင်းမှာ (ဘုရားရှင်ပေါင်း နှစ်ကျိပ်လေးဆူသာ
ပွင့်ခဲ့သောကြောင့်) ဤသာသနာမျိုးမှာ နှစ်ဆယ့်လေးကြိမ်သာ ကြံ့ခဲရ
ဖူးသည်။ ထိုမျှလောက် ခဲယဉ်းသော သာသနာတော်ကြီး ထွန်းပေါ်
ချိန်ဝယ် မိမိက လူ့ဘဝကို ရနေဖို့လည်း တစ်ဆင့် ခဲယဉ်းပြန်၏။
လူ့ဘဝ ရပြန်ပါလည်း ဗုဒ္ဓသာသနာကို ယုံကြည်သော လူ့ဘဝ
ရဖို့ကား ထပ်မံ၍ ခဲယဉ်းပြန်၏။ ဗုဒ္ဓသာသနာကို ယုံကြည်သော
လူ့ဘဝကို ရပြန်ပါလည်း သာသနာတော်ကို ပြုစုသော သဒ္ဓါ ဆန္ဒနှင့်
သီလ သမာဓိ ပညာ၊ ဥစ္စာဓန ပြည့်စုံသူ ဖြစ်ဖို့ရန် ထပ်မံ၍
ခဲယဉ်းပြန်၏။ ထို့ကြောင့် တွေ့ဖို့ ကြံ့ဖို့ ခဲယဉ်းသမျှ အလုံးစုံ
ပြည့်စုံနေသော ဆရာ ဒကာ ဟူသမျှသည် သဘာဝကျကျနှင့်
အားရဖွယ် သာသနာတော်ကို မဖြစ်မနေ အားသွန်ကြီးပမ်း အစွမ်းကုန်
ထမ်းကြစေလိုပါသည်။ [ဤနေရာဝယ် ဘာသာခြား ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏
သူတို့ သာသနာ တိုးပွားရေး၌ အားစိုက်ကြပုံကို သတိပြုစေလိုပါ
သည်။]

၁၀။ ခေတ်ပညာတတ်များ စဉ်းစားဖွယ်

အမျိုးကို
အထင်မသေးနှင့်

ခေတ်ပညာတတ် လူငယ်များသည် ခေတ်အလိုက် သိပ္ပံ ဝိဇ္ဇာတို့ကို နိုင်ငံခြားမှ နည်းယူရသောကြောင့် လည်းကောင်း၊ ပစ္စည်း ငွေ အထောက်အပံ့ကို လည်း နိုင်ငံခြားမှ အတော်အတန် ရသောကြောင့်လည်းကောင်း နိုင်ငံခြားလူမျိုးများကို အထင်ကြီးကောင်း ကြီးကြပါလိမ့်မည်။ သို့သော် လူမျိုးတစ်မျိုးသည် ထာဝရ မြင့်နေမည် မဟုတ်ပါ။ ထိုလူမျိုးမှ ခေါင်းဆောင်ကောင်းများ ဆက်ကာ ဆက်ကာ ခေါင်းဆောင်နေခိုက် မြင့်နေ၍ ခေါင်းဆောင်ကောင်း မရှိသောအခါ တဖြည်းဖြည်း နိမ့်ကျ တတ်ပါသည်။ တစ်ချိန်တုန်းက မြန်မာလူမျိုးများ မြင့်ခဲ့ဖူးသည်ကို သတိရပြီးလျှင် တဖြည်းဖြည်း နိမ့်ကျလာရာမှ ချက်ချင်း ကျွန်ုပ်တို့ရ ပုံကို စဉ်းစားကြပါ။ ထို့ကြောင့် အမျိုးသား အမျိုးသမီးများနှင့် ဘုန်းကြီးတို့ တစ်တွေ ယခုတစ်ကြိမ် ကြိုးစားနိုင်ကြပါလျှင် ဤ ပြည်ထောင်စု မြန်မာလူမျိုးလည်း ခေတ်အလိုက် တိုးတက်သင့် သလောက် တိုးတက်ရမည်မှာ အမှန်ပင်ဖြစ်ပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ မိမိလူမျိုးကို အထင်မသေးဘဲ “ကြိုးစားလျှင် ဘုရားတောင် ဖြစ်နိုင် သေးရဲ့” ဟူသော မြန်မာ့လက်သုံးဆောင်ပုဒ်ကို လက်ကိုင်ပြုကာ ကြိုးစား၍ တိုးတက်နိုင်သော လမ်းကို ဖြောင့်ဖြောင့်တန်းတန်းသွားဖို့ ပြင်ကြပါလော။

ဘာသာကိုလည်း
အထင်မသေးနှင့်

ဘုရားပွင့်တော်မူလာခြင်းသည် နိဗ္ဗာန်မြင်အောင် ကျင့်နိုင်သူများအတွက် နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း လမ်းကောင်း လမ်းမှန်ကို ဟောပြောသော မကပါ။ လောကီ ကြီးပွား ချမ်းသာကြောင်း နည်းလမ်းကောင်းကိုလည်း

ညွှန်ပြဖို့ ဖြစ်ပါသည်။ ထိုသို့ ညွှန်ပြရာ၌လည်း နောက်ဘဝရောက်မှ ချမ်းသာရေးကိုသာ ညွှန်ပြသည် မဟုတ်ပါ။ လက်ရှိဘဝမှာပင် ချမ်းသာဖို့ နည်းလမ်းကိုလည်း ညွှန်ပြပါသည်။ [ဥပမာ-လူမိုက်နှင့် မပေါင်းရ၊ လူလိမ္မာနှင့်သာ ပေါင်းပါစသော ညွှန်ပြခြင်းမျိုး၊ သမ္မဒါ လေးပါးစသော တရားမျိုးတည်း။] အသင် ခေတ်ပညာတတ်တို့သည် နိုင်ငံအနှံ့အပြား၌ ဘုရားစေတီ ဆင်းတုတော်များ လိုသလောက်ထက် ပိုအောင် တည်ထားကြပုံ၊ အပျော်အပါး ဘုရားပွဲ ကျောင်းပွဲ လုပ်ကြပုံ၊ ဘုရားအတွင်း မသန့်မရှင်း တည်ရှိပုံကို ကြည့်၍လည်းကောင်း၊ ရဟန်း သာမဏေ တချို့၏ သွားလာ ဝတ်စားပုံကို ကြည့်၍လည်း ကောင်း၊ ပျော်ပျော်ပါးပါး စားကြ သောက်ကြနှင့် ဥပုသ်စောင့်ပုံကို ကြည့်၍လည်းကောင်း၊ ကြွေးယူ၍ သားရှင်ပြုစသော ဒါနပြုကြပုံ၊ ရဟန်းတော်များက ဒါနအကျိုးဟော၍ ကိုယ်တိုင်က မလှူဘဲ ယူရုံသာ ယူကြပုံကို ကြည့်၍လည်းကောင်း၊ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ မဟာကရုဏာ ကြီးမားစွာဖြင့် တည်ထားတော်မူအပ်သော ဘာသာနှင့် သာသနာ တော်ကို အထင်အမြင်သေးကြပေလိမ့်မည်။ သို့သော် ထိုအလုပ်များ သည် ဘုရားရှင်၏ အလိုတော်ကျ မဟုတ်ကြပါ။ အလိုကျ မဟုတ် ကြောင်းကိုလည်း အနာဂတ်သာသနာရေးစာအုပ်၌ ရှင်းပြထားပါပြီ။

လက်တွေ့မဟုတ်လျှင်
မယုံဘူးလား

အသင်ခေတ်ပညာတတ်တို့သည် တိုးတက် နေသော လောကဓာတ် ပညာကြောင့် လည်း ဗုဒ္ဓဘာသာကို အထင်သေးရုံမက၊ ဗုဒ္ဓတရားတော်တွေ လွဲမှားနေပြီဟု တချို့က ယူဆပါလိမ့်မည်။ ဤ နေရာဝယ် အတော်ကျယ်ကျယ် ရေးဖို့လိုသော်လည်း အနည်းငယ်မျှ

ရေးပြပါမည်။ ဗုဒ္ဓတရားတော်ဝယ် “ဝိနည်း၊ အဘိဓမ္မာ၊ သုတ္တန်” ဟု သုံးမျိုးရှိ၏။ ဝိနည်းသည် ရဟန်းတော်များ၏ အနေ အထိုင် အပြော အဆို ယဉ်ကျေးဖို့ရန် ညွှန်ပြသော တရားတော်ဖြစ်၏။ တချို့ပုဂ္ဂိုလ်တွေ မယဉ်ကျေးခြင်းမှာ ဝိနည်းတော်အတိုင်း မလိုက်နာလိုသာ ဖြစ်ပါသည်။ အဘိဓမ္မာသည် ရုပ်သဘော နာမ်သဘောကို အစစ်အမှန် ဟောပြော သော တရားတော် ဖြစ်၏။ ထိုတရားကား ပဋ္ဌာန်းတရားတော်တိုင် အောင် နားလည်လေ၊ သာသနာ ဘာသာကို လေးစားလေ ဖြစ်စေ၏။ ထိုတရားနှစ်မျိုး၌ မကျေမနပ်ဖြစ်ဖွယ် မရှိ။ လောကဓာတ်နှင့်စစ်လေ အဘိဓမ္မာက ကျေနပ်စေလေ ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။ သတ္တဝါတို့ တရားအထူး ကို ရစေနိုင်သော တရားတော်သည် ထိုဝိနည်း၊ ထိုအဘိဓမ္မာမဟုတ်၊ သုတ္တန်တရားတော်သာ ဖြစ်၏။ နာဂ နောက်ဘဝတို့၌ ချမ်းသာသုခ ရအောင် ညွှန်ပြသော တရားတော်လည်း သုတ္တန်တရားတော်ပင် ဖြစ်၏။ ထိုသုတ္တန်တရားတော်များတွင် ဇာတ်တော်များလည်း ပါဝင်၏။ နေ လတို့ လှည့်ပတ် သွားလာပုံများလည်း ပါဝင်၏။ ငရဲ နတ်ပြည် တို့လည်း ပါဝင်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုသုတ္တန်မှ တရားတချို့ကို ခေတ်ပညာတတ်တို့က လက်တွေ့မဟုတ်၍ မယုံနိုင်ဘဲ ရှိကြပေ လိမ့်မည်။

ခေတ်ပညာတတ်များကို မေးလိုပါသည်။ သစ်ပင် အစစ်အမှန်သည် ကြီးကို ခုတ်လှဲ၍ နတ်ဖမ်းစားခြင်း၊ တစ္ဆေသူရဲ ပယ်စရာမဟုတ် ခြောက်ခြင်း၊ စုန်းပူးခြင်း၊ အစိမ်းသေက ပူး၍ ပြောခြင်း၊ လူဝင်စားက ရှေးဖြစ်ဟောင်းကို ပြောခြင်း စသည်များ တစ်ရံတစ်ခါ ရှိတတ်သည် မဟုတ်လော၊ ထိုနတ် တစ္ဆေသူတို့သည်

မျက်မြင် မဟုတ်ကြပါ။ လောကဓာတ်နည်းဖြင့်လည်း မသိနိုင်ပါ။ ဗုဒ္ဓဘာသာကမူ လူနှင့်မတူသော နတ်ဘဝ ပြိတ္တာဘဝတစ်မျိုးဟု ဆိုထားလေရာ လောကဓာတ်နှင့် တိုက်ဆိုင်၍ မရလျှင်/ လက်တွေ့ မမြင်ရလျှင် မဟုတ်နိုင်၊ မရှိနိုင်ဟု ယူဆသင့်ပါမည်လော။ အမွှာပူး မွေးလာသော ကလေးနှစ်ယောက်သည် မိဘ၏ သွေးသားနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်များက တစ်ထပ်တည်း တူပါလျက် စိတ်ချင်း မတူပုံ၊ ဉာဏ်ချင်းမတူပုံ၊ အကျိုးပေးခြင်း မတူပုံကို တွေ့ရ၏။ လောကဓာတ် ပညာဖြင့် အဘယ်သို့ ဆုံးဖြတ်မည်နည်း။ ဗုဒ္ဓတရားတော်ကမူ ရှေးရှေး ဘဝက ကံချင်းမတူသောကြောင့် ထိုကဲ့သို့ မတူဘဲ ကွဲပြားရသည်ဟု ဆိုထားပါသည်။ လက်တွေ့ မဟုတ်၍ မယုံလျှင် အခြားစဉ်းစားဖွယ် ကို ပြကြပါလော။

ဘုန်းကြီးကား “လောကဓာတ်ဆရာတို့၏ လက်တွေ့ စမ်းသပ် သမျှ မြန်မြန် အထမြောက်ပါစေ”ဟု ဆုတောင်းပါသည်။ အကြောင်း ကား လက်တွေ့လိုက်လေ၊ ဗုဒ္ဓတရားတော်နှင့်ကိုက်လေ ဖြစ်ရမည်သာ ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။ တချို့အရာဝယ် လက်တွေ့နှင့် စာတွေ့ မတူမျှဘဲ လက်တွေ့က မှန်တာသေချာလျှင် “ကျမ်းစာထဲ၌ ပါသော စကားသည် ရှေးသံဂါယနာသုံးတန်တွင် ပါဝင်ခဲ့သော တရားမဟုတ်” ဟု ပယ်ထုတ်လိုက်ရုံပင် ဖြစ်၏။ ဘုရားရှင်သည် ပယ်စရာမဟုတ်၊ တရားမှန်လည်း ပယ်စရာ မဟုတ်ပါ။ တရားကျင့်၍ အရိယာဖြစ်သော သံဃာလည်း ပယ်စရာမဟုတ်ပါ။ [ဤနေရာဝယ် အသက်ထင်ရှား ရှိနေသေးသော ယုံကြည်လောက်သူ လူကြီးလူကောင်းတစ်ယောက်၏ ကိုယ်တွေ့ဝတ္ထုကို ဖော်ပြလိုပါသည်။]

အိမ်တော်ဝန် ဦးစံဖေ၏
ကိုယ်တွေ့ဝတ္ထု

သမ္မတ၏ အိမ်တော်ဝန် ဖြစ်ခဲ့သော ဒါယကာ ဦးစံဖေသည် (၁၉၂၅)ခုနှစ်လောက်က သာယာဝတီခရိုင် ဇီးကုန်းမြို့၌ နယ်ပိုင် ဝန်ထောက် အဖြစ်ဖြင့် နှစ်နှစ်ခွဲခန့် နေပြီးနောက် အင်းစိန်မြို့သို့ အခွန်ဝန် အဖြစ်ဖြင့် ပြောရွှေခဲ့ရသည်။ အင်းစိန်မြို့၌ ဝင်းကျယ် အိမ်ကောင်းကို ရှာဖွေ၍ နေထိုင်စဉ် သုံးလလောက်ကြာသောအခါ နေမကောင်းသဖြင့် ရုံးမတက်ဘဲ အိမ်မှာ အနားယူ၍ အိပ်ရာထဲ၌ လဲလျောင်းနေရာသို့ နေ့လည် နှစ်နာရီအချိန်လောက်ဝယ် အရပ်ပုပု ဆံပင်ချ၍ မိန်းမတစ်ယောက် ခုတင်ခြေရင်း၌ ရပ်လာသည်။ အခွန်ဝန်ကတော်သည် ဝန်မင်းအနားမှာ ရှိသော်လည်း ထိုမိန်းမကို မမြင်ရ၊ ဝန်မင်းသာ မြင်ရသည်။

ဝန်မင်း နေမကောင်းမီ သုံးရက်လောက်ကလည်း ညဉ့်အခါတွင် မင်းကတော်နှင့် သားငယ်တို့ ခုတင်ကြီးပေါ်တွင် အိပ်နေကြစဉ် သားငယ်သည် နံရံဘက်က အိပ်ပါလျက် ခုတင်အောက်သို့ လိမ့်ကျ သွားဖူး၏။ ဝန်မင်း၏ မိခင်သည် ဘုရားမီး ပူဖော်၍ ဘုရားဝတ်ပြု နေစဉ် လေးခါလောက် မီးများ အလိုလို ငြိမ်းသွားဖူး၏။ သို့သော် ထိုဖြစ်ရပ်များကို အမှတ်တရ ဂရုမစိုက်ခဲ့ကြ။ ယခုအကြိမ်၌ကား လူပုံသဏ္ဍာန်ဖြင့် ကိုယ်ထင်ပြသောကြောင့် ဂရုမစိုက်၍ မဖြစ်နိုင်တော့ ချေ။ ထိုအတွင်းမှာပင် မိတ်ဆွေဖြစ်သူ ဦးထွန်းအောင် ရောက်လာ၏။ ဦးထွန်းအောင်ကား ဆေးဝါးကုသောဆရာ မဟုတ်သော်လည်း ပယောဂနိုင်သူ ဖြစ်၏။ သူသည် ဝန်မင်းနှင့် တွေ့လျှင် တွေ့ချင်း

“ဝန်ထောက်မင်း ဒီအိမ်မှာ မနေပါနှင့်၊ ကျွန်တော် ဒီအိမ်ကို ဝင်လာတော့ အိမ်ရှင်မသူရဲကို တွေ့ရပါသည်။ သူက မဆိုင်တဲ့သူများ ဒီအိမ်နေတာ မကြိုက်ပါ” ဟု ပြောလေသည်။

“အကယ်၍ ဒီအိမ်မှာ နေချင်လျှင် အိမ်ရှင်မသူရဲကို နှင်ပေးမည်” ဟု ပြောသော်လည်း ကိုယ်ချင်းစာသောအားဖြင့် “သူက မနေစေချင် လျှင် မနေရုံပေါ့၊ နှင်တော့ မနှင်ပါနှင့်” ဟု ပြော၍ တခြားအိမ်သို့ မိသားတစ်စု ပြောင်းရွှေ့ကြရသည်။ ထို့နောက် ဝန်မင်း ရုံးတက်နိုင် သောအခါ ရုံးစာရေးတို့အား ထိုအိမ်ကြီး၏အကြောင်းကို မေးရာ၊ ထို အိမ်ရှင်မသည် သူက ဗုဒ္ဓဘာသာ ဖြစ်သော်လည်း ဘာသာမတူသော အင်္ဂလိပ်ကပြားနှင့် အကြောင်းပါ၍ လင်က အလျင်သေပြီးနောက် သူသေခါနီးဝယ် လှူဒါန်းလို၍ ဘဏ်ကငွေကို ထုတ်ပေးရန် ပြောသော် လည်း ထုတ်မပေးကြသဖြင့် စိတ်မကောင်းဖြစ်ပြီး သေသွားရာ၊ ထိုအိမ်မှာ (သူရဲဖြစ်ကြောင်း) ပြောကြ၏။ သူ၏အရပ်လည်း ပုပု ပြတ်ပြတ်ပင်ဟု ပြောပြကြလေသည်။

နိုင်ငံခြားမှာ နောက်ပိုင်းမချမ်းသာ အသင်ခေတ်ပညာတတ်တို့သည် ယခုအခါ ထိပ်တန်း ရောက်နေသော နိုင်ငံများဝယ် လောကနိဗ္ဗာန် ရနေကြပြီဟု တွေးကာ သွားရည်ယိုကောင်း ယိုကြပါလိမ့်မည်။ နိုင်ငံခြားမှ ပြန်လာသော ဗိုလ်မှူးတစ်ယောက် အပြောမှာ ထိုထင်သလို မဟုတ်ပါ။ အသက် အရွယ် ငယ်သူများသည် အလုပ်ကို မနားမနေ လုပ်ကြ၊ အားလပ်ချိန် ကို မရ-အရယူကာ ပျော်နိုင်သမျှ ပျော်ကြနှင့် ငယ်ရွယ်သော အသက်တမ်း အချိန်ကို ကျော်လွန်စေကြ၏။ အသက် (၆၀) ကျော်

အဘိုး အဘွားပိုင်း ရောက်သူကား အလုပ်လည်း လုပ်စရာ မများ၊
 ကလပ်သွား၍လည်း ငယ်ရွယ်စဉ်ကလို မပျော်၊ လူငယ်များ တု၍
 စားကြည့် သောက်ကြည့် ကကြည့် ဆိုကြည့် ခံစားကြည့်သော်လည်း
 အတွင်းသွေးသားတွေကိုက ထုံထိုင်း ညံ့ဖျင်းလာပြီ ဖြစ်သောကြောင့်
 လည်းကောင်း၊ စိတ်ဓာတ်ကလည်း သဘာဝအလိုက် လျော့လာပြီ
 ဖြစ်သောကြောင့်လည်းကောင်း ဘာတစ်ခုမျှ အရွယ်ကောင်းတုန်းကလို
 အရသာ မရှိတော့ချေ။ ထိုသို့ အရသာ မရှိသောကြောင့် အလိုလို
 ပျင်းရိဦးငွေ့ကာ လုပ်စရာအလုပ်ကို ရှာကြပါသော်လည်း ဘယ်အလုပ်
 မှ စိတ်ချမ်းသာမှုကို မပေးနိုင်ကြသဖြင့် အိုခြင်း နာခြင်း ဆင်းရဲတွင်းမှ
 သေခြင်း မရဏသို့ ကူးပြောင်းကြရပါသတဲ့။

တရားတော်၏ ဤမြန်မာနိုင်ငံ၌ကား ထိုအရွယ်တိုင်အောင် အသက်
 သုခ ရှင်နေသေးသူတို့အတွက် (တရား လိုက်စားဖို့ရာ)
 အလွန်ကောင်းသော အချိန်အခါ ဖြစ်၏။ ငါးပါး
 သီလစသည်ကို မကျိုးမပေါက်အောင် ထိန်း၍ မိမိ ဝါသနာပါသော
 ဘာဝနာတစ်မျိုးမျိုးကို ပွားများနေနိုင်လျှင် ဤဘဝ၌ စိတ်ချမ်းသာမှုကို
 လက်တွေ့ ရနိုင်၏။ လူအများက တရားဖြင့် နေခြင်းကို ပျင်းစရာဟု
 ထင်ကြ၏။ အမှန်အားဖြင့်ကား တရားဖြင့် နေခြင်းသည် ပျင်းစရာ
 မဟုတ်ပါ။ သီလကို အခြေခံ၍ တရားအာရုံ ယူနေသောအခါ ကုသိုလ်
 စိတ် ဖြစ်၏။ ထိုကုသိုလ်စိတ်၌ ပီတိ သောမနဿတို့ (အများအားဖြင့်)
 ပါဝင်၏။ ပီတိ-နှစ်သက်ခြင်း၊ သောမနဿ-ဝမ်းမြောက်ခြင်းတို့ကား
 ကြည်လင်ရွှင်ပျသောတရားများ ဖြစ်၍ ထိုကုသိုလ်ဖြစ်ချိန်မှာ အမှန်
 ပျော်မွေ့ကြရပါသည်။ ဤသုခမျိုးကို နိုင်ငံခြား အဘိုး အဘွားတို့
 လိုချင်ကြသော်လည်း ဒေသကိုက ထို သုခမျိုးကို ညွှန်ပြနိုင်သော

ပဋိဂ္ဂပဒေသ (သင့်တော်သောအရပ်) မဟုတ်ပါ။ ဤမြန်မာနိုင်ငံကား ထိုတရားမျိုးကို များစွာ ညွှန်ပြနိုင်သော ပဋိဂ္ဂပဒေသ ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် အသင် ခေတ်ပညာတတ်တို့သည် ဤ နိုင်ငံကျော်၍ အခြားနိုင်ငံကို မျှော်မည့်အစား ဤနိုင်ငံ၌ သဘာဝအတိုင်း ရရှိနေသော အကောင်း များကိုသာ တကယ်ကောင်း/မကောင်း မြည်းစမ်းစေလို ပါသည်။

နောက်ဘဝမရှိဟု
ယူသူ နှစ်ဖက်ရှုံး

ဘယ်ကိစ္စမျိုးမဆို မိမိစိတ်မှာ နှစ်ခုဖြစ်နေလျှင် မမှားနိုင်သော လမ်းကို လိုက်ရပါသည်။ ဘာသာခြားတချို့က “နောက်ဘဝမရှိ”ဟု ဆို၏။ ဗုဒ္ဓဘာသာက “နောက်ဘဝ ရှိ၏”ဟု ဆို၏။ “နောက်ဘဝ မရှိ”ဟု ယူသူတို့သည် မိမိကိုယ်ကို စောင့်စည်းထိန်းသိမ်းထားဖို့ အရေးမကြီးတော့ပါ။ လူချင်း ဆက်ဆံရာဝယ် အဆင်မပြေမည် စိုးသောကြောင့်သာ စောင့်စည်းဖို့ လိုပါသည်။ သို့ဖြစ်လျှင် ထိုသူမှာ ဗုဒ္ဓတရားတော်အရ ဒုစရိုက်မကောင်းမှုများကို ရှောင်ဖို့လည်း အရေးမကြီးတော့ပါ။ ယခုဘဝမှာလည်း လူတစ်ပါးက ယုံကြည် စိတ်ချရသော လူကောင်းတစ်ယောက် ဖြစ်ကောင်းမှ ဖြစ်တော့မည်။ ထိုသို့ အယူရှိသူတွေ လူများစု ဖြစ်နေပါမူ ထိုသူတို့ များသောနေရာ သည် စိတ်ချလက်ချ နေခွင့်ရတော့မည် မထင်ပါ။ တစ်ဖန် သူတို့ ယူဆသည့်အတိုင်း နောက်ဘဝမရှိတာမှန်လျှင် ခံသာပါသေး၏။ အကယ်၍ နောက်ဘဝရှိခဲ့လျှင် သူတို့၏ ယခုဘဝ အကုသိုလ်ကံသည် မကောင်းကျိုးပေး၍ ကုန်နိုင်ရန် မရှိတော့ပါ။ သို့ဖြစ်လျှင် “နောက်ဘဝ မရှိ”ဟူသော အယူကြောင့် ခုဘဝလည်း ရှုံး၊ နောက်ဘဝလည်း ရှုံး နှစ်ဖက်ရှုံး ရှုံးဖို့သာ ရှိပါတော့သည်။

နောက်ဘဝအရှိဟု
ယူသူ နှစ်ဖက်အကျိုးရ

နောက်ဘဝရှိ၏ဟု ယူဆသူကား နောက်
ဘဝဖြစ်မည့် မကောင်းကျိုး ကြောက်၍
ယခုဘဝ၌ စောင့်စည်း၏။ စောင့်စည်း

သောကြောင့် လူကောင်းသူကောင်း ဖြစ်၏။ ယူဆသည့်အတိုင်း
နောက်ဘဝမရှိစေကာမူ ဤဘဝ၌ လူကောင်း သူကောင်း ဖြစ်ခြင်း
ကား အမြတ်ရပါပြီ။ အကယ်၍ နောက်ဘဝရှိတာ မှန်လျှင်ကား
ပြုထားသော သုစရိုက်ကုသိုလ်ကံကြောင့် ကောင်းရာဘဝသို့သာ
ရောက်ဖို့ရာ ရှိပါတော့သည်။ ထို့ကြောင့် “နောက်ဘဝ ရှိ၏”ဟူသော
အယူသည် ယခုလည်းကောင်း၊ နောင်လည်းကောင်းသဖြင့် နှစ်ဖက်
ကောင်း ကောင်းသောအယူ ဖြစ်ရကား စိတ်ထဲ၌ မဆုံးဖြတ်နိုင်လျှင်
“နောက်ဘဝ ရှိ၏”ဟူသော အယူကို ယူခြင်းသာ မမှားနိုင်သောအယူ
ဖြစ်ပါသည်။

အမျိုးသား
သူတော်ကောင်းများ

ယခုအခါ ရှေးရှေး ဘဝများစွာက ပါရမီ
ဖြည့်ခဲ့ဖူးသော ပညာတတ်သူတော်ကောင်း
သည် တစ်ရာ တစ်ယောက်၊ တစ်ထောင်

တစ်ယောက် ဆိုသလို ရှိတတ်ပါသေး၏။ ထိုသူသည် ခေတ်အလိုက်
ပညာကို သင်၍ တတ်မြောက်သော်လည်း လူ့ထုံးစံအတိုင်း အိမ်ထောင်
ပြုလိုသော စိတ်ဆန္ဒကား နည်းပါးပါလိမ့်မည်။ ထိုကဲ့သို့သော အမျိုး
သားကောင်းများ ရှိလျှင် ဤသာသနာဘောင်သို့ ဝင်၍ အမျိုးဘာသာ
အကျိုးကို ဆောင်လှည့်ပါလော့။ ဘုရားလက်ထက်တော်မှ စ၍ ဤ
သာသနာတော်ကို များစွာသော မင်းညီမင်းသားနှင့် အမျိုးကောင်း
သားတို့ ဆောင်လာခဲ့ကြောင်း သိဖို့ရာ သာသနာဝင် အစဉ်အဆက်ကို
ရေးသားခဲ့ပါသည်။ ပြန်၍ ကြည့်ကြပါ။ ခေတ်ပညာတတ်ပြီးသူသည်

ခေတ်ပညာတတ်များ စဉ်းစားဖွယ်

ဘုရားတရားတော် (ပိဋက) သက်သက်ကိုသာ ဆရာကောင်းနှင့် သင်ပါမူ နှစ်များစွာ မကြာဘဲ အဘိဓမ္မာနှင့်တကွ တတ်မြောက်နိုင် ပါသည်။ ထိုသို့ ပိဋကသင်ယူနေစဉ် ဘာသန္တရ သင်လိုသော စာချ ပုဂ္ဂိုလ်များကိုလည်း ကူ၍ရှေ့ရနှင့် မိမိက သင်ပြနိုင်ပါသေးသည်။ မိမိတစ်ယောက်က သာသနာ့ကျက်သရေ ဆောင်နေတာ မြင်လျှင် အလားတူ အမျိုးကောင်းသားလူငယ်များလည်း “သာသနာ့တာဝန်ကို ဆောင်လျက် ပါရမီ ဖြည့်ကာ ဤ တစ်သက်တာ အချိန်အခါကို ကောင်းသော လွန်ခြင်းဖြင့် လွန်သွားနိုင်သည်” ဟု သဘောပေါက်ကြ ပါလိမ့်မည်။ ဤနည်းအားဖြင့် သာသနာတော်သည် ခေတ်ပညာတတ် အမျိုးသားတို့၏ ပါရမီဖြည့်၍ ပျော်မွေ့ရာလည်း ဖြစ်၊ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် တို့၏ အားကိုးရာလည်း ဖြစ်နိုင်ပါသည်။

ပညာတတ် ထက်မြက်သူများ ယခုအခါ ခေတ်ပညာလည်း တတ်၊ စိတ်လည်း ထက်မြက်ကြသောအချို့လူငယ်များသည် နိုင်ငံ ကောင်းစားရေးအတွက် စွန့်စားလိုသော ဆန္ဒ ပြင်းပြသည်ကို တွေ့ရ၏။ “နိုင်ငံကောင်းစားရေး” ဟူသော စကားကို သဘာဝကျကျ စဉ်းစားလိုက်လျှင် ချမ်းသာပြီးသူကို မယုတ်လျော့ စေဘဲ ဆင်းရဲသူများကို မှှင့်တင်ပေးနိုင်မှသာ နိုင်ငံကောင်းစားစေရာ ရောက်သည်။ သို့ဖြစ်လျှင် “လောကတ္ထစရိယ-လောကအကျိုးကို ကျင့်ခြင်း” ဟူသော ဘုရားအလောင်းတို့ အကျင့်နှင့် ခပ်ဆင်ဆင် တူရကား ထိုသို့သော နိုင်ငံကောင်းစားရေးကို သာသနာတော်အတွင်း ဝင်၍ မိမိကိုယ်တိုင် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ လမ်းစဉ်ဒေသနာကို သင်ယူရင်း ဆင်းရဲသား ကလေးတွေကို မိမိတတ်ပြီးသော ခေတ်ပညာ သင်ပေးရလျှင် အစစ်အမှန် သဘာဝကျသော နိုင်ငံကောင်းစားရေးကို ပြုကျင့်ရာ ရောက်ပါလိမ့်မည်။

လူ့ဘဝထက်
ဆောင်နိုင်သောဘဝ

အသင် ခေတ်ပညာတတ်လူငယ်များသည် ဆရာဝန်စသော ခေတ်ပညာကို တတ်ပြီး နောက် အိမ်ထောင်ပြုလိုက်ကြလျှင် ထို တစ်အိမ်ထောင်အတွက် ကောင်းစားရေးကိုသာ အားစိုက် ခွန်စိုက် ဆောင်ရွက်လိမ့်မည်။ သာသနာတော် ဝင်လာလိုက်လျှင်ကား မိမိ ကိုယ်တိုင် ဘုရားဒေသနာတော်မှ သြဝါဒအသစ်တွေကို ရ၍ ဆင်းရဲ သားများအပေါ် ကရုဏာအသစ် ဖြစ်လာပါလိမ့်မည်။ ထိုအခါ မိမိ၏ ခေတ်ပညာကို သင်ပေးရလျှင် ထိုကလေးအပေါင်း မြောက်မြားစွာ သည် ခေတ်ပညာကို အခမဲ့ သင်ရ၍ အသက်မွေးမှုပညာကို လွယ်လွယ်နှင့် ရကြပါလိမ့်မည်။ ထို့နောက် ထိုကလေးများသည် အထက်တန်းပညာများကို ဆက်လက်သင်ယူသောအခါ ကျန်းမာရေး ဆရာကလေးစသည် ဖြစ်၍ ကျေးလက် ရွာပေါင်းများစွာ၏ အားကိုးရာ ဖြစ်နိုင်ကြပါသည်။ ထို့ကြောင့် “ရဟန်းဘဝသည် လူဝတ်ကြောင် ဘဝထက် လောကအကျိုးကို ပို၍ ဆောင်နိုင်သောဘဝ” ဟု စဉ်းစားမိ ကြပါလျှင် သာသနာတော်ဘောင် ဝင်၍ ဆင်းရဲသားများကို မြှင့်တင် လှည့်ကြပါလော။

အမျိုးသမီး
သူတော်ကောင်းများ

ကဿပဘုရားရှင်လက်ထက်တော်၌ ကိင်္ဂီ ရှင်ဘုရင်မှာ သမီးတော်ခုနစ်ယောက် ရှိ၏။ သူတို့သည် ဘိက္ခုနီ ပြုလုပ်ခွင့် မရသဖြင့် လူ့ဘောင်၌ပင် ဥပုသ်သီလ ထိန်း၍ အနှစ်နှစ်သောင်းမျှ ကောင်းမှု ပြုခဲ့ကြ၏။ ထိုခုနစ်ယောက်လုံးပင် ဤဘုရားရှင်လက်ထက်တော်၌

ခေတ်ပညာတတ်များ စဉ်းစားဖွယ်

ခေမာ၊ ဥပ္ပလဝဏ်စသော သူတော်ကောင်း အဖြစ်ဖြင့် တရားထူး ရကြပါသည်။ ထို့ကြောင့် ယခုခေတ် အမျိုးသမီးများလည်း မိမိ၏ ရှေးရှေးဘဝက ပါရမီဓာတ်ခံ ပါ/မပါကို ယခုဘဝ အနေ အထိုင် ဘာသာရေး အလုပ်အကိုင် ကြည့်၍ ခန့်မှန်းရပါလိမ့်မည်။ ဘာသာခြား အမျိုးသမီးများသည် ပညာပေးသော ဆရာမအဖြစ်၊ ဆရာဝန်မ အဖြစ်ဖြင့် သူတို့ဘာသာ၏ တိုးပွားကြောင်းကို ကြိုးစားနေကြပါ သည်။

ဘုန်းကြီးတို့ ဗုဒ္ဓဘာသာ အမျိုးသမီးများလည်း တစ်နည်းနည်း ဖြင့် ကြိုးစားစေလိုပါသည်။ တစ်ရာ တစ်ယောက်၊ တစ်ထောင် တစ်ယောက်ဆိုသလို ထူးခြားသော ခေတ်ပညာလည်း တတ်၊ အများ အကျိုးလည်း ဆောင်လိုသော အမျိုးသမီး ဖြစ်လျှင်ကား ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ အရိပ်အောက်ဝယ် ပိဋကတ်တော်များကို သင်ပါ။ ထိုသင်ယူနေခိုက်၌ အမျိုးသမီးကလေးများကိုလည်း မိမိက သင်ပြလျက် သူတို့၏ စာရိတ္တ ကို ပြုပြင်နိုင်ပါသည်။ ပိဋကတ်တရားတော်ပါ တတ်မြောက်သော အခါ ကုမန္တသိက္ခာရင့်သော အမျိုးသမီးဆရာမကြီး အဖြစ်ဖြင့် ပါရမီ ဖြည့်ကာ အမျိုးသမီးကျောင်းများကို တည်ထောင်နိုင်ပါသည်။

၁၁။ သာသနာပြုကောများသိဖွယ်

ဂေါပကအဖွဲ့ ကျောင်းတိုက်ဆိုင်ရာ ပစ္စည်းများကို စောင့်ရှောက် ထိန်းသိမ်းသောအဖွဲ့ကို “ဂေါပကအဖွဲ့” ဟု ခေါ်၏။ ထိုဂေါပကအဖွဲ့သည် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ သာသနာတော်ကို ပြုစုရာ၌ သာသနာပြုနည်း နားလည်ဖို့ အရေးကြီးပါသည်။ “နားလည်” ဟူရာ၌ အလှူဒါနပစ္စည်းများသည် သာသနာ၌ အသုံးဝင်သောပစ္စည်း ဖြစ်အောင် ရွေးချယ်တတ်ဖို့ နားလည်ခြင်း၊ ငွေနှင့် စပ်၍အပ်သောနည်း-မအပ်သောနည်းတို့ကို နားလည်ခြင်း၊ တောင်းသာ တောင်းကောင်း မပေးကောင်း စသော ပုဂ္ဂိုလ်လေးမျိုးကို နားလည်ခြင်းများတည်း။ ထိုသို့ နားလည်ပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်များက တာဝန်ယူ၍ နားမလည်သေးသော အလှူရှင်များကို နားလည်အောင် ဟောပြောခြင်း၊ ဒါနပစ္စည်းများကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ခြင်း၊ ဆရာတော် သံဃာတော်များနှင့် တိုင်ပင်၍ လိုသောနေရာဝယ် စည်းကမ်းတကျသုံးစွဲခြင်းတို့ဖြင့် ဂေါပကအဖွဲ့သည် ကျောင်းတိုက်၏ တိုးတက်မှုကို ရွက်ဆောင်ရာ၌ အရေးပါအရာရောက်သောအဖွဲ့ ဖြစ်ပါသည်။ [ထိုဂေါပကအဖွဲ့ကို ကျောင်းတိုက်နှင့် အရင်းနှီးဆုံး ကျောင်းဒကာများနှင့် အတွင်းက ဝေယျာဝစ္စဆောင်ရွက်မည့် ဒါယကာ ဒါယိကာမများ စုပေါင်း၍ ဖွဲ့ထားသင့်၏။]

အသုံးဝင်သော ပစ္စည်း ယခုအခါ တချို့ကျောင်းတိုက်များ၌ လိုသည်ထက် ပိုနေသောနာရီ၊ ခုတင်၊ ကုလားထိုင်၊ ဖျာ၊ သင်ဖြူး၊ ကော်ဇော စသော အသုံးအဆောင်တို့ကို တွေ့ရ၏။ တစ်နှစ်မှတစ်ခါ အသုံးဝင်သော ပစ္စည်းများလည်း အများအပြား ရှိတတ်၏။ သံဃာမရှိဘဲ ပိုနေသောကျောင်းများကိုလည်း တွေ့ရ၏။

သာသနာပြုဒကာများသိဖွယ်

သာသနာပြုကျောင်းတိုက်၌ ထိုပစ္စည်းမျိုး မရှိအောင် ဂေါပကအဖွဲ့သည် အမြဲ ဂရုစိုက်ရလိမ့်မည်။ ဒါနရှင်များကလည်း မိမိပစ္စည်းကို စာသင် စာချမှု တရားကျင့်မှု၌ အသုံးကျ-မကျကို ကိုယ်တိုင်လည်း စဉ်းစား၊ ထိုကျောင်း၏ ဂေါပကအဖွဲ့ကိုလည်း မေးမြန်း စုံစမ်းပြီးမှ အသုံးဝင်သော ပစ္စည်းကိုသာ လှူဒါန်းသင့်ကြပါသည်။

မအပ်သောငွေ မကိုင်ကောင်း မသုံးစွဲကောင်း မစီမံကောင်းသော ကြောင့် “ဘုန်းကြီး ရဟန်း သာမဏေတို့အား ငွေမအပ်”ဟု ပြောစမှတ်ပြုကြသည်။ ထိုသို့ မအပ်ခြင်းမှာလည်း ဘုရားရှင်က ဝိနည်းတော်၌ မကိုင်ဖို့ရန် မသုံးဖို့ရန် မစီမံဖို့ရန် တားမြစ်ထားသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ ချဲ့ဦးအံ-ရွှေ ငွေများကို ကိုင်လျှင် “အနာမာသဒုက္ကဋ်”ဟု ပညတ်တော်မူ၏။ [အနာမာသ-မသုံးသပ်ကောင်း မကိုင်ကောင်းပါဘဲ သုံးသပ်ခြင်း၊ ကိုင်ခြင်းကြောင့် အပြစ်သင့်အပ်သော+ဒုက္ကဋ်အာပတ်၊ သာမဏေများကိုင်လျှင် ဒဏ်ထိုက်၏။ သဲဒဏ်၊ ရေဒဏ်များကို ထမ်းဆောင်ရမည်-ဟူလို] ငွေကို ကပ္ပိယအထံ မအပ်နံဘဲ ဘုန်းကြီး ရဟန်း သာမဏေအား တိုက်ရိုက်လှူဒါန်းသည်ကို လက်ဖြင့် (သပိတ်ဖြင့်) ခံယူမှု၊ နှုတ်ဖြင့် (အင်းဟု) ခံယူမှု၊ လက် နှုတ်မပါဘဲ စိတ်ဖြင့် သဘောကျမှု တစ်ခုခုပြုလျှင် နိသဂ္ဂိယ ပါစိတ်အာပတ်ဟု ပညတ်တော်မူ၏။ [နိသဂ္ဂိယ-ထိုငွေကို ဝိနည်းထုံးစံအတိုင်း စွန့်ရမည်။ ပါစိတ်အာပတ်လည်း သင့်သည်ဟု ဆိုလိုသည်။] ငွေကိုင်မှု အပြစ်ထက် လှူသည်ကို လက်ခံမှု အပြစ်က သာ၍ကြီး၏။ ထိုငွေဖြင့် ဆွမ်းဝယ်လျှင်၊ ကျောင်းဆောက်လျှင် ထိုပစ္စည်းကို သုံးစွဲသူအားလုံး သုံးစွဲတိုင်း သုံးစွဲတိုင်း ဒုက္ကဋ်အာပတ် ထပ်၍ ထပ်၍ သင့်၏။

လူတို့က လှူလို၍ မဟုတ်ဘဲ မိမိက အလှူခံသောကြောင့် လှူသည်ကို လက်ခံသာယာလျှင်လည်း ဤအာပတ်ပင်တည်း။ သို့သော် အလှူခံမှုကြောင့် ဒုက္ကဋ်အာပတ်တစ်မျိုး တိုးသွားသည်။ ဤသို့ ငွေနှင့်စပ်၍ မအပ်သောနည်းများကို သိထားပြီးလျှင် အပ်သောနည်းကိုလည်း မှတ်သားကြပါ။

ငွေမှဖြစ်သော
ပစ္စည်း

အလှူဒါန ပြုရာ၌ ငွေပါလာလျှင် “ထိုငွေကို ငါ မသာယာ” ဟု စိတ်က ပယ်ထားပါ။ ထို ငွေကို ကျောင်းသားစသော ကပ္ပိယထံရောက်၍ ကပ္ပိယ လုပ်သူက (တစ်ဆယ်ဖြစ်လျှင်) “တစ်ဆယ်တန်အပ်သော ပစ္စည်းကို တောင်းပါ” ဟု လျှောက်လျှင် ခဲတံ စာအုပ်စသော ပစ္စည်းကို တောင်းယူနိုင်၏။ [“ထိုငွေဖြင့် ခဲတံဝယ်ပေးပါ” စသည်ဖြင့်ကား မစီမံကောင်း] တစ်စုံတစ်ယောက်က ငွေလာလှူလျှင် “ငွေမအပ်” ဟု ပယ်ပါ။ ကပ္ပိယဘယ်မှာလဲဟု လျှောက်၍ ကပ္ပိယထံ အပ်နှံပြီးလျှင် “အလိုရှိသောအခါ အပ်သောပစ္စည်းကို အလှူခံရစ်ပါ” ဟု လျှောက်လျှင် ထိုကပ္ပိယထံ အပ်သောပစ္စည်းကို တောင်းကောင်း၏။ လှူသူက မလျှောက်ဘဲ ကပ္ပိယကလျှောက်လျှင်လည်း ကပ္ပိယထံ တောင်းကောင်း၏။ “ငွေကို မအပ်ဘူး” ဟု ပယ်သောအခါ အလှူရှင်က ကပ္ပိယထံ မလွှဲတော့ဘဲ “တပည့်တော်ထံ အပ်သောပစ္စည်းကို အလှူခံပါ” ဟု လျှောက်လျှင်လည်း ထိုအလှူရှင်ထံ အပ်သောပစ္စည်းကို တောင်းယူကောင်း၏။ [ကပ္ပိယအထံ လွှဲအပ်ခြင်းသည် အလှူရှင်နှင့် အလှူခံ ဘုန်းကြီးတို့က နေရပ်ချင်း မတူသဖြင့် အလိုရှိလျှင်

အလွယ်တကူ မရမည်စိုးသောကြောင့် ဖြစ်၏။ တစ်ရပ်တည်း ဖြစ်လျှင် “မိမိအထံ တောင်းပါ” ဟု လျှောက်ခြင်းက သာ၍ စိတ်ချရသည်။]

သာသနာပြု သတိ ဘုရားရှင်သည် ငွေနှင့်စပ်၍ ဤမျှလောက် တင်းတင်းကြပ်ကြပ် ပညတ်တော်မူထားပါသည်။ သို့ပါလျက် ယခုအခါ အလှူဒကာတို့သည် ငွေကို ပေါ့ပေါ့ဆဆ လှူလိုက်ကြ၏။ နဂိုက ကပ္ပိယထံ အပ်၍ သပ်သပ်ရပ်ရပ် လှူလိုက်စေကာမူ ကပ္ပိယလုပ်သူက မလျှောက်တတ်လျှင်လည်း မအပ်ဖြစ်ပြန်၏။ ကပ္ပိယက လျှောက်တတ်စေကာမူ အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်က “ထိုငွေကို မည်သည့်နေရာ ထားလိုက်” ဟုလည်းကောင်း၊ “ထိုငွေဖြင့် မည်သည့်ပစ္စည်းကို ဝယ်ပေးစမ်း” ဟုလည်းကောင်း စီမံလျှင်လည်း မအပ်ဖြစ်ပြန်၏။ သာ၍ သနားဖွယ်ကောင်းသည်ကား ပိဘတို့သည် သားရဟန်း သားကိုရင် စာသင်သွားရာ၌ ဆင်းရဲမည်စိုး၍ သား၏ သေတ္တာထဲမှာ ငွေ ထည့်လိုက်ရှာကြ၏။ ဘုန်းကြီး၏ ဖခမည်းတော်သည်ပင် ဘုန်းကြီးသေတ္တာထဲ၌ စာသင်သွားစဉ်က ထည့်လိုက်ရှာပါသေးသည်။ ဤနေရာက နေ၍ မိမိ၏ ဖခမည်းတော်အား မိမိ၏ သာသနာပြုပါရမီကို အမျှပေးပါသည်။

ငွေသည် အဆိပ် ထိုသို့ သေတ္တာထဲ၌ ထည့်လိုက်သည်က စ၍ ထိုငွေသည် အဆိပ်ပမာ လောင်ပါတော့၏။ ထိုငွေဖြင့် ဆွမ်းဝယ်စားလျှင် အဆိပ်ကိုပင် စားရခြင်း ဖြစ်တော့၏။ “ဘယ့်နှယ်လဲ မိဘတို့ ... ချစ်လှစွာသော သားကို အသိပ်ခပ်၍ သတ်ရာ မရောက်ပါလော” ၊ ထိုမျှလောက် အပြစ်များသောကြောင့်ပင်

ငွေအလှူခံမှုကို အကြောင်းပြု၍ ဒုတိယ သံဂါယနာတင်ရသည်အထိ ရှေးရှေးက ရဟန္တာများ ကြောင့်ကြများတော်မူခဲ့ကြပါသည်။ [အနာဂတ် သာသနာရေးစာအုပ်၌ ဒုတိယသံဂါယနာတင်ခန်းကို ပြန်၍ကြည့်ပါ။] ထို့ကြောင့် သာသနာ့ဝန်ဆောင်တိုက်ကြီး တည်၍ အနာဂတ်သာသနာ ပြုလိုသော ဒါယကာ၊ ဒါယိကာမတို့သည် မိမိတို့လည်း သာသနာ ပြုနည်းကို နားလည်အောင်၊ ကျောင်းတိုက်၏ ဂေါပကအဖွဲ့ကိုလည်း နားလည်သူများ စုပေါင်း၍ ဖွဲ့ထားနိုင်အောင် ကြိုးစားမှသာ ဘုရား အလိုတော်ကျသော သာသနာပြု ဖြစ်နိုင်မည့် အကြောင်းကို ကောင်းကောင်း သတိပြုကြပါလေ။

ပုဂ္ဂိုလ်လေးမျိုး သာသနာပြုမည့် ဆရာဒကာတို့ မုချသိသင့်သော ပုဂ္ဂိုလ်လေးမျိုး ရှိသေး၏။ (၁)ပေးသာ ပေးကောင်း မတောင်းကောင်း၊ (၂)တောင်းသာတောင်းကောင်း မပေးကောင်း၊ (၃) ပေးလည်း ပေးကောင်း တောင်းလည်းတောင်းကောင်း၊ (၄) ပေးလည်း မပေးကောင်း တောင်းလည်း မတောင်းကောင်း ဤသို့ ဆရာ ဒကာ နှစ်ဖက်လုံး သတိထားရမည့် ဒကာ ဒကာမ အမျိုးအစား လေးမျိုးရှိသည်။ ထိုလေးမျိုးတွင်...

ပေးသာ ပေးကောင်း ရဟန်းများက ထမင်း ဆေး စသည်ကို
မတောင်းကောင်း ပေးသာ ပေးကောင်း၍၊ သူတို့ အထံ
မတောင်းကောင်းသော ဒကာ ဒကာမ
ကပ်မျိုး ရှိ၏။ ထို သူမျိုးကား-ပုန်းတောင်း ယာစကာ အဖြစ်ဖြင့်
တောင်းရမ်းလာသူ၊ ရှင်လောင်း၊ မိမိအခိုင်းအစေ ကျောင်းသား၊
ညွှန်သည် အာဂန္တုအဖြစ်ဖြင့် စားနပ်ရိက္ခာမပါဘဲ ကျောင်းသို့ ခေတ္တ

သာသနာပြုဒကာများသိဖွယ်

ရောက်လာသူ၊ ဓားပြ သူပုန်နှင့် အစိုးရတို့တည်း။ သူတို့အား ကျောင်း
 ရောက်လာသောအခါ မိမိပိုင် ဆွမ်း စသည်ကို ပေးကောင်း၏။
 မကျန်းမာလျှင် ဆေးပေးကောင်း၏။ သူပုန် ဓားပြတို့မှာ ဘေးအန္တရာယ်
 ပြုတတ်သောကြောင့် သံဃာပိုင် ပစ္စည်းကိုပင် ပေးကောင်း၏။ ထိုသို့
 ပေးရာ၌ “ငါကပေးလျှင် သူကပစ္စည်း လှူလိမ့်မည်” ဟူသော
 မျှော်လင့်ချက်ကား မရှိစေရ ထိုသူတို့ထံ၌ သူတို့ပိုင်ပစ္စည်းကို (အယုတ်
 သဖြင့် ရေကိုမျှ) မတောင်းကောင်းပါ။ ဤစကားကို ကြည့်၍
 အရပ်ထဲမှ ခေတ္တမျှ ကျောင်းလာသူအား ဆွမ်း စသည်ကို မပေး
 ကောင်း။ လူတချို့က ကျောင်းမှာရှိသော သစ်သီး ပန်း စသည်ကို
 လာ၍ တောင်းတတ်၏။ လူမမာအတွက် ဓာတ်စာ ဖြစ်လျှင်သာ
 အနည်းငယ် ပေးကောင်း၏။ ဓာတ်စာမဟုတ်လျှင် မပေးကောင်း။
 မပေးလျှင် ကျောင်းကို ရန်ရှာမည့်သူကိုကား ခိုးသား ဓားပြလို
 သဘောထား၍ ပေးရပေလိမ့်မည်။ [တတိယပါရာဇိကနှင့် ကုလဒုသန
 သိက္ခာပုဒ်များ၏ အဋ္ဌကထာကို မှီ၍ ရေးသားသည်။]

တောင်းသာတောင်းကောင်း တောင်းသာ တောင်းကောင်း၍ မပေး
 ကောင်းသော ဒကာ ဒကာမတစ်မျိုး
 မပေးကောင်း လည်း ရှိသေး၏။ ထိုသူမျိုးကား
 ဆွေမျိုးတော်စပ်သူ၊ ဆွေမျိုးမတော်သော်လည်း “အလိုရှိရာ တောင်းပါ”
 ဟု ဖိတ်မံထားသူတည်း။ ထိုသူတို့ အထံ၌ ရဟန်းတို့နှင့် အပ်စပ်သော
 ဆွမ်းစသောပစ္စည်းကို တောင်းကောင်း၏။ ရဟန်းက ထမင်းစသည်ကို
 မပေးကောင်း။ [ဆွေမျိုးတော်သူသည် မကျန်းမာလျှင် သူတို့မှာလည်း
 ဆေးမရှိလျှင် မိမိရှိသော ဆေးကို ပေးကောင်း၏။ ဆွေမျိုးမတော်ဘဲ

ဖိတ်မံထားသူကား ကျောင်းအနီးမှာနေ၍ မိမိကို ပြုစုနေသူဖြစ်လျှင်သာ ဝေယျာဝစ္စပြုသူ ဖြစ်၍ ဆွမ်း ဆေးစသည်ကို ပေးကောင်း၏။ အိမ်မှာ နေလျှင် ဘာမျှ မပေးကောင်း။ အိမ်မှာနေခိုက် မကျန်းမာသော်လည်း ဆေးမပေးကောင်း။ ဆေးနည်းကိုမျှ တိုက်ရိုက် မပြောကောင်း။] ဤစကားကို ကြည့်၍ ဆွေမျိုးမဇတော်သော ဒကာ ဒကာမတို့အား ရင်းနှီးကြည်ညိုရုံ ကျောင်းဒကာ ကျောင်းအမ ရဟန်းဒကာ ရှင်အမ ဖြစ်နေရုံမျှဖြင့် ဘာမျှ မတောင်းကောင်းကြောင်း၊ “ကျောင်းဆောက် လိုက်ပါ၊ ရဟန်းဒကာ ရှင်ဒကာ လုပ်ပါ” ဟုလည်း မခိုင်းကောင်း ကြောင်း သတိပြုပါ။ မတောင်းဘဲလည်း ယူသည်ကို ကျေနပ်မည့်သူ ဖြစ်လျှင်ကား “ဝိဿာသဂ္ဂါဟ” ခေါ် အကျွမ်းဝင်သော နည်းဖြင့် ကိုယ်တိုင်လည်း ယူကောင်း၊ တစ်စုံတစ်ယောက်ကို “ယူချေစမ်း” ဟုလည်း ခိုင်းကောင်းပါသည်။

<p>ပေးလည်းပေး တောင်းလည်းတောင်း</p>	<p>ပေးလည်းပေးကောင်း တောင်းလည်း တောင်းကောင်းသော ဒကာ ဒကာမ တစ်မျိုးလည်း ရှိ၏။ ထိုသူမျိုးကား</p>
--	--

မိဘတည်း။ [မိမိတို့ ရဟန်း သာမဏေ အချင်းချင်းလည်း ပေးကောင်း တောင်းကောင်း၏။] မိဘတို့သည် သားရဟန်းအထံမှ ဘာပစ္စည်းမဆို (သားရဟန်းပိုင် မှန်လျှင်) တောင်းကောင်း၏။ သားရဟန်းကလည်း ပေးကောင်း၏။ သို့သော် သာသနာတော်နှင့် ဆိုင်ရာဝယ် အလွန် ရင်းနှီးသော သာသနာ့ဒါယာဒ (သာသနာ့ဆွေမျိုး ဖြစ်နေကြသော) မယ်တော် ခမည်းတော်တို့သည် မိမိမှာ စားရေးသောက်ရေး ပြည့်စုံ

နေပါလျှင် မိမိကသာ လှူဖို့ သင့်၏။ အခြားသူတို့က သဒ္ဓါတရားဖြင့် လှူထားသော ပစ္စည်းကို မတတ်သာလှမှ ယူသင့်၏။ သားရဟန်း ကလည်း အခြားသူတို့က သဒ္ဓါတရားဖြင့် လှူထားသောပစ္စည်းကို မိဘပင် ဖြစ်သော်လည်း စားရုံ သောက်ရုံထက် ပို၍ စီးပွားဖြစ် မပေးသင့်ပါ။

မပေးကောင်း

ပေးလည်း မပေးကောင်း၊ တောင်းလည်း

မတောင်းကောင်း

မတောင်းကောင်းသော ဒကာ ဒကာမ

တစ်မျိုးရှိ၏။ ထိုသူကား... ဆွေမျိုးလည်း

မတော်၊ ဖိတ်မိထားသူလည်း မဟုတ်၊ သူတောင်းစားလည်း မဟုတ်၊ ရိက္ခာမပါဘဲ ကျောင်းသို့ ရောက်လာသော ဧည့်သည်၊ သူခိုး စားပြု၊ အစိုးရ စသူလည်း မဟုတ်သော ရိုးရိုးဒကာ ဒကာမတည်း။ ထို့ကြောင့် ထိုကဲ့သို့ ဒကာ ဒကာမတို့ထံမှ တစ်စုံတစ်ရာ အပ်သောပစ္စည်းကို အလိုရှိပါလျှင် ဆွမ်းရပ်သကဲ့သို့ သူတို့အနီးသို့ (အိမ်သို့) သွား၍ ရပ်ရသည်။ “ဘာအလိုရှိပါတုန်း” ဟု မေးမှ အလိုရှိတာကို ပြောနိုင် သည်။ “မတတ်နိုင်သေးပါ” ဟု လျှောက်လျှင် ထပ်၍ တရားစကား ပြောမနေရ။ တရားစကားပြောမှ ရလျှင် ထိုပစ္စည်း မအပ်တော့။ [ဤစကားကို ကြည့်၍ “ယခုခေတ် အချို့ကိုယ်တော်များသည် အိမ်ပေါ်တက်ထိုင်၍လည်းကောင်း၊ ကျောင်းသို့ ရောက်လာသောအခါ၌ လည်းကောင်း “ဘာလှူပါ၊ ညာလှူပါ” ဟု အလှူခံကြခြင်းကား ဝိနည်းတော်နှင့် မညီ၊ ထိုသို့ ပြော၍ လှူအပ်သော ပစ္စည်းသည် ရဟန်း သာမဏေ အားလုံးပင် မသုံးစွဲအပ်” ဟု မှတ်ပါ။]

ဘုန်းကံရှိသူမှ
သာသနာပြုနိုင်

ဘုရားလက်ထက်တော်မှ စ၍ သာသနာပြုကြ
သော ဆရာ ဒကာတို့သည် ဘုန်းထူးကံထူး
ပါလာကြသူများချည်း ဖြစ်ကြ၏။ အရှင်မဟာ

ကဿပ, အရှင်မဟာယသ, အရှင်မောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿ, အရှင်မဟိန္ဒ
နှင့် အရှင်အရဟံ စသော ရှေးရှေးမထေရ်ကြီးများ, မင်းတုန်းမင်း
လက်ထက်တိုင်အောင် ဆရာတော်ကြီးများသည် သာသနာပြုဖို့ရန်
ဘုန်းထူးပါရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်များချည်း ဖြစ်ကြပါသည်။ ဗိမ္ဗိသာရ,
အနာထပိဏ်, ဝိသာခါ, အသောကမဟာရာဇာ, ဒေဝါနံပိယတိဿ,
ဒုဋ္ဌဂါမဏိ, အနော်ရထာ, မင်းတုန်းမင်းစသော သာသနာပြု ဒါယကာ
ဒါယိကာမတို့လည်း ဘုန်းထူး ကံထူးပါလာသူများပင် ဖြစ်ကြပေသည်။

မှန်၏။ သာသနာပြုခြင်းကိစ္စသည် ပစ္စည်းဥစ္စာ ပြည့်စုံရုံ၊ တန်ခိုး
အာဏာ ရှိရုံမျှဖြင့် ပြီးနိုင်သောကိစ္စ မဟုတ်ပါ။ ပစ္စည်းဥစ္စာလည်း
ပြည့်စုံ၊ သဒ္ဓါတရားလည်း ပြည့်စုံ၊ သာသနာတိုးတက်စေလိုသော
ဆန္ဒနှင့် ဆရာဘက်၌ သီလ သမာဓိ ပညာ ဤအားလုံး စုံသည်ပြင်၊
သာသနာပြုနိုင်လောက်သော ရှေးဘုန်း ရှေးကံလည်း ပါရှိဦးမှ
အထမြောက်နိုင်သောကိစ္စ ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် “မိမိတို့မှာ
ရှေးဘုန်း ရှေးကံ မည်မျှလောက် ပါရှိသည်”ဟု ခန့်မှန်းနိုင်ဖို့ရန်
သာသနာပြုကိစ္စတည်းဟူသော မှတ်ကျောက်တွင် မှတ်တင်၍
ကြည့်ကြပါလော့။ သာသနာပြုကိစ္စ အထမြောက်လျှင်လည်း
မိမိကိုယ်ကို ပါရမီ ပါလာသော ပုဂ္ဂိုလ်ဟု ဝမ်းမြောက်ပါလော့။

၁၂။ သံဃာတော်များအား လျှောက်ထားခန်း

သာသနာကို
အထင်မကြီးပါ

ရှေးမြန်မာမင်းများ လက်ထက်က သာသနာကို အထင်ကြီးကြသော်လည်း ယခုကား အထင်မကြီးတော့ပါ။ တစ်နည်းအားဖြင့် ရဟန်း သာမဏေများမှာ ဂုဏ်မရှိတော့ပါ။ ဘာကြောင့် ထိုသို့ ရှေးနှင့်ယခု ကွဲပြားရသနည်း?... မြန်မာမင်းများ ခေတ်ဝယ် ဘုန်းတော်ကြီးများ၏ အရိပ်အာဝါသ၌ ဘုန်းတော်ကြီးများ အထံမှ လူရာဝင်အောင် ပညာ သင်ကြရ၏။ ရပ်ရွာ လူကြီးလူကောင်း နေရှင်ဟူသမျှ ဘုန်းကြီးကျောင်း ထွက်များချည်း ဖြစ်ကြ၏။ နေပြည်တော် များကြီးမတ်ကြီးများနှင့်တကွ ရှင်ဘုရင့်သားတော် (ရှင်ဘုရင်ပါ) ဘုန်းကြီးကျောင်းသား ဖြစ်ကြ၏။ ယခုသော်ကား ကျေးရွာအမတ်တွေပင် ဘုန်းကြီးကျောင်းထွက် မဟုတ် သူက များ၏။ ဝန်ကြီး ဝန်ကလေးဆိုသူတို့မှာ သာ၍ ဘုန်းကြီးကျောင်း နှင့် ဝေးခဲ့ပေလိမ့်မည်။ ထို့ကြောင့် ရဟန်း သာမဏေများကို အထင်မကြီးနိုင်ရုံမက၊ ရှိနေသေးသော ကျောင်းသားအကြွင်းအကျန် ကလေးများကိုပင် “ဘုန်းကြီးကျောင်းသား သူတောင်းစား”ဟု အဆိုခံ နေရပြီ မဟုတ်ပါလော။ [အနာဂတ်သာသနာရေးစာအုပ်၌လည်း အထင်သေးခံရပုံကို အကျယ် ပြခဲ့ပါပြီ။]

သာသနာကို
မြှင့်တင်ကြပါ

သာသနာနှင့် ဆိုင်ရာ ကျောင်းသား သူငယ် သာမဏေ ရဟန်းတော်များ၏ အရည်အချင်း မြင့်လာအောင် ကြိုးစားခြင်းသည် သာသနာ တော်ကို မြှင့်တင်ရာရောက်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ရွာသားကလေးများ အပေါ်၌ ဆရာလုပ်မည့် ပုဂ္ဂိုလ်တိုင်း မြင့်နေဖို့က ပထမ လိုပါသည်။

“မြင့်”ဆိုသည်မှာ “ပါသာဒိကေန သမ္မာဒေဝ” ဟု ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာက မိန့်တော်မူသည့်အတိုင်း မိမိတို့ ရဟန်းသံဃာချင်းနှင့် လူဒါယကာ ဒါယိကာမတို့၏ ကြည်ညိုဖွယ်ကို ဆောင်နိုင်သော ကိုယ် နှုတ် စိတ် များပင်တည်း။ ထို့ကြောင့် ကိုယ်အနေအထား အသွား အလာ ဝတ်ပုံ စားပုံ နေပုံ ထိုင်ပုံ ပြောပုံ ဆိုပုံနှင့်တကွ ယဉ်ကျေးသော စကားအသုံးအနှုန်း၊ စိတ်နေစိတ်ထား ကောင်းစွာထားမှု အစုစုကို ပထမဆုံး ပြုပြင်ရပါလိမ့်မည်။ ထိုသို့ ပြုပြင်ရင်းပင် ကလေးသူငယ် များကို လူရာဝင်စေနိုင်သော အတတ်ပညာများကို ပိဋကတ်ကျမ်းစာ နှင့်အတူ သင်ယူကြရပါမည်။ ထိုသို့ ဆရာလုပ်မည့်ပုဂ္ဂိုလ်က မြင့်ပြီးမှ သာ မိမိ၏ တပည့်သူငယ်များကို အဆင့်အတန်းမြင့်အောင် သင်ပြ ပေးနိုင်ပါလိမ့်မည်။ ဤသို့ မိမိလည်းမြင့်အောင်၊ မိမိ၏ရပ်ရွာသူငယ်များ ရပ်သူရွာသားတို့လည်း မြင့်အောင် ပြုပြင် သင်ပြခြင်းသည် သာသနာ တော်ကို လေးစားနိုင်လောက်သော နည်းဖြစ်၍ သာသနာတော်ကို မြှင့်တင်ရာ ရောက်ပါသည်။

ကျောင်းတိုက်များ ထိုပြခဲ့သည့်အတိုင်း စနစ်တကျ သင်ပြသော ကျောင်းတိုက်ကြီးတွေ လိုနေပါသည်။ ထို ကျောင်းတိုက်မျိုး ဖြစ်ဖို့ရန် လက်ရှိကျောင်းတိုက်များကို ပြုပြင်နိုင်လျှင် စရိတ်ကုန် သက်သာဖွယ် ရှိပါသည်။ မပြုပြင်နိုင်လျှင်လည်း အသစ် တီထွင်သင့်ပါသည်။ ထိုသို့ အများအပြား မဖြစ်နိုင်သေးမီ အထက် နိုင်ငံနှင့် အောက်နိုင်ငံအတွက် စည်းကမ်းတကျ သင်ပြဖို့ရန် သာသနာ့ ဝန်ဆောင် ကျောင်းတိုက်နှစ်တိုက်မျှ ပထမဆုံး စတင်ထိုက်ပါသည်။

ထိုကျောင်းတိုက်ကြီးများ၌ အသားကျအောင် သင်ယူပြီးသောအခါ မိမိနေရာသို့ ပြန်၍ ကျေးရွာ၏ အားကိုးရာ သာသနာ မြှင့်ပေးနိုင်သော ကျောင်း၊ ကျောင်းတိုက်ဖြစ်အောင် ကိုယ်စီကိုယ်င ကြိုးစားကြလျှင် (၁၀)နှစ်လောက်အတွင်းမှာ သာသနာရေး ဘာသာရေး တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ပြောင်းလဲသွားစရာ ရှိပါသည်။ ထိုသို့ ပြောင်းလဲအောင် ကြိုးစား နိုင်မှလည်း ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ သာသနာ့ဝန်ကို အားသွန်ကြိုးပမ်း ထမ်းရာ ရောက်ပါလိမ့်မည်။ [ဤသို့ မပြုပြင်နိုင်လျှင်ကား အနာဂတ်ဆယ်နှစ် အတွင်းမှာ သာသနာ့ အခြေအနေ ယခုထက်ပင် နိမ့်ကျသွားစရာ ရှိပါတော့သည်။]

နှစ်တိုနှစ်ရှည် စီမံကိန်း

ဝန်ဆောင်ကျောင်းတိုက်ကြီး တည်ပြီးသောအခါ ထိုကျောင်းတိုက်၌ “နှစ်တိုသင်နည်း၊ နှစ်ရှည် သင်နည်း” ဟု နှစ်မျိုးထားဖို့ လိုပါလိမ့်မည်။ နှစ်တို

သင်နည်း ဟူသည်ကား—ကျေးရွာကျောင်းများမှ ရွေးချယ်၍ လွှတ်လိုက် သော သို့မဟုတ် မိမိဘာသာ ရွာသားတို့ကို မြှင့်တင်ဖို့ရန် ဆန္ဒ ရှိသော လက်ရှိကျောင်းဘုန်းကြီး ငယ်ငယ်ဖြစ်စေ၊ ဘုန်းတော်ကြီးမှ အထူးစေလွှတ်လိုက်သော တပည့် ရဟန်းတော်ဖြစ်စေ ရောက်လာ သောအခါ နှစ်တိုသင်နည်းဖြင့် ကလေးများသင်ပြရန် စာနှင့်တကွ ကိုယ် နှုတ် စိတ်များကို အထူးပြုပြင်သော သင်နည်း ဖြစ်ပါသည်။ “နှစ်ရှည်သင်နည်း” ဟူသည် သာမဏေငယ်ဘဝမှ စ၍ တစ်နှစ် တစ်တန်း တက်နည်းဖြင့် ပိဋကတ်သင်ရင်း ဂဏန်းသင်ချာစသော (နောင်ခါကလေးများ သင်ပြရန်) စာများကို သင်ပေးခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ နှစ်တိုသင်နည်း၌ (၆)လ၊ သို့မဟုတ် (၁)နှစ် (၂)နှစ်ခန့် သင်ရလျှင်

မူလတန်းလောက်ကို ပြနိုင်စရာ ရှိပါသည်။ နှစ်ရှည်သင်နည်း၌ကား ယခုခေတ်သင်နည်းတွင် တစ်နှစ် တစ်တန်း မှန်မှန်တက်ခြင်း၊ ကလေးများ သင်ပြဖို့ ဘာသာရပ်များ ပါဝင်စေခြင်းသာ ထူးပါသည်။

စီမံကိန်းနှစ်မျိုး၏ အကျိုးရ နှစ်တိုစီမံကိန်း အထမြောက်ပါမူ ကျေးရွာကျောင်း များ၌ ဘုန်းကြီးကျောင်းသား မရှိသေးလျှင် ရှိလာ စေခြင်း၊ နဂိုရှိပြီးကိုလည်း မြန်မြန် ပြုပြင်သင်ကြား ရခြင်းအကျိုး ရနိုင်ပါသည်။ နှစ်ရှည်စီမံကိန်းကား ယခုသင်နည်းကို တိုးတက် စည်းကမ်းကျစေခြင်းသာ ဖြစ်၍ ဆရာလုံလောက်ပါမူ အထ မမြောက်စရာ မရှိပါ။ အထမြောက်လျှင်လည်း တန်းကုန်အောင် မလိုက်နိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ်များသည် ကျေးရွာ မြို့ငယ်၌ ဘုန်းတော်ကြီး များအဖြစ်ဖြင့် အမျိုးဘာသာ သာသနာ့ဝန်ကို ဆောင်နိုင်ပါသည်။ တန်းကုန်လိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်များသည် သာသနာ့ဝန်ကို စာပေပရိယတ် ဖြင့်ဖြစ်စေ၊ အကျင့်ပဋိပတ်ဖြင့်ဖြစ်စေ ထမ်းဆောင်နိုင်ကြပါသည်။ စာပေပရိယတ်ဖြင့် ထမ်းဆောင်နိုင်လျှင်လည်း မိမိတို့နေရာ မြို့နယ်တွင် အမျိုးဘာသာ သာသနာ တိုးတက်စေနိုင်မည့် ကျောင်းများဖြစ်အောင် ကျောင်းဟောင်း တိုက်ဟောင်းများကို ပြုပြင်၍ဖြစ်စေ၊ ကျောင်းသစ် တိုက်သစ်တည်၍ဖြစ်စေ ရွက်ဆောင်နိုင်ပါသည်။ အကျင့်ပဋိပတ်ဖြင့် ထမ်းဆောင်ပါမူ တစ်ပါးတည်း နေ၍ (ရပ်ရွာ၏ သုခဒုက္ခကို လျစ်လျူ ရှုကာ) အေးဆေးစွာ နေနိုင်ပါသည်။ သို့မဟုတ် မဟာဂန္ဓာရုံဆရာတော် ကြီးများခေတ်ကကဲ့သို့ ပဋိပတ်ရဟန်းတော်များချည်းသက်သက် (လူတို့နှင့် မရောယှက်ဘဲ) အေးဆေးစွာ နေနိုင်ပါသည်။ ထိုကမ္မဋ္ဌာန်း ကျောင်းတိုက်၌ လူဝတ်ကြောင်တို့ကား ခေတ္တခဏ တရားယူ၍ သင့်တော်သော နေရာ၌ သီးခြား နေသင့်ကြပါသည်။

ဖြစ်နိုင်ပါ့မလား? ယခု ညွှန်ပြခဲ့သော အစီအစဉ်ကို လူ ရှင်များက “ဖြစ်နိုင်ပါ့မလား?” ဟု မေးစရာ ရှိပါသည်။ အဖြေမှန်ကတော့-ဒကာ ဒကာမတို့ဘက်က သာသနာပြုလိုသော ဆန္ဒ၊ ရဟန်း သံဃာတော်များဘက်က သာသနာ့တာဝန် အားသွန်ကြိုးပမ်း ထမ်းလိုသော ဆန္ဒ မရှိကြလျှင် အများထင်သည့်အတိုင်း ယခု ညွှန်ပြခဲ့သော အစီအစဉ်များ ဖြစ်နိုင်စရာ မရှိပါ။ နှစ်ဖက်လုံး ဆန္ဒထက်သန်မှသာ ဖြစ်နိုင်စရာ ရှိပါသည်။ မိမိသည် လွတ်လပ်ရေး ရတော့မည်ဟု ကြွေးကြော်နေတုန်းအချိန်ကပင် “လွတ်လပ်ရေးရလျှင် တိုင်းပြည်ခေါင်းဆောင်များ အကူအညီဖြင့် သာသနာရေးကို တိုင်းပြည် အကျိုးရှိအောင် သံဃာတော်များက ပြုပြင်မှ တော်မည်”ဟု ကြံစည်ကာ အနာဂတ်သာသနာရေးကျမ်းစာကို ရေးသားခဲ့ပါသည်။ ထို့နောက် လွတ်လပ်ရေးရသောအခါ တိုင်းပြည်က ပြုပြင်ရေးအလုပ်ကို လုပ်ရမည့်အစား ဖျက်ဆီးရေးအလုပ်ကို ကြိုးစားကြသောကြောင့် “မိမိ စီစဉ်သော သာသနာရေးအလုပ်ကို မိမိပင် အားထုတ်မည်၊ အားထုတ်၍ မဖြစ်လျှင် စာရေး၍ အေးအေးနေမည်”ဟု အဓိဋ္ဌာန်ပြုကာ မိမိနေရာ ဌာနကို ပြုပြင်ခဲ့ပါသည်။ ပြုပြင်သလောက်လည်း ခေတ်အလိုက် ကျေနပ်သူတွေ အတော်များလာသောကြောင့် ဤနည်းအတိုင်းသာ များစွာသော ဆရာ ဒကာတို့ ပြုပြင်ကြလျှင် ရဟန်း ရှင် လူ သူတော်ကောင်း အများ၏ အားပေးမှုဖြင့် အရပ်တိုင်း မှာလည်း အရေးပါ၍ အရာရောက်သောသာသနာ ဖြစ်လောက်စရာ ရှိသည်ဟု ယူဆလျက် တိုးတက်၍ ပြုပြင်ရေးကို အများအတွက် စိတ်ဝင်စားခဲ့ပါသည်။

မိမိကျောင်းတိုက် ပြုပြင်ပုံ

- ၁။ မိမိ၏ ကျောင်းတိုက်ဝယ် ဆရာ မိဘစသော ရင်းရင်းနှီးနှီး ပုဂ္ဂိုလ်တို့က လိုက်ပို့ အပ်နှံသူကိုသာ၊ သို့မဟုတ် ကျောင်း တွင်း၌ နဂိုက သိပြီးသော အာမခံ ရှိသူကိုသာ လက်ခံပါ သည်။ အများအားဖြင့် ပြောဆို ပြုပြင်၍ ရလောက်သော သာမဏေငယ်များကိုသာ လွယ်လွယ်ကူကူ လက်ခံပါသည်။
- ၂။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ သပိတ် သင်္ကန်းစသော အသုံးအဆောင်များကို ဝိနည်းတော်နှင့် အညီဖြစ်အောင် သာမန်မျှသာ ရှေးက သတိပေးခဲ့သော်လည်း တိုးချဲ့ ပြုပြင်လိုသော ယခုအချိန်မှာ (ဂဏန်းသင်္ချာ ဘာသန္တရတို့ကို တွဲဖက်သင်ရမည် ဖြစ်သော ကြောင့်) သာ၍ တင်းကြပ်စွာ စိစစ်နေပါသည်။ [ဝိနည်းနှင့် မအပ်အောင် ကိုယ်တိုင် ဝယ်လာသော ပစ္စည်းတစ်ခုသည် ကိုင်တိုင်း ကိုင်တိုင်း အာပတ်တစ်ခု ထပ်၍ သင့်ပါသည်။]
- ၃။ အာမခံပုဂ္ဂိုလ်သည် ရောက်ခါစပုဂ္ဂိုလ်၏ သင်္ကန်းကို အရောင် ရင့်အောင် ဆိုးပေးရပါသည်။ သင်္ကန်းဝတ်ပုံ၊ စားပုံ၊ ဆရာသမား ဆည်းကပ်ပုံ၊ ကိုယ့်ထက် ကြီးသူကို ရိုသေ လေးစားရပုံ၊ စကားပြောပုံ၊ သင်္ကန်းရုံပုံ၊ ဆွမ်းခံသွားပုံ၊ စာအံပုံနှင့်တကွ အယုတ်ဆုံး ကုဋိတက်ပုံကိုပါ တာဝန်ယူ၍ သင်ပြရပါသည်။ [ဤတိုက်၌ ကုဋိ (ကျင်ကြီးအိမ်) ဝယ် ကနုတံခေါ် တုတ်တံ မရှိပါ။ ဆပ်ပြာနှင့် ရေကိုသာ များများ သုံးရပါသည်။]

သံဃာတော်များအား လျှောက်ထားခန်း ၁၂၉

၄။ အာမခံပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိတာဝန်ရှိသူ၏ ကျန်းမာရေးနှင့် စာသင်ရေးကို အထူးတာဝန်ယူရပါသည်။ [မိမိ စာချပေးနိုင်လျှင် စာချပေး၍၊ စာမချနိုင်လျှင် စာချပေးမည့်ပုဂ္ဂိုလ်အထံ လိုက်နာဖို့ ညွှန်ပြသောအားဖြင့် စာသင်မှုကို တာဝန်ယူရပါသည်။]

၅။ ခရီးသွားသောအခါ သင်္ကန်းရုံဖို့၊ သပိတ်ယူသွားဖို့၊ ငွေမကိုင်ဖို့ သတိပေးပါသည်။ သို့သော် ပင်ကို သဒ္ဓါတရားကောင်းသူတချို့သာ သတိပေးတိုင်း ပြုကျင့်၍ သဒ္ဓါတရားနည်းသော စာသင်သားတို့ကား မျက်ကွယ်ရောက်လျှင် ထိုအတိုင်း မပြုကျင့်ကြပါ။

၆။ ပွဲကြည့်ခြင်း၊ ကျောင်းတွင်း၌လည်းကောင်း၊ ကပ္ပိယ ရနိုင်ပါလျက် ကျောင်းပြင်၌လည်းကောင်း ငွေကိုင်ခြင်းသည် တိုက်မှ နှင်ထုတ်နိုင်သော အပြစ်များ ဖြစ်ပါသည်။ [တစ်ရံတစ်ခါ ကပ္ပိယ မရနိုင်၍ ခရီးသွားရင်း ငွေကိုင်ခြင်းကို ဝိနည်းက ပညတ်ထားသော်လည်း နှင်၍ မထုတ်နိုင်သည်မှာ ငွေမကိုင်သည့် ပုဂ္ဂိုလ်က နည်းပါးသေးခြင်းကြောင့် ဖြစ်၏။

၇။ မိမိ၏ အိပ်ရာ နေရာ အဝတ် သင်္ကန်းများကို သန့်ရှင်းစွာ ထား၍ မိမိတို့နေရာ ကျောင်း၏ အနီးဥပစာကိုလည်း ထိုက်တန်သမျှ သန့်ရှင်းစေရပါသည်။ ဥပုသ်နေ့မတိုင်မီ အဖိတ်နေ့၌ မိမိနေရာကျောင်းကို အထူးသန့်ရှင်းစေ၍ ဥပုသ်နေ့၌ နံနက်ဆွမ်း စားအပြီးတွင် (ဆောင်းအခါမဟုတ်လျှင်) တစ်တိုက်လုံး ရေဖျန်း၍ တံမြက်လှည်းရပါသည်။

၂၅၀

၈။ ညဉ့်အခါ နေဝင်သာသာအချိန်၌ ဘုရားဝတ်တက်ကြပါသည်။ (ဘုရားရှေ့တော်၌ ဘုရားရှိခိုး၊ သုတ္တန်ပါဠိတော်၊ ပါတိမောက်၊ ပရိတ်စသည်တို့ကို အလှည့်ကျ ရွတ်ခြင်းကို ဆိုသည်။ ထို့နောက် စာပြန်ကြ၊ ညဝါ ချတန် ချကြသည်။ (၈)နာရီ ခွဲလောက်အချိန်၌ တုံးကလေးခေါက်၍ စာအံတိတ်စေပြီးလျှင် ပစ္စဝေက္ခဏာဆင်ခြင်မှု၊ မေတ္တာပွားမှု၊ ဗုဒ္ဓါနုဿတိပွားမှု စသော အလိုရှိရာပွားမှုကို နာရီဝက်ခန့် ပြုကြရပါသည်။ [သဒ္ဓါတရားရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်များ မှန်မှန်ပြုကြ၍ အချောင်သမား တို့ကား ပြုကြမည် မဟုတ်ပါ။ သို့ရာတွင် စကားမပြောရ၊ တိတ်ဆိတ်စွာ နေကြရပါသည်။] ထို့နောက် (၉)နာရီလောက် တုံးကလေးခေါက်၍ အညောင်းအညာ ဖြေပြီးလျှင် အိပ်ရာ ဝင်ကြရပါသည်။ နောက်ထပ် စာမအံရပါ။

၉။ နံနက်စောစော တုံကြီးခေါက်လျှင် (အလွန်ငယ်သူမှတစ်ပါး ကျန်းမာလျှင်) အားလုံး ထကြရ၏။ ထပြီးလျှင် (လေထမည် စိုးသောကြောင့် စုပေါင်း၍ ဘုရားရှိခိုးမှု မပြုဘဲ) ပစ္စဝေက္ခဏာ ဆင်ခြင်မှု၊ မေတ္တာ၊ ဗုဒ္ဓါနုဿတိ စသည် ပွားများမှုကို (မအိပ်မီ အတိုင်း) ပြုကြရပါသည်။

၁၀။ အရုဏ်တက်သောအခါ သံချောင်းခေါက်၍ နံနက်ဆွမ်း စားကြပါသည်။ ထို့နောက် တုံးကလေးခေါက်၍ တစ်နေရာ၌ အားလုံးစုပြီးသောအခါ (စာမြင်ရလောက်အောင်) မလင်းသေးခင် မိမိအနားမှာ တရားစာကို ခေတ္တရွတ်၍ တစ်ရံတစ်ခါ

ငယ်ရွယ်သူများအတွက် စာကို အနည်းငယ် ပြောပါသည်။ တစ်ရံတစ်ခါ ကျောင်းနှင့်စပ်၍ သတိပေးစရာ၊ အပြစ်တင်စရာ၊ ချို့ယွင်းချက် စသည်များကို ပြောပါသည်။ ထို့နောက် စာမြင်ရသောအခါ ငယ်ရွယ်သူများ ဘုရားရှေ့တော်သွား၍ စာရွတ်ကြ၊ ကျောင်းပတ်ဝန်းကျင် သန့်ရှင်းနေကြစဉ် စာအထက်တန်း ရောက်သူများအား စာချပါသည်။

၁၁။ ထိုသို့ စာချပြီးချိန်နှင့် နေ့စာအတွက် ဆွမ်းခံချိန်သည် အံ့ကိုက် ကျစေမြဲ ဖြစ်သည်။ ဆွမ်းခံချိန်မှ စ၍ မိမိသည် စာရေးစာပြင်မှုကို ပြုမြဲ ဖြစ်၏။ ဆွမ်းခံပြန်လာသောအခါ စာချဘုန်းကြီးများ စာချကြ၏။ နှစ်ကြိမ်လောက် စာချပြီးသောအခါ နေ့ဆွမ်းစားချိန်နှင့် နီးကပ်သွားလေသည်။ ဆွမ်းစားသောအခါ တစ်တိုက်လုံး စု၍ ဆွမ်းစာကျောင်း၌ စားကြပါသည်။ [အဖိတ်နေ့ နေ့တစ်ဝက်နှင့် ဥပုသ်နေ့၌ အဝတ်ဖွပ်၊ ဦးခေါင်းရိတ်၊ သင်္ကန်းဆိုး ကိစ္စများကြောင့် စာချ-စာတက်ကိစ္စများကို ရပ်နားစေပါသည်။]

၁၂။ ထိုသံဃာများသည် ပဲပြုတ်၊ ချဉ်ပေါင်ဟင်းချိုးစုံဖြင့် နေ့စဉ် နံနက်ဆွမ်း စားကြ၏။ [ဆွမ်းကို ရှင်သာမဏေကြီးများ ချက်၍၊ ဟင်းကို တာဝန်ရှိသော ဥပါသိကာမ သီလရှင်တို့ ချက်ကြ၏။ နေ့ဆွမ်းအတွက်လည်း သင့်လျော်သော ဟင်းနှစ်ခွက်ကို ချက်ပေးကြရ၏။ နေ့ဆွမ်းစားသောအခါ သာမဏေများ ကျိုပေးသော လက်ဖက်ရည်ကိုလည်း သောက်ကြရ၏။

ညနေတိုင်းပင် နွေအခါ မန်ကျည်းဖျော်ရည်၊ ဆောင်းအခါ
မိုးအခါတို့၌ ထန်းလျက်ရည်ကို သုံးဆောင်ကြရ၏။ မကျန်းမာ
သောအခါ ကော်ဖီ၊ မုန့်ကျွတ်၊ ရှုလပတ်ရည်၊ ဂလူးကိုစ်
စသည်များကို ဆေးဆရာ၏ ညွှန်ကြားချက်အတိုင်း ရရှိကြ
ပါသည်။]

၁၃။ ယခုအခါ တာဝန်ပေါ့သည်ထက် ပေါ့သောနည်းကို စမ်းသပ်
နေပါသည်။ နံနက်ဆွမ်းစားချိန်ဝယ် တစ်ချို့ကိုယ်တော်များကို
ယာဂပျစ်ပျစ် သောက်စေ၍ ဆွမ်းခံပြန်သောအခါ (ရေချိုးလို
လျှင် ချိုး၍) ဆာသောအချိန်ကျမှ ဆွမ်းစားစေသောနည်း
ဖြစ်ပါသည်။ ဆွမ်းပွဲနှင့် မစားရ။ တစ်ပါးချင်း စီတန်း၍
စားရပါသည်။ မျှတအောင်လည်း ကျောင်းဟင်းနှစ်ခွက်နှင့်
လက်ဖက်ရည် ရပါသေးသည်။ ဤနည်းအားဖြင့် ကျန်းမာရေး
လည်း ပို၍ ရမည်ဟု မျှော်လင့်ပါသည်။

မှတ်ချက်။ ။ ဤ (၁၃)နံပါတ် ဆွမ်းစားနည်းသည် ဘုရား
လက်ထက်တော်က နည်းလည်း ဖြစ်ပါသည်။ ထိုခေတ်က တချို့က
ယာဂပင် မသောက်ကြပါ။ မဟာဂန္ဓာရုံဆရာတော်ဘုရားလက်ထက်က
ယောဂီရဟန်းတော်များလည်း ဤနည်းအတိုင်း ဆွမ်းဘုဉ်းပေးကြ
ပါသည်။ [သို့သော် ညနေ ဆာတတ်သောပုဂ္ဂိုလ်များအတွက် တာဝန်
လေးမည် စိုး၍ မဆာတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်များသာ ဤနည်းအတိုင်း
စားကြဖို့ရန် ညွှန်ပြထားပါသည်။]

လစဉ်စရိတ် သံဃာများအတွက် ထိုကဲ့သို့ တာဝန်ဆောင်ရသော ကြောင့် လစဉ်ကုန်ကျသော ဆန် ဆီ စသည်တို့၏ တန်ဖိုးမှာ မနည်းလှပါ။ တစ်ခါတုန်းက တံတားဦးမြို့မှ ဒေါ်မြမေ ဆိုသူက “တစ်လအတွက် ကုန်ကျသောပစ္စည်းများကို လှူလိုပါသည်” ဟု လျှောက်၏။ အကုန်အကျ များလွန်းမည် စိုး၍ “တစ်လအတွက် မဟုတ်ဘဲ လှူလိုသလောက် လှူပါလား” ဟု ပြောသော်လည်း တစ်လအတွက် လှူလိုပါသည်ဟု ထပ်၍ လျှောက်သောကြောင့် နဝကမ္မ ထိန်းသိမ်းနေသော (မြေစာရင်းအင်စပိတ် ပင်စင်စား) ဥပါသကာကြီး အား အတိအကျ မဟုတ်ဘဲ ခပ်လျှော့လျှော့ တွက်ပေးလိုက်ပါဟု ပြောရပါသည်။

ထိုဥပါသကာကြီးကလည်း လျှော့လျှော့ပေါ့ပေါ့ တွက်ပေးရာ သံဃာတစ်ရာရှိခိုက် ဆန်(၆)အိတ်၊ ဆီ(၄)ပုံး၊ ပဲ(၂)အိတ် စသည်ဖြင့် ငါးပိ ငံပြာရည်၊ နေ့စဉ် ဟင်းသီး ဟင်းရွက် ထင်း ရေနှင့် ချွေချွေ တာတာ ထွန်းရသော မီးစသည်များအတွက် ကုန်ကျစရိတ်ကို တွက်၍ “ကိုးရာကျော်” စာရင်းပြလိုက်ပါသည်။ [ထိုစာရင်း၌ ကော်ဖီစသည် မပါသေး။ တစ်ရံတစ်ခါ ကုန်ကျသော ရေနံသုတ်၊ ဆေးသုတ်၊ ကျောင်းပြုပြင်မှုများလည်း မပါသေး။ သို့ပါလျက် အတိအကျတွက်လျှင် သံဃာတစ်ရာရှိခိုက်၌ လစဉ် တစ်ထောင်ကျော်အောက် လျော့မည် မဟုတ်ပါ။ ဤစာအုပ်ရိုက်နေချိန် ဝါဆိုဦး၌ သံဃာ တစ်ရာလေးဆယ် ကျော် ရှိနေပါပြီ။]

တစ်နိုင်ငံလုံး ခန့်မှန်းဖွယ် သံဃာတစ်ရာအတွက် ကျောင်း-သင်္ကန်း မပါသေးဘဲ စားသောက်ရေးပင် ကျောင်းက ကုန်ကျသလောက်၊ နေ့ဆွမ်းလောင်းလှူရသော အရပ်ထဲမှလည်း ထိုမျှ နီးနီး ကုန်ကျစရာ ရှိပါသည်။ ဤတွက်ကိန်းသည် အသက်သာဆုံး တွက်ကိန်းသာ ဖြစ်ပါသည်။ ဆရာသမား တာဝန်မယူဘဲ ကိုယ့်တာဝန် ကိုယ်ထမ်းရသော တိုက်တာများ၌ စာသင်သားများမှာလည်း ရပ်ရွာ မိဖတို့က စားသောက်ရေးအတွက် အလားတူ ထောက်ပံ့မှုကို ပြုကြရ ပေမည်။ သို့ဖြစ်လျှင် သံဃာတော် ငါးသောင်းကျော်လောက် ရှိရာ သော ဤ မြန်မာနိုင်ငံဝယ် သံဃာတော်များအတွက် လစဉ် ကုန်ကျ စရိတ် မည်မျှရှိမည်ကို ခန့်မှန်းနိုင်လောက်ပါသည်။

အကျိုးမရလျှင် လောက၌ ကြီးလေးစွာ ထမ်းဆောင်နေရသော ဖယ်ချခံရမည် တာဝန်တစ်ရပ်ကို “ထိုတာဝန်မှ မည်မျှလောက် အကျိုးပြန်၍ ရသလဲ” ဟု စဉ်းစားမြဲ ဖြစ်ပါသည်။ တစ်ခါမစဉ်းစားမိလျှင် တစ်ခါခါတော့ စဉ်းစားမိမည်မှာ အမှန်ပင် ဖြစ်ပါသည်။ ထိုလို စဉ်းစားသောအခါ တာဝန်လေးသလောက် အကျိုး မပေါ်ပေါက်လျှင် ထိုတာဝန်ကို ဖယ်ချမည်မှာ ဓမ္မတာပင် ဖြစ်ပါသည်။ မိမိသည်ပင် “လစဉ် အကုန်အကျခံ၍ ပြောဆိုဆုံးမ စာဖို့ချနေရသော ရဟန်း သာမဏေများအထံမှ သာသနာတော်အတွက် ဘာအကျိုး ပြန်ရသလဲ” ဟု စဉ်းစားပါသည်။ ထိုသံဃာများ “ကောင်းမွန်စွာ နေထိုင်၍ နောင်အဆက်ဆက် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ သာသနာ့တာဝန်ကို ဆောင်ရွက်ကြမှသာ မိမိနှင့်တကွ စာချဘုန်းကြီးများ၊ မိမိ၏ ရင်းနှီးသော ဒကာ ဒကာမများ၏ ပင်ပန်းရကျိုး၊ ကုန်ကျရကျိုး နပ်ပေလိမ့်မည်။

ထိုသို့ မဖြစ်နိုင်လျှင် အကျိုးမများ” ဟု တွက်ကိန်းချလေ့ ရှိပါသည်။ ထို့ကြောင့် မိမိတိုက်သံဃာများကို အထူး သိပ်သည်းစွာ နေထိုင်၍ သာသနာ့တာဝန် ဆောင်ကြဖို့ မကြာခဏ ညွှန်ပြနေပါသည်။

အမဲမဖမ်းသင့် တောရွာမှ မြို့သို့ ဈေးဝယ်လာသူကို မြို့က အမြတ်ကြီးစား၍ အညံ့စား ပေးလိုက်ရာ၌ “အမဲဖမ်းတာပဲ” ဟု ခေတ်သုံးစကားတစ်မျိုး ရှိပါသည်။ [တောထဲက သားကောင်ကို အမဲကောင်ဟု ခေါ်၍ ထိုအကောင်၏ အမဲသား စားဖို့ရန် (အဖိုးမပေးရဘဲ) ဖမ်းယူခြင်းကို ဥပစာတင်စား၍ ပြောသော စကားဖြစ်သည်။] ထိုအဖြစ်မျိုးကို ဤသာသနာရေးမှာလည်း တချို့ နေရာ၌ တွေ့နေရ၏။ မိမိက သီလ သမာဓိ ပညာမရှိဘဲ အလှူဒါန၏ အကျိုးကို ဟောပြု၍ ဒကာ ဒကာမတို့ အထံမှ (သာသနာ၏ အကျိုးမများဘဲ) ပကာသနဒါနပစ္စည်းများကို အလှူခံခြင်းမျိုးတည်း။ ထိုသို့ ဒါနအကျိုးကို အဟောများမှုကြောင့်ပင် “တစ်ဖူးရလို့ တစ်ပဲလှူ၊ တို့ရှမ်းတောင်သူ တူနိုင်ရိုးလား” ဟူသော သံချပ်ထိုးသံများနှင့် ရှမ်းပြည် က ဒါနအတွက် အသားယူကြလေသည်။ ယခုအခါ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံသား အားလုံးထံမှ ဒါနပစ္စည်းများကို ခံယူရာ၌ “အမဲဖမ်း” မဖြစ်အောင် သတိပြုထိုက်လှပါသည်။

ချစ် သနားစရာ ခြည်မြန်မာ ဤ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်သည် သာသနာရေးဘက် ကြည့်လျှင် ကရုဏာ မေတ္တာ များစွာ ထားထိုက်သော (သနားစရာ ချစ်စရာကောင်းသော) နိုင်ငံတော် ဖြစ်ပါသည်။ အင်္ဂလန်တို့လို

နိုင်ငံမျိုးဝယ် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တစ်သိန်းရှိစေကာမူ တစ်ယောက်တည်းက သာသနာပြုကျောင်းတစ်ဆောင် ဆောက်ဖို့ ခဲယဉ်း၍ ရဟန်းတော်တစ်ပါး နှစ်ပါးကို အများစုပေါင်း၍ အခမဲ့ ကျွေးထားဖို့လည်း ခဲယဉ်းပါသည်။ ဤနိုင်ငံ၌ကား ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် အိမ်တစ်ရာရှိလျှင် ကျောင်းနှင့် တကွ အနည်းဆုံး သံဃာ(၁၀)ပါးလောက်ကို ဆွမ်း သင်္ကန်း ပြည့်စုံအောင် ထောက်ပံ့နိုင်ကြပါသည်။ ထို့ကြောင့် ဤနိုင်ငံ၌ သာသနာနှင့် စပ်ဆိုင်ရာဝယ် အမဲဖမ်းသလို မဖြစ်စေဘဲ သနား ချစ်ခင်စွာဖြင့် သာသနာတော်ကို အကြောင်းပြု၍ အကျိုးရသော နိုင်ငံဖြစ်အောင် သံဃာတော်ဘက်ကလည်း စွမ်းဆောင်သင့်လှပါသည်။

ဂုဏ်ရှိရှိနှင့် ဤပြခဲ့သော အချက်များကို စဉ်းစားပြီးလျှင် တည်စေမည်လား “ဤ သာသနာတော်ကို ဂုဏ်ရှိ သိရှိရှိနှင့် ဤနိုင်ငံမှာ တည်စေမည်လား၊ ဂုဏ်မဲ့ သိရမဲ့ ဖြစ်၍ ဤနိုင်ငံမှ ကွယ်ပျောက်သွားစေမည်လား” ဟု ဆရာ ဒကာ အားလုံးပင် မိမိကိုယ်ကို မေးလျှင် “ဂုဏ်ရှိ သိရှိရှိနှင့် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ သာသနာတော်ကြီး၏ တည်တံ့ခြင်းကို လိုလားပါသည်” ဟု ဖြေကြပါလိမ့်မည်။ ထိုသို့ လိုလားကြပါလျှင် (လိုလားနေရုံဖြင့် အကျိုးမရ နိုင်သောကြောင့်) လိုလားသည့်အတိုင်း အားထုတ်ဖို့ရာ ကိုယ်စီ ကိုယ်င ဖြစ်နိုင်လောက်သော အကြံသစ် ဉာဏ်သစ်များဖြင့် သာသနာရေးကို စဉ်းစားသင့်ကြပါကြောင်း လျှောက်ထားတောင်းပန်ပါသည် သံဃာတော် အရှင်မြတ်တို့ဘုရား။

၁၃။ ဆရာတော်များထံ ခွင့်ပန်ခြင်း

လျှောက်ပါရစေ ယခုအချိန်၌ ရှေးက မိမိကို ပြုစုပျိုးထောင်လိုက်သော ဆရာတော်များတွင် ပခုက္ကူ-မဟာဝိသုတာရာမဆရာတော်နှင့် ဝိသုဒ္ဓါရုံ၊ မြောင်းမြဆရာတော် နှစ်ပါးသာ သက်တော်ထင်ရှား ရှိပါတော့၏။ သို့ရာတွင် မိမိကို ငယ်စဉ်ကစ၍ အရေးပါပါနှင့် အသိအမှတ်ပြုခဲ့ကြသော ဆရာတော်များကား သက်တော် ရှစ်ဆယ်-ရှစ်ဆယ်ကျော်အထိ ရှိကြပါသေးသည်။ ထိုဆရာတော်ကြီးများသည် မိမိ၏ ပြုခဲ့သမျှသော စာရေး စာချာသာသနာ့ကိစ္စကို အားရတော်မူပြီး ဖြစ်ကြပါသည်။ သို့သော် ယခုအခါ တိုးချဲ့၍ ပြုဖို့ရန် ကြံစည်အပ်သော သာသနာ့ကိစ္စအတွက် ရည်ရွယ်ချက်ကို မသိရလျှင် ကျေနပ်တော်မူကြမည် မဟုတ်သောကြောင့် တိုတိုကျဉ်းကျဉ်းနှင့် လိုရင်းကို ဆရာတော်များအား လျှောက်ထားပါရစေဘုရား။

- ၁။ ကျေးရွာ ကျောင်းများ၌ ကျောင်းသား မရှိတော့ပါ။ တချို့ကျောင်းများ၌ ကျောင်းစောင့်ဘုန်းကြီးပင် မရှိတော့ပါ။
- ၂။ မြို့ငယ် မြို့ကြီးများ၌ ကလေးတွေကား အများအားဖြင့် အင်္ဂလိပ်စာသင်ကျောင်းမှာချည်း နေကြပါသည်။ ပစ္စည်းဥစ္စာ တတ်နိုင်လေ အင်္ဂလိပ်ကျောင်းမှာ နေလေ ဖြစ်နေပါပြီ။
- ၃။ ထိုအင်္ဂလိပ်ကျောင်းထွက်များသည်ပင် နောင်အခါ နိုင်ငံ၏ ခေါင်းဆောင်လည်း ဖြစ်ကြပါလိမ့်မည်။

- ၄။ ထိုအင်္ဂလိပ်ကျောင်းထွက်များသည် သူတို့ ဆရာသမားများ၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကိုသာ သိ၍၊ ရဟန်းသံဃာတော်များ၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို သိခွင့် မရတော့ပါ။
- ၅။ ရဟန်းသံဃာတော်များ၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို မသိရလျှင် သာသနာတော်၏ အကျိုးကျေးဇူးကို မသိမမြင်နိုင်ဘဲ သာသနာတော်ကို လည်းကောင်း၊ ရဟန်းသံဃာကိုလည်းကောင်း (နိုင်ငံမှာ တာဝန်အပို တက်နေသောအစုအဝေး)ဟု အယူရှိစရာ ဖြစ်လာပါတော့မည်။
- ၆။ ယခုလည်း လူတို့ အနီးမှာ ရှိနေကြသော တစ္ဆေ သူရဲနှင့် ရုက္ခဇိုးနတ်များကိုပင် မြင်အောင် မကြည့်နိုင်သူတို့က သူတို့ မမြင်နိုင်ရုံမျှဖြင့် မြင့်မိုရ်တောင် မရှိ၊ နတ်ပြည် မရှိ၊ ငရဲပြည် မရှိဟု ရဲရဲတင်းတင်း ပြောနေကြပါပြီ။
- ၇။ ထို့ပြင် တပည့်တော်များ၏ ကျောင်းများ၊ ကျောင်းတိုက်များဝယ် ဆရာ ဒကာတို့ ကြိုးစားနေခိုက်သာ ကောင်းမွန် တိုးတက်၍ မူလ ဆရာ ဒကာတို့ ကွယ်လွန်သွားလျှင် နိမ့်ကျရ၊ ပျက်စီးကြ ရသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ ထို့ကြောင့် ကျောင်း၊ ကျောင်းတိုက် များကို စောင့်ရှောက်ရာဝယ် ဆရာဘက်က နာယကအဖွဲ့၊ ဒကာဘက်က ဂေါပကအဖွဲ့ဖြင့် စောင့်ရှောက်သွားမှသာ အဆက်ဆက် တည်တံ့ တိုးတက်စရာ ရှိပါသည်။
- ၈။ ထို့ကြောင့် ဘုရားတပည့်တော်သည် ဂဏန်းသင်္ချာစသော ပညာ များကို သင်ပေးခြင်းအားဖြင့် တောရွာကျောင်းများကို ထိန်းသိမ်း နိုင်မည်ဟု လည်းကောင်း၊ ဘာသန္တရ သင်ပေးခြင်းအားဖြင့်

ဆရာတော်များထံ ခွင့်ပန်ခြင်း

ဆရာနှင့် ခွဲ၍ ဘာသန္တရ သင်နေကြသော စာချနိုင်စွမ်း ရှိသော ရဟန်းတော်များကို ပိဋက လက်မလွတ်စေဘဲ သဒ္ဒါတရား မပျက်စီးအောင် ထိန်းသိမ်းနိုင်မည်ဟုလည်း ကောင်း၊ ထိုသို့ ထိန်းသိမ်းခြင်းဖြင့် ကျောင်း၊ ကျောင်းတိုက် များကို အခွန်ရှည်စွာ တည်စေနိုင်လိမ့်မည်ဟုလည်းကောင်း မျှော်လင့်ပါသည်။

၉။ ယခုအခြေအနေမှာ အတော်များစွာသော စာချတန်းအောင် ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် ဘာသန္တရ သင်သူက သင်၊ စာသင်တိုက် မဟုတ်သော နေရာ၌ ဖြစ်သလို သာမည နေသူက နေ ဖြစ်ရကား သမင်မွေးရင်း ကျားစားရင်း ဆိုသလို စာချတန်း အောင်ပြီး ပုဂ္ဂိုလ်များကို တပည့်တော်များ၏ ကျောင်းတိုက်၌ ထိန်း၍မထားနိုင်အောင် ဖြစ်နေပါသည်။ ဘာသန္တရ သင်ပေး နိုင်ပါမူ အားလုံး မဟုတ်သော်လည်း တချို့ကို ထိန်းထား နိုင်မည်ဟု ထင်ပါသည်။

၁၀။ ဂဏန်းသင်္ချာ ဘာသန္တရကို သင်ပေးရာ၌ သင်ချင်သူတိုင်းကို သင်ပေးမည် မဟုတ်ပါ။ ဝိနည်း သိက္ခာကို လေးစား၍ သာသနာပြုလိုသော ဆန္ဒရှိသူများကိုသာ ရွေးချယ် လက်ခံ၍ သင်ပေးပါမည်။

၁၁။ မွှာစရိယအဆင့်အတန်း ရှိသူကိုသာ အင်္ဂလိပ်စာသင်ပေး ရာ၌ အတန်းမထားဘဲ ဗဟုသုတဖြစ်ရုံ သက်သက်သာ သင်စေပါသည်။ [အတန်းထားလျှင် အထက်တန်းကို အစိုးရ စာမေးပွဲများ၌ ဝင်ရောက် ဖြေဆို၍ အောင်မြင်သောအခါ

လူထွက်လိမ့်မည်ဟု လူဒါယကာများက သံသယဖြစ်ကြပါသည်။ ဒါယကာအကူအညီမပါလျှင် မဖြစ်နိုင်သော သာသနာပြုကိစ္စဝယ် လူဒါယကာတို့၏ သဒ္ဓါတရားကို မဝံ့လျှင် မဖြစ်နိုင်ပါ။]

၁၂။ အင်္ဂလိပ်စာ သင်နေစဉ် ပိဋကကျမ်းစာကို ပို့ချစေ၍ မသင်ရသေးသော နိကာယ်ကြီးများကို သင်ယူစေပါမည်။ ထိုသို့ ပိဋကနှင့် အဆက်မပြတ်မှသာ “သဒ္ဓါတရား ပြယ်မသွားဘဲ တိုးလာလိမ့်မည်” ဟု ယူဆပါသည်။

၁၃။ သာသနာ့ဝန်ဆောင်ကျောင်းတိုက်၌ ထိုမ္မောစရိယစာချပုဂ္ဂိုလ် အတော်များလာလျှင် ထိုပုဂ္ဂိုလ်များကို စာချစေ၍ တစ်နှစ်တစ်တန်း မှန်မှန်တက်ရသော စာသင်နည်းကို စီစဉ်နိုင်စရာ ရှိပါသည်။

၁၄။ ထိုတစ်နှစ်တစ်တန်း စာသည်နည်းသည် စာသင်သားများကို အရည်အချင်း ရွေးချယ်ပြီးသား ဖြစ်စေ၍ စာသင်တိုက်မဟုတ်သော နေရာ၌ အကြောင်းထူး မရှိဘဲ နေထိုင်မှုကို တားမြစ်ပြီးလည်း ဖြစ်စေနိုင်ပါသည်။

၁၅။ ထိုကဲ့သို့ တိုးချဲ့ထားသော ဝန်ဆောင်ကျောင်းတိုက်ကြီးများ၌ စာနပ်ရိက္ခာ လိုလိမ့်မည်ကို စဉ်းစားမိပါသည်။ တပည့်တော်များ၏ ကျောင်းတိုက်၌ သံဃာတစ်ရာ ရှိချိန်ဝယ် (နေ့ဆွမ်းခံလျက်နှင့်) တစ်လလျှင် တစ်ထောင်တန်လောက် ရိက္ခာကုန်နေပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ သံဃာ(၃၀၀) (၄၀၀) စသည်ရှိလျှင် သုံးထောင် လေးထောင်စသည်အထိ စာနပ်ရိက္ခာအတွက် ကုန်ကျဖွယ် ရှိပါသည်။

ဆရာတော်များထံ ခွင့်ပန်ခြင်း

၁၆။ ထို့ပြင် ရဟန်းတော်များကိုယ်တိုင် ဆရာမလုပ်နိုင်သေးသော အချိန်၌ ဂဏန်းသင်္ချာ၊ အင်္ဂလိပ်စာပြဖို့အတွက် ဆရာရဖို့တာဝန်လည်း ရှိပါသေးသည်။ ထိုဆရာလုပ်သူလည်း အထက်တန်းဆရာဖြစ်မှ စနစ်တကျ သင်ပြနိုင်ပါလိမ့်မည်။ ထို့ကြောင့် ဆရာအတွက် ရိက္ခာလည်း (လေး ငါးနှစ် အတွင်းမှာ) တော်တော်များများ ကုန်စရာရှိပါသည်။

၁၇။ ထိုမျှလောက် ကြီးလေးသော တာဝန်သည် (အလှူဒါနပြုသူတို့က သာသနာပြု ဒါနကိုသာ ပြုကြလျှင်) ထမ်းဖို့ရန် ခဲယဉ်းလှမည် မထင်ပါ။ တစ်နည်းအားဖြင့် စဉ်းစားမိသည်မှာ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ သာသနာတော်ကို စေတနာမှန်ဖြင့် ပြုသူတို့အပေါ်ဝယ် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ တန်ခိုးရှိန်စော် အာနုဘော်တော်လည်း သက်ရောက်နေဖွယ် ရှိ၏ဟု စဉ်းစားမိပါသည်။

၁၈။ သို့ဖြစ်ပါ၍ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ တန်ခိုးတော်အစွမ်းကြောင့် အနာဂတ်ဘုရားရှင်များအထံဝယ် ကျွတ်တန်းဝင်နိုင်ကြမည့် သူတော်ကောင်း အလောင်းအလျာများသည် ဆရာဘက်၌ သာသနာပြု ဆရာကောင်းအဖြစ်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဒါယကာဘက်၌ အနာထပိဏ် ဝိသာခါလောင်း အဖြစ်ဖြင့်လည်းကောင်း စုပေါင်းမိကြလိမ့်မည်ဟု မျှော်လင့်ပါသည်။

၁၉။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ၊ သာသနာတော်ကို မြှင့်တင်နိုင်လောက်အောင် အကြောင်းညီညွတ်လျှင် သာသနာတော်ကို မြှင့်တင်ရင်း ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်ကိုလည်း သာသနာဘက်က နေ၍

အားပေးရာ ရောက်စေပါမည်။ သာသနာတော်ကို မမြှင့်နိုင်လျှင် မိမိလုပ်နေကျ စာရေး စာချုပ်ဖြင့် နေမြဲတိုင်း နေမည်ဟု ရည်ရွယ်ပါသည်။

၂၀။ တပည့်တော်၏ တစ်သက်မှာ ဤ သာသနာပြု အလုပ်ကို ထမြောက်အောင် မလုပ်နိုင်စေကာမူ အနာဂတ်ကာလ၌ ဤတာဝန်ကို ဆောင်နိုင်စွမ်းသော ဘုန်းရှင်ကံရှင် တစ်ပါး တလေ ပေါ်ထွန်းလာလျှင် ထိုပုဂ္ဂိုလ်က ဤသာသနာပြု စာတမ်းကို ကြည့်ရှု၍ ပြုပြင်နိုင်လိမ့်မည်ဟုလည်း မျှော်လင့် ပါသည်။

ဤ မျှော်လင့်သည့်အတိုင်း ယခုပြုမည့် သာသနာ တိုးချဲ့ရေး အလုပ်သည် အရင်းရှုံးမည့်အလုပ် မဟုတ်နိုင်ပါ။ အကြောင်းညီညွတ် လျှင် အမျိုးဘာသာ သာသနာ တိုးတက်စေနိုင်ရကား သာသနာပြု ကုသိုလ်အမြတ်သာ ရကြဖို့ ရှိပါသည်။ ထို့ကြောင့် တပည့်တော်၏ ဤဘဝ ရှေးဘဝတို့၌ ပြုခဲ့သော ကံ၊ ဆရာတော်ဘုရားများ၏ မေတ္တာတော် ကရုဏာတော် အရှိန်အဝါ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ တန်ခိုး အာနုဘော်တော်များကို အားကိုးအားထားပြု၍ ယခု ကြံစည်အပ်သော သာသနာပြုရေး အချက်အလက်များကို မပျက်မကွက် ခွင့်ပြုတော် မူပါမည့်အကြောင်း ရိုသေစွာ ခွင့်တောင်း လျှောက်ထားပါသည် ဆရာတော် အရှင်မြတ်တို့ဘုရား။

ဇနကာဘိဝံသ

၁၄။ နိဂုံးအခန်း

အတိုချုပ် ကျေးရွာ ဘုန်းကြီးကျောင်းများ၌ ရေသောက်မြစ်ပမာ ဖြစ်နေသော ကျောင်းသားသူငယ်များ ပြတ်နေခြင်းကို ပြန်၍ ဆက်ဖို့ရန် ကျေးရွာဘုန်းတော်ကြီးများက ကျေးရွာကို ထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက်စေလိုခြင်း၊ စာချ (ဓမ္မာစရိယ)ပုဂ္ဂိုလ်များက အဆုံးတိုင် အောင် သင်ယူ၍ ပိဋကကျမ်းစာများကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်စေ လိုခြင်း၊ မိမိတို့၏ လက်အောက်တပည့်များကို သြဇာရှိရှိနှင့် ချီးမြှင့် မြှောက်တင်စေလိုခြင်း၊ ဒါယကာ ဒါယိကာမတို့က အပိုဖြစ်နေသော ဒါနမှုကို ရှောင်ရှား၍ သာသနာပြု ဒါနမှုကိုသာ ပြုကြစေလိုခြင်း ဤအကျိုးများကို မျှော်မှန်း၍ ဖြစ်သင့်သော ပြုပြင်ရေး အကြောင်း များကို ပြခဲ့ရာ ယခု ပြီးစီးပါပြီ။

ငှက်ပျံသလို ဤသာသနာတော်ကြီးသည် ပြုပြင်သူ ရှိသောအခါ ထိပ်တန်းရောက်အောင် တက်၍၊ ပြုပြင်သူ မရှိသော အခါ တဖြည်းဖြည်း နိမ့်ကျ၍ တချို့တိုင်းပြည်မှာ လုံးလုံးပင် ကွယ် ပျောက်ခဲ့ပါပြီ။ ထို့ကြောင့် သာသနာတော်ကြီးကို “ထောက်ရှာငှက် ပျံသည့်ပမာ နိမ့်ချည် မြင့်ချည်သာသနာ”ဟု ပြောစမှတ် ပြုခဲ့ကြ ပါသည်။ ဤလက်ထက် ဆရာ ဒကာတို့သည် ဤသာသနာကို မြှင့်အောင် ပြုနိုင်ပါမှ “ပါရမီဓာတ်ခံ ရင့်သန်သူ”ဟု မိမိကိုယ်ကို ဆုံးဖြတ်၍ နေရဲ သေရဲသူများ ဖြစ်ကြပါလိမ့်မည်။ ဤသာသနာ တော်ကို အရာထင်အောင် ပြုပြင်၍ မသွားနိုင်ပါလျှင် နောင်တစ်ခေတ် ၌ ပြုပြင်သူ ပေါ်လာစေကာမူ အလွန်ခဲယဉ်းစွာ ပြုပြင်ရပါလိမ့်မည်။

သို့မဟုတ် လုံးလုံးမပြုနိုင်ဘဲ သာသနာတော်သာ ကစဉ့်ကရဲဖြစ်၍ ကွယ်ရစ်ပါလိမ့်မည်။ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ ကမ္ဘာများစွာဝယ် အသက် စည်းစိမ် များစွာကို စတေး၍ တည်ထားတော်မူအပ်သော သာသနာတော် အဆောက်အဦးကြီးသည် ဤနှစ်ထောင့်ငါးရာ ကျော်ရှိမျှဖြင့် ဤမျှ လောက် မဆုတ်သင့်သေးပါ။ ထို့ကြောင့် ဆရာ ဒကာ အချင်းချင်း စိုင်းပြင်း ဆွေးနွေး၍ ဤသာသနာတော်အရေးကို လေးလေးနက်နက် စဉ်းစားကြဖို့ရန် တိုက်တွန်းပါသည်။

စစ်လိုသဘောထား၍
ကြိုးစားပါ

စစ်တိုက်သောအခါ ဆုတ်စစ် ခံစစ် ထိုးစစ် ဟု သုံးမျိုးရှိ၏။ မိမိဘက်က ခံနိုင်ပုံမရလျှင် စနစ်တကျ ဆုတ်နိုင်ဖို့ ကြိုးစားရ၏။ ခံနိုင်ပုံ ရလျှင် ကြံကြံခံရ၏။ ထိုသို့ ကြံကြံခံရာမှ အားရှိလာလျှင် ထိုးစစ်သို့ ပြောင်းကာ တိုးတက်စေရ၏။ ထို့အတူ ဤသာသနာတော်သည် ဆုတ်၍ ဆုတ်၍ လာရကား ဆုတ်စစ်နှင့် တူနေ၏။ ဆုတ်ပုံကလည်း အလှူဒါနပြုမှု၊ စာပေသင်မှု စသည်၌ စနစ်မရှိ (သူတစ်မျိုး ငါတစ်ဖုံ) လုပ်နေကြသောကြောင့် အကွပ်မရှိသောကြမ်းကဲ့သို့ ပရမ်းပတာ ဖြစ်၍ စနစ်တကျ ဆုတ်ခြင်းမဟုတ်။ သို့ရာဝယ် ဘုရားဥပဒေတော် နှင့်အညီ စည်းကမ်းတကျ ရပ်တန့်၍ ပြုပြင်နိုင်ကြပါလျှင် ခံစစ် သဘောသို့ ပြောင်းကာ အဆုတ် ရပ်တန့်မည်သာ။ ထိုအခါ တိုင်းသူ ပြည်သားတို့၏ အကူအညီက လမ်းမှန်ကျသဖြင့် ထိုးစစ်သဘောသို့ မကြာမီ ပြောင်းလွဲ၍ သာသနာ့အောင်ပွဲကို နွဲ့နိုင်ကြပါလိမ့်မည်။

တိုင်းမော်သင်္ဘော
ဖြစ်မှာစိုး

လွန်ခဲ့သော နှစ်နှစ်ခန့်၌ ပုသိမ်သို့သွားသော
“တိုင်းမော်” အမည်ရှိ လူစီးသင်္ဘောသည်
ပြင်းထန်သော မိုးသက်လေမုန်တိုင်း မိ၏။

ထိုအခါ သင်္ဘောအလုပ်သမားတို့သည် သင်္ဘောနှစ်မည်စိုး၍ ဘေးကာ
ရွက်ဖျင်များကို အပေါ်သို့ လိပ်တင်ကြ၏။ သင်္ဘောစီးသူများသည်
မိုးပက်ဒဏ်ကို မခံနိုင်၍ ရွက်ဖျင်များကို ပြန်ချကြ၏။ သင်္ဘောသား
တို့က တစ်ဖန် ထပ်၍ ပင့်တင်ကြ၏။ ရွက်ဖျင်တင်ထားသောဘက်မှ
မိုးပက်ရာတွင် မိုးသီးတွေပါလာသဖြင့် တချို့က ထိုမိုးသီးများကို
အလှအယက် ကောက်ယူကြ၏။ ဤသို့ မိနစ်အနည်းငယ် အချိန်ဝယ်
ရွက်ဖျင်တင်လိုက် ချလိုက် မိုးသီးကောက်လိုက်နှင့် သင်္ဘော နှစ်ပါ
တော့၏။ လူအများနှင့် ပစ္စည်းတွေပါ သင်္ဘောနောက်သို့ ပါသွား
ရှာကြသည်။

ထို့အတူပင် ဤ သာသနာတော်ကို အထင်အမြင်သေးသော၊
အထင်သေးရုံတွင် မကဘဲ လုံးလုံးဖျက်ဆီးလိုသော လေမုန်တိုင်းကြီး
ကား ကျရောက်နေပါပြီ။ ဤသာသနာတော်ကြီးကို နှစ်မည်စိုး၍
သာသနာတော်စည်းကမ်းအရ သာသနာ့ဝန်ဆောင်တို့က စည်းကမ်း
ပြ၍ (ရွက်ဖျင်တင်ကြ)သည်ကို မလိုက်နာဘဲ မိုးသီးနှင့်တူသော
ပစ္စည်း လာဘ်တို့ကိုသာ ကောက်ယူနေကြမည်ဆိုလျှင် ဧကန်မုချ
သာသနာတော်ကြီး နှစ်မြုပ်ရာတွင် ဝန်ဆောင်ပုဂ္ဂိုလ်များလည်း
ပါဝင်သွားပါလိမ့်မည်။ တို့ကြောင့် သာသနာတော် စည်းကမ်းနှင့်အညီ
အလုပ် လုပ်ကြဖို့ ညွှန်ပြချက်ကို အားလုံး လက်ခံကြပါရန် တိုက်တွန်း
တောင်းပန်ပါသည်။

၇၇၃၃

ကျမ်းပြီးမှတ်ထုံး၊ ကမ္ဘတ်ဖိုးဖိုး နိဂုံးအခန်း၊ ပြည်လုံးမှန်း၍၊ ခွဲခြမ်းလှစ်ဖွေ၊ စဉ်းစားစေအံ့... တို့မြေဌာနီ၊ ရှေးခါဆိုဝယ်၊ မထေရ်အပေါင်း၊ စံရာ ကျောင်းမှ၊ ငြိမ်ညောင်းသာယာ၊ မိန့်အာဏာကို၊ ရပ်ရွာလူများ၊ လွန်လေးစားခဲ့။

ခုကားသို့နှယ်၊ မဟုတ်ကွယ်၍၊ နယ်ပယ်ပေါက်ဖွား၊ အမျိုးသားတို့၊ ဘုန်းဘုရားကျောင်းတွင်၊ စာမသင်တော့၊ ထိုပြင် . မြို့နေ၊ ကလေး တွေကား၊ တိုမေ ဘာသာ၊ တိုမေ စာကို၊ သင်ရာကောင်းမျှ၊ မထင် ကြဘဲ၊ ပြင်ကလာပေး၊ စာပထွေးကို၊ အလေးဂရု၊ အရေးပြု၏။

ထိုသူဘာသာ၊ ထိုသူစာမူ၊ ခေတ်ခါအလိုက်၊ လောကတိုက်ဝယ်၊ သိုက်မြိုက်ဖိုရန်၊ အကြောင်းမှန်လည်း၊ နောင် သံသာတွက်၊ ကြောင်းမဖက်၍၊ သက်သက်မျက်စိ၊ တစ်ဖက်ကြည့်တည်း။

ဤသည်တိုင်းသာ၊ နှစ်ပေါင်းကြာလျှင်၊ မြန်မာတိုင်းဖွား၊ အမျိုးသားတို့၊ ဘုရားကိုစွန့်၊ တရားစွန့်၍၊ စွန့်လိမ့်မှန်စွာ၊ မြတ်သံဃာတည်း။ ထိုခါ တိုင်းဖွား၊ လူအများလည်း၊ တရားလက်ကွာ၊ တစ်ဖက်စာကြောင့်၊ ဆက်ကာခုထက်၊ တိုး၍ ပျက်လိမ့်။

သို့တွက် များပြား၊ ဘုန်းဘုရားတို့၊ တရားကိုယ်ကျင့်၊ လုံအောင်ကျင့်၍၊ မလင့်စေရ၊ ကိုယ့်ဒေသ၌၊ သိပ္ပ ဝိဇ္ဇာ၊ ပြသင့်ရာကို၊ ကောင်းစွာ ပိုင်ပိုင်၊ ပြသနိုင်မှ၊ ဘုန်းလှိုင်ဟောပြု၊ ဩဝါဒကို၊ စိတ်ကကြည်ဖြူ၊ လိုက်နာယူလျက်၊ ကိုယ်မှုနှုတ်ပြောင်း၊ စိတ်လည်းကောင်း၍၊ နောက်နှောင်းမြန်မာ၊ သာသနာသည်၊ ရှည်ကြာနေသို့ ထွန်းမည်ကို။

ဘာသာသွေ ပြီး၏။

